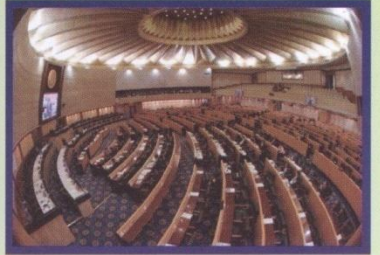
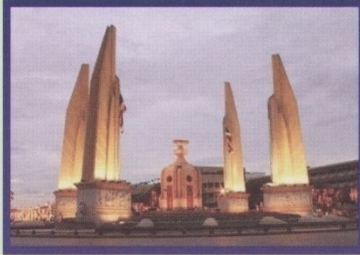

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๙

วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

อ.พ. ๒๔/๒๕๕๙

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุตินันท์ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ โดยมีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมการเสียค่าตอบแทนเป็นรายปีสำหรับผู้ได้รับอนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดลงล่าง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๗ ทวิ วรรคหนึ่ง)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๘)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติสำหรับเจ้าท่าในการดำเนินการเกี่ยวกับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ปลูกสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๘ ทวิ)

(๔) กำหนดบทบัญญัติสำหรับเจ้าท่า เจ้าพนักงานออกใบอนุญาต หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าในการดำเนินการเมื่อได้รับแจ้งเกี่ยวกับการฝ่าฝืนหรือไม่ได้รับอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใด (เพิ่มมาตรา ๑๑๘ จัตวา)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจของเจ้าท่าและเจ้าพนักงานตรวจเรือในการตรวจและออกใบสำคัญสำหรับเรือ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖๓)

(๖) กำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจออกหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราค่าธรรมเนียมการตรวจ และการออกใบสำคัญสำหรับเรือและประกาศกำหนดสถาบันการตรวจเรือได้ (เพิ่มมาตรา ๑๖๓/๑ และยกเลิกมาตรา ๑๖๕)

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๗) กำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือ (เพิ่มมาตรา ๒๘๕/๑)

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันมีการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งล่วงล้ำลำน้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตเพิ่มมากขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติสำหรับเจ้าท่าในการดำเนินการเกี่ยวกับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ปลูกสร้างดังกล่าว และแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษโดยปรับปรุงอัตราโทษให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ประกอบกับเพื่อให้การตรวจและออกใบสำคัญสำหรับเรือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อกำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจในการตรวจและออกใบสำคัญสำหรับเรือ รวมทั้งเพิ่มบทบัญญัติให้เจ้าท่ามีอำนาจออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือได้ด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหารวม ๑๕ มาตรา สรุปสาระสำคัญดังนี้

๑. แก้ไขชื่อลำดับหัวข้อย่อย “(ค) ว่าด้วยการล่วงล้ำลำแม่น้ำ” ในหมวดที่ ๖ ข้อบังคับ เบ็ดเตล็ด ของภาค ๑ ข้อบังคับทั่วไป โดยแก้ไขเป็น “(ข/๑) ว่าด้วยการล่วงล้ำลำแม่น้ำ” แทนเพื่อความถูกต้อง (ร่างมาตรา ๓)

๒. กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดต้องเสียค่าตอบแทน เป็นรายปี (ร่างมาตรา ๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๗ ทวิ วรรคหนึ่ง))

๓. กำหนดโทษสำหรับผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใด หรือได้รับอนุญาตแล้วแต่ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน สามปี หรือปรับโดยคำนวณตามพื้นที่ของอาคารหรือสิ่งอื่นใดในอัตราไม่น้อยกว่าตารางเมตรละหนึ่งพัน บาทแต่ไม่เกินตารางเมตรละสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและต้องระวางโทษปรับรายวัน วันละ ไม่น้อยกว่าตารางเมตรละหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินตารางเมตรละสองหมื่นบาท โดยคำนวณตามพื้นที่ของ อาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง (ร่างมาตรา ๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๘))

๔. แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของเจ้าท่าในการดำเนินการกับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ ปลูกสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต (ร่างมาตรา ๖ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๑๘ ทวิ))

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๕. กำหนดให้ เจ้าท่า เจ้าพนักงานออกใบอนุญาต และพนักงานเจ้าหน้าที่ของ กรมเจ้าท่า ต้องเร่งรัดดำเนินการภายในสามสิบวัน เมื่อได้รับแจ้งว่ามีอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ปลูกสร้าง ล่วงล้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตและหากไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เว้นแต่มีเหตุสำคัญที่ทำให้ไม่อาจดำเนินการได้ ก็ให้รายงานต่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เพื่อสั่งการและให้รัฐมนตรีต้องประกาศถึงเหตุดังกล่าว ให้ประชาชนทราบทุกสามเดือนจนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ (ร่างมาตรา ๗ (เพิ่มมาตรา ๑๑๘ จัดว่า))

๖. แก้ไขข้อลำดับหัวข้อย่อย “(ข) ว่าด้วยการทิ้งอับเฉาลงในแม่น้ำ เขตท่า หรือ ในท่าเลทอดสมจอดเรือ” ในหมวดที่ ๖ ข้อบังคับเบ็ดเตล็ด ของภาค ๑ ข้อบังคับทั่วไป โดยแก้ไขเป็น “(ข/๒) ว่าด้วยการทิ้งอับเฉาลงในแม่น้ำ เขตท่า หรือในท่าเลทอดสมจอดเรือ” แทนเพื่อความ ถูกต้อง (ร่างมาตรา ๘)

๗. กำหนดให้เจ้าท่าและเจ้าพนักงานตรวจเรือมีอำนาจตรวจและออกใบสำคัญรับรอง การตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือ ใบสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทย ใบสำคัญรับรอง เกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุก ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือ ในเรื่องอื่นใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม และใบสำคัญการตรวจเรือในเรื่องอื่นใด ที่เจ้าของหรือผู้ประกอบการประสงค์จะให้ตรวจและออกใบสำคัญให้ (ร่างมาตรา ๙ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๖๓))

๘. กำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจในการออกข้อบังคับกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและ ค่าธรรมเนียมการตรวจเรือและการออกใบสำคัญ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง คมนาคม สำหรับข้อบังคับในส่วนที่เกี่ยวกับเรือที่ใช้ทำประมงต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดี กรมประมงก่อน และกำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจอนุญาตให้สถาบันการตรวจเรือดำเนินการตรวจเรือและ ออกใบสำคัญด้วย (ร่างมาตรา ๑๐ (เพิ่มมาตรา ๑๖๓/๑))

๙. กำหนดให้ยกเลิกค่าธรรมเนียมการตรวจเรือตามกฎหมายข้อบังคับการตรวจเรือ เพราะมี การกำหนดให้ออกเป็นข้อบังคับกรมเจ้าท่าแทน (ร่างมาตรา ๑๑ ยกเลิกมาตรา ๑๖๕)

๑๐. กำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือตามที่ได้รับ การร้องขอ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ แบบและอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อประโยชน์ ในการตรวจสอบและกำกับดูแล (ร่างมาตรา ๑๒ (เพิ่มมาตรา ๒๘๕/๑))

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๑๑. กำหนดให้ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือ ใบสำคัญแสดงการตรวจเรือ ใบสำคัญรับรองเกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุกหรือหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือ ที่ออกก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไป (ร่างมาตรา ๑๓)

๑๒. กำหนดให้ กฎ ข้อบังคับ สำหรับการการตรวจเรือที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปและกฎข้อบังคับใดที่อาจขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยการประมง ต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมงก่อนจึงจะใช้บังคับได้ (ร่างมาตรา ๑๔)

๑๓. กำหนดให้ ระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้ทำการในเรือ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้กับการออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวงตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕)

บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ข้อดี

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับบุคคลที่ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดรุกล้ำลำน้ำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของประเทศโดยรวม ทั้งนี้ เพื่อกำหนดให้มีมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาในปัจจุบัน ซึ่งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๔ ประเทศไทยต้องประสบปัญหาอุทกภัยและถือเป็นมหาอุทกภัยครั้งใหญ่ที่สุดอีกครั้งหนึ่งที่ประเทศไทยต้องประสบ เนื่องจากเกิดน้ำท่วมในหลายพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง ขยายออกไปสู่หลายจังหวัดไม่เว้นแม้แต่กรุงเทพมหานคร สาเหตุสำคัญสาเหตุหนึ่งก็เนื่องมาจากแม่น้ำ ลำน้ำ คูคลอง ที่เคยมีไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการช่วยระบายน้ำในช่วงที่มีน้ำหลากไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีสิ่งขีดขวางลำน้ำอย่างเช่นอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น รวมถึงขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลที่เลื้อยจากการประกอบธุรกิจร้านอาหาร โรงแรม ห้องพักต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำริมลำคลอง ซึ่งไม่ได้รับการบำบัดหรือกำจัดอย่างถูกวิธี ทำให้ประเทศต้องเสียหายอย่างมากทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน จึงนำมาซึ่งการคิดแก้ไขปัญหาย่างรอบด้านโดยการบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันวางแผนการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพและป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นอีกในอนาคตประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งก็เพื่อกำหนดให้มีมาตรการกำกับดูแลเรือที่เดินเข้าหรือออกจากราชอาณาจักรไทยรวมทั้งบุคคลที่ทำการในเรือหรือลูกจ้างในเรือ

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

เพื่อเป็นมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์รวมทั้งเป็นมาตรการช่วยควบคุมการทำประมงผิดกฎหมายด้วย ซึ่งสถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์โดยเฉพาะในธุรกิจการประมงของไทย เป็นปัญหาที่รัฐบาลให้ความสำคัญและเร่งรัดในการแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่อง นำมาซึ่งการเสนอแก้ไขกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยลดปัญหาและความกังวลเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวของนานาชาติและเป็นการแสดงออกถึงความตั้งใจของรัฐบาลไทยในการมุ่งแก้ไขปัญหาลดและหามาตรการป้องกันปัญหาในระยะยาวด้วย

ข้อสังเกต

การแก้ไขร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. นี้ ได้กำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจริ่ถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นได้และห้ามมิให้ผู้ใดใช้อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ จนกว่าจะได้ทำการริ่ถอนหรือแก้ไขแล้วเสร็จ โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้น ต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทั้งหมดของเจ้าท่า (ร่างมาตรา ๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๘ ทวิ)) มาตรการทางกฎหมายที่บัญญัติเพิ่มขึ้นนี้ เพื่อต้องการให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจในการริ่ถอนอาคารได้เอง หลังจากมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารให้ริ่ถอนหรือแก้ไขอาคารให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้วเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารยังไม่ดำเนินการริ่ถอนหรือแก้ไขให้ถูกต้อง แต่อย่างไรก็ดี การรุกล้ำลำน้ำเป็นปัญหาของสังคมไทยมาเป็นเวลายาวนาน ประชาชนที่รุกล้ำลำน้ำ มีทั้งเจ้าของธุรกิจและชาวบ้านที่ไร่ที่อยู่อาศัย ดังนั้น การริ่ถอนอาคารจึงควรเป็นไปอย่างรอบคอบพร้อมกับการหามาตรการเยียวยาผู้ที่ต้องเดือดร้อนจากการไร่ที่อยู่อาศัยด้วย โดยอาจต้องร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรมกับทุกฝ่าย ไม่เกิดปัญหาอื่น ๆ ขึ้น ตามมาในอนาคต

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ วงงานนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณาของ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เมษายน ๒๕๕๙

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายณัฏ ผาสุข	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวน้ำฝน ราชสมบัติ	นิติกรชำนาญการ
นางสาวกรรณิกา พิสระ	วิทยากรชำนาญการ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวกาญจนา พาลดีหลุด	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๒	สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักงานการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ.....	ก
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ ของพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ).....	๑
ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ กับร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา)	๑๑
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) - คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย -๑- - บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือ ในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๔๓๓/๒๕๕๙) -๖- - การปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ -๑๐- - การป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ -๑๖- - กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือ ในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑ - ๗ -๒๒- - กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ ๔๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ -๒๔- - ระเบียบกรมเจ้าท่าว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือ สำหรับผู้ทำการในเรือ พ.ศ. ๒๕๕๘ -๒๙- - การตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองของประเทศไทย -๔๐- - สรุปผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือ ในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. -๗๖-	
ภาคผนวก :	
- พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖	(๑)
- ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	(๗๕)
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	(๘๒)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมการเสียค่าตอบแทนเป็นรายปีสำหรับผู้ได้รับอนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๗ ทวิ วรรคหนึ่ง)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๘)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติสำหรับเจ้าท่าในการดำเนินการเกี่ยวกับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ปลูกสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๘ ทวิ)

(๔) กำหนดบทบัญญัติสำหรับเจ้าท่า เจ้าพนักงานออกใบอนุญาต หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าในการดำเนินการเมื่อได้รับแจ้งเกี่ยวกับการฝ่าฝืนหรือไม่ได้รับอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใด (เพิ่มมาตรา ๑๑๘ จัตวา)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจของเจ้าท่าและเจ้าพนักงานตรวจเรือในการตรวจและออกใบสำคัญสำหรับเรือ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖๓)

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๖) กำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจออกหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราค่าธรรมเนียมการตรวจ และการออกใบสำคัญสำหรับเรือ และประกาศกำหนดสถาบันการตรวจเรือได้ (เพิ่มมาตรา ๑๖๓/๑ และ ยกเลิกมาตรา ๑๖๕)

(๗) กำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือ (เพิ่มมาตรา ๒๘๕/๑)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันมีการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งล่วงล้ำลำน้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต เพิ่มมากขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติสำหรับเจ้าท่าในการดำเนินการเกี่ยวกับอาคารหรือสิ่งอื่นใด ที่ปลูกสร้างดังกล่าว และแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษโดยปรับปรุงอัตราโทษให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ประกอบกับเพื่อให้การตรวจและออกใบสำคัญสำหรับเรือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อกำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจในการตรวจและออกใบสำคัญสำหรับ เรือ รวมทั้งเพิ่มบทบัญญัติให้เจ้าท่ามีอำนาจออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือได้ด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๕.๑ แก้ไขชื่อลำดับหัวข้อย่อ “(ค) ว่าด้วยการลวงล้ำลำแม่น้ำ” ในหมวดที่ ๖ ข้อบังคับ เบ็ดเตล็ด ของภาค ๑ ข้อบังคับทั่วไป โดยแก้ไขเป็น “(ฆ/๑) ว่าด้วยการลวงล้ำลำแม่น้ำ” แทนเพื่อความถูกต้อง (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกชื่อของ (ค) ว่าด้วยการลวงล้ำลำแม่น้ำ ในหมวดที่ ๖ ข้อบังคับ เบ็ดเตล็ด ของภาค ๑ ข้อบังคับทั่วไป แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ฆ/๑) ว่าด้วยการลวงล้ำลำแม่น้ำ”

๕.๒ กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดต้องเสียค่าตอบแทนเป็นรายปี (ร่างมาตรา ๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๗ ทวิ วรรคหนึ่ง))

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๑๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้

“มาตรา ๑๑๗ ทวิ ผู้รับอนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดตามมาตรา ๑๑๗ ต้องเสียค่าตอบแทนเป็นรายปี ตามวิธีการและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าตารางเมตรละห้าสิบบาท และถ้าเป็นอาคารหรือสิ่งอื่นใดซึ่งมีลักษณะหรือวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจ ให้เสียเป็นสองเท่าของอัตราดังกล่าว”

๕.๓ กำหนดโทษสำหรับผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใด หรือได้รับอนุญาตแล้วแต่ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับโดยคำนวณตามพื้นที่ของอาคารหรือสิ่งอื่นใดในอัตราไม่น้อยกว่าตารางเมตรละหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินตารางเมตรละสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและต้องระวางโทษปรับรายวัน วันละไม่น้อยกว่าตารางเมตรละหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินตารางเมตรละสองหมื่นบาท โดยคำนวณตามพื้นที่ของอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง(ร่างมาตรา ๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๘))

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ หรือผู้ใดได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑๗ ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับ

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

โดยคำนวณตามพื้นที่ของอาคารหรือสิ่งอื่นใดในอัตราไม่น้อยกว่าตารางเมตรละหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกิน ตารางเมตรละสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และต้องระวางโทษปรับรายวันวันละไม่น้อยกว่า ตารางเมตรละหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินตารางเมตรละสองหมื่นบาท โดยคำนวณตามพื้นที่ของอาคารหรือ สิ่งปลูกสร้างดังกล่าว ทั้งนี้ นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาจนถึงวันที่รื้อถอนหรือแก้ไขแล้วเสร็จตามมาตรา ๑๑๘ ทวิ”

๕.๔ แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของเจ้าท่าในการดำเนินการกับอาคารหรือสิ่งอื่นใด ที่ปลูกสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต (ร่างมาตรา ๖ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๑๘ ทวิ))

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือ ในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๘ ทวิ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ หรือผู้ใดได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑๗ ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ให้เจ้าท่ามีคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้น ให้เสร็จ ลื่นโดยให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ในกรณีที่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือ สิ่งอื่นใด ให้เจ้าท่าปิดคำสั่งดังกล่าวไว้ ณ อาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าว

เมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร หรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่า ให้เจ้าท่ามีอำนาจรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือ สิ่งอื่นใดนั้นได้ทันที และห้ามมิให้ผู้ใดใช้อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนจนกว่าจะได้รื้อถอน หรือแก้ไขแล้วเสร็จ โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการทั้งหมดของเจ้าท่า ในกรณีที่ต้องรื้อถอนเพียงบางส่วน หากการรื้อถอนนั้นมีผล ให้ส่วนที่ไม่ต้องรื้อถอนได้รับความเสียหายด้วยประการใด ถ้าการรื้อถอนนั้นได้กระทำตามวิธีที่วิญญูชน พึงกระทำแล้ว เจ้าท่าไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าว

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสองให้เจ้าท่ามีอำนาจเข้าไปในสถานที่ของเจ้าของ หรือผู้ครอบครองที่อยู่ต่อเนื่องกับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ต้องรื้อถอนหรือแก้ไขได้ในระหว่างเวลา พระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เว้นแต่ในกรณีที่ดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ก็ให้มีอำนาจดำเนินการต่อไป ภายหลังพระอาทิตย์ตกได้

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ในกรณีที่ไม้ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดตามวรรคหนึ่ง เมื่อเจ้าท่าได้ดำเนินการรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นแล้ว ให้เจ้าท่ามีอำนาจยึดและเก็บรักษาไว้หรือขายและถือเงินไว้แทนได้ เมื่อหักค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนหรือแก้ไขและการขายแล้ว เหลือเท่าใด ให้ตกเป็นรายได้ของแผ่นดิน

ในการดำเนินการของเจ้าท่าตามมาตรา นี้ หากเจ้าท่าได้ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นจะเรียกร้องค่าเสียหายจากเจ้าท่ามิได้ และเจ้าท่าไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ได้รับความเสียหายที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากทางราชการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ในกรณีเป็นการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำเข้าไปเหนือทะเล อ่างเก็บน้ำหรือทะเลสาบ ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่รื้อถอนภายในเวลาที่เจ้าท่ากำหนด และเจ้าท่าเห็นว่าการรื้อถอนเป็นการพันวิสัยหรือเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าท่าจะไม่ดำเนินการรื้อถอนก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ล่วงล้ำดังกล่าวที่อยู่บนสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตกเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินตั้งแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองต้องรื้อถอน

ในกรณีศาลยุติธรรมพิพากษาถึงที่สุดว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองกระทำความผิดตามมาตรา ๑๑๘ คำสั่งและการดำเนินการของเจ้าท่าตามมาตรา นี้ ไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หากมีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองไว้ก่อนที่ศาลยุติธรรมจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดดังกล่าว เมื่อศาลยุติธรรมมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองกระทำความผิดดังกล่าว ให้ศาลปกครองสั่งจำหน่ายคดี

ในกรณีที่เจ้าท่าจะดำเนินการตามวรรคหนึ่ง และอาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวมีลักษณะซึ่งอาจอนุญาตได้ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองยอมชำระค่าปรับตามที่เจ้าท่ากำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าตารางเมตรละห้าพันบาทแต่ไม่เกินตารางเมตรละหนึ่งหมื่นบาทแล้ว เจ้าท่าจะออกใบอนุญาตให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองก็ได้ และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วให้เสียค่าตอบแทนเป็นสองเท่าของมาตรา ๑๑๗ ทวิ”

๕.๕ กำหนดให้ เจ้าท่า เจ้าพนักงานออกใบอนุญาต และพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าต้องเร่งรัดดำเนินการภายในสามสิบวัน เมื่อได้รับแจ้งว่ามีอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ปลูกสร้างล่วงล้ำ โดยไม่ได้รับอนุญาตและหากไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายภายในระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เว้นแต่มีเหตุสำคัญที่ทำให้ไม่อาจดำเนินการได้ ก็ให้รายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เพื่อสั่งการและให้รัฐมนตรีต้องประกาศถึงเหตุดังกล่าว

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖๓ ให้เจ้าท่าและเจ้าพนักงานตรวจเรือมีอำนาจตรวจและออกใบสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือ
 - (๒) ใบสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทย
 - (๓) ใบสำคัญรับรองเกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล
 - (๔) ใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุก
 - (๕) ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือในเรื่องอื่นใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ประกาศกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม
- (๖) ใบสำคัญการตรวจเรือในเรื่องอื่นใดที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือประสงค์จะให้ตรวจและออกใบสำคัญการตรวจให้”

๕.๘ กำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจในการออกข้อบังคับกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและค่าธรรมเนียมการตรวจเรือและการออกใบสำคัญ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม สำหรับข้อบังคับในส่วนที่เกี่ยวกับเรือที่ใช้ทำประมงต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมประมงก่อน และกำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจอนุญาตให้สถาบันการตรวจเรือดำเนินการตรวจเรือและออกใบสำคัญด้วย (ร่างมาตรา ๑๐ (เพิ่มมาตรา ๑๖๓/๑))

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

“มาตรา ๑๖๓/๑ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และค่าธรรมเนียมการตรวจและการออกใบสำคัญตามมาตรา ๑๖๓ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่เจ้าท่ากำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ข้อบังคับตามวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับเรือที่ใช้ทำการประมงต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมประมงก่อน

ในกรณีเจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือได้ให้สถาบันการตรวจเรือที่เจ้าท่ากำหนด ตรวจและออกใบสำคัญแล้ว เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือจะยื่นคำขอต่อเจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานตรวจเรือ

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ตามมาตรา ๑๖๓ พร้อมชำระค่าธรรมเนียมเพื่อให้ถือว่าการตรวจและใบสำคัญนั้นเป็นการตรวจและใบสำคัญที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้แล้วก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกาศกำหนดสถาบันการตรวจเรือตามวรรคสามให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมกำหนด”

๕.๙ กำหนดให้ยกเลิกค่าธรรมเนียมการตรวจเรือตามกฎหมายข้อบังคับการตรวจเรือ เพราะมีการกำหนดให้ออกเป็นข้อบังคับกรมเจ้าท่าแทน (ร่างมาตรา ๑๑ ยกเลิกมาตรา ๑๖๕)

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๖๕ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

๕.๑๐ กำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือตามที่ได้รับการร้องขอ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ แบบและอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและกำกับดูแล (ร่างมาตรา ๑๒ (เพิ่มมาตรา ๒๘๕/๑))

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๘๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

“มาตรา ๒๘๕/๑ ให้เจ้าท่ามีอำนาจออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือได้เมื่อได้รับการร้องขอ

หลักเกณฑ์ วิธีการ แบบหนังสือสำคัญและอัตราค่าธรรมเนียมในการออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

๕.๑๑ กำหนดให้ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือ ใบสำคัญแสดงการตรวจเรือ ใบสำคัญรับรองเกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุกหรือหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือ ที่ออกก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไป (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ ใบสำคัญที่ออกตามความในมาตรา ๑๖๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหนังสือคนประจำเรือที่เจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานตรวจเรือออกให้ หรือมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นออกให้ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบสำคัญหรือหนังสือนั้น

๕.๑๒ กำหนดให้ กฎ ข้อบังคับ สำหรับการการตรวจเรือที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปและกฎข้อบังคับใดที่อาจขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยการประมง ต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมงก่อนจึงจะใช้บังคับได้ (ร่างมาตรา ๑๔)

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

มาตรา ๑๔ กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือที่ออกตามความในมาตรา ๑๖๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับต่อไป เว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวกับเรือประมงให้ใช้บังคับได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยการประมง

กฎข้อบังคับใดตามวรรคหนึ่งนี้อาจขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยการประมง ต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมงจึงจะใช้บังคับได้

หนังสือให้ความเห็นชอบตามวรรคสอง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๕.๑๓ กำหนดให้ ระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือ สำหรับผู้ทำการในเรือ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้กับการออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวงตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา๑๕)

มาตรา ๑๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๒๘๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้นำระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือ สำหรับผู้ทำการในเรือ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้กับการออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๘๕/๑ ดังกล่าว แต่ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ให้ระเบียบดังกล่าวเป็นอันสิ้นผลเมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(ที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา)

ตารางเปรียบเทียบ
พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ กับร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖	ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;">โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย</p> <p>.....</p>	

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖	ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุ เบกษาเป็นต้นไป</p>	
	<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกชื่อของ (ค) ว่าด้วย การล่องลำลำน้ํา ในหมวดที่ ๖ ข้อบังคับเบ็ดเตล็ด ของภาค ๑ ข้อบังคับทั่วไป แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือ ในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้เป็นแทน “(จ/๑) ว่าด้วยการล่องลำลำน้ํา”</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๑๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือใน น่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน</p>	แก้ไขลำดับหัวข้อให้ถูกต้อง

พระราชาบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธรศักราช ๒๔๕๖	ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๑๑๗ ทวิ ผู้รับอนุญาตปลุกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดตามมาตรา ๑๑๗ ต้องเสียค่าตอบแทนเป็นรายปี ตามวิธีการและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าตารางเมตรละห้าสิบบาท และถ้าเป็นอาคารหรือสิ่งอื่นใดซึ่งมีลักษณะหรือวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจให้เสียเป็นสองเท่าของอัตราดังกล่าว</p>	<p>“มาตรา ๑๑๗ ทวิ ผู้รับอนุญาตปลุกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดตามมาตรา ๑๑๗ ต้องเสียค่าตอบแทนเป็นรายปี ตามวิธีการและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าตารางเมตรละห้าสิบบาท และถ้าเป็นอาคารหรือสิ่งอื่นใดซึ่งมีลักษณะหรือวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจให้เสียเป็นสองเท่าของอัตราดังกล่าว”</p>	<p>ตัดเรื่องการเสียค่าตอบแทนสำหรับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ปลุกสร้างโดยมิได้รับอนุญาตหรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตออก</p>
<p>มาตรา ๑๑๘ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ หรือผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑๗ แล้วปลุกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษปรับโดยคำนวณพื้นที่ของอาคารไม่น้อยกว่าตารางเมตรละหนึ่งพันบาท</p>	<p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๔๙๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๑๘ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ หรือผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑๗ ปลุกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับโดยคำนวณพื้นที่ของอาคารหรือสิ่งอื่นใดในอัตราไม่น้อยกว่าตารางเมตรละหนึ่งพันบาท แต่ไม่เกินตารางเมตรละสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>แก้ไขบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยเพิ่มโทษจำคุกและเพิ่มโทษปรับรายวันเพื่อให้การบังคับหรือถอนอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่สว่างล้ำน้ำโดยมิชอบด้วยกฎหมาย สามารถทำได้โดยรวดเร็วขึ้น</p>
<p>มาตรา ๑๑๘ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ หรือผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑๗ แล้วปลุกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษปรับโดยคำนวณพื้นที่ของอาคารไม่น้อยกว่าตารางเมตรละหนึ่งพันบาท</p>	<p>มาตรา ๑๑๘ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ หรือผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑๗ แล้วปลุกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษปรับโดยคำนวณพื้นที่ของอาคารไม่น้อยกว่าตารางเมตรละหนึ่งพันบาท</p>	<p>แก้ไขบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยเพิ่มโทษจำคุกและเพิ่มโทษปรับรายวันเพื่อให้การบังคับหรือถอนอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่สว่างล้ำน้ำโดยมิชอบด้วยกฎหมาย สามารถทำได้โดยรวดเร็วขึ้น</p>

<p>พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธรักษา ๒๔๕๖</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p>มาตรา ๑๑๘ ทวิ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืน มาตรา ๑๑๗ หรือผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑๗ ปลูกสร้าง อาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ให้เจ้าท่า มีคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร หรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่น ใดนั้นให้เสร็จสิ้นโดยถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ในกรณีที่ปรากฏตัวเจ้าของ หรือผู้ครอบครอง ให้เจ้าท่าปิดคำสั่งไว้ ณ อาคารหรือ สิ่งอื่นใดนั้น และจะห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองนั้น ใช้หรือยินยอมให้ผู้อื่นได้ใช้อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นทั้งหมด หรือแต่บางส่วนจนกว่าจะได้รื้อถอนหรือแก้ไขเสร็จด้วยก็ได้</p>	<p>และต้องระวางโทษปรับรายวันละไม่น้อยกว่าตาราง เมตรละหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินตารางเมตรละสองหมื่นบาท โดยคำนวณตามพื้นที่ของอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว ทั้งนี้ นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาจนถึงวันที่รื้อถอนหรือ แก้ไขแล้วเสร็จตามมาตรา ๑๑๘ ทวิ”</p> <p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธรักษา ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือ ในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๑๘ ทวิ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืน มาตรา ๑๑๗ หรือผู้ใดได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑๗ ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ให้เจ้าท่ามีคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง อาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือ สิ่งอื่นใดนั้นให้เสร็จสิ้นโดยถูกต้องภายในระยะเวลาที่ กำหนด ในกรณีที่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง อาคารหรือสิ่งอื่นใด ให้เจ้าท่าปิดคำสั่งดังกล่าวไว้ ณ อาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าว</p> <p>เมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าว</p>	<p>แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับ อำนาจและหน้าที่ของเจ้าท่าในการ ดำเนินการก่อสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต</p>

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖	ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่าตามวรรคหนึ่ง หรือในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง และเจ้าท่าได้ปิดคำสั่งไว้ ณ อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นครบสิบห้าวันแล้วให้เจ้าท่าร้องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้มีการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้น ถ้าข้อเท็จจริงในทางพิจารณาฟังได้ว่ามีการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ จริง ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของ หรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใด ให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้รื้อถอน ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่รื้อถอนตามกำหนดเวลาในคำสั่งศาล หรือในกรณีที่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าท่าเป็นผู้จัดการให้มีการรื้อถอน</p> <p>ในกรณีที่เจ้าท่าเป็นผู้จัดการให้มีการรื้อถอนตามคำสั่งศาลตามวรรคสามให้เจ้าท่าใช้ความระมัดระวังตามควรแก่พฤติการณ์ โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดจะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จากเจ้าท่าไม่ได้ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น</p> <p>ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่ยอมขดใช้ค่าใช้จ่ายตามวรรคสี่ ภายในระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนดตามความแก่กรณี หรือในกรณีที่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง</p>	<p>ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่า ให้เจ้าท่ามีอำนาจรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นได้ทันที และห้ามมิให้ผู้ใดใช้อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนจนกว่าจะได้อาคารหรือแก้ไขแล้วเสร็จ โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทั้งหมดของเจ้าท่า ในกรณีที่ต้องรื้อถอนเพียงบางส่วน หากการรื้อถอนนั้นมีผลให้ส่วนที่ไม่ต้องรื้อถอนได้รับความเสียหายด้วยการใด ถ้าการรื้อถอนนั้นได้กระทำตามวิธีที่วิญญูชนพึงกระทำแล้ว เจ้าท่าไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าว</p> <p>เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้เจ้าท่ามีอำนาจเข้าไปในสถานที่ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่อยู่ต่อเนื่องกับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ต้องรื้อถอนหรือแก้ไขได้ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เว้นแต่ในกรณีที่ทำเป็นการไม่แล้วเสร็จก็ให้มีอำนาจดำเนินการต่อไปภายหลังพระอาทิตย์ตกได้</p> <p>ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดตามวรรคหนึ่ง เมื่อเจ้าท่าได้ดำเนินการรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นแล้ว ให้เจ้าท่ามีอำนาจยึดและเก็บรักษาไว้ หรือขายและถือเงินไว้แทนได้ เมื่อหักค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนหรือแก้ไขและการขายแล้ว เหลือทำรายได้ตกเป็นรายได้ของแผ่นดิน</p>	

<p>พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖</p>	<p>ให้เจ้าท่าโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมว่าสุดท้ายที่สุดที่ถูกรื้อถอนรวมทั้งสิ่งของที่ขนออกนอกอาคารหรือสิ่งอื่นใดส่วนที่มีการรื้อถอนออกขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่น เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นให้นำไปชดใช้ค่าใช้จ่ายที่เจ้าท่าได้จ่ายไปในการจัดการรื้อถอนและค่าตอบแทนตามมาตรา ๑๑๘ และถ้ามีเงินเหลือจากการชดใช้ค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้เจ้าท่าเก็บรักษาไว้ เพื่อคืนให้กับเจ้าของหรือผู้ครอบครองในกรณีที่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่มารับคืนภายในหนึ่งปี ให้ตกเป็นของแผ่นดิน</p> <p>ในกรณีที่เจ้าท่าจะดำเนินการตามวรรคหนึ่งและอาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวมีลักษณะซึ่งอาจอนุญาตได้และเจ้าท่าหรือผู้ครอบครองยอมชำระค่าปรับตามที่เจ้าท่ากำหนดตามอัตราในมาตรา ๑๑๘ แล้วเจ้าท่าจะออกใบอนุญาตให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองก็ได้ และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วให้เสียค่าตอบแทนเป็นสองเท่าของมาตรา ๑๑๗ ทวิ</p>
<p>ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p>ในการดำเนินการของเจ้าท่าตามมาตรานี้ หากเจ้าท่าได้ปฏิบัติตามที่ได้ยุติ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นจะเรียกร้องค่าเสียหายจากเจ้าท่ามิได้ และเจ้าท่าไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ได้รับความเสียหายที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่</p> <p>ในกรณีเป็นการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำเข้าไปเหนือทะเล อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบ ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่รื้อถอนภายในเวลาที่เจ้าท่ากำหนด และเจ้าท่าเห็นว่ากรรื้อถอนเป็นการพ้นวิสัยหรือเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าท่าจะไม่ดำเนินการรื้อถอนก็ได้ ในกรณีที่เช่นนั้น ให้อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ล่วงล้ำดังกล่าวที่อยู่บนสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตกเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ตั้งแต่วันที่ยกกำหนดระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองต้องรื้อถอน</p> <p>ในกรณีที่ศาลยุติธรรมพิพากษาถึงที่สุดว่า เจ้าของหรือผู้ครอบครองกระทำความผิดตามมาตรา ๑๑๘ คำสั่งและการดำเนินการของเจ้าท่าตามมาตรา ๑๑๘ ภายใต้งบกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หากมีการฟ้องคดีต่อ</p>
<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>	

<p>พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <p>ศาลปกครองไวก่อนที่ศาลยุติธรรมจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด ดังกล่าว เมื่อศาลยุติธรรมมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่า เจ้าของหรือผู้ครอบครองกระทำความผิดดังกล่าวแล้ว ให้ศาลปกครองส่งจำหนายคดี</p> <p>ในกรณีที่ว่าเจ้าที่จะดำเนิการตามวรรคหนึ่ง และอาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวมีลักษณะซึ่งอาจอนุญาตได้ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองยอมชำระค่าปรับตามที่ เจ้าทักท้วง ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าตารางเมตรละห้าพันบาท แต่ไม่เกินตารางเมตรละหนึ่งหมื่นบาทแล้ว เจ้าทักจะออก ใบอนุญาตให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองก็ได้ และเมื่อได้รับ อนุญาตแล้วให้เสียค่าตอบแทนเป็นสองเท่าของ มาตรา ๑๑๗ ทวิ”</p>	<p>มาตรา ๗ ให้เพิ่มเติมต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๘ จัตวา ใน (๘/๑) ว่าด้วยการลบล้างแม่น้ำ แห่งพระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“มาตรา ๑๑๘ จัตวา เจ้าพนักงาน ออกใบอนุญาต หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าผู้ใด ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากบุคคลใด ๆ ว่ามีผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ ถ้ามิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๑๑๘ ทวิ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้ถือว่าผู้นั้น</p>
<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>	<p>กำหนดมาตรการเพื่อให้เจ้าท่า เจ้าพนักงานออกใบอนุญาต และ พนักงานเจ้าหน้าที่เร่งรัดดำเนินการ บังคับใช้กฎหมายกับอาคารหรือ สิ่งอื่นใดที่ลบล้างแม่น้ำโดยมิชอบด้วย</p>	

<p>พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธรศักราช ๒๔๕๖</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <p>กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เว้นแต่มีเหตุสำคัญอื่นไม่อาจ ดำเนินการได้และได้รายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวง คมนาคมเพื่อสั่งการหรือแก้ไขปัญหาแล้ว ในกรณีเช่นนั้น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศถึงเหตุดังกล่าว ให้ประชาชนทราบทุกสามเดือนจนกว่าจะดำเนินการ แล้วเสร็จ”</p> <p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกชื่อของ (๒) ว่าด้วย การตั้งอับเงาแลงในลำแม่น้ำ เขตท่า หรือในท่าเลทอดสมอ จอดเรือ ในหมวดที่ ๖ ข้อบังคับฉบับเบ็ดเตล็ด ของภาค ๑ ข้อบังคับทั่วไป แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือใน น่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้เป็นแทน “(๑/๒) ว่าด้วยการตั้งอับเงาแลงในลำแม่น้ำ เขตท่า หรือในท่าเลทอดสมอจอดเรือ”</p> <p>มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความต่อไปเป็นแทน</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>กฎหมายอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มากขึ้น</p> <p>แก้ไขลำดับหัวข้อให้ถูกต้อง</p>
---	---	--

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖	พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๑๖๓ ให้เจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการออกใบสำคัญ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือ</p> <p>(๒) ใบสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทย</p> <p>(๓) ใบสำคัญรับรองเกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล</p> <p>(๔) ใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุก</p> <p>(๕) ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือ</p> <p>เพื่อการอื่น ๆ</p> <p>กฎข้อบังคับนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p>	<p>“มาตรา ๑๖๓ ให้เจ้าท่าและเจ้าพนักงานตรวจเรือมีอำนาจตรวจและออกใบสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือ</p> <p>(๒) ใบสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทย</p> <p>(๓) ใบสำคัญรับรองเกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล</p> <p>(๔) ใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุก</p> <p>(๕) ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือในเรื่องอื่นใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศกำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม</p> <p>(๖) ใบสำคัญการตรวจเรือในเรื่องอื่นใดที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือประสงค์จะให้ตรวจและออกใบสำคัญการตรวจให้”</p> <p>มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น</p> <p>มาตรา ๑๖๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖</p> <p>“มาตรา ๑๖๓/๑ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และค่าธรรมเนียมการตรวจและการออกใบสำคัญ</p>	<p>แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจของเจ้าท่าและเจ้าพนักงานตรวจเรือให้ครอบคลุมถึงใบสำคัญรับรองการตรวจเรือในเรื่องอื่นได้ด้วย</p> <p>กำหนดให้กรมเจ้าท่ามีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และ</p>

<p>พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทศักราช ๒๔๕๖</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p>ตามมาตรา ๑๖๓ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่เจ้าพนักงานโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ข้อบังคับตามวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรือที่ใช้ทำการประมงต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมประมงก่อน</p> <p>ในกรณีที่เจ้าของผู้ครอบครองเรือได้ให้สถาบันการตรวจเรือที่เจ้าพนักงานตรวจและออกใบสำคัญแล้ว เจ้าของผู้ครอบครองเรือจะยื่นคำขอต่อเจ้าทำหรือเจ้าพนักงานตรวจเรือตามมาตรา ๑๖๓ พร้อมชำระค่าธรรมเนียมเพื่อให้ถือว่าการตรวจและใบสำคัญนั้นเป็นการตรวจและใบสำคัญที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้แล้วก็ได้</p>	<p>คำขอรณเญยมการตรวจและการออกใบสำคัญตามมาตรา ๑๖๓ และอนุญาคให้สถาบันการตรวจเรือดำเนนการตรวจเรือและออกใบสำคัญได้</p>	<p>เนื่องจากได้นำเรื่องการกำหนดค่าธรรมเนียมการตรวจและการออกใบสำคัญไปกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๑๖๓/๑ แล้ว</p>
<p>พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทศักราช ๒๔๕๖</p>	<p>หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกาศกำหนดสถาบันการตรวจเรือตามวรรคสามให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมกำหนด”</p> <p>มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๖๕ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทศักราช ๒๔๕๖</p>	<p>เนื่องจากได้นำเรื่องการกำหนดค่าธรรมเนียมการตรวจและการออกใบสำคัญไปกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๑๖๓/๑ แล้ว</p>

<p>พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <p>มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๒๘๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือใน น่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖</p> <p>“มาตรา ๒๘๕/๑ ให้เจ้าท่ามีอำนาจออก หนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำตัวคนประจำเรือหรือ หลักฐานค่าธรรมเนียมในการออกหนังสือสำคัญ และ คนประจำเรือ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”</p> <p>มาตรา ๑๓ ในสำคัญที่ออกตามความใน มาตรา ๑๖๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหนังสือ คนประจำเรือที่เจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานตรวจเรือออกให้ หรือมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นออกให้ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ตาม เงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบสำคัญหรือหนังสือนั้น</p> <p>มาตรา ๑๔ กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ ที่ออกตามความในมาตรา ๑๖๓ แห่งพระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับต่อไป เว้นแต่</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>กำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจในการออก หนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือได้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและ กำกับดูแล</p> <p>เพื่อรองรับใบสำคัญและหนังสือ คนประจำเรือที่เจ้าท่าหรือเจ้าพนักงาน ตรวจเรือออกให้ไปแล้วก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคง ใช้ได้ต่อไป</p> <p>เพื่อรองรับกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจ เรือที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ บังคับต่อไป</p>
--	--	--

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธรักษา ๒๔๕๖	ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>ในส่วนที่เกี่ยวกับเรือประมงให้ใช้บังคับได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยกฎหมายว่าด้วยกฎการประมง กฎข้อบังคับใดตามวรรคหนึ่งที่อาจขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยกฎการประมง ต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมงจึงจะใช้บังคับต่อไปได้</p> <p>หนังสือให้ความเห็นชอบตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>มาตรา ๑๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๒๕๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธรักษา ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้นำระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้ทำการในเรือ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้กับการออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๕๕/๑ ดังกล่าว แต่ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ให้ระเบียบดังกล่าวเป็นอันสิ้นผลเมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>	<p>เพื่อรองรับในกรณีที่ยังไม่มีการออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือ ก็ให้นำระเบียบกรมเจ้าท่าว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือ สำหรับผู้ทำการในเรือ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้ไปพลางก่อน รวมถึงกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดของระเบียบดังกล่าว เพื่อให้กระทรวงคมนาคมเร่งรัดดำเนินการออกกฎกระทรวงโดยเร็ว</p>

<p>พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖</p>		<p>ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>..... นายกรัฐมนตรี</p>		<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
--	--	---	--	----------------------------------

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย*

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ส่วนราชการ

กรมเจ้าท่า

เหตุผลความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขชื่อหมวดที่ ๒ ในภาค ๑ โดยเพิ่มหน้าที่นายเรือเมื่อเวลาเรือเข้ามาหรือออกจากรน่านน้ำไทย หรือเดินเรือในน่านน้ำไทย

(๒) เพิ่มบทบัญญัติให้เรือกำปั่นตามประเภทและขนาดที่เจ้าท่าประกาศกำหนด เมื่อจะเดินเรือในน่านน้ำไทย นายเรือต้องแจ้งและรายงานต่อเจ้าท่าตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เจ้าท่าประกาศกำหนด

(๓) เพิ่มเติมบทบัญญัติลงโทษกรณีมีผู้ฝ่าฝืนประกาศกำหนดให้เรือกำปั่นตามประเภทและขนาด ที่กำหนดเมื่อจะเดินในน่านน้ำไทยนายเรือต้องแจ้งหรือรายงานต่อเจ้าท่า

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมบทลงโทษกรณีมีผู้ฝ่าฝืนปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต

(๕) เพิ่มบทบัญญัติให้อำนาจเจ้าท่าอนุญาตให้สถาบันจัดชั้นเรือดำเนินการตรวจเรือและ ออกใบสำคัญรับรองตามข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราค่าธรรมเนียม ที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๖) เพิ่มบทบัญญัติให้อำนาจเจ้าท่าในการออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนทำการในเรือ หรือผู้รับจ้าง ทำงานในเรือ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ รูปแบบ และอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดในกฎกระทรวง

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

(๑) เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในรูปแบบแรงงานประมง และการทำประมงผิดกฎหมาย (IUU FISHING)

(๒) เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ ตามหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๑๐๑๐ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘

* ที่มา : สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม

(๓) เพื่อให้สามารถมอบอำนาจให้สถาบันจัดชั้นเรือสามารถตรวจเรือและออกใบสำคัญ การตรวจเรือได้ตามข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศ

๑.๓ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่อง ดังต่อไปนี้

โดยที่พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ มีบทบัญญัติ บางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันที่จำเป็นต้องมีการกำกับดูแลเรือที่เดินเข้าออกจากราชอาณาจักร และเรือที่เดินภายในราชอาณาจักรบางประเภทเป็นพิเศษ รวมถึงการกำกับดูแลบุคคลที่ทำการในเรือหรือผู้รับจ้าง ทำงานในเรือ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการเพิ่มประสิทธิผลในการ บังคับใช้กฎหมายสำหรับกรณีการล่องลำลำน้ำ และการอำนวยความสะดวกแก่เจ้าของเรือในการนำเรือ เข้ารับการตรวจสภาพเรือ และออกใบสำคัญรับรองตามข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศ

๑.๔ มาตรการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจมีดังต่อไปนี้

(๑) มาตรการที่ ๑ แก้ไขเพิ่มเติมชื่อหมวดที่ ๒ ในภาค ๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือ ในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยเพิ่มหน้าที่นายเรือเมื่อเวลาเรือเข้ามาหรือออกจากน่านน้ำไทย หรือเดินเรือในน่านน้ำไทย

(๒) มาตรการที่ ๒ เพิ่มเติมมาตรา ๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

(๓) มาตรการที่ ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

(๔) มาตรการที่ ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือ ในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

(๕) มาตรการที่ ๕ เพิ่มเติมมาตรา ๑๖๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

(๖) มาตรการที่ ๖ เพิ่มเติมมาตรา ๒๘๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

๑.๕ ทางเลือกอื่นที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

ไม่มี

๑.๖ เหตุผลที่ทำให้เชื่อว่ามาตรการนี้จะสามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้ คือ

(๑) มาตรการที่ ๑ ที่ ๒ และ ที่ ๓ ทำให้สามารถติดตามการเคลื่อนไหวของเรือที่เดินในน่านน้ำไทย ได้โดยเฉพาะเรือที่มีขนาดต่ำกว่า ๖๐ ตันกรอส ให้เข้ามาในระบบตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐ โดยกำหนดให้ เรือกำปั่นตามประเภทและขนาดที่กรมเจ้าท่าประกาศกำหนด เมื่อจะเดินเรือในน่านน้ำไทย นายเรือต้องแจ้ง และรายงานต่อเจ้าท่าตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เจ้าท่าประกาศกำหนด

(๒) มาตรการที่ ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ หรือได้รับอนุญาตแล้วปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ซึ่งบทบัญญัติเดิมมีอัตราโทษต่ำ การบังคับใช้กฎหมายจึงยังไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร จึงสมควรปรับปรุงอัตราโทษปรับให้สูงขึ้นและกำหนดบทลงโทษเพิ่มเติมโดยให้มีโทษจำคุก และโทษปรับเป็นรายวันด้วย

(๓) มาตรการที่ ๕ ตามมาตรา ๑๖๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ มิได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้สถาบันจัดชั้นเรือ (CLASSIFICATION SOCIETY) สามารถตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองไว้ จึงควรเพิ่มเติมมาตรา ๑๖๓/๑ ให้เจ้าท่ามีอำนาจอนุญาตให้สถาบันจัดชั้นเรือที่ประสงค์จะดำเนินการตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองตามข้อกำหนดของอนุสัญญา ระหว่างประเทศได้

(๔) มาตรการที่ ๖ มาตรา ๒๘๕ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ มิได้มีบทบัญญัติให้มีการออกหนังสือประจำตัวคนประจำเรือไว้ ดังนั้นเพื่อประโยชน์ต่อการบันทึกของคนที่ทำการในเรือ และผู้รับจ้างทำงานในเรือ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา ๒๘๕/๑ ให้เจ้าท่ามีอำนาจออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนทำการในเรือหรือผู้รับจ้างทำงานในเรือ เพื่อเป็นไปตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ในรูปแบบแรงงานประมง และการทำประมงผิดกฎหมาย (IUU FISHING)

๒. ใครควรเป็นผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพต้นทุนและความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

เนื่องจากพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ บัญญัติให้เป็นอำนาจเฉพาะของ “เจ้าท่า” ได้แก่ อธิบดีกรมเจ้าท่า หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมาย

๒.๒ ถ้าเอกชนไม่ควรทำ เหตุใดจึงไม่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำภารกิจนี้

เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นการดำเนินการซึ่งมีผลกระทบในระดับระหว่างประเทศ จึงควรเป็นภารกิจกรมเจ้าท่าและหน่วยงานในสังกัดต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

๓. ความจำเป็นในการออกกฎหมาย

๓.๑ ในการทำภารกิจ เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมาย

เนื่องจากพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันที่มีความจำเป็นต้องมีการกำกับดูแลเรือที่เดินเข้าออกจากราชอาณาจักร และเรือที่เดินภายในราชอาณาจักรบางประเภทเป็นพิเศษ รวมถึงการกำกับดูแลบุคคลที่ทำการในเรือหรือผู้รับจ้างทำงานในเรือ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการเพิ่มประสิทธิผลในการบังคับใช้กฎหมายสำหรับกรณีการล่องลำลำน้ำ และการอำนวยความสะดวกแก่เจ้าของเรือในการนำเรือเข้ารับการตรวจสภาพเรือ และออกใบสำคัญรับรองตามข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศ

๓.๒ ถ้าจำเป็นต้องตรากฎหมาย เหตุใดจึงไม่สมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ออกกฎหมายระดับท้องถิ่น.....เป็นกรณีที่ต้องออกกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ.....

๓.๓ (ก) การบังคับใช้กฎหมาย

พร้อมกันทุกท้องที่ เนื่องจาก ..เป็นกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ.....

ททยอยใช้เป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก ..

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก ..

(ข) ระยะเวลาสิ้นสุดการบังคับใช้กฎหมาย.....ไม่มี.....

๓.๔ ลักษณะการบังคับใช้

ระบบควบคุม ระบบกำกับ ระบบส่งเสริม

๓.๕ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา มาตรการบังคับทางปกครอง

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ กฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน

-

๔.๒ เหตุผลที่ไม่สมควรยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายอื่นที่มีอยู่เดิม

-

๕. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งถูกกระทบโดยกฎหมาย

สถาบันจัดชั้นเรือ บุคคลที่ทำการในเรือหรือผู้รับจ้างทำงานในเรือ นายเรือ ผู้ควบคุมเรือ และเจ้าของเรือที่เดินเรือในน่านน้ำไทย

๕.๒ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่ถูกกฎหมายบังคับใช้

ต้องดำเนินการต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนด เช่น การขออนุญาตต่อกรมเจ้าท่า การแจ้งและรายงานเรือเข้าและออกจากเขตท่าเรือต่อเจ้าท่า

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพที่ถูกจำกัด

เมื่อจะเดินเรือในน่านน้ำไทยนายเรือต้องแจ้งและรายงานต่อเจ้าท่า

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เพื่อการส่งเสริมตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในรูปแบบแรงงานประมงและการทำประมงผิดกฎหมาย (IUU FISHING) ให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากมาตรการกีดกันทางการค้าของสหภาพยุโรป เป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิ่งล่องล้าลำน้ำและป้องกันการทุจริต และปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศในการมอบอำนาจให้สถาบันจัดชั้นเรือสามารถตรวจเรือและออกใบสำคัญการตรวจเรือได้

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ไม่มี

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชน และการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับ

ไม่ต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้.....

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี.....

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้.....

๖.๒ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจ และพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

เผยแพร่และประชาสัมพันธ์

๗. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกัน

ไม่มี

๘. วิธีการทำงานและการตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

เพื่อให้มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ตามมาตรา ๖ (๓) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

๘.๒ ระบบการตรวจสอบ

มีเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

๘.๓ ระบบคานอำนาจ

๙. กรอบหรือมาตรการป้องกันมิให้มีการตราอนุบัญญัติเป็นการขยายอำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลจนเกินสมควร

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ โอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็น

จัดทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ผู้ประกอบการขนส่ง และเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าแล้ว

๑๐.๒ ข้อคัดค้านหรือความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ไม่มีผู้คัดค้าน

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๕๐๙ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา โดยไม่ให้ความเข้าช้อนกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๘ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป ทั้งนี้ให้กระทรวงคมนาคมไปดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้เพื่อสร้างความรับรู้ ความเข้าใจ และป้องกันความขัดแย้ง แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ในการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมเจ้าท่า) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมประมง) และศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงคมนาคมเสนอ

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ดังนี้

๑. แก้ไขชื่อหมวด ๒ ในภาค ๑ โดยเพิ่มหน้าที่นายเรือเมื่อเวลาเรือเข้ามาหรือออกจากรน่านน้ำไทย หรือเดินเรือในน่านน้ำไทย

๒. เพิ่มบทบัญญัติให้เรือกำปั่นตามประเภทและขนาดที่เจ้าท่าประกาศกำหนดเมื่อจะเดินเรือในน่านน้ำไทย นายเรือต้องแจ้งและรายงานต่อเจ้าท่าตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เจ้าท่าประกาศกำหนด (เพิ่มมาตรา ๒๓/๑)

๓. เพิ่มเพิ่มเติมบทบัญญัติลงโทษกรณีมีผู้ฝ่าฝืนประกาศกำหนดให้เรือกำปั่นตามประเภทและขนาดที่กำหนดเมื่อจะเดินในน่านน้ำไทย นายเรือต้องแจ้งหรือรายงานต่อเจ้าท่า (เพิ่มมาตรา ๒๔/๑)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมบทลงโทษกรณีมีผู้ฝ่าฝืนปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต (แก้ไขมาตรา ๑๑๘)

๕. เพิ่มบทบัญญัติให้อำนาจเจ้าทำอนุญาตให้สถาบันจัดชั้นเรือดำเนินการตรวจเรือ และออกใบสำคัญรับรองตามข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและ อัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดในกฎกระทรวง (เพิ่มมาตรา ๑๖๓/๑)

๖. เพิ่มบทบัญญัติให้อำนาจเจ้าทำในการออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนทำการ ในเรือหรือผู้รับจ้างทำงานในเรือ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ รูปแบบ และอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนด ในกฎกระทรวง (เพิ่มมาตรา ๒๕๕/๑)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ และสำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นชอบกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๓. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. ตัดหลักการที่กำหนดให้เพิ่มหน้าที่สำหรับนายเรือที่ต้องแจ้งและรายงานต่อ เจ้าท่าเมื่อจะทำการเดินเรือในน่านน้ำไทย เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้า มนุษย์ในรูปแบบแรงงานประมงและการทำประมงผิดกฎหมาย (Illegal Unreported and Unregulated Fishing : IUU FISHING) ออก (ร่างมาตรา ๓ เดิม ถึงร่างมาตรา ๕ เดิม) เนื่องจากหลักการ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องแรงงานประมงดังกล่าว ได้กำหนดไว้ในร่างพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ซึ่งมีบทบัญญัติรองรับมาตรการในการป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำการประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU FISHING) แล้ว คณะกรรมการฯ จึงเห็นว่า ไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดหลักการดังกล่าวไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อีก

๒. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดโดยไม่ได้รับ อนุญาตหรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมการเสียค่าตอบแทนเป็นรายปี โดยตัดเรื่องการเสียค่าตอบแทน สำหรับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ปลูกสร้างโดยมิได้รับอนุญาตหรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ออก เนื่องจากควรกำหนดให้มีการเรียกเก็บอัตราค่าตอบแทนรายปีสำหรับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ได้รับ อนุญาตเท่านั้น (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๗ ทวิ วรรคหนึ่ง)

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษจำคุกและโทษปรับ รวมทั้งกำหนดโทษปรับ รายวันสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับ อนุญาต (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๘)

๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของเจ้าท่าในการ ดำเนินการกับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ปลูกสร้างโดยมิได้รับอนุญาตหรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๘ ทวิ) ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่มีการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดโดยมิได้รับอนุญาต หรือปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ให้เจ้าท่ามีคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นภายใน ระยะเวลาที่กำหนด

(๒) เมื่อพ้นระยะเวลา รื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดตามที่เจ้าท่ากำหนดแล้ว ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่า ให้เจ้าท่ามีอำนาจรื้อถอนอาคารหรือสิ่งอื่นใดได้ทันที และห้ามมิให้ผู้ใดใช้อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้น โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทั้งหมดของเจ้าท่า และให้อำนาจเจ้าท่าเข้าไปในสถานที่ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่อยู่ต่อเนื่องกับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ต้องรื้อถอนได้

(๓) ในกรณีที่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใด ให้เจ้าท่าปิดคำสั่งรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดไว้ ณ อาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าว และเมื่อเจ้าท่าได้ดำเนินการรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นแล้ว ให้เจ้าท่ามีอำนาจยึดและเก็บรักษาไว้หรือขายและถือเงินไว้แทนได้ เมื่อหักค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน แก้ไข และขายแล้ว เหลือเท่าใดให้ตกเป็นรายได้ของแผ่นดิน

(๔) เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดจะเรียกร้องค่าเสียหายจากเจ้าท่ามิได้ หากเจ้าท่าปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย

(๕) ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ล่วงล้ำเข้าไปเหนือทะเล อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบ ไม่รื้อถอนภายในระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนด และเจ้าท่าเห็นว่าการรื้อถอนเป็นการพ้นวิสัยหรือเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าท่าจะไม่ทำการรื้อถอนก็ได้ และให้อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ล่วงล้ำที่อยู่บนสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตกเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินตั้งแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองต้องรื้อถอน

๒.๔ กำหนดบทบัญญัติสำหรับเจ้าท่า เจ้าพนักงานออกใบอนุญาต และพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่า เพื่อให้มีการเร่งรัดดำเนินการภายในสามสิบวันเมื่อได้รับแจ้งว่ามีอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ปลูกสร้างล่วงล้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต และหากไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายให้ถือว่ากระทำผิดวินัยร้ายแรง เว้นแต่มีเหตุสำคัญที่ทำให้ไม่อาจดำเนินการได้ ก็ให้รายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเพื่อสั่งการ และให้รัฐมนตรีต้องประกาศถึงเหตุดังกล่าวให้ประชาชนทราบ (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๑๑๘ จัตวา)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจของเจ้าท่าและเจ้าพนักงานตรวจเรือในการตรวจและออกใบสำคัญ โดยเพิ่มใบสำคัญรับรองการตรวจเรือในเรื่องอื่นใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม และใบสำคัญการตรวจเรือในเรื่องอื่นใดที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือประสงค์จะให้ตรวจและออกใบสำคัญการตรวจให้ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖๓)

๔. แก้ไขให้เจ้าท่ามีอำนาจในการออกข้อบังคับกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และค่าธรรมเนียมการตรวจเรือและการออกใบสำคัญโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม สำหรับข้อบังคับในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรือที่ใช้ทำการประมงต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมประมงก่อน และกำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจประกาศกำหนดสถาบันการตรวจเรือด้วย (ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๑๖๓/๑)

๕. ยกเลิกค่าธรรมเนียมการตรวจเรือตามกฎหมายข้อบังคับการตรวจเรือ เนื่องจากกำหนดให้ออกเป็นข้อบังคับกรมเจ้าท่าแทน (ร่างมาตรา ๑๑ ยกเลิกมาตรา ๑๖๕)

๖. กำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือได้ตามที่ได้รับการร้องขอ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ แบบและอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดในกฎกระทรวง

ซึ่งหนังสือประจำตัวคนประจำเรือดังกล่าวจะเป็นการบันทึกประวัติของคนประจำเรือแต่ละคนเพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลบุคคลที่ทำการในเรือให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๒๘๕/๑)

๗. กำหนดบทเฉพาะกาล เพื่อรองรับในเรื่องดังต่อไปนี้ (ร่างมาตรา ๑๓ ถึงร่างมาตรา ๑๕)

(๑) ให้ใบสำคัญ หนังสือคนประจำเรือ และกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือที่ได้ออกให้ หรือใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับได้ต่อไป และกฎข้อบังคับใดที่อาจขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยการประมง ต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมงก่อนจึงจะใช้บังคับต่อไปได้

(๒) ให้ระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้ทำการในเรือ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้กับการออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวงตามร่างพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๙

การปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ*

"ล่วงล้ำลำน้ำ" หมายความว่า ล่วงล้ำเข้าไปเหนือน้ำ ในน้ำ และใต้น้ำ ของแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือทะเลภายในน่านน้ำไทย หรือบนชายหาดของทะเลดังกล่าว

มาตรา ๑๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำเข้าไปเหนือน้ำ ในน้ำ และใต้น้ำ ของแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชน หรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือทะเลภายในน่านน้ำไทยหรือบนชายหาดของทะเล ดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า

ลักษณะของอาคารและสิ่งล่วงล้ำลำน้ำที่พึงอนุญาตได้ มี ๗ + ๑ ประเภท ดังต่อไปนี้

ลำดับที่ ๑ - ๗ จาก กฎกระทรวงฉบับที่ ๖๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) และ ๘ จากประกาศกรมเจ้าท่า ที่ ๒๕๑/๒๕๔๑

๑. ท่าเทียบเรือ

- ต้องมีโครงสร้างที่ไม่ทำให้ทิศทางการไหลของน้ำเปลี่ยนแปลง มีช่องโพร่งระหว่างเสาไม่น้อยกว่า ๓ เมตรพื้นที่ท่าเทียบเรือในแม่น้ำลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

- พื้นที่ท่าเทียบเรือในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ต้องไม่มีลักษณะเป็นแผ่นคอนกรีตปิดทับตลอดให้มีช่องว่างเพื่อให้แสงแดดส่องผ่านถึงพื้นน้ำใต้ท่าได้ และไม่มีสิ่งก่อสร้างอื่นใดบนพื้นที่ท่าเทียบเรือนอกจากสิ่งก่อสร้างที่จำเป็นอันเป็นส่วนประกอบของท่าเทียบเรื่อนั้น

- ปลายสุดของท่าเทียบเรือต้องไม่เกินแนวน้ำลึกหน้าท่า เมื่อน้ำลงต่ำสุด ลึกกว่าอัตรากินน้ำลึกเต็มที่ของเรือที่เข้าเทียบท่าตามความจำเป็น โดยคำนึงถึงขนาดเรือและลักษณะภูมิประเทศ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑ ใน ๓ ของความกว้างของแม่น้ำ

- ต้องสร้างตามแนวเขตที่ดินที่ผู้ขออนุญาต มีกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองเป็นแนวตรง ยื่นจากฝั่ง

- ท่าเทียบเรือที่ผ่านชายหาดต้องไม่ปิดกั้นการที่ประชาชนจะใช้สอย หรือเดินผ่านชายหาด

๒. สะพานปรับระดับและโป๊ะเทียบเรือ

- สะพานปรับระดับต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับโป๊ะเทียบเรือ มีราวลูกกรงที่แข็งแรง ทั้งสองด้าน และความลาดชันของสะพานต้องไม่มากกว่า ๑ : ๒ เมื่อน้ำลงต่ำสุด

- โป๊ะเทียบเรือต้องมีโครงสร้างที่แข็งแรง ทนทาน และมีความปลอดภัย มีอัตราการลอยตัวสูง โดยเมื่อรับน้ำหนักสูงสุดแล้ว

- พื้นของโป๊ะเทียบเรือต้องอยู่สูงจากระดับน้ำไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร และมีราวลูกกรงที่แข็งแรงทุกด้าน ยกเว้นด้านที่เรือเทียบและส่วนที่ต่อกับสะพานปรับระดับ

* ที่มา : ข้อมูลจากเว็บไซต์กรมเจ้าท่า www.md.go.th และ สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๗ www.nakhonrat7.md.go.th

๓. สะพานข้ามแม่น้ำหรือสะพานข้ามคลอง

- ต้องมีโครงสร้างที่ไม่ทำให้ทิศทางการไหลของน้ำเปลี่ยนแปลง
- ต้องมีความสูงและความกว้างของช่องลอดใต้สะพานตามที่อธิบดีกรมเจ้าท่ากำหนด

โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๔. ท่อหรือสายเคเบิล

- การวางท่อหรือสายเคเบิลผ่านชายหาดของทะเลหรือชายตลิ่ง ต้องฝังท่อหรือสายเคเบิลใต้พื้นดินไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร โดยมีให้ส่วนใดส่วนหนึ่งของท่อหรือสายเคเบิลพุดขึ้นมาเหนือพื้นดิน
- การปักเสาไฟฟ้าพาดสายเพื่อจ่ายกระแสไฟฟ้า หรือเพื่อการอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และการปักเสาวางท่อน้ำประปาหรือเพื่อการอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันให้ปักเสาให้ชิดแนวขอบฝังมากที่สุด เพื่อมิให้เกิดขวางทางเดินเรือ

๕. เชือกกันน้ำเขาะ

- ต้องมีรูปแบบที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่ององน้ำ ตลิ่ง และบริเวณข้างเคียง
- ต้องมีโครงสร้างที่แข็งแรงและอยู่ในแนวฝังเดิมมากที่สุด หากมีส่วนที่ยื่นเข้าไปในน้ำให้มีเฉพาะส่วนที่จำเป็น
- ความลาดชันของเชือกกันน้ำเขาะไม่เกิน ๑ : ๓ โดยแนวสันเชือกด้านบนต้องอยู่ที่แนวกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดิน สำหรับบริเวณลำน้ำที่แคบหรืออาจเป็นอันตรายต่อการเดินเรือ เชือกต้องมีลักษณะตั้งตรงและไม่มีความลาดชันยื่นออกมา

๖. คานเรือ

- แนวรางรองรับเรือต้องยาวยื่นจากฝั่งเพียงพอที่จะชักลากเรือขนาดใหญ่ที่สุดที่คานเรือนั้นจะสามารถรับซ่อมทำได้ในเวลาน้ำลงต่ำสุด

๗. โรงสูบน้ำ

- โรงที่ตั้งเครื่องสูบน้ำ ต้องอยู่บนฝั่งหรืออยู่ใกล้ฝั่งมากที่สุด
- การต่อท่อสูบน้ำ เมื่อต่อเชื่อมกับเครื่องสูบน้ำแล้วต้องวางขนานกับแนวเสาของโรงสูบน้ำจนถึงพื้นดินแล้วจึงวางนอนไปตามแนวพื้นดินใต้น้ำ และปลายท่อต้องอยู่ต่ำกว่าระดับน้ำลงต่ำสุดไม่น้อยกว่า ๑ เมตร

๘. กระชังเลี้ยงสัตว์น้ำ

- ตัวกระชังต้องทำด้วยอวนหรือวัสดุอื่นใดที่มีลักษณะและคุณสมบัติเช่นเดียวกับอวน และเมื่อน้ำลงต่ำสุดกันกระชังต้องลอยสูงกว่าพื้นท้องน้ำ
- วัสดุที่ใช้พยุงกระชังต้องลอยพื้นน้ำ และสามารถมองเห็นได้ชัดเจนตลอดเวลา
- การปักเสายึดตัวกระชัง ต้องปักห่างกันไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร และห้ามผูกยึดกระชังกับขอบฝั่ง
- ห้ามสร้างที่พักอาศัยหรือพื้นแผ่นที่บนบนกระชัง
- ต้องติดตั้งธงสีแดงและไฟสัญญาณเป็นระยะโดยรอบขอบเขตที่วางกระชัง ตามความเหมาะสม

ในแต่ละพื้นที่

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำน้ำ มีดังต่อไปนี้

- ลักษณะหรือสภาพของอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำน้ำต้องไม่เป็นอันตรายต่อการเดินเรือหรือทำให้ทางน้ำเปลี่ยนแปลงไป หรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- อาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำน้ำที่จะอนุญาตให้ปลูกสร้างได้ ต้องมีลักษณะของอาคารและการล่วงล้ำที่พึงอนุญาตได้ตามข้อ ๔ และข้อ ๕ ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๖๓ พ.ศ. ๒๕๓๗
- อาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำน้ำที่จะอนุญาตให้ปลูกสร้างได้ ต้องไม่อยู่ในเขตพื้นที่ที่มีประกาศของกรมเจ้าท่าห้ามปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำน้ำ ประกาศดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- การอนุญาตให้ใช้พื้นที่ล่วงล้ำลำน้ำ ให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็นและสมควร เฉพาะตามวัตถุประสงค์ในการใช้อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ล่วงล้ำลำน้ำนั้น
- การอนุญาตให้ใช้พื้นที่ล่วงล้ำลำน้ำต้องไม่เป็นการขัดต่อกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารหรือกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง

คำแนะนำในการขออนุญาตและขั้นตอนในการพิจารณาอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

คำแนะนำในการขออนุญาต

ให้ผู้ขออนุญาตเขียนคำร้องขออนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ ตามแบบ ท.๒๘*๑ ของกรมเจ้าท่า พร้อมยื่นเอกสารและ หลักฐานดังต่อไปนี้

๑. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน ในกรณีผู้ขออนุญาตเป็นบุคคลธรรมดาหรือสำเนาหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนนิติบุคคล และหนังสือบริคณห์สนธิ (ถ้ามี) ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคล หากประสงค์ให้ผู้อื่นขออนุญาตแทน ต้องมีหนังสือมอบอำนาจที่ถูกต้องตามกฎหมาย

๒. หลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ เช่น สำเนาโฉนดที่ดิน สำเนาหนังสือ น.ส. ๓ หรือ ส.ค. หรือเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง หรือเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินที่ติดต่อกับแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชน หรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลในน่านน้ำไทย หรือบนชายหาดของทะเลดังกล่าว หรือหนังสือยินยอม

๓. แผนผังสังเขปแสดงสิ่งที่จะขออนุญาตที่มีรายละเอียด เช่น ความกว้างของหน้าที่ดินด้านติดกับแม่น้ำขนาดของสิ่งที่จะขออนุญาตโดยประมาณ ระยะห่างจากขอบฝั่ง สถานที่สำคัญที่อยู่ใกล้เคียงและระยะห่างโดยประมาณ หากมีรูปถ่ายบริเวณที่จะขออนุญาตประกอบด้วยจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาเบื้องต้นยิ่งขึ้น

๔. แบบรูปและรายละเอียดของสิ่งล่วงล้ำลำน้ำที่ขอปลูกสร้าง ซึ่งมีวิศวกรโยธาที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรมเป็นผู้รับรองจำนวน ๓ ชุด เว้นแต่การปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำขนาดเล็กซึ่งโครงสร้างทำด้วยไม้ หรือวัสดุอื่นที่ไม่คงทนถาวร ไม่จำเป็นต้องมีวิศวกรรับรอง

๕. วัตถุประสงค์ในการใช้สิ่งล่วงล้ำลำน้ำที่ขออนุญาต

๖. หนังสือให้ความเห็นชอบหรือยินยอมจากผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดที่สิ่งล่องล้าลำน้ำ ตั้งอยู่ว่าเป็นอุปสรรคต่อแผนพัฒนาจังหวัดผังเมืองรวม และการรักษาสภาพแวดล้อมของจังหวัด ผู้ขออนุญาตอาจให้กรมเจ้าท่าดำเนินการแทนก็ได้ แต่ต้องยื่นรายงานในข้อ ๗ มาด้วยจำนวน ๓ ชุด

๗. ในการขออนุญาตปลูกสร้างท่าเทียบเรือขนาด ตั้งแต่ ๕๐๐ ตันกรอสส์ ขึ้นไป ให้ผู้ขออนุญาตยื่นหลักฐานผลการพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

๘. ในการขออนุญาตปลูกสร้างท่าเทียบเรือขนาดต่ำกว่า ๕๐๐ ตันกรอสส์ หรือสิ่งล่องล้าลำน้ำ อื่นใดที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ให้ผู้ขออนุญาตยื่นข้อมูลผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามที่กรมเจ้าท่า กำหนด

๙. การยื่นคำขออนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่องล้าลำน้ำ ให้ยื่น ณ กรมเจ้าท่า หรือยื่นที่สำนักงาน เจ้าท่าภูมิภาค หรือสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขา ซึ่งสิ่งล่องล้าลำน้ำที่ขออนุญาตปลูกสร้างตั้งอยู่ในเขต รับผิดชอบของสำนักงานเจ้าท่า นั้น ๆ ก็ได้

๑๐. กรมเจ้าท่าจะเริ่มพิจารณาคำขออนุญาตต่อเมื่อผู้ขออนุญาตยื่นคำร้อง พร้อมเอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ในข้อ ๑ ครบถ้วนและถูกต้อง ซึ่งรวมถึงหนังสือและหลักฐานการให้ความเห็นชอบ หรือยินยอมจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

หมายเหตุ สำเนาเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ที่นำมายื่นผู้ขออนุญาตหรือผู้รับมอบอำนาจ ต้องเซ็นชื่อรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

ขั้นตอนในการพิจารณาอนุญาต

๑. เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับคำร้อง เอกสารและหลักฐานต่าง ๆ แล้ว จะทำการตรวจสอบ หากครบถ้วน และถูกต้องก็จะบันทึกหลักฐานรับเรื่องไว้ดำเนินการ

๒. ผู้ขออนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการตรวจสอบสถานที่ตามอัตราที่กำหนดไว้ใน กฎกระทรวง ขึ้นอยู่กับประเภทลักษณะ และขนาดของสิ่งล่องล้าลำน้ำนั้น ๆ โดยมีอัตราตั้งแต่ ๕๐ - ๒,๐๐๐ บาท โดยผู้ขออนุญาตจะต้องนัดหมายและนำเจ้าพนักงานไปตรวจยังสถานที่ที่ขออนุญาตด้วย

๓. เจ้าพนักงานไปตรวจสอบสถานที่ที่จะขออนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่องล้าลำน้ำเพื่อนำข้อมูล ต่าง ๆ ทางเทคนิคการเดินเรือพร้อมแผนที่สังเขปที่มีรายละเอียดพอเพียงต่อการพิจารณาอนุญาต มาจัดทำรายงานเสนอผู้อำนวยการกองตรวจการขนส่งทางน้ำ หรือเจ้าท่าภูมิภาคหรือเจ้าท่าภูมิภาคสาขา แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาทบทวนและเสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติมก่อนนำเสนออธิบดีกรมเจ้าท่า

๔. หากสิ่งที่ยื่นขออนุญาตอยู่ในข่ายที่จะต้องพิจารณาด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือจะต้องมีการขุดลอก หรือกรณีใด ๆ เพิ่มเติม ผู้ขออนุญาตต้องดำเนินการตามข้อกำหนดของกรมเจ้าท่า

๕. เมื่อกรมเจ้าท่าพิจารณาเห็นว่า การขออนุญาตถูกต้อง ครบถ้วนตามขั้นตอนและไม่ขัดต่อ หลักเกณฑ์ในการอนุญาตก็จะส่งเรื่องให้คณะกรรมการนโยบายสิ่งล่องล้าลำน้ำ กระทรวงคมนาคม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ

๖. หลังจากได้รับความเห็นชอบแล้ว อธิบดีกรมเจ้าท่าจะเป็นผู้อนุญาตแล้วส่งเรื่องให้ หน่วยงานเจ้าของเรื่องนั้นออกใบอนุญาต กรณีที่พิจารณาไม่เห็นชอบกรมเจ้าท่าจะมีหนังสือแจ้งผู้ขออนุญาตว่าไม่อนุญาตพร้อมเหตุผล

๗. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำที่สำคัญ คือ
- ๗.๑ ต้องมีลักษณะหรือสภาพไม่เป็นอันตรายต่อการเดินเรือหรือการสัญจรทางน้ำ
 - ๗.๒ เมื่อปลูกสร้างแล้วจะไม่ทำให้ทางน้ำเปลี่ยนแปลง
 - ๗.๓ การใช้ประโยชน์จะไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
 - ๗.๔ ต้องไม่รบกวนสิทธิต่าง ๆ ของผู้ที่อยู่ข้างเคียงตลอดจนผลประโยชน์ของมหาชน

โดยส่วนรวม

๘. เจ้าหน้าที่จะแจ้งหรือติดต่อให้ผู้ขออนุญาตมารับใบอนุญาต โดยต้องชำระค่าใบอนุญาต ตามกฎกระทรวงในอัตราฉบับละ ๑๐๐ บาท

๙. ผู้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ระบุไว้ท้ายใบอนุญาตอย่างเคร่งครัดและต้องเริ่มดำเนินการตามคำขอภายใน ๖ เดือน และต้องปลูกสร้างให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ในใบอนุญาต หากไม่สามารถดำเนินการได้ก็ให้ขอต่ออายุใบอนุญาตดังกล่าวได้แล้วแต่กรณี แต่ต้องมีเหตุผลที่สมควร

ขั้นตอนการขออนุญาตทำสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ (ท่าเทียบเรือ)

แนวทางการตรวจสอบท่าและโป๊ะเทียบเรือท่าเทียบเรือ

ตรวจสอบสภาพโดยทั่วไปของท่าเทียบเรือว่าความมั่นคงแข็งแรง และปลอดภัยต่อการเข้าเทียบท่าของเรือตามประเภท ที่กำหนดหรือไม่

๑. ต้องจัดให้มีเครื่องช่วยชีวิต เช่น พวงชูชีพ แพชูชีพให้มีจำนวนพอสมควรและแขวนหรือวางไว้ในบริเวณที่สามารถนำมาใช้ได้ทุกขณะโอกาส

๒. ต้องจัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิงประจำท่าให้ครบตามจำนวนที่กรมเจ้าท่ากำหนด

๓. ต้องมีฟุก หรือหลักผูกเรือที่แข็งแรงและครบตามจำนวน หรือเพียงพอสำหรับให้เรือผูกเชือก

๔. ด้านหน้าของท่าเทียบเรือต้องมีอุปกรณ์กันเรือกระทบท่าเทียบเรือ ครบตามจำนวนที่กำหนดและอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน

๕. ต้องจัดให้มีแสงสว่างเพียงพอในบริเวณท่าเรือ

๖. ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่หรือผู้ควบคุมรับผิดชอบที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องของการนำเรือเข้าเทียบท่า หรือสามารถประสานงานกับผู้นำเรือเข้าเทียบท่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗. จัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำท่าเทียบเรือ แต่ละประเภท

หมายเหตุ ในกรณีที่เป็นการเข้าเทียบเรือสำหรับขนถ่ายสินค้าโดยเฉพาะ ให้พิจารณาอนุโลมใช้มาตรการดังกล่าวตามความเหมาะสม และสภาพของท่าเทียบเรือ

โป๊ะเทียบเรือ

๑. โป๊ะต้องอยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง และปลอดภัยต่อการเข้าเทียบท่าของเรือ

๒. บริเวณที่ผู้โดยสารขึ้น - ลงเรือทุกแห่ง ต้องเขียนป้ายหรือแสดงจำนวนคนโดยสารที่โป๊ะสามารถรับน้ำหนักได้ไว้ที่ที่เห็นได้ชัดเจน

๓. ต้องจัดให้มีเครื่องช่วยชีวิต เช่น พวงชูชีพ แพชูชีพ ให้มีจำนวนพอสมควรและแขวนหรือวางไว้ในบริเวณที่สามารถนำมาใช้ได้ทุกขณะโอกาส

๔. ต้องมีพุกผูกเรือที่แข็งแรงสำหรับผูกเรือหัวท้าย
๕. โป๊ะเทียบเรือต้องมีเสาและอุปกรณ์ยึดโป๊ะกับเสาเพื่อมิให้ตัวโป๊ะเทียบเรือเลื่อนไปมา
๖. หน้าโป๊ะเทียบเรือต้องมีอุปกรณ์กันเรือกระทบโป๊ะเทียบเรือ
๗. บนโป๊ะต้องมีราวจับสำหรับให้ผู้โดยสารจับยึดทรงตัวในระหว่างอยู่บนโป๊ะหรือขึ้น-ลงเรือ
๘. พื้นโป๊ะต้องเป็นพื้นที่เรียบ ไม่ลื่น และต้องไม่มีสิ่งกีดขวางใด ๆ
๙. ต้องจัดให้มีทางขึ้นหรือลงโป๊ะแยกออกจากกัน และให้มีเครื่องกันสำหรับคนโดยสาร

เมื่อเห็นว่าจะมีจำนวนมากเกินไป

๑๐. ต้องจัดให้มีแสงสว่างเพียงพอในบริเวณทางขึ้นลง และบนโป๊ะ
๑๑. ต้องจัดทำเครื่องหมายแสดง แนวการบรรทุก (Load Line) ของโป๊ะ
๑๒. ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่หรือผู้ควบคุมรับผิดชอบ เกี่ยวกับจำนวนคนโดยสารที่จะลงโป๊ะ

โดยปลอดภัย เมื่อเห็นว่าจะมีจำนวนมากเกินไป

๑๓. จัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้จำหน่ายตั๋ว ผู้ควบคุมท่า ผู้ควบคุมเรือหรือเครื่องจักร ฯลฯ ให้รู้ถึงหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีต่อผู้โดยสาร ออกประกาศขอความร่วมมือจากผู้โดยสารหรือประชาชนทั่วไป แจ้งหรือส่งข่าวเกี่ยวกับสภาพโป๊ะไม่ปลอดภัย โดยแจ้งให้กรมเจ้าท่าทราบ

การป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ*

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับการร้องเรียนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยกล่าวหาว่าเจ้าพนักงานที่ดิน และเจ้าพนักงานตรวจท่า กรมเจ้าท่า ว่า กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยเอื้อประโยชน์ให้แก่บริษัทก่อสร้างโรงไฟฟ้า ในการสำรวจและรังวัดที่ดินเพื่อการรวมโฉนดที่ดิน และการรวม น.ส.๓ ก เพื่อใช้พื้นที่ก่อสร้างโรงไฟฟ้า ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวได้ชี้รับรองแนวเขตด้านที่จดทะเล และรังวัดที่ดินรุกล้ำเข้าไปในพื้นที่ชายหาดและในทะเล ซึ่งหากมีการก่อสร้างในพื้นที่ที่รุกล้ำทะเลและชายหาดตามที่มีการรังวัดดังกล่าวไว้ โรงไฟฟ้าจะเป็นสิ่งล่วงล้ำลำน้ำโดยผิดกฎหมาย จึงได้ทำการไต่สวนและพิจารณาแล้วมีมติว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดตามข้อกล่าวหา จึงส่งรายงานเอกสารและความเห็นให้ผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาลงโทษทางวินัย และส่งให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗

นอกจากนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังเคยได้รับการร้องเรียนจากประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีว่าได้รับความเดือดร้อนจากแพดิสโกเธคและแพคาราโอเกะ เมื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่และสถิติการสำรวจจำนวนแพในเขตเมืองกาญจนบุรีของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง พบว่าเป็นการประกอบการในรูปของไกด์นำเที่ยว ร้านอาหารริมแควและโรงแรม หรือเกสต์เฮาส์ขนาดใหญ่ ปัญหาที่เกิดขึ้นเกิดจากความหย่อนยานไม่เข้มงวดในการปฏิบัติหน้าที่บางอย่างมีสาเหตุจากความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติของกฎหมาย อัตราค่าล้งหรืออุปกรณ์เครื่องมือของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เพียงพอเมื่อมีการประชุมระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. กับหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้มีมาตรการจัดระเบียบแพท่องเที่ยว ฯลฯ เป็นผลให้ปัญหาและข้อร้องเรียนทุเลาลง กรณีนี้แม้จะไม่พบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐจะมีการทุจริต แต่การกระทำดังกล่าวก่อความเดือดร้อนต่อประชาชน และส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่เป็นอย่างมาก

ปัญหาสิ่งล่วงล้ำลำน้ำโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกิดจากการกระทำที่ผิดกฎหมาย ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ ซึ่งรัฐบาลต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากเพื่อการปรับเปลี่ยนทิศทางการไหลของน้ำ หรือเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนที่เกิดจากน้ำท่วมหรือภัยแล้งและการรักษาสภาพแวดล้อมให้กลับสู่สภาพเดิม และมีแนวโน้มที่ต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นทุกปี โดยสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของปัญหาเกิดจากการทุจริตของเจ้าหน้าที่ การปล่อยปละละเลยหรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ทั้งที่มีหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติและกฎหมายใช้บังคับไว้อย่างชัดเจน หากปล่อยไว้โดยไม่มีมาตรการแก้ไข ปัญหาจะยิ่งทวี

* ที่มา : บทความจากเว็บไซต์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ www.nacc.go.th

ความรุนแรงเกินกว่าที่รัฐจะจัดการได้ จึงได้ศึกษาและเสนอมาตรการป้องกันการทุจริตและแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๙ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งมีผลการศึกษาและข้อเสนอแนะโดยสรุป ดังนี้

ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๖๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ให้ความหมายของ “ล่องลำลำแม่น้ำ” หมายความว่า ล่องลำเข้าไปเหนือน้ำ ในน้ำและใต้น้ำของแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย หรือบนชายหาดของทะเลดังกล่าว และตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ มาตรา ๑๑๗ บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่องลำเข้าไปเหนือน้ำ ในน้ำ และใต้น้ำ ของแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทยหรือบนชายหาดของทะเลดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า” ซึ่งตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๖๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) กำหนดข้อยกเว้นในกรณีที่เป็นการปลูกสร้างเพื่อประโยชน์ของสาธารณะและต้องได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่า

ความเสียหายที่เกิดจากสิ่งล่องลำลำน้ำโดยผิดกฎหมายที่เห็นได้อย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น ๑) การพังทลายของตลิ่งแม่น้ำและชายฝั่งทะเล โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีลำน้ำที่เป็นพรมแดนระหว่างประเทศ เกิดการกัดเซาะตลิ่งพังทลาย และทำให้ประเทศไทยสูญเสียดินแดนแบบเสียเปล่าคิดเป็นพื้นที่จำนวนมากในทุกปี ๒) การเกิดภัยน้ำท่วม ๓) ภาวะมลพิษทางน้ำ ๔) เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางนิเวศวิทยา และสิ่งแวดล้อมและมีผลทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมมากยิ่งขึ้น

ปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งล่องลำลำน้ำที่ผ่านมา พบว่า การดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งล่องลำลำน้ำมีปัญหาในการดำเนินงานทั้งทางด้านการบริหารจัดการของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ปัญหาด้านการตีความข้อกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งการตีความกฎหมายในบางกรณียังไม่มีความชัดเจน และยังไม่มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง รวมถึงปัญหาด้านอื่น ๆ เช่น ผู้รุกลำลำน้ำหรือกลุ่มผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น จึงทำให้การแก้ไขปัญหานั้นทำได้โดยยาก และโครงการเพื่อการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหานั้นจะเกิดขึ้นจากสิ่งล่องลำลำน้ำในบางโครงการมีการต่อต้านจากกลุ่มประชาชนหรือองค์กรเอกชนที่เสียผลประโยชน์ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า ปัญหาสิ่งล่องลำลำน้ำโดยผิดกฎหมายก่อให้เกิดปัญหาตามมาอย่างมากมาย และมีผลกระทบร้ายแรงต่อความมั่นคง สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ และรัฐบาลต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว และมีแนวโน้มจะยิ่งทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญประการหนึ่งของปัญหานี้ มาจากการทุจริตต่อหน้าที่หรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่

ของรัฐที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรเสนอให้มีการปรับปรุง การปฏิบัติราชการ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่ หรือการกระทำความผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๙ (๑๑) โดยเสนอมาตรการใน ๒ ส่วน คือ มาตรการเกี่ยวกับสิ่งล่องล้าลำนํ้า และข้อเสนอแนะในการบริหาร จัดการน้ำทั้งระบบ ดังนี้

มาตรการเกี่ยวกับสิ่งล่องล้าลำนํ้า

มาตรการระยะสั้น

๑. ให้กรมเจ้าท่าและหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบสำรวจและตรวจสอบบ้านเรือน ประชาชนที่ปลูกสร้างสิ่งล่องล้าลำนํ้าทั่วประเทศ หากพบว่าเป็นการล่องล้าลำนํ้าโดยผิดกฎหมาย ต้องกำหนดมาตรการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย ในกรณีที่มีการล่องล้าลำนํ้ามาแต่ตั้งเดิมก่อนที่ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผลบังคับใช้ ก็อาจจะอนุญาต ให้อยู่ต่อไปได้ แต่ต้องกำหนดมาตรการ เงื่อนไขหรือระยะเวลาในการอยู่อาศัย และมีการจัดระบบ การควบคุม ดูแลมิให้มีการก่อสร้างเพิ่มเติม สำหรับผู้ที่ล่องล้าลำนํ้าโดยผิดกฎหมาย หรือผู้บุกรุก ทรายใหม่ต้องแจ้งเตือนให้เรือถอนออกไป หากฝ่าฝืนต้องดำเนินคดีตามกฎหมายทุกราย ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าว กรมเจ้าท่าและหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ และกำหนดกรอบเวลาในการทำงานไว้ให้ชัดเจนด้วย

๒. ให้กรมเจ้าท่าเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการสำรวจ จัดทำแผนที่ และรายละเอียดของสิ่งล่องล้าลำนํ้าโดยผิดกฎหมายทั่วประเทศ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นฐาน ในการวางแผนและแก้ไขปัญหาล่องล้าลำนํ้าอย่างเป็นระบบต่อไป โดยการสำรวจ จัดทำแผนที่ และรายละเอียดของสิ่งล่องล้าลำนํ้าโดยผิดกฎหมายดังกล่าว ต้องกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ และกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการไว้อย่างชัดเจน

๓. กรมเจ้าท่าและหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับล้าลำนํ้าควรจัดทำโครงการ สำรวจและตรวจสอบล้าลำนํ้า โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลเพื่อจัดจ้างหน่วยงาน ภาครัฐหรือภาคเอกชนที่มีขีดความสามารถเพียงพอในการดำเนินการบินสำรวจหรือตรวจสอบล้าลำนํ้า ทางอากาศ โดยใช้เครื่องมือที่ทันสมัยในการสำรวจและการถ่ายภาพทางอากาศ แล้วนำข้อมูล ที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับฐานข้อมูลที่มีอยู่เพื่อให้ทราบว่ามี การกระทำความผิดเกี่ยวกับ สิ่งล่องล้าลำนํ้าในพื้นที่ใด ทั้งนี้ การดำเนินการบินสำรวจหรือการตรวจสอบทางอากาศดังกล่าว ต้องดำเนินการเป็นระยะ หรือกำหนดระยะเวลาที่เห็นว่าเหมาะสม นอกจากนั้น ควรให้กรมเจ้าท่า ขอความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ และประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการ แจ้งเบาะแส หรือข้อมูลการกระทำความผิดเกี่ยวกับสิ่งล่องล้าลำนํ้าในพื้นที่ โดยกำหนดวิธีการหรือ แนวทางปฏิบัติในการแจ้งเบาะแส ข้อมูลการกระทำความผิดที่มีลักษณะง่าย สะดวก และมีความปลอดภัย

๔. รัฐบาลควรมีการเจรจาทำความตกลงในระดับรัฐบาลกับประเทศเพื่อนบ้านที่มี แม่น้ำเป็นพรมแดนระหว่างประเทศ เพื่อมิให้มีการคุดทราย หรือก่อสร้างสิ่งล่องล้าลำนํ้าในพื้นที่ ที่มีผลกระทบ หรือก่อให้เกิดการพังทลายของตลิ่งในฝั่งของประเทศไทย และควรพิจารณา

มอบหมาย พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการก่อสร้างพนังกั้นน้ำ เพื่อป้องกันการพังทลายของตลิ่ง หรือก่อสร้างเขื่อนกั้นน้ำเซาะ ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงโดยด่วน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ และประชาชนที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่อยู่ติดริมแม่น้ำ หาแนวทางหรือวิธีการป้องกันการพังทลายของตลิ่งที่ได้ผลดี และให้ลงมือปฏิบัติโดยด่วนต่อไป

๕. ในการพิจารณาอนุญาตให้มีการดูทรายในลำน้ำ สมควรให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ว่าราชการจังหวัดศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่รับผิดชอบแล้วแต่กรณี แล้วจัดทำสรุปรายงานผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการดูทรายในแหล่งนั้น ๆ พร้อมเสนอมาตรการป้องกันและแก้ไข รวมทั้งต้องจัดให้มีการรับฟังความเห็นของราษฎรหรือประชาชนในพื้นที่ด้วย ว่า การดูทรายดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อทรัพย์สินและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างไร หรือไม่ หรือสมควรที่จะอนุญาตให้มีการดูทรายในพื้นที่หรือไม่ อย่างไร เพื่อเป็นแนวทางให้กับคณะกรรมการพิจารณาอนุญาตดูทรายส่วนกลาง (กพด.) หรือคณะอนุกรรมการพิจารณาอนุญาตดูทราย (อพด.) ได้ศึกษาประกอบการพิจารณาอนุญาต สำหรับการควบคุมในขั้นตอนการดูทราย สมควรกำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบหรือเงื่อนไขอย่างเคร่งครัด โดยแต่งตั้งผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้แทนของประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุม และต้องกำหนดมาตรการในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมหลังใบอนุญาตให้ดูทรายหมดอายุด้วย

๖. ให้กรมควบคุมมลพิษและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันกำหนดมาตรการควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษที่เป็นสิ่งล่องล้าลำน้ำ เพื่อมิให้เป็นสาเหตุในการก่อมลพิษทางน้ำ เช่น การกำหนดเป็นนโยบายให้มีการสร้างและใช้ระบบการบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนที่ตั้งอยู่ริมลำน้ำ การเข้มงวดในการใช้มาตรการทางด้านกฎหมายเพื่อควบคุมมลพิษจากสิ่งล่องล้าลำน้ำ เป็นต้น รวมถึงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนในการลดการใช้น้ำ และการจัดการน้ำเสียอย่างถูกวิธี

๗. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบลำน้ำหรือแหล่งน้ำ ประเมินศักยภาพของแหล่งน้ำหรือลำน้ำที่ได้อนุญาตหรือจะอนุญาตให้มีแพลอยน้ำ แพคนอยู่ หรือแพที่ใช้บริการนักท่องเที่ยว ในลำน้ำหรือแหล่งน้ำในพื้นที่รับผิดชอบ ว่า มีขีดความสามารถที่เหมาะสมในการรองรับแพลอยน้ำ แพคนอยู่ หรือแพที่ใช้บริการนักท่องเที่ยวได้จำนวนเท่าใด และให้กำหนดมาตรการที่เข้มข้นเพื่อบังคับมิให้มีการกระทำผิดระเบียบกฎหมาย เช่น การออกระเบียบหรือข้อกำหนดเรื่องการจัดระเบียบ การควบคุมด้านความปลอดภัยทางน้ำ การควบคุมการก่อมลพิษทางน้ำและการจัดระเบียบในด้านต่าง ๆ ของแพลอยน้ำ แพคนอยู่ หรือแพที่ใช้บริการนักท่องเที่ยว โดยการดำเนินการดังกล่าวต้องจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการและมีกรอบเวลาที่ชัดเจน รวมถึงการให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนด้วย

๘. ให้กรมเจ้าท่าและหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งล่องล้าลำน้ำ ทบทวนภารกิจที่ถ่ายโอนอำนาจให้แก่หน่วยราชการส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการศึกษา และปรับปรุงหลักเกณฑ์ ระเบียบ วิธีปฏิบัติ สร้างความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจน และให้การสนับสนุน ติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง รวมถึงการส่งเสริมให้หน่วยงานที่รับโอน

ภารกิจได้มีการเชื่อมโยงบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานหรือองค์กรทุกภาคส่วนที่รับผิดชอบเกี่ยวกับลำน้ำในพื้นที่ด้วย

๙. ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับของกรมเจ้าท่าหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งล่องล้าลำน้ำ กำซับ ควบคุ่ม ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต หากพบว่ามีผู้กระทำความผิดให้ลงโทษอย่างเด็ดขาดทุกราย และให้ถือว่าเป็นความบกพร่องของผู้บังคับบัญชาด้วย

มาตรการระยะยาว

๑๐. ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งในด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจหรือความจำเป็นอื่นที่จะต้องนำพื้นที่โดยการถมทะเลหรือที่ดินชายหาดมาใช้ประโยชน์ รัฐต้องเข้ามาควบคุมการถมทะเล โดยตรากฎหมายเฉพาะสำหรับการถมทะเลหรือชายหาด โดยมีการกำหนดรายละเอียด หลักเกณฑ์ ขั้นตอนอย่างชัดเจน รวมทั้งให้มีหน่วยงานที่ควบคุมเรื่องนี้โดยตรงด้วย

๑๑. จัดตั้งหน่วยงานกลางในการบังคับคดี เพื่อรับผิดชอบและทำหน้าที่บังคับคดี ในกรณีมีผู้ฝ่าฝืนหรือมีผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับสิ่งล่องล้าลำน้ำ ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครองหรือคำสั่งของศาลที่มีคำสั่งให้รื้อถอนสิ่งล่องล้าลำน้ำ หรือจัดการอื่นใดเกี่ยวกับสิ่งล่องล้าลำน้ำ โดยผิดกฎหมายให้กับทุกกระทรวง ทบวง กรม โดยการกำหนดหลักเกณฑ์ ระเบียบหรือมาตรการบังคับให้ผู้กระทำความผิดเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ดำเนินการไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น เว้นแต่เป็นการกระทำโดยเจตนาที่จะให้เกิดความเสียหายเกิดสมควรแก่วิสัยและพฤติการณ์

๑๒. พิจารณาแก้ไขและเพิ่มอัตราโทษของความผิดเกี่ยวกับสิ่งล่องล้าลำน้ำ โดยผิดกฎหมายและให้ถือว่าความผิดเกี่ยวกับสิ่งล่องล้าลำน้ำโดยผิดกฎหมายเป็นความผิดต่อเนื่องจนกว่าจะมีการรื้อถอนหรือแก้ไขให้ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

๑๓. สมควรกำหนดให้การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาแหล่งน้ำหรือลำน้ำทั้งหมดของประเทศเป็นวาระแห่งชาติ การบำรุงรักษาและพัฒนา ๒๕ กลุ่มน้ำสำคัญของประเทศ และแหล่งน้ำสำคัญของชาติ ต้องกำหนดเป็นนโยบายอย่างชัดเจนว่า จะดำเนินการอย่างไร โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน และมอบหมายให้กรมทรัพยากรน้ำหรือหน่วยงานของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นฝ่ายเลขานุการ และเป็นหน่วยงานหลักในการทำงาน และให้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วมทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาค ที่ประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ซึ่งในเบื้องต้นควรสั่งให้มีการสำรวจการบุกรุก การล่องล้าลำน้ำ และการทำลายพื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่ลุ่ม และพื้นที่ทางระบายน้ำหลาก เพื่อให้ทราบสภาพข้อมูลที่เป็นปัจจุบันของพื้นที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ พร้อมทั้งมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดตรวจสอบยืนยันข้อมูลนั้น และให้คณะกรรมการซึ่งมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานดังกล่าวข้างต้น กำหนดนโยบายและวางแผนการแก้ไขปัญหา โดยกำหนดแผนปฏิบัติการ

และกรอบเวลาในการทำงานอย่างชัดเจน ทั้งนี้ การดำเนินงานควรยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

๑๔. มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือส่วนราชการที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับลำน้ำ ศึกษาสภาพปัญหา ข้อเท็จจริงอย่างชัดเจนว่าการดำเนินการของหน่วยปฏิบัติมีปัญหาอย่างไร และนำข้อมูลดังกล่าวมากำหนดแผนเพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง โดยในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ควรกำหนดให้ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ ตั้งแต่ระดับล่างหรือตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัดขึ้นมา ซึ่งคณะกรรมการแต่ละชุดควรประกอบด้วยผู้แทนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำ กำหนดอำนาจหน้าที่ แผนปฏิบัติงานที่ชัดเจน รวมถึงกำหนดให้มีการพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการทุกระดับให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง และเพื่อลดปัญหาความซ้ำซ้อนในการทำงาน จึงควรยึดหลักการทำงานแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วนในทุกระดับ สำหรับการกำหนดโครงการเพื่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาลำน้ำหรือแหล่งน้ำต้องมีที่มาหรือหลักเกณฑ์ที่แน่นอน ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาสิ่งล่องล้าลำน้ำโดยผิดกฎหมายและการใช้ทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

๑๕. มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำทั้งหมด ร่วมกันทำการศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการแก้ไขระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำทั้งระบบของประเทศ โดยให้มีกฎหมายกลางที่มีการกำหนดและแบ่งอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานอย่างเป็นระบบและมีความชัดเจน สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ทุกหน่วยงานมีความชัดเจนในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องว่า หน่วยงานของตนมีขอบเขตอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานเพียงใด และต้องดำเนินการอย่างไร หรือต้องประสานกับหน่วยงานอื่นในลักษณะใด

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย
พ.ศ. ๒๔๕๖ ข้อที่ ๑ - ๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑๗ ทวิ วรรคหนึ่งและวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

"ผู้รับอนุญาต" หมายความว่า ผู้รับอนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำเข้าไปเหนือน้ำในน้ำ และใต้น้ำของแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชน หรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือทะเลภายในน่านน้ำ ไทยหรือบนชายหาดของทะเลดังกล่าว

ข้อ ๒ ให้ผู้รับอนุญาตเสียค่าตอบแทนเป็นรายปีทุกปีตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้รับอนุญาตซึ่งปลูกสร้างอาคาร หรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำแม่น้ำก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ ให้เสียค่าตอบแทนสำหรับปีแรกภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ สำหรับปีต่อไปให้เสียค่าตอบแทนไม่เกินวันที่ครบกำหนดรอบปีนับ แต่วันที่เสียค่าตอบแทนในปีแรก

(๒) ผู้รับอนุญาตซึ่งปลูกสร้างอาคาร หรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำแม่น้ำภายหลังวันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ ให้เสียค่าตอบแทนในวันที่ได้รับอนุญาตสำหรับปีต่อไป ให้เสียค่าตอบแทนไม่เกินวันที่ครบกำหนดรอบปีนับแต่วันดังกล่าว

การยื่นคำขอเสียค่าตอบแทนเป็นรายปี ให้ใช้แบบที่อธิบดีกรมเจ้าท่ากำหนด

ข้อ ๓ ให้ผู้รับอนุญาตยื่นคำขอเสียค่าตอบแทนเป็นรายปีต่อกรุงเทพมหานคร หรือสำนักงานเขตเมืองพัทยา เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด สุขาภิบาล หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แล้วแต่กรณี ที่อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นอยู่ในเขต

ข้อ ๔ ให้ผู้รับอนุญาตเสียค่าตอบแทนเป็นรายปีตามสภาพและประโยชน์ที่ผู้ปลูกสร้างหรือผู้ครอบครองพึงได้รับตามอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) ทุ่นหรือหลักผูกเรือสำราญและกีฬา ตารางเมตรละ ๑,๐๐๐ บาท

(๒) อาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำแม่น้ำ ซึ่งมีได้ใช้ประโยชน์ในการขนส่งทางน้ำโดยตรง ตารางเมตรละ ๓๐๐ บาท

(๓) ท่าเรือสำราญและกีฬา ตารางเมตรละ ๒๕๐ บาท

(๔) ทุ่นหรือหลักผูกเรือขนาดตั้งแต่ ๕๐๐ ตันกรอสส์ขึ้นไป ตารางเมตรละ ๒๐๐ บาท

(๕) ทุ่นหรือหลักผูกเรือขนาดต่ำกว่า ๕๐๐ ตันกรอสส์ขึ้นไป ตารางเมตรละ ๑๐๐ บาท

(๖) สถานที่สำหรับจอดและเทียบเรือ สำราญและกีฬา ตารางเมตรละ ๕๐ บาท

(๗) อาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำน้ำ นอกเหนือจาก (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ตารางเมตรละ ๕๐ บาท

ในกรณีที่อาคารหรือสิ่งอื่นใด ตามวรรคหนึ่งที่มีลักษณะหรือวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจ ให้ผู้รับอนุญาตเสียค่าตอบแทนเป็นสองเท่าของอัตราในวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่อาคารหรือสิ่งอื่นใด ตามวรรคหนึ่งถูกปลูกสร้างขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับอนุญาต ให้ผู้ปลูกสร้างหรือผู้ครอบครองเสียค่าตอบแทนเป็นสามเท่าของอัตราในวรรคหนึ่ง

ข้อ ๕ ให้ผู้รับอนุญาตได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าตอบแทนเป็นรายปีสำหรับอาคารหรือสิ่งอื่นใด ดังต่อไปนี้

(๑) อาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำแม่น้ำที่กระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด สุขาภิบาล หรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แล้วแต่กรณี ปลูกสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

(๒) อาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำแม่น้ำที่รัฐวิสาหกิจหรือองค์การอื่นของรัฐ ปลูกสร้างขึ้นโดยมิได้มีวัตถุประสงค์ในการหารายได้

(๓) หลักผูกเรือหรือท่าเทียบเรือที่ปลูกสร้างขึ้นเพื่อประกอบกิจการ ประมงโดยเฉพาะตลอดจนเครื่องมือทำประมงทุกชนิด

(๔) ท่อสูบน้ำเข้า-ออกที่ปลูกสร้างขึ้นเพื่อประกอบกิจการประมง โดยเฉพาะตลอดจนเครื่องมือทำประมงทุกชนิด

(๕) อาคารหรือสิ่งอื่นใด ล่วงล้ำลำแม่น้ำที่ปลูกสร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบศาสนกิจโดยเฉพาะ

(๖) อาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำแม่น้ำที่ปลูกสร้างขึ้นเพื่อการสาธารณูปโภค

ข้อ ๖ ให้ผู้รับอนุญาตได้รับลดหย่อนค่าตอบแทนโดยเสียค่าตอบแทนเป็นรายปี ตารางเมตรละ ๕ บาท สำหรับการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำแม่น้ำ ดังต่อไปนี้

(๑) ที่พักอาศัย สะพานทางเดิน หรือศาลาท่าน้ำ

(๒) อาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำแม่น้ำที่ปลูกสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการขนส่งสินค้าหรือคนโดยสารทางน้ำ

(๓) อาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำแม่น้ำที่รัฐวิสาหกิจปลูกสร้างขึ้น เพื่อหารายได้

ข้อ ๗ การคำนวณพื้นที่ของอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำแม่น้ำให้คำนวณตามพื้นที่ที่ล่วงล้ำเข้าไปตามความเป็นจริง เศษของพื้นที่ไม่ถึง ๑ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๑ ตารางเมตร

ในกรณีที่การปลูกสร้างอาคาร หรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำแม่น้ำได้กระทำขึ้นครอบคลุม พื้นที่สาธารณะซึ่งบุคคลอื่นไม่สามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ในที่สาธารณะนั้นได้ ให้คำนวณพื้นที่ตามขอบเขตที่อาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำแม่น้ำนั้นครอบคลุมทั้งหมด หลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วง

กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ

(ฉบับที่ ๔๕)

พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ และมาตรา ๑๖๕ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ เจ้าท่าโดยอนุมนตรีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎข้อบังคับนี้เรียกว่า “กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ ๔๕) พ.ศ. ๒๕๕๘”
ข้อ ๒ กฎข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
ข้อ ๓ ให้ยกเลิกกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ ๓๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ ๔๐) พ.ศ. ๒๕๕๕ และกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ ๔๑) พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๔ บรรดากฎข้อบังคับ และระเบียบในส่วนที่บัญญัติไว้แล้ว ซึ่งขัดหรือแย้งกับกฎข้อบังคับนี้ ให้ใช้กฎข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๕ ในกฎข้อบังคับนี้

“องค์กรที่ได้รับการยอมรับ” (Recognized Organization) หมายความว่าองค์กรที่กรมเจ้าท่ายอมรับเพื่อดำเนินการตรวจเรือและออกไปสำคัญรับรองตามข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศและพิธีสารที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๖ องค์กรที่ได้รับการยอมรับต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) มีมาตรฐานตามประมวลว่าด้วยองค์กรที่ได้รับการยอมรับ (Code for Recognized Organizations) ขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization ; IMO)

(๒) มีสถานะความเป็นสมาชิกโดยสมบูรณ์ (Full member) ขององค์กรสถาบันจัดชั้นเรือระหว่างประเทศ (International Association of Classification Societies ; IACS)

(๓) มีสำนักงานประจำอยู่ในประเทศไทย และมีเจ้าหน้าที่ตรวจเรือประจำ (Exclusive Surveyor) อย่างน้อย ๑ นาย ประจำอยู่ในประเทศไทย

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์ที่จะพิจารณาให้เป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับ มีดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณสมบัติครบถ้วนถูกต้องตามข้อ ๖

(๒) ผ่านการตรวจประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดข้อ ๖ (๑) และการตั้งสำนักงานที่ประจำอยู่ในประเทศไทย ตามข้อ ๖ (๓)

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น อธิบดีกรมเจ้าท่าอาจจัดให้มีการตรวจประเมินสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานภูมิภาคที่กำกับดูแลสำนักงานประจำอยู่ในประเทศไทย

ข้อ ๘ กรณีมีการร้องขอต่อกรมเจ้าท่าเพื่อให้ประกาศเป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับ ให้สำนักมาตรฐานเรือ กรมเจ้าท่า ตรวจสอบให้เป็นไปตามข้อ ๖ และข้อ ๗ และให้ผู้ร้องขอลงนามในบันทึกข้อตกลงฝ่ายเดียวเพื่อยอมรับและผูกพันในการปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขการตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรอง ตามอนุสัญญาระหว่างประเทศและพิธีสาร

บันทึกข้อตกลงฝ่ายเดียวให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกรมเจ้าท่าประกาศกำหนด

ข้อ ๙ เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จตามข้อ ๘ ให้กรมเจ้าท่าประกาศรายชื่อองค์กรที่ได้รับการยอมรับ

ข้อ ๑๐ องค์กรที่ได้รับการยอมรับต้องจัดเตรียมความพร้อม สำหรับให้กรมเจ้าท่าดำเนินการตรวจประเมินที่สำนักงานประจำอยู่ในประเทศไทยเป็นประจำ ทุกปี อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัย อธิบดีกรมเจ้าท่าอาจจัดให้มีการตรวจประเมินมากกว่าปีละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น อธิบดีกรมเจ้าท่าอาจกำหนดให้มีการไปตรวจประเมินองค์กรที่ได้รับการยอมรับที่สำนักงานใหญ่หรือสำนักงานภูมิภาคที่กำกับดูแลสำนักงานประจำอยู่ในประเทศไทย

ข้อ ๑๒ กรณีที่องค์กรที่ได้รับการยอมรับไม่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือหรือบันทึกข้อตกลงฝ่ายเดียวเพื่อยอมรับและผูกพันในการปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขการตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองตามอนุสัญญาระหว่างประเทศและพิธีสาร หรือกระทำการในลักษณะที่อาจเห็นได้ว่าไม่เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือกระทำการใด ๆ อันอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อกรมเจ้าท่าให้อธิบดีกรมเจ้าท่ามีอำนาจ

(๑) สั่งให้องค์กรที่ได้รับการยอมรับแก้ไข หรือดำเนินการใด ๆ เพื่อบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นภายในระยะเวลาที่อธิบดีกรมเจ้าท่ากำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

(๒) ระงับการเป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับเป็นการชั่วคราว

(๓) เพิกถอนการเป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับ

ข้อ ๑๓ เมื่อเจ้าของเรือมีความประสงค์ที่จะใช้หรือเปลี่ยนแปลงองค์กรที่ได้รับการยอมรับดำเนินการตรวจเรือเพื่อออกใบสำคัญรับรองตามข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศและพิธีสาร ให้แจ้งชื่อองค์กรที่ได้รับการยอมรับที่จะดำเนินการตรวจเรือเพื่อออกใบสำคัญรับรองแก่กรมเจ้าท่าพร้อมชำระค่าธรรมเนียมการตรวจเรือเพื่อออกใบสำคัญรับรองตามอัตราท้ายกฎข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๔ สำหรับเรือที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับอนุสัญญาระหว่างประเทศ หากเจ้าของเรือมีความประสงค์ที่จะใช้หรือเปลี่ยนแปลงองค์กรที่ได้รับการยอมรับดำเนินการตรวจเรือเพื่อออกใบสำคัญรับรองตามข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศและพิธีสาร ให้แจ้งชื่อองค์กรที่ได้รับการยอมรับที่จะดำเนินการตรวจเรือเพื่อออกใบสำคัญรับรองแก่กรมเจ้าท่า พร้อมชำระค่าธรรมเนียมการตรวจเรือเพื่อออกใบสำคัญรับรองตามอัตราท้ายกฎข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๕ องค์กรที่ได้รับการยอมรับต้องส่งสำเนาใบสำคัญรับรองตามข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศและพิธีสารที่ได้ออกให้แก่เรือ รวมถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจเรือให้กับกรมเจ้าท่าภายในสามสิบวันนับจากวันที่ออกใบสำคัญรับรอง

ข้อ ๑๖ ให้สมาคมจัดชั้นเรือ (Classification Society) ที่ได้รับการยอมรับตามกฎหมายข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๓๔ สามารถทำการตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองต่อไปอีกหกสิบวันนับแต่วันที่กฎข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๑๗ การดำเนินการตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองการตรวจเรือของสมาคมจัดชั้นเรือตามกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ ๔๑) พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ จนถึงวันก่อนวันที่กฎข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตามกฎข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๘ ให้อธิบดีกรมเจ้าท่าเป็นผู้รักษาการตามกฎข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

จุฬา สุขมานพ

อธิบดีกรมเจ้าท่า

อัตราค่าธรรมเนียมการตรวจเรือเพื่อออกใบสำคัญรับรองตามอนุสัญญาระหว่างประเทศและพิธีสาร

ขนาดตันกรอส	ครั้งละ (บาท)
ต่ำกว่า ๕๐๐	๒,๐๐๐
ตั้งแต่ ๕๐๐ ถึง ๓,๐๐๐	๒,๕๐๐
เกิน ๓,๐๐๐ ถึง ๑๐,๐๐๐	๓,๐๐๐
เกิน ๑๐,๐๐๐ ขึ้นไป	๕,๐๐๐

ระเบียบกรมเจ้าท่า

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้ทำการในเรือ

พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๗๔ ของข้อบังคับกรมเจ้าท่า เกี่ยวกับการสอบความรู้ของผู้ทำการในเรือ พ.ศ. ๒๕๕๗ อธิบดีกรมเจ้าท่าจึงวางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้ทำการในเรือ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้ทำการในเรือ พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยคนประจำเรือเดินทะเล พ.ศ. ๒๕๔๑

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่งหรือข้อสั่งการใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้บังคับ

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“หนังสือคนประจำเรือ (SEAMAN BOOK)” หมายความว่า เอกสารประจำตัวของคนประจำเรือที่กรมเจ้าท่าออกให้กับผู้ประสงค์จะลงทำการในเรือสำหรับบันทึกประวัติ ความรู้ การฝึกอบรม ประสบการณ์ การปฏิบัติงานในทะเล หรือเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องของผู้ทำการในเรือ และให้ใช้เป็นใบพยานการเลิกจ้างตามมาตรา ๒๘๘ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

“เรือไทย” หมายความว่า เรือที่จดทะเบียนเรือไทยตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทย

ข้อ ๖ บุคคลที่ประสงค์จะขอรับหนังสือคนประจำเรือต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๖ ปี

(๒) เป็นบุคคลผู้ได้รับการรับรองว่ามีสุขภาพแข็งแรงพร้อมที่จะทำงานในเรือได้

ข้อ ๗ บุคคลที่ประสงค์จะขอรับหนังสือคนประจำเรือให้ยื่นคำขอที่กองมาตรฐานคนประจำเรือหรือสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขา พร้อมด้วยเอกสารหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้ยื่นคำขอเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทย

(ก) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

(ข) รูปถ่ายขนาด ๑.๕ X ๒ นิ้ว ที่ถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๒ รูป

(ค) ใบรับรองแพทย์ที่แสดงว่ามีสุขภาพแข็งแรงพร้อมที่จะทำงานในเรือได้

(ง) กรณีที่เคยมีหนังสือคนประจำเรือให้นำหนังสือคนประจำเรือเล่มเดิมมาแสดงด้วย

(จ) กรณีหนังสือคนประจำเรือเล่มเดิมสูญหาย ให้ยื่นหลักฐานการแจ้งความมาด้วย

(๒) กรณีผู้ยื่นคำขอเป็นบุคคลผู้มิได้มีสัญชาติไทย

(ก) สำเนาหนังสือเดินทางพร้อมหลักฐานการเข้าเมืองตามกฎหมาย

(ข) รูปถ่ายขนาด ๑.๕ X ๒ นิ้ว ที่ถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๒ รูป

- (ค) ใบรับรองแพทย์ที่แสดงว่ามีสุขภาพแข็งแรงพร้อมที่จะทำงานในเรือได้
- (ง) หลักฐานการว่าจ้างทำงานในเรือไทย
- (จ) กรณีที่เคยมีหนังสือคนประจำเรือให้นำหนังสือคนประจำเรือเล่มเดิมมาแสดงด้วย
- (ฉ) กรณีหนังสือคนประจำเรือเล่มเดิมสูญหาย ให้ยื่นหลักฐานการแจ้งความมาด้วย

ข้อ ๘ เมื่อกองมาตรฐานคนประจำเรือ หรือสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขา ได้รับคำขอรับและได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์การออกหนังสือคนประจำเรือแล้ว ให้หัวหน้าฝ่ายทะเบียนประวัติ กองมาตรฐานคนประจำเรือ หรือผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาออกหนังสือคนประจำเรือให้กับผู้ยื่นคำขอให้แล้วเสร็จภายในสามวันทำการนับแต่วันที่รับคำขอ

ข้อ ๙ หนังสือคนประจำเรือให้เป็นไปตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้ และให้มีอายุไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือคนประจำเรือ

ข้อ ๑๐ ให้อธิบดีกรมเจ้าท่าเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายจุฬา สุขมานพ)
อธิบดีกรมเจ้าท่า

(๑)

ภาคผนวกแนบท้ายระเบียบกรมเจ้าท่าว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้ทำการในเรือ
พ.ศ. ๒๕๕๘

แบบหนังสือคนประจำเรือ (SEAMAN BOOK)

(๑) แบบหน้าปกหนังสือคนประจำเรือ (SEAMAN BOOK)

หมายเหตุ สีพื้นปกให้ใช้สีน้ำเงิน

(๒)

ภาคผนวกแนบท้ายระเบียบกรมเจ้าท่าว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้ทำการในเรือ
พ.ศ. ๒๕๕๘

แบบหนังสือคนประจำเรือ (SEAMAN BOOK)

(๒) แบบด้านในหน้าปกหนังสือคนประจำเรือ (SEAMAN BOOK)

<p style="text-align: center;">ประเทศไทย THAILAND</p> <p>หนังสือคนประจำเรือ (SEAMAN BOOK) หมายถึง เอกสารประจำตัวของ คนประจำเรือ ที่กรมเจ้าท่าออกให้กับผู้ประสงค์จะลงทำการในเรือสำหรับ บันทึกประวัติ ความรู้ การฝึกอบรม ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ในทะเล หรือเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องของผู้ทำการในเรือ และให้ใช้เป็นใบพยาน การเลิกจ้างตามมาตรา ๒๘๘ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช ๒๕๕๖</p> <p>"SEAMAN BOOK" means the book issued by the Marine Department to a person intending to work on seagoing vessels; for the record of training, seagoing service and related matters and use as an evidences of discharge under Section 288 of the Navigation in Thai Waters Act, B.E. 2456.</p>
--

(๓)

ภาคผนวกแนบท้ายระเบียบกรมเจ้าท่าว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้ทำการในเรือ
พ.ศ. ๒๕๕๘

แบบหนังสือคนประจำเรือ (SEAMAN BOOK)

(๓) รายการสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกหนังสือคนประจำเรือ

<p>ติดรูปถ่าย ขนาด 2 นิ้ว</p>	ชื่อสกุล Surname
	ชื่อ Name
	ลงชื่อ _____ Signature
ลายมือชื่อเจ้าของหนังสือ Signature of the bearer	เจ้าพนักงานผู้รับมอบอำนาจ จากอธิบดีกรมเจ้าท่า ในฐานะเจ้าท่า Authorized by The Director General of The Marine Department

(๔)

ภาคผนวกแนบท้ายระเบียบกรมเจ้าท่าว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้ทำการในเรือ
พ.ศ. ๒๕๕๘

แบบหนังสือคนประจำเรือ (SEAMAN BOOK)

(๔) รายการสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกหนังสือคนประจำเรือ

บันทึกของเจ้าหน้าที่
Official Notes

(๕)

ภาคผนวกแนบท้ายระเบียบกรมเจ้าท่าว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้ทำการในเรือ
พ.ศ. ๒๕๕๘

แบบหนังสือคนประจำเรือ (SEAMAN BOOK)

(๕) รายการเกี่ยวกับข้อมูลบุคคลที่ระบุตัวตนของผู้ถือหนังสือคนประจำเรือ

หนังสือคนประจำเรือ เลขที่		
ชื่อ Name in Thai		
เพศ sex	สัญชาติ Nationality	เกิดวันที่ Date of Birth
สถานที่เกิด Place of Birth		
คำหับ Distinguishing Marks		
เลขประจำตัวประชาชน Identification Number		
วันที่ออก Date of Issue	วันที่หมดอายุ Date of Expiry	ออกให้ที่ Place of Issued

(๗)

ภาคผนวกแนบท้ายระเบียบกรมเจ้าท่าว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้ทำการในเรือ
พ.ศ. ๒๕๕๘

แบบหนังสือคนประจำเรือ (SEAMAN BOOK)

(๗) รายการค่าเดือน

คำเตือน

๑. หนังสือคนประจำเรือ (SEAMAN BOOK) และหนังสือคนประจำเรือประมง (SEAMAN BOOK FOR FISHING VESSEL) จะใช้แทนกันไม่ได้
๒. กรมเจ้าท่ามีอำนาจยกเลิกและเรียกคืนหนังสือคนประจำเรือ เมื่อปรากฏในภายหลังว่า
 - (๑) ผู้ถือหนังสือคนประจำเรือเป็นผู้ซึ่งขาดคุณสมบัติที่จะขอหนังสือคนประจำเรือประเภทนั้น
 - (๒) หนังสือคนประจำเรือได้มาโดยมิชอบ
 - (๓) หนังสือคนประจำเรือถูกใช้โดยบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ผู้ถือหนังสือคนประจำเรือ
 - (๔) หนังสือคนประจำเรือนั้นถูกบันทึกหรือแก้ไขโดยผู้ไม่มีอำนาจหน้าที่

NOTICE

1. Seaman Book and Seaman Book for Fishing Vessels are not substitutive or replaceable.
2. The Marine Department shall revoke or cancel those seaman books for the reasons as follows :
 - (1) The bearer of such seaman book is disqualified.
 - (2) Such seaman book has been fraudulently obtained.
 - (3) Such seaman book is used by a person other than the bearer of a seaman book.
 - (4) Such seaman book has been recorded or amended by non authorized person.

(๘)

ภาคผนวกแนบท้ายระเบียบกรมเจ้าท่าว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้ทำการในเรือ
พ.ศ. ๒๕๕๘

แบบหนังสือคนประจำเรือ (SEAMAN BOOK)

(๘) รายการคำแนะนำ

คำแนะนำ

1. เมื่อลงทำการหรือขึ้นจากเรือไทยแต่ละครั้งคนประจำเรือจะต้องนำหนังสือคนประจำเรือให้นายเรือลงรายการทำงานในเรือและลงชื่อนายเรือพร้อมประทับตรา
2. เมื่อลงทำการในเรือรักษต่างประเทศหรือเรือไทยที่ไม่ได้ทำสัญญาคนประจำเรือให้คนประจำเรือแจ้งต่อกรมเจ้าท่าทางไปรษณีย์ ตามที่อยู่ในหนังสือคนประจำเรือ ภายใน 60 วันนับแต่วันลงทำการ ในเรือโดยจัดส่งสำเนาเอกสาร ดังนี้
 - แจ้งลงทำการในเรือ
 - 1) เอกสารแสดงรายละเอียดของเรือและผู้ทำการ
 - 2) หนังสือส่งตัวลงทำการ
 - 3) สำเนาหนังสือคนประจำเรือที่บันทึกการลงเรือ
 - 4) สำเนาหนังสือเดินทางที่ประทับตราเดินทาง
 - แจ้งขึ้นจากเรือ
 - 1) สำเนาหนังสือคนประจำเรือที่บันทึกการขึ้นจากเรือ
 - 2) สำเนาหนังสือเดินทางที่ประทับตราเดินทางโดยสำเนาเอกสารที่จัดส่งต้องให้นายเรือลงชื่อรับรอง

ภาคผนวกแนบท้ายระเบียบกรมเจ้าท่าว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้ทำการในเรือ
พ.ศ. ๒๕๕๘

แบบหนังสือคนประจำเรือ (SEAMAN BOOK)

(๙) รายการคำแนะนำ

คำแนะนำ

การขอรับหนังสือคนประจำเรือ ใช้เอกสารประกอบดังนี้

1. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
2. รูปถ่ายขนาด 1.5 นิ้ว x 2 นิ้ว ที่ถ่ายมาแล้วไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป
3. ใบรับรองแพทย์ที่แสดงว่ามีสุขภาพแข็งแรงหรือมที่ทำงานในเรือได้
4. หนังสือคนประจำเรือฉบับเดิม (ถ้ามี)
5. สำเนาเอกสารหลักฐานที่จะขอแก้ไขรายการในหนังสือคนประจำเรือ
เช่น ใบเปลี่ยนชื่อ/นามสกุล
6. ใบแจ้งความเอกสารหาย (กรณีสูญหาย)

โดยสามารถติดต่อค่านินการ ณ กรมเจ้าท่า โทร 0-2233-1311-8
ต่อ 253,230, 320 หรือสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขา

การตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองของประเทศไทย*

“กรมเจ้าท่า” เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาระบบการขนส่งทางน้ำและการพาณิชย์นาวีให้มีการเชื่อมต่อกับระบบการขนส่งในรูปแบบอื่นๆ ทั้งการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า ท่าเรือ อุเรือ กองเรือไทย และกิจการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็ว ท้วถึง และปลอดภัย ตลอดจนการสนับสนุนภาคการส่งออกให้มีความเข้มแข็ง ซึ่งแต่เดิมนั้นมิได้เรียก “กรมเจ้าท่า” อย่างเช่นปัจจุบัน ทั้งนี้ เนื่องด้วยประเทศไทยได้ทำการติดต่การค้าขายกับชาวต่างชาติมาแต่ครั้งกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี โดย “กรมเจ้าท่า” ในสมัยนั้นเรียกว่า “เจ้าภาษี, นายด่าน, นายขนอนตลาด” ซึ่งทั้งหมดทำหน้าที่บังคับการจอดสมอเรือค้าขาย เก็บค่าธรรมเนียมเรือค้าขายที่เข้าและออกราชอาณาจักร โดยอยู่ในความปกครองบังคับบัญชาของกรมพระคลัง ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ประเทศไทยมีการติดต่การค้าขายทางเรือกับต่างชาติไม่ว่าจะเป็นสเปน ฮอลันดาญี่ปุ่น อังกฤษ เดนมาร์ก และฝรั่งเศส การค้าขายกับต่างชาติอยู่ในความควบคุมดูแลของกรมพระคลังสินค้าซึ่งสันนิษฐานว่าตั้งขึ้นในสมัยพระเจ้าปราสาททอง เป็นหน่วยงานหลวงเพื่อผูกขาดสินค้าบางอย่างเป็นสินค้าต้องห้ามไม่ให้พ่อค้าประชาชนซื้อขายโดยตรง นอกจากผูกขาดซื้อขายสินค้าแล้ว พระคลังสินค้ายังมีหน้าที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเรือสินค้าต่างชาติ ค่าภาษีสินค้าและค่าธรรมเนียมเข้าออก ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชการค้าขายทางเรือกับต่างชาติปรากฏว่ารุ่งเรืองยิ่งกว่าสมัยใดๆ จนกระทั่งในสมัยกรุงธนบุรีเป็นราชธานี พระเจ้าตากสินมหาราชทรงตั้งเวรทำเพื่อดูแลตรวจตราบรรดาเรือแพ และเก็บค่าธรรมเนียมเรือค้าขายหรือเรือที่เข้าออกประเทศไทย

ต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่เกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งยังดำรงพระยศเป็นพระเจ้าลูกยาเธอกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ได้ทำการกรมท่า และได้ทรงจัดการคลังของประเทศให้มีรายได้มากยิ่งขึ้น ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยเรือใหม่ 10 มาตรา เรือเล็ก 7 มาตรา แพโพรงพาง และของลอยน้ำ 3 มาตรา ทางบก 4 มาตรารวม 24 มาตรา กฎหมายดังกล่าวนี้เรียกว่า “กฎหมายท้องน้ำ” จนกระทั่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งที่ทำการของกรมที่ตึกเจ้าสัวเส็งริมแม่น้ำเจ้าพระยา ซ้ำงตลาดน้อย ตรงข้ามปากคลองสาน (คือที่ตั้งของกรมเจ้าท่าในปัจจุบัน) ในปี พ.ศ.2439 ทรงยกฐานะเวรทำเป็นกรมเจ้าท่าและทรงแต่งตั้งหม่อมอมรวงศ์ พิณ สนิทวงศ์ เป็นเจ้ากรมเจ้าท่า และได้มีการย้ายสังกัดกรมเจ้าท่าไป

* ที่มา : นรนาถ ชอบผล. การตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองตามพิธีสาร ค.ศ. ๑๙๘๘ แก่ไขอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ค.ศ. ๑๙๗๔. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๕ (หน้า ๑๒๗ - ๑๖๒).

ขึ้นอยู่ในกระทรวงนครบาลในปี พ.ศ.2444 ต่อมาในปี พ.ศ.2448 กรมเจ้าท่าได้ยกฐานะเป็นกรมขึ้นอธิบดี และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงให้ตราพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย ร.ศ.124 (พ.ศ.2448) ขึ้น ในปีนี้เองทรงเริ่มปรับปรุงกิจการของกรมเจ้าท่าขึ้นใหม่ โดยยกเอางานบางส่วนจากกรมคลองเดิมมารวมกับกรมเจ้าท่า ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระองค์ทรงตราพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 โดยนำมาจากต้นฉบับภาษาอังกฤษแล้วมาแปลเป็นภาษาไทย ในปีนี้เองทางราชการได้ยกกระทรวงนครบาลซึ่งกรมเจ้าท่าสังกัดอยู่ไปรวมกับกระทรวงมหาดไทย จนกระทั่งปี พ.ศ.2484 กรมเจ้าท่าจึงได้ย้ายสังกัดเป็นครั้งสุดท้ายมาขึ้นกับกระทรวงคมนาคมอย่างเช่นปัจจุบัน

ในปี พ.ศ.2545 ได้มีการปฏิรูประบบราชการเพื่อให้การทำงานมีความเหมาะสมกับสภาพของงาน และได้มีการรวมสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมกิจการพาณิชย์นาวี ให้เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมเจ้าท่า แล้วเปลี่ยนชื่อจากกรมเจ้าท่าเป็น "กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์นาวี" สังกัดกระทรวงคมนาคม ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าให้ตราพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนชื่อกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์นาวีเป็น "กรมเจ้าท่า" พ.ศ.2552 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 187 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา 8 ตรี แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2543 เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการ และเป็นการระลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามหน่วยงาน¹

กรมเจ้าท่ามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย กฎหมายว่าด้วยเรือไทย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันเรือโดนกัน กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพาณิชย์นาวี กฎหมายว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางน้ำ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายระบบการขนส่งทางน้ำและการพาณิชย์นาวี ดำเนินการจัดระเบียบการขนส่งทางน้ำและกิจการพาณิชย์นาวี อีกทั้ง ให้ความร่วมมือและประสานงานกับองค์การและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในด้านการขนส่งทางน้ำ การพาณิชย์นาวี และในส่วนที่เกี่ยวข้อง

¹ กรมเจ้าท่า, "ประวัติกรมเจ้าท่า," <http://www.md.go.th/intro_department/history.php>.

อนุสัญญาและความตกลงระหว่างประเทศ และปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย²

1. พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยไทยได้ถูกตราขึ้นเป็นฉบับแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยพระองค์ทรงให้ตราพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย ร.ศ. 124 (พ.ศ. 2448) จนกระทั่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงตราพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 โดยนำมาจากต้นฉบับภาษาอังกฤษแล้วมาแปลเป็นภาษาไทย ดังนั้น พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 จึงเป็นกฎหมายที่มีความเก่าแก่มากฉบับหนึ่งของประเทศไทย และยังคงใช้บังคับอยู่ในขณะนี้โดยที่ยังมิได้มีการยกร่างขึ้นใหม่แต่อย่างใด บทบัญญัติส่วนใหญ่ของพระราชบัญญัตินี้มีลักษณะเป็นกฎหมายปกครองที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดระเบียบการสัญจรทางน้ำและความปลอดภัยในการเดินเรือ ระเบียบวิธีการสำหรับการเดินเรือ การจอดเรือและมาตรการต่างๆ เพื่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง³

พระราชบัญญัตินี้มีทั้งหมด 312 มาตรา แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ภาค โดยภาคที่มีเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจเรือ ได้แก่ ภาคที่ 2 ว่าด้วยเรื่องข้อบังคับสำหรับออกใบอนุญาตการใช้และการควบคุมเรือกำปั่นและเรือเล็กต่างๆ ซึ่งในหมวดที่ 2 การตรวจเซอร์เวย์เรือนั้นได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525 กำหนดให้เจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการออกใบสำคัญดังต่อไปนี้

1. ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือ

² กรมเจ้าท่า, "วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์และเป้าหมายกรมเจ้าท่า," <http://www.md.go.th/intro_department/vision.php>.

³ ไผทชิต เอกจริยกร, กฎหมายพาณิชย์นาวี ตอน 1, พิมพ์ครั้งที่ 5 แก้ไขเพิ่มเติม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2546), น. 54-56.

⁴ มาตรา 163 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525

2. ใบสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทย
3. ใบสำคัญรับรองเกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล
4. ใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุก
5. ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่อการอื่น ๆ

โดยกำหนดให้ผู้ยื่นเรื่องราขอรับใบสำคัญรับรองต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น ต้องเตรียมเรือไว้ให้เจ้าพนักงานตรวจเรือทำการตรวจตามกฎหมายข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ⁵

1.1 การตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือ

“สำนักมาตรฐานทะเบียนเรือ” เป็นหน่วยงานในสังกัดของกรมเจ้าท่า มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตใช้เรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย และดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบสภาพเรือ เครื่องจักร อุปกรณ์ และเครื่องใช้ประจำเรือเพื่อออกใบสำคัญรับรองการตรวจเรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย เพื่อประกอบการออกและต่ออายุใบอนุญาตใช้เรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย

ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2481 กำหนดให้การใช้เรือลำใดในน่านน้ำไทยนั้น เจ้าของหรือตัวแทนเรือจะต้องยื่นขอรับใบอนุญาตใช้เรือจากกรมเจ้าท่าตามหลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตใช้เรือ ทั้งนี้ ใบอนุญาตใช้เรือจะออกให้ได้ต่อเมื่อมีการตรวจเรือตามกฎหมายข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือและได้มีการออกใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือลำนั้น ซึ่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525 ได้กำหนดให้เจ้าพนักงานออกใบอนุญาต⁶สามารถออกและต่ออายุใบอนุญาตใช้เรือได้ต่อเมื่อมีใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่อ

⁵ มาตรา 164 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525

⁶ มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 “เจ้าพนักงานออกใบอนุญาต” หมายความว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีมอบหมายให้ทำการออกใบอนุญาต

อนุญาตให้ใช้เรือซึ่งเจ้าพนักงานตรวจเรือได้ออกให้ไว้ เพื่อแสดงว่าเรือลำนั้นได้รับการตรวจตามกฎหมาย
ข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ⁷

ทั้งนี้ มาตรา 163 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช
2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525
กำหนดให้เจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎข้อบังคับสำหรับการ
ตรวจเรือเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่อ
อนุญาตให้ใช้เรือ ต่อมากรมเจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้อาศัยอำนาจ
ตามความในมาตราดังกล่าวออกกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528 เพื่อ
กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองต่างๆ รวมถึง
ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือ โดยกรมเจ้าท่าได้ทำการแก้ไขเพิ่มเติมกฎ
ข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา⁸ หลักเกณฑ์ส่วนใหญ่ในการ
ตรวจเรือเพื่อออกใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือ นั้นได้ถูกกำหนดไว้ในกฎ
ข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับช่วงกำหนดเวลาใน
การนำเรือเข้าตรวจเพื่อขอออกใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือสำหรับ
ประกอบกิจการออกและต่ออายุใบอนุญาตใช้เรือไว้ ดังนี้

1. การตรวจประจำปีต้องกระทำทุกรอบ 12 เดือน⁹
2. การตรวจเรือในอู่แห้ง หรือบนคานลาด¹⁰
 - 2.1 สำหรับเรือโดยสารที่มีขนาดเกิน 60 ตันกรอส ต้องกระทำทุกรอบ 12 เดือน
 - 2.2 เรือบรรทุกสินค้าอันตราย และเรืออื่นๆ ที่มีขนาดเกินกว่า 60 ตันกรอส แต่ไม่
เกิน 300 ตันกรอสต้องกระทำในระยะห่างกันไม่เกิน 24 เดือน เว้นแต่เมื่อเจ้าพนักงานตรวจเรือได้
ตรวจพบว่าเรือลำนั้นอยู่ในสภาพที่ไม่ปลอดภัยจะสั่งให้เข้าอู่หรือขึ้นอู่บนคานลาดเพื่อรับการ

⁷ มาตรา 162 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525

⁸ ปัจจุบัน คือ กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 39) พ.ศ.2554

⁹ ข้อ 14 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

¹⁰ ข้อ 15 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528 แก้ไข
เพิ่มเติมโดยกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 26) พ.ศ.2542

ตรวจก่อนกำหนดเข้าอู่ก็ได้ หรือเมื่อเรือลำนั้นใช้สีชนิดพิเศษหรือมีกรรมวิธีพิเศษป้องกันการสึกกร่อนของตัวเรือได้แน่นอน ก็อาจผ่อนผันระยะเวลาการเข้าอู่ของเรือนั้นต่อไปได้อีก แต่เมื่อได้รับการผ่อนผันแล้ว ต้องไม่ทำให้ระยะเวลาการเข้าอู่หรือขึ้นอยู่บนคานลาดเพื่อรับการตรวจห่างกันเกินกว่า 30 เดือน

2.3 เรืออื่นๆ ที่ไม่ใช่เรือโดยสารหรือเรือบรรทุกสินค้าอันตราย และเรือนั้นมีขนาดเกินกว่า 300 ตันกรอส การตรวจเรือในอู่แห้งหรือบนคานให้พิจารณาจากอายุของเรือ และทำการตรวจดังนี้

2.3.1 หากเรือมีอายุไม่เกิน 5 ปี และเรือนั้นมีหนังสือรับรองว่ามีการใช้สีชนิดพิเศษซึ่งสามารถทนทะเลเป็นอย่างดีแล้ว เมื่อเรือนั้นมีอายุครบกำหนดการตรวจเรือในอู่แห้งหรือบนคานลาดเจ้าพนักงานตรวจเรืออาจพิจารณาให้ตรวจเรือได้โดย

(1) เมื่อครบกำหนด 30 เดือนนับแต่เรือนั้นต่อสร้างเสร็จ และเจ้าของเรือร้องขอให้ตรวจเรือด้วยวิธี In water Survey เมื่อเจ้าพนักงานตรวจเรือพิจารณาอนุมัติให้ทำการตรวจเรือด้วยวิธี In water Survey แล้ว อาจพิจารณาผ่อนผันให้เลื่อนกำหนดการเข้าอู่แห้งหรือขึ้นคานลาดได้อีกไม่เกิน 12 เดือน

(2) เมื่อครบกำหนดเวลาที่ผ่อนผันการเข้าอู่แห้งหรือขึ้นคานลาดซึ่งรวมเวลาทั้งสิ้นหลังจากเรือนั้นต่อเสร็จไม่เกิน 42 เดือน และเจ้าของเรือร้องขอให้ตรวจเรือด้วยวิธี In water Survey เมื่อเจ้าพนักงานตรวจเรือพิจารณาอนุมัติให้ทำการตรวจเรือด้วยวิธี In water Survey แล้วอาจพิจารณาผ่อนผันให้เลื่อนกำหนดการเข้าอู่แห้งหรือขึ้นคานลาดได้อีกไม่เกิน 12 เดือน

(3) เมื่อครบกำหนดเวลาที่ผ่อนผันการเข้าอู่แห้งหรือขึ้นคานลาดซึ่งรวมเวลาทั้งสิ้นหลังจากเรือนั้นต่อเสร็จไม่เกิน 44 เดือน และเจ้าของเรือร้องขอให้ตรวจเรือด้วยวิธี In water Survey เมื่อเจ้าพนักงานตรวจเรือพิจารณาอนุมัติให้ทำการตรวจเรือด้วยวิธี In water Survey แล้วอาจพิจารณาผ่อนผันให้เลื่อนกำหนดการเข้าอู่แห้งหรือขึ้นคานลาดได้อีกไม่เกิน 6 เดือน

(4) เมื่อครบกำหนดเวลาที่ผ่อนผันการเข้าอู่แห้งหรือขึ้นคานลาดซึ่งรวมเวลาทั้งสิ้นหลังจากเรือนั้นต่อเสร็จไม่เกิน 60 เดือน ต้องนำเรือเข้าอู่แห้งหรือขึ้นบนคานลาดเพื่อตรวจสอบสภาพเรือ

2.3.2 หากเรือมีอายุเกินกว่า 5 ปี และเรือนั้นมีหนังสือรับรองว่ามีการใช้สัชนิตพิเศษซึ่งสามารถทนทะเลเป็นอย่างดีแล้ว เมื่อเรือนั้นมีอายุครบกำหนดการตรวจเรือในอู่แห้งหรือบนคานลาด เจ้าพนักงานตรวจเรืออาจพิจารณาให้ตรวจเรือได้โดย

(1) เมื่อครบกำหนด 30 เดือนนับแต่วันที่เรือนั้นได้เข้าอู่ครั้งสุดท้าย และเจ้าของเรือร้องขอให้ตรวจเรือด้วยวิธี In water Survey เมื่อเจ้าพนักงานตรวจเรือพิจารณาอนุมัติให้ทำการตรวจเรือด้วยวิธี In water Survey แล้ว อาจพิจารณาผ่อนผันให้เลื่อนกำหนดการเข้าอู่แห้งหรือขึ้นคานลาดได้อีกไม่เกิน 6 เดือน

(2) เมื่อครบกำหนดเวลาที่ผ่อนผันซึ่งรวมเวลาทั้งสิ้นนับแต่วันที่เรือนั้นได้เข้าอู่ครั้งสุดท้ายไม่เกิน 36 เดือน ต้องนำเรือนั้นเข้าอู่แห้งหรือขึ้นคานลาดเพื่อตรวจสอบสภาพเรือ

3. การตรวจพิเศษ

การตรวจพิเศษให้กระทำทุกรอบ 4 ปี สำหรับการตรวจพิเศษครั้งแรกนั้นให้กระทำเมื่อครบ 4 ปี หลังจากต่อเรือเสร็จหรือเมื่อนำเรือมาจดทะเบียนครั้งแรก ส่วนครั้งต่อไปให้กระทำเมื่อครบ 4 ปี นับจากครั้งก่อน¹¹

ในการตรวจพิเศษ หากเจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือไม่สามารถจะจัดให้กระทำการตรวจพิเศษให้เสร็จสมบูรณ์ได้ในวันที่ครบกำหนด เจ้าพนักงานตรวจเรืออาจผ่อนผันให้เป็นบางส่วนหรือทั้งหมดก็ได้ แต่ระยะเวลาที่ผ่อนผันต้องไม่เกิน 12 เดือนนับจากวันที่ครบกำหนด¹² และในกรณีที่การตรวจพิเศษ ไม่สามารถทำให้เสร็จสมบูรณ์ในโอกาสเดียวกันได้ ให้ถือเอาวันที่ทำการตรวจส่วนสำคัญเสร็จเป็นวันที่การตรวจพิเศษเสร็จสมบูรณ์¹³ อีกทั้ง เมื่อเจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือขอ เจ้าพนักงานตรวจเรืออาจผ่อนผันให้ทำการตรวจพิเศษโดยระบบการตรวจต่อเนื่องได้¹⁴

ในระหว่างการตรวจพิเศษหากพบสิ่งบกพร่องหรือมีข้อสงสัย เจ้าพนักงานตรวจเรืออาจสั่งให้เปิดหรือรื้อเพื่อการตรวจได้ตามความจำเป็น และเจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือต้องทำ

¹¹ ข้อ 17 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

¹² ข้อ 18 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

¹³ ข้อ 19 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

¹⁴ ข้อ 20 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

การซ่อมหรือแก้ไขสิ่งบกพร่องต่างๆ เหล่านี้ให้อยู่ในสภาพดี¹⁵ เจ้าพนักงานตรวจเรืออาจสั่งให้นำชิ้นส่วนของวัสดุที่ใช้ทำส่วนต่างๆ ของเรือไปทำการทดสอบเพื่อทราบคุณสมบัติก็ได้¹⁶

ในกรณีที่เป็นเรือเดินทะเล กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528 ได้มีข้อกำหนดเพิ่มเติมในการตรวจเรือเดินทะเลไว้ในหมวด ค. โดยเฉพาะ โดยกำหนดให้มีการตรวจตั้งแต่การอนุมัติแบบแปลนในกรณีที่ต่อเรือใหม่ กำหนดให้มีการตรวจประจำปี การตรวจพิเศษ การตรวจในอุ้งแห่ง และในส่วนของตัวเรือก็จะต้องได้รับการตรวจพิเศษถึงหกครั้งโดยในการตรวจแต่ละครั้งพิจารณาจากอายุของเรือเป็นเกณฑ์ ในส่วนของเครื่องจักรกลก็ต้องดำเนินการตรวจประจำปี การตรวจพิเศษ และมีข้อกำหนดในการตรวจเพลลาใบจักรและกระบอกรับเพลลาใบจักร¹⁷ อีกทั้ง กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือฉบับนี้ยังได้บัญญัติถึงข้อกำหนดว่าด้วยเครื่องใช้และอุปกรณ์ประจำเรือ โดยกำหนดให้เรือต้องมีเครื่องใช้และอุปกรณ์ประจำเรือ ได้แก่ เข็มทิศและเครื่องมือเดินเรือ เรือชูชีพ เรือบดและเครื่องชูชีพเชือกและลวด สมอและสายโซ่ ลูกตั้งและสายตั้ง โคมไฟสัญญาณการเดินเรือ พลุดอกไม้ไฟและเครื่องส่งสัญญาณ เครื่องสูบน้ำห้องเรือ เครื่องมือดับเพลิง พร้อมทั้งกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนเครื่องใช้และอุปกรณ์ประจำเรือ โดยพิจารณาจากประเภทและขนาดของเรือ¹⁸ และได้บัญญัติถึงข้อกำหนดว่าด้วยอุบัติเหตุต่างๆ และความเสียหาย กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการตรวจของเจ้าพนักงานตรวจเรือในกรณีที่เรือได้รับความเสียหายจากอุบัติเหตุหรือจากเหตุอื่นๆ¹⁹

การตรวจเรือดังกล่าวข้างต้นให้กระทำโดยเจ้าพนักงานตรวจเรือ ในกรณีที่เจ้าพนักงานตรวจเรือมอบหมายให้บุคคลหรือนิติบุคคลอื่นใดเป็นผู้ตรวจสอบแทน เจ้าพนักงานตรวจเรือผู้มอบหมายต้องรับผิดชอบในความถูกต้องสมบูรณ์ของการตรวจสอบนั้น²⁰

ทั้งนี้ กรมเจ้าท่าได้มีการมอบอำนาจให้แก่องค์กรที่ได้รับการยอมรับ ดำเนินการตรวจสภาพ สั่งให้ทำการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือเพิ่มเติมรายการ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยองค์กรที่ได้รับการยอมรับจากกรมเจ้าท่า

¹⁵ ข้อ 21 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

¹⁶ ข้อ 22 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

¹⁷ หมวด ค. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

¹⁸ หมวด ง. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

¹⁹ หมวด จ. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

²⁰ ข้อ 9 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

จะดำเนินการตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองแต่ละประเภทให้แก่เรือลำใดๆ ได้ต่อเมื่อได้รับหนังสือมอบอำนาจที่กรมเจ้าท่าออกให้สำหรับเรือลำนั้นแล้ว โดยสามารถตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองประเภทนั้นๆ ได้จนกว่าจะมีหนังสือแจ้งยกเลิกการมอบอำนาจ ทั้งนี้ องค์การที่ได้รับ การยอมรับและได้รับมอบอำนาจจากกรมเจ้าท่า ต้องส่งสำเนาใบสำคัญรับรองหรือเอกสารรับรอง ต่างๆ พร้อมรายงานสรุปผลการตรวจเรือ (Survey Report) การอนุมัติแบบแปลนเรือ (Plan Approval) หรือการอนุมัติเอกสาร (Document Approval) ที่ได้ตรวจทั้งหมด ซึ่งเกี่ยวข้องกับการ มอบอำนาจนั้นๆ ให้แก่กรมเจ้าท่าในภายใน 30 วันนับจากวันที่ออกใบสำคัญรับรองหรือเอกสาร รับรอง²¹

เจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือที่มีความประสงค์จะให้เจ้าพนักงานตรวจเรือออก ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือ ในกรณีที่เป็นการตรวจเรือภายในประเทศต้อง ยื่นคำร้องตามแบบพิมพ์ของกรมเจ้าท่าล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 วัน และกรณีที่เป็นการการตรวจเรือ ในต่างประเทศต้องยื่นคำร้องตามแบบพิมพ์ของกรมเจ้าท่าล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 21 วัน²² โดย เจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือต้องจัดเตรียมเรือไว้ให้เจ้าพนักงานตรวจเรือให้พร้อมในวัน กำหนดการตรวจเรือตามวิธีการที่เจ้าพนักงานตรวจเรือบอกกล่าว และให้มีหนังสือยืนยันกำหนด นัดถึงเจ้าพนักงานตรวจเรือก่อนกำหนดนัดไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง โดยให้แจ้งตำบลที่เรือจอดหรือ เข้าอยู่ได้ด้วย²³ ค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการเดินทางไปตรวจเรือ เจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือต้อง มอบไว้ให้เจ้าพนักงานตรวจเรือก่อนถึงกำหนดการเดินทาง²⁴

เจ้าพนักงานตรวจเรือต้องทำการตรวจเรือต่อหน้าเจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือ และ หากปรากฏข้อบกพร่องซึ่งจะต้องซ่อมแซม แก้ไขต่อเติม เปลี่ยนแปลง หรือจัดหา ให้เจ้าพนักงาน ตรวจเรือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้เจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือทราบ²⁵ และเมื่อเจ้าของหรือ ตัวแทนเจ้าของเรือได้ปฏิบัติตามที่เจ้าพนักงานตรวจเรือได้แจ้งให้ทราบแล้ว ก็ให้แจ้งแก่

²¹ กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 38) พ.ศ.2554

²² ข้อ 2 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

²³ ข้อ 3 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

²⁴ ข้อ 23 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

²⁵ ข้อ 4 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

เจ้าพนักงานตรวจเรือทราบเพื่อตรวจดู เจ้าพนักงานตรวจเรือจะกำกับขณะทำการซ่อมแซม แก้ไข ต่อเติม เปลี่ยนแปลง หรือจัดนายอยู่ด้วยก็ได้²⁶

เจ้าพนักงานตรวจเรือจะออกใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือและ แผ่นป้ายวงกลมแสดงว่าเรือได้ผ่านการตรวจประจำปีให้กับเรือตามแต่ละชนิดแต่ละประเภท เมื่อ ได้ตรวจเรือ เครื่องจักร เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ตามข้อกำหนดในกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจ เรือ²⁷ ทั้งนี้ ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือมีอายุไม่เกิน 12 เดือนนับตั้งแต่วันที่ การตรวจเรือเสร็จสิ้นลง²⁸

หากเจ้าพนักงานตรวจเรือปฏิเสธการออกใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาต ให้ใช้เรือให้แก่เรือลำใด ให้เจ้าพนักงานตรวจเรือผู้นั้นรายงานต่อผู้อำนวยการกองตรวจเรือถึง อุปสรรคและข้อขัดข้องในโอกาสแรกซึ่งต้องอยู่ในระยะเวลา 3 วันทำการนับตั้งแต่กลับจากการ ตรวจเรือ²⁹ และในกรณีที่เจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือไม่เห็นด้วยกับการวินิจฉัยสั่งการใดๆ ของ เจ้าพนักงานตรวจเรือ ให้อุทธรณ์เป็นลายลักษณ์อักษรต่อผู้อำนวยการกอง กองตรวจเรือภายใน 5 วันนับตั้งแต่วันที่เจ้าพนักงานตรวจเรือวินิจฉัยสั่งการ เจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือและ เจ้าพนักงานตรวจเรือมีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของผู้อำนวยการกอง กองตรวจเรือเป็นลายลักษณ์ อักษรต่ออธิบดีกรมเจ้าท่า คำวินิจฉัยของอธิบดีถือเป็นที่สุด³⁰

เมื่อมีอุบัติเหตุอันอาจทำให้สมรรถภาพของเรือเปลี่ยนแปลงไป เจ้าของหรือตัวแทน เจ้าของเรือต้องรายงานให้กรมเจ้าท่าทราบโดยพลัน³¹ เมื่อเจ้าท่ามีเหตุผลสงสัยว่าเรือที่มี ใบอนุญาตใช้เรือลำใด มีสภาพ หรืออุปกรณ์ไม่ครบถ้วนถูกต้องตามใบสำคัญรับรองการตรวจเรือ เพื่ออนุญาตให้ใช้เรือ ก็อาจร้องขอให้เจ้าพนักงานตรวจเรือขึ้นไปตรวจเรือนั้นอีกได้³²

²⁶ ข้อ 5 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

²⁷ ข้อ 6 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528 แก้ไข เพิ่มเติมโดยกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 23) พ.ศ.2539

²⁸ ข้อ 10(1) หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528 แก้ไข เพิ่มเติมโดยกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 23) พ.ศ.2539

²⁹ ข้อ 7 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

³⁰ ข้อ 8 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

³¹ ข้อ 11 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

³² ข้อ 12 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

การเปลี่ยนแปลงแบบเรือ ตัวเรือเครื่องจักร และอุปกรณ์ในสิ่งซึ่งเป็นผลหรืออาจเป็นผลต่อสมรรถภาพของเรือ มีผลทำให้ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือเป็นอันยกเลิกตั้งแต่วันที่ที่มีการเปลี่ยนแปลง วันแต่จะได้รับอนุมัติจากเจ้าพนักงานตรวจเรือก่อน³³

กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือซึ่งเป็นเพียงกฎหมายลำดับรองไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดโทษของการฝ่าฝืนกรณีที่ไม่นำเรือเข้ารับการตรวจตามที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ แต่พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 กำหนดให้การใช้เรือลำใดในน่านน้ำไทยนั้น เจ้าของหรือตัวแทนเรือจะต้องยื่นขอรับใบอนุญาตใช้เรือ โดยจะมีการออกใบอนุญาตใช้เรือให้ต่อเมื่อมีการตรวจเรือตามกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือและได้มีการออกใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือลำนั้น ดังนั้น หากมีการฝ่าฝืนไม่นำเรือเข้ารับการตรวจเพื่อออกใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือแล้ว เจ้าของเรือก็ไม่สามารถดำเนินการขอออกหรือต่อใบอนุญาตใช้เรือได้ ซึ่งในกรณีที่ไม่มีใบอนุญาตใช้เรือ หากถูกเจ้าพนักงานออกใบอนุญาต หรือเจ้าพนักงานกองตระเวน หรือเจ้าพนักงานเจ้าท่าขอตรวจดูใบอนุญาตใช้เรือ และไม่อาจนำใบอนุญาตใช้เรือมาแสดงได้ ก็จะต้องระวางโทษปรับตั้งแต่นั้นถึงร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท³⁴ อีกทั้ง การไม่มีใบอนุญาตใช้เรือและใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตใช้เรือ ยังทำให้เรือเดินทะเลที่เป็นเรือไทยและเรือกำปั่นต่างประเทศไม่อาจเดินทางออกจากเขตท่าเรือใดๆ ในน่านน้ำไทยไปยังเมืองท่าต่างประเทศได้ เนื่องจากการออกจากเขตท่าเรือใดๆ ในน่านน้ำไทยไปยังเมืองท่าต่างประเทศ นายเรือจะต้องได้รับใบอนุญาตเรือออกจากท่าจากเจ้าท่าเสียก่อน ซึ่งการได้รับใบอนุญาตเรือออกจากท่าดังกล่าว เจ้าท่าต้องทำการตรวจใบอนุญาตใช้เรือและใบสำคัญรับรองต่างๆ ตลอดจนอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ให้ถูกต้องและใช้งานได้ ดังนั้น หากไม่มีใบอนุญาตใช้เรือและใบสำคัญรับรองต่างๆ ให้เจ้าท่าตรวจดู นายเรือย่อมไม่อาจได้รับใบอนุญาตเรือออกจากท่า ทำให้ไม่อาจนำเรือเดินทางออกจากเขตท่าเรือใดๆ ในน่านน้ำไทยไปยังเมืองท่าต่างประเทศได้ หากฝ่าฝืนก็ต้องระวางโทษปรับแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท³⁵ และในกรณีของเรือที่แม้จะได้รับใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือมาแสดงเพื่อขอออก

³³ ข้อ 13 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

³⁴ มาตรา 161 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 14) พ.ศ.2535

³⁵ มาตรา 24 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 14) พ.ศ.2435

ใบอนุญาตใช้เรือและได้รับใบอนุญาตใช้เรือแล้วก็ตาม แต่หากในเวลาต่อมาเรือนั้นมีอุปกรณ์และเครื่องใช้ประจำเรือไม่ถูกต้องหรือไม่อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ เจ้าท่ามีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้นายเรือแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด และถ้านายเรื่อนำเรือมาใช้โดยมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่าที่สั่ง เจ้าท่าก็มีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตใช้เรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งได้เช่นกัน^{๓๖}

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481 ได้กำหนดให้เรือไทยที่ได้จดทะเบียนแล้ว ในระหว่างเวลาที่คงใช้เรือต้องมีใบสำคัญรับรองการตรวจเรือต่างๆ^{๓๗} หากฝ่าฝืนผู้ที่ควบคุมเรือมีความผิดต่อระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท^{๓๘} และยังสามารถถูกเจ้าพนักงานใช้อำนาจกักเรือและยึดเอกสารเกี่ยวกับเรือได้^{๓๙} ดังนั้น หากในระหว่างเวลาที่ใช้เรือ เรือไทยไม่มีใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตใช้เรือก็เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481 ด้วยเช่นกัน

1.2 การตรวจเรือและออกใบสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทย

มาตรฐานของเรือเป็นเงื่อนไขที่มีความสำคัญประการหนึ่งในการจดทะเบียนเรือ ซึ่งเรือที่จะนำมาจดทะเบียนเป็นเรือไทยนั้นจะต้องมีคุณภาพมาตรฐานเป็นไปตามมาตรฐานสากล ทั้งนี้ พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481 ได้กำหนดให้เรือที่จะขอจดทะเบียนเป็นเรือไทยต้องมีใบสำคัญแสดงการตรวจเรือไปแสดงต่อนายทะเบียนเรือว่าเรือนั้นได้รับการตรวจจากเจ้าพนักงานตรวจเรือกรมเจ้าท่าถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย^{๔๐} ดังนั้นเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งของการนำเรือมาจดทะเบียนเป็นเรือไทยตามพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481 คือ เรือลำดังกล่าวจะต้องได้รับการตรวจเรือและได้รับใบสำคัญแสดงการตรวจ

^{๓๖} มาตรา 160 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525

^{๓๗} มาตรา 49 พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481

^{๓๘} มาตรา 64 พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481

^{๓๙} มาตรา 56(1) พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481

^{๔๐} มาตรา 12 พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481

เรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทยจากเจ้าพนักงานตรวจเรือของกรมเจ้าท่าเสียก่อนแล้วจึงนำไปสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทยไปยังต่อนายทะเบียนเพื่อขอจดทะเบียนเรือไทย^{๕๑}

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525 กำหนดให้เจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการออกไปสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทย^{๕๒} ดังนั้น การได้มาซึ่งใบสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทยจากเจ้าพนักงานตรวจเรือเพื่อใช้ในการจดทะเบียนเรือไทยจึงต้องพิจารณาตามกฎหมายข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือด้วย ต่อมากรมเจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 163 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525 ออกกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528 และกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 28) พ.ศ.2542 กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการตรวจเรือและออกไปสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทยไว้ ดังนี้

1. การตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเป็นเรือไทยครั้งแรก สำหรับเรือที่มีขนาดตั้งแต่ 30 ตันกรอสขึ้นไป ให้ทำการตรวจสอบสภาพทั่วไปของตัวเรือและอุปกรณ์ให้ละเอียดที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อสั่งให้แก้ไขหรือซ่อมแซมให้เรืออยู่ในสภาพที่ดี โดยเฉพาะจะต้องเข้มงวดในสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้

(1) ขอบปากระวาง และฝาปิดปากระวางบนดาดฟ้าเปิด และภายในซูปเปอร์สตรัคเจอร์ซึ่งไม่มีสิ่งปกปิด และอุปกรณ์สำหรับปิดผนึกอากาศ หรือผนึกน้ำของฝากระวางที่ทำด้วยเหล็ก

(2) ผนังกันท่ายของซูปเปอร์สตรัคเจอร์ ผนังด้านนอกของเดคแฮ็ลส์ ช่องทางเดิน บรรดาฝาปิดเหนือห้องเครื่อง รวมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการปิดต่างๆ ที่ติดอยู่กับส่วนดังกล่าวข้างต้น

(3) ประตูผนึกน้ำ และลิ้นปิด-เปิดที่ติดตั้งอยู่ที่ผนังกันผนึกน้ำ

^{๕๑} มาตรา 10 พระราชบัญญัติเรือไทย พระพุทธศักราช 2481

^{๕๒} อ้างแล้ว เจริญวรรคที่ 4.

(4) บรรดาช่องระวางสินค้า ช่องสะเกยไลท์ ประตูห้องที่ใช้ผ่านเข้าออกห้องหม้อน้ำ แมนโฮลช่องกระจก และช่องเปิดที่มีฝาปิดแบบเรียบอื่นๆ ซึ่งอยู่ต่ำกว่าดาตฟ้าพรีบอร์ด รวมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ปิดช่องต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นด้วย

(5) บรรดาท่อทางระบายอากาศสำหรับที่ต่างๆ ซึ่งอยู่ใต้ดาตฟ้าพรีบอร์ดหรือซูเปอร์สตรัคเจอร์ที่มีผนังล้อมรอบ และท่อทางระบายอากาศซึ่งตั้งอยู่บนดาตฟ้าเปิด รวมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ปิด

(6) บรรดาทางน้ำตกดาตฟ้า และท่อทางระบายน้ำอื่นๆ ตลอดจนถึงต่างๆ ที่อยู่ต่ำกว่าดาตฟ้าพรีบอร์ด

(7) บรรดากราบอ่อน รวข้างเรือ ฝาปิดช่องทางระบายน้ำที่กราบอ่อนไลฟ์ลายน์ บันไดและสิ่งอื่นๆ ทำนองเดียวกัน

(8) บรรดาเครื่องยึดซุงต่างๆ ในเรือบรรทุกซุง

(9) เครื่องหมายแนวน้ำบรรทุก

(10) ระบบการสูบน้ำห้องเรือ และระบบเครื่องถือท้าย

2. การตรวจเรือในอู่แห้ง หรือบนคานลาดจะต้องตรวจดังต่อไปนี้

(1) เรือที่ให้ทำการตรวจจะต้องเข้าอู่แห้ง หรือขึ้นอยู่บนคานลาด โดยจัดให้อยู่บนหมอนหรือแท่นซึ่งมีความสูงเพียงพอที่จะสามารถตรวจ และซ่อมแผ่นเหล็กตัวเรือ ซุ้มใบจักร และหางเสือได้โดยสะดวก และต้องทำความสะอาดบริเวณที่จะต้องตรวจไว้ให้พร้อมการตรวจ จะต้องให้ความสนใจ ส่วนของโครงสร้าง ซึ่งมีการสึกกร่อนอย่างรุนแรงหรือการชำรุด เนื่องจากการครูดหรือการเกยตื้น หรือส่วนของตัวเรือที่ผิดรูปไป

(2) ต้องตรวจลึกลงน้ำเข้า-ออกของเรือ ที่อยู่ต่ำกว่าแนวน้ำ รวมตลอดลิ้น และก๊อกที่ติดอยู่กับตัวเรือ

(3) ต้องวัดสอบระยะห่างระหว่างเดือยหางเสือกับตุ๊กตา และปรับแต่งให้อยู่ในเกณฑ์

(4) สมอ และโซ่สมอต้องเอาออกมาวางเรียงทำความสะอาดเพื่อทำการตรวจ

(5) ใบจักร และตุ๊กตารับเพลลาใบจักรตัวสุดท้าย และวัดสอบระยะห่างของตุ๊กตารับเพลลา หรือตรวจสอบสภาพของฝาอัดน้ำมันหล่อลื่นตามชนิดของเพลลา

ในกรณีที่ใช้ใบจักรแบบปรับพิท (Controllable Pitch Propeller) ให้ตรวจกลไกสำหรับควบคุมการปรับพิทให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย และหากพิจารณาแล้วมีความจำเป็นก็ให้ทำ

การถอดกลไกสำหรับควบคุมการปรับพิทออกตรวจต่อไป ระยะห่างระหว่างเพลลาไบจักรและกระบอกรับเพลลาไบจักรจะต้องไม่มากกว่าที่กำหนดไว้ในกฎข้อบังคับนี้

เว้นแต่ เมื่อเรือนั้นได้รับการตรวจบนอู่แห้งหรือบนคานลาดมาแล้วเป็นเวลาไม่เกิน 12 เดือน และเจ้าพนักงานตรวจเรือได้ตรวจสอบเรือได้แนวหน้าโดยวิธีถ่ายภาพใต้น้ำหรือวิธีที่คนได้นำตามระเบียบการตรวจเรือแล้วพบว่าสภาพตัวเรือและสีที่สามารถใช้งานต่อไปได้อีก เจ้าพนักงานตรวจเรืออาจผ่อนผันการเข้าอู่ของเรือนั้นได้ตามสภาพตัวเรือนั้นต่อไปอีกก็ได้ แต่เมื่อได้รับการผ่อนผันแล้วต้องไม่ทำให้ระยะเวลาการเข้าอู่หรืออยู่บนคานลาดเพื่อรับการตรวจห่างกันเกินกว่า 24 เดือนหรือ 30 เดือนหากใช้สีชนิดพิเศษหรือกรรมวิธีพิเศษป้องกันการสึกกร่อนของตัวเรือได้แนวหน้า ในกรณีที่เรือได้รับการตรวจและรับรองจากสมาคมจัดชั้นเรือ (CLASSIFICATION SOCIETY) ที่กรมเจ้าท่าให้การยอมรับ เจ้าพนักงานตรวจเรืออาจผ่อนผันการเข้าอู่แห้งของเรือนั้นได้ตามสภาพและหลักฐานการตรวจเรือของสมาคมจัดชั้นเรือ⁴³

การตรวจเรือดังกล่าวข้างต้นให้กระทำโดยเจ้าพนักงานตรวจเรือ ในกรณีที่เจ้าพนักงานตรวจเรือมอบหมายให้บุคคลหรือนิติบุคคลอื่นใดเป็นผู้ตรวจสอบแทน เจ้าพนักงานตรวจเรือผู้มอบหมายต้องรับผิดชอบในความถูกต้องสมบูรณ์ของการตรวจสอบนั้น⁴⁴

โดยเจ้าพนักงานตรวจเรือจะออกไปสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทยให้แก่เรือที่มีใบสำคัญรับรองตามข้อกำหนดของกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ และข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศที่มีผลใช้บังคับกับประเทศไทย⁴⁵ และในการออกไปสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทย เจ้าพนักงานตรวจเรือจะมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการออกไปสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทยจากเจ้าของเรือหรือผู้แทนเจ้าของเรือผู้ยื่นคำร้อง⁴⁶

"ใบสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทย" หมายความว่า เอกสารที่เจ้าพนักงานตรวจเรือออกให้แก่เรือเพื่อรับรองว่าเรือที่ระบุชื่อในใบสำคัญแสดงการตรวจเรือนี้ได้รับการตรวจเรือโดยเจ้าพนักงานตรวจเรือหรือสมาคมจัดชั้นเรือ (CLASSIFICATION

⁴³ ข้อ 19 หมวด ค กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528 แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 28) พ.ศ.2542

⁴⁴ อ้างแล้ว เจริญพรที่ 20.

⁴⁵ ข้อ 8 กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 28) พ.ศ.2542

⁴⁶ ข้อ 9 กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 28) พ.ศ.2542

SOCIETY) หรือนิติบุคคลผู้รับมอบอำนาจจากกรมเจ้าท่าให้เป็นผู้ตรวจเรือ ได้รับการตรวจตามข้อกำหนดของกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือและข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศที่มีผลใช้บังคับกับประเทศไทย และมีความแข็งแกร่งมีความคงทนเหมาะสมในการจดทะเบียนเป็นเรือไทยได้^{๔๗}

ทั้งนี้ กรมเจ้าท่าได้มีการมอบอำนาจให้แก่องค์กรที่ได้รับการยอมรับ ดำเนินการตรวจสภาพ สิ่งให้ทำการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือเพิ่มเติมรายการ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยองค์กรที่ได้รับการยอมรับจากกรมเจ้าท่า จะดำเนินการตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองแต่ละประเภทให้แก่เรือลำใดๆ ได้ต่อเมื่อได้รับหนังสือมอบอำนาจที่กรมเจ้าท่าออกให้สำหรับเรือลำนั้นแล้ว โดยสามารถตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองประเภทนั้นๆ ได้จนกว่าจะมีหนังสือแจ้งยกเลิกการมอบอำนาจ ทั้งนี้ องค์กรที่ได้รับการยอมรับและได้รับมอบอำนาจจากกรมเจ้าท่า ต้องส่งสำเนาใบสำคัญรับรองหรือเอกสารรับรองต่างๆ พร้อมรายงานสรุปผลการตรวจเรือ (Survey Report) การอนุมัติแบบแปลนเรือ (Plan Approval) หรือการอนุมัติเอกสาร (Document Approval) ที่ได้ตรวจทั้งหมด ซึ่งเกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจนั้นๆ ให้แก่กรมเจ้าท่าในภายใน 30 วันนับจากวันที่ออกใบสำคัญรับรองหรือเอกสารรับรอง^{๔๘}

กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือซึ่งเป็นเพียงกฎหมายลำดับรองไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดโทษของการฝ่าฝืนกรณีที่ไม่นำเรือเข้ารับการตรวจตามที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ แต่พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481 กำหนดให้เรือที่จะนำมาจดทะเบียนเป็นเรือไทย จะต้องได้รับการตรวจเรือและได้รับใบสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทยจากเจ้าพนักงานตรวจเรือของกรมเจ้าท่าเสียก่อน หากไม่มีใบสำคัญแสดงการตรวจเรือดังกล่าวเจ้าของเรือก็ไม่อาจนำเรือมาจดทะเบียนเป็นเรือไทยได้ และเรือลำใดที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นเรือไทย แต่กลับฝ่าฝืนชักธงชาติไทย เรือลำนั้นก็จะถูกเจ้าพนักงานทำการกักเรือ อีกทั้ง ในกรณีของเรือที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นเรือไทยแล้ว พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481 กำหนดให้ในระหว่างเวลาที่คงใช้เรือต้องมีใบสำคัญรับรองการตรวจเรือต่างๆ ประจำเรือไว้ด้วย^{๔๙} หากฝ่าฝืนผู้ที่ควบคุมเรือมี

^{๔๗} ข้อ 1 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528 แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 28) พ.ศ.2542

^{๔๘} อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 21.

^{๔๙} อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 37.

ความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท⁵⁰ และยังอาจถูกเจ้าพนักงานใช้อำนาจกักเรือและยึดเอกสารเกี่ยวกับเรือได้⁵¹ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ยังกำหนดให้เรือเดินทะเลของไทยที่ต้องการจะออกจากเขตท่าเรือใดๆ ในน่านน้ำไทยไปยังเมืองท่าต่างประเทศ นายเรือจะต้องได้รับใบอนุญาตเรือออกจากท่าจากเจ้าท่าเสียก่อน ซึ่งการได้รับใบอนุญาตเรือออกจากท่าดังกล่าวนั้นเจ้าท่าต้องทำการตรวจทั้งใบอนุญาตใช้เรือและใบสำคัญรับรองต่างๆ ตลอดจนอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ให้ถูกต้อง ดังนั้น หากเรือลำดังกล่าวไม่มีใบสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทยให้เจ้าท่าตรวจดู นายเรือก็ไม่อาจได้รับใบอนุญาตเรือออกจากท่า ทำให้เรือไม่อาจเดินทางออกจากเขตท่าเรือใดๆ ในน่านน้ำไทยไปยังเมืองท่าต่างประเทศได้ หากฝ่าฝืนก็จะต้องระวางโทษปรับแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท⁵²

เมื่อพิจารณากฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 28) พ.ศ.2546 ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 กับพระราชบัญญัติเรือไทย พระพุทธศักราช 2481 เห็นได้ว่ากฎหมายไทยทั้งสองฉบับมีความขัดแย้งกันในเรื่องเกี่ยวกับใบสำคัญแสดงการตรวจเรือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนเรือตามพระราชบัญญัติเรือไทย พระพุทธศักราช 2481 ได้กำหนดให้เรือที่จดทะเบียนเป็นเรือไทยจะต้องได้รับการตรวจเรือและออกใบสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทยโดยเจ้าพนักงานตรวจเรือของกรมเจ้าท่าเท่านั้น⁵³ แต่กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 28) พ.ศ.2546 ซึ่งออกตามความมาตรา 163 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ได้กำหนดให้ใบสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทยเป็นเอกสารที่เจ้าพนักงานตรวจเรือออกให้แก่เรือเพื่อรับรองว่าเรือที่ระบุชื่อในใบสำคัญแสดงการตรวจเรือนี้ได้รับการตรวจเรือโดยเจ้าพนักงานตรวจเรือหรือสมาคมจัดชั้นเรือ (CLASSIFICATION SOCIETY) หรือนิติบุคคลผู้รับมอบอำนาจจากกรมเจ้าท่า

⁵⁰ อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 38.

⁵¹ อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 39.

⁵² อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 35.

⁵³ อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 40.

ให้เป็นผู้ตรวจเรือ ได้รับการตรวจตามข้อกำหนดของกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ และ ข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศที่มีผลใช้บังคับกับประเทศไทย^{๕๔}

อีกทั้ง การที่พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ได้ กำหนดให้เรือทุกลำที่ใช้ในน่านน้ำไทยต้องมีใบอนุญาตใช้เรือ ส่งผลให้เรือที่จดทะเบียนเป็นเรือ ไทยทุกลำต้องตกอยู่ภายใต้กฎหมายดังกล่าวด้วย ดังนั้น เรือที่จะขอจดทะเบียนเป็นเรือไทย นอกจากจะต้องดำเนินการขอจดทะเบียนเรือเพื่อได้มาซึ่งใบทะเบียนเรือไทยแล้ว จะต้อง ดำเนินการขออนุญาตใช้เรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยด้วย

ทั้งนี้ ในส่วนของการขอรับใบอนุญาตใช้เรือครั้งแรกนั้นจะต้องยื่นเอกสาร^{๕๕} ดังนี้

1. คำร้องขอรับใบอนุญาตใช้เรือครั้งแรก (แบบ ก.5)
2. ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือพร้อมรูปถ่ายของเรือ
3. สำเนาบัตรประชาชน ทะเบียนบ้านของผู้ยื่นคำขอ กรณีเป็นนิติบุคคลต้องมีหนังสือ รับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลและวัตถุประสงค์ สำเนาบัตรประชาชนของผู้มีอำนาจลงนาม
4. หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ตัวเรือ หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์เครื่องจักร เช่น ใบเสร็จรับเงิน

กรณีเป็นเรือที่ต่อหรือซื้อจากต่างประเทศและเป็นเรือที่ได้จดทะเบียนไว้ใน ต่างประเทศแล้ว ต้องมีหนังสือรับรองการอนุญาตให้ถอนทะเบียนเรือจากเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ ของประเทศนั้น

ในส่วนของการขอจดทะเบียนเรือไทยจะต้องยื่นเอกสาร^{๕๖} ดังนี้

1. คำร้องแบบฟอร์ม ก.5
2. ใบอนุญาตใช้เรือ

^{๕๔} กาญจนา คงวันดี, "การจดทะเบียนเรือสากล : ศึกษาความเป็นไปได้และแนวทาง ของกฎหมายไทย," วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548, น.121.

^{๕๕} กระทรวงคมนาคม "การขอรับใบอนุญาตใช้เรือครั้งแรก," <<http://vigportal.mot.go.th/portal/site/PortalMOT/MD-TH-Service1/>>.

^{๕๖} กระทรวงคมนาคม, "การจดทะเบียนเรือไทย," <<http://vigportal.mot.go.th/portal/site/PortalMOT/MD-TH-Service2/>>.

3. ใบสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทย หรือใบทะเบียนเรือไทย (กรณีเปลี่ยนชื่อเรือ)

4. สำเนาบัตรประชาชน ทะเบียนบ้านของผู้ยื่นคำขอ กรณีเป็นนิติบุคคลต้องมีหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลและวัตถุประสงค์ สำเนาบัตรประชาชนของผู้มีอำนาจลงนาม บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น หนังสือบริคณห์สนธิ และข้อบังคับของบริษัท

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าเอกสารในการยื่นเพื่อขออนุญาตใช้เรือและในการขอจดทะเบียนเรือต่างก็เป็นเอกสารชุดเดียวกัน อีกทั้ง การขออนุญาตใช้เรือและใบทะเบียนเรือก็ต้องทำต่อนายทะเบียนเดียวกัน^{๕๗} ดังนั้น ในทางปฏิบัติของการจดทะเบียนเรือไทย จึงมีการยื่นคำขอใบอนุญาตใช้เรือไปพร้อมๆ กับการขอจดทะเบียนเรือไทย โดยจะต้องยื่นคำร้องพร้อมหลักฐานต่างๆ^{๕๘} ดังนี้

1. คำร้องขอจดทะเบียนรับใบอนุญาตใช้เรือครั้งแรกหรือต่ออายุใบอนุญาตใช้เรือ
2. คำร้องขอให้เจ้าพนักงานตรวจเรือ (แบบ บ.1)
3. คำร้องขอจดทะเบียนเรือไทย (แบบ บ.57)
4. คำร้องยื่นเรื่องราวต่าง ๆ (แบบ ก.5 ด้านหลัง)
5. หนังสือมอบอำนาจกรณีผู้ยื่นคำร้องแทน (แบบ บ.92)

ทั้งนี้ สำนักมาตรฐานทะเบียนเรือในสังกัดกรมเจ้าท่าจะเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบสภาพเรือ เครื่องจักร อุปกรณ์ และเครื่องใช้ประจำเรือเพื่อออกใบสำคัญรับรองการตรวจเรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย และกฎหมายว่าด้วยเรือไทย เพื่อประกอบการออกและต่ออายุใบอนุญาตใช้เรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย และการออกใบทะเบียนเรือตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทย

เมื่อเอกสารในการยื่นเพื่อขออนุญาตใช้เรือและใบทะเบียนเรือต่างก็เป็นเอกสารชุดเดียวกัน การขออนุญาตใช้เรือและใบทะเบียนเรือก็กระทำต่อนายทะเบียนเดียวกัน จึงก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องความซ้ำซ้อนของกฎหมาย ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศพบว่าไม่มีการบัญญัติให้เรือที่จดทะเบียนแล้วจะต้องดำเนินการขอ

^{๕๗} มาตรา 137 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2477

^{๕๘} กรมเจ้าท่า งานบริการ, "การจดทะเบียนเรือ ต่อใบอนุญาต ทำนิติกรรม," <http://www.md.go.th/data_form/permit-b022.php>.

อนุญาตใช้เรือลำนั้นอีกแต่อย่างใด การที่ประเทศไทยมีบทบัญญัติไว้เช่นนี้ย่อมก่อให้เกิดความไม่สะดวกและความยุ่งยาก อีกทั้ง ยังเป็นการสร้างภาระแก่เจ้าของเรือที่จะนำเรือมาจดทะเบียนเป็นเรือไทยโดยไม่จำเป็น เนื่องจากใบอนุญาตใช้เรือมีอายุเพียง 12 เดือนซึ่งถือว่าเป็นระยะเวลาที่สั้นเจ้าของเรือไทยจะต้องดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตใช้เรือทุกๆ 12 เดือนทำให้จะต้องนำเรือเข้ารับการตรวจเพื่อออกไปสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่อนำไปใช้ในการต่ออายุใบอนุญาตใช้เรือทุกๆ 12 เดือนด้วยเช่นกัน ดังนั้น ปัญหาในเรื่องของใบอนุญาตใช้เรือจึงเป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้เจ้าของเรือไม่ยักนำเรือมาจดทะเบียนเป็นเรือไทย ผู้เขียนเห็นว่าควรยกเลิกใบอนุญาตใช้เรือหรือมีฉะนั้นก็ควรทำการขยายอายุของใบอนุญาตใช้เรือให้มีระยะเวลาที่ยาวขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในทางปฏิบัติให้แก่เจ้าของเรือไทย ทั้งนี้ ในการประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจครั้งที่ 1/2553 ในเรื่องของแนวทางแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาของเรือพาณิชย์ของไทย ภาคเอกชนได้ทำการเสนอแนะมาตรการในด้านกฎหมายประการหนึ่งว่าให้แก้ไขในเรื่องของใบอนุญาตใช้เรือโดยให้ทำการยกเลิกใบอนุญาตใช้เรือสำหรับเรือเดินทะเลระหว่างประเทศ ซึ่งที่ประชุมดังกล่าวมีมติที่มอบหมายให้กระทรวงคมนาคมโดยกรมเจ้าท่าในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์นาวี นำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาพาณิชย์นาวีของประเทศไทยต่อไป⁵⁹

1.3 การตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองเกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล

เนื่องด้วยองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO) ได้จัดทำอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ค.ศ.1974 (International Convention for the Safety of Life at Sea 1974) ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการเดินเรือ และได้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของเรือในเรื่องโครงสร้าง ประเภท วิธีการติดตั้งอุปกรณ์ และการใช้งานของเรือ อนุสัญญานี้มีมอบหมายให้รัฐภาคีในฐานะรัฐเจ้าของเรือต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับเรือที่ชักธงของตนให้มีมาตรฐานขั้นต่ำตามที่อนุสัญญากำหนดไว้ โดยกำหนดให้รัฐภาคีควบคุมมาตรฐานความปลอดภัยของเรือที่ชักธงของตนโดยผ่านทางวิธีการตรวจเรือและออกใบสำคัญ

⁵⁹ "รายงานการประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจครั้งที่ 1/2553," <<http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=378>>.

รับรองให้แก่เรือดังกล่าว และยังให้อำนาจแก่รัฐภาคีในฐานะรัฐเมืองท่าสามารถดำเนินการตรวจเรือที่ซีกธงของรัฐอื่นซึ่งจะเข้ามาเทียบท่าได้ หากสงสัยว่าไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยต่างๆ ที่กำหนดไว้ในอนุสัญญา ไม่ว่าเรือลำดังกล่าวจะซีกธงของรัฐภาคีด้วยกันหรือไม่ก็ตาม

อนุสัญญานี้ได้กำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการตรวจเรือประจำปี การจัดแบ่งระวางเรือและความสามารถทรงตัวของเรือ การติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้า วิทยุ เครื่องมือสื่อสาร โทรคมนาคม อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย อุปกรณ์ช่วยชีวิต และอุปกรณ์ฉุกเฉินต่างๆ การบรรทุกเมล็ดธัญญาหาร สินค้าอันตราย เรือใช้พลังงานปรมาณู และเรือบรรทุกน้ำมัน โดยอนุสัญญานี้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ.2523⁶⁰ และประเทศไทยได้ภาคยานุวัติอนุสัญญานี้เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ.2527 ทำให้ประเทศไทยต้องดำเนินการออกกฎหมายเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาดังกล่าว⁶¹ ทั้งนี้ ได้มีการจัดทำพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 เพื่อรองรับอนุสัญญาดังกล่าว

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525 กำหนดให้เรือเดินทะเลระหว่างประเทศต้องมีใบสำคัญรับรองเกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล เว้นแต่⁶²

1. เรือของทางราชการทหารไม่ว่าจะเป็นของประเทศไทยหรือของต่างชาติ หรือเรือลำเลียงทหารไม่ว่าจะเป็นเรือไทยหรือเรือต่างชาติ
2. เรือสินค้าขนาดต่ำกว่าห้าร้อยตันกรอส
3. เรือที่มีไซเรือกล
4. เรือไม้ที่ต่อแบบโบราณ
5. เรือสำราญและกีฬา

⁶⁰ International Maritime Organization, "Status of Conventions summary," <<http://www.imo.org/About/Conventions/StatusOfConventions/Pages/Default.aspx>>.

⁶¹ กรมเจ้าท่า กองกิจการระหว่างประเทศ, "สถานะภาพของประเทศไทยในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ," <<http://www.md.go.th/law/anusanya.php>>.

⁶² มาตรา 162 ทวิ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525

6. เรือประมง

อีกทั้ง กำหนดให้เจ้าท่าโดยอนุมติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการออกไปสำคัญรับรองเกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล⁶³

ต่อมากรมเจ้าท่าโดยอนุมติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 163 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525 ออกกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528 เพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาฉบับนี้ แต่เนื่องจากอนุสัญญาฉบับนี้เป็นอนุสัญญาเกี่ยวกับกฎหมายพาณิชย์นาวีภาคมหานทีมุ่งคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชนเป็นสำคัญ จึงต้องมีการแก้ไขปรับปรุงให้ทันต่อการพัฒนาของโลกปัจจุบันซึ่งมีความก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน ดังนั้น องค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO) จึงได้มีการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขอนุสัญญาฉบับนี้บ่อยครั้งเพื่อให้มีความทันสมัยและทันต่อการพัฒนาของโลกปัจจุบัน กรมเจ้าท่าจึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการแก้ไขกฎข้อบังคับการตรวจเรือให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับอนุสัญญาฉบับนี้อยู่เสมอ โดยมีการออกกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 23) พ.ศ.2539, กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2546, กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2547 และกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 35) พ.ศ.2553 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการตรวจเรือและออกไปสำคัญรับรองให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การตรวจเรือและออกไปสำคัญรับรองตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ค.ศ.1974 ที่ทางองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO) ได้ทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ อย่างไรก็ตาม กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ. 2528 นี้ก็ยังคงเป็นกฎข้อบังคับที่มีเนื้อหาครอบคลุมบทบัญญัติแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ค.ศ.1974 มากที่สุด

เนื่องจากอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ค.ศ. 1974 ใช้บังคับกับเรือเดินทะเลระหว่างประเทศ กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การตรวจเรือเดินทะเลให้มีความสอดคล้องกับอนุสัญญาฉบับนี้ กล่าวคือ

⁶³ อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 4.

ในกรณีที่เป็นเรือกลเดินต่างประเทศ กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือได้กำหนดให้ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้ด้วย⁶⁴

1. มีขนาดเกิน 1,000 ตันกรอส
2. มีเครื่องมือสำหรับตรวจหาที่เรือโดยวิชาดาราศาสตร์ และเครื่องช่วยในการเดินเรือตามความเหมาะสม

3. มีเครื่องรับ-ส่งวิทยุตามความเหมาะสม
4. มีอุปกรณ์ประจำเรือ และเครื่องชูชีพตามกฎหมายข้อบังคับนี้
5. มีคนประจำเรือ

อีกทั้ง ยังกำหนดให้มีการตรวจอนุมัติแบบแปลนในกรณีที่ต่อเรือใหม่ กำหนดให้มีการตรวจประจำปี การตรวจพิเศษ การตรวจในอู่แห้ง การตรวจในส่วนของตัวเรือซึ่งจะได้รับการตรวจพิเศษถึงหกครั้งโดยการตรวจพิเศษแต่ละครั้งใช้อายุของเรือเป็นเกณฑ์ การตรวจในส่วนของเครื่องจักรกลซึ่งจะต้องดำเนินการตรวจประจำปี การตรวจพิเศษ และมีข้อกำหนดในการตรวจเพลลาใบจักรและกระบอกรับเพลลาใบจักร⁶⁵ นอกจากนี้ ยังได้บัญญัติถึงข้อกำหนดว่าด้วยการตรวจเครื่องใช้และอุปกรณ์ประจำเรือ โดยกำหนดให้เรือต้องมีเครื่องใช้และอุปกรณ์ประจำเรือ ได้แก่ เข็มทิศและเครื่องมือเดินเรือ เรือชูชีพ เรือบดและเครื่องชูชีพ เชือกและลวด สมอและสายโซ่ ลูกตั้งและสายตั้ง โคมไฟ สัญญาณการเดินเรือ พลุ ดอกไม้ไฟ และเครื่องส่งสัญญาณ เครื่องสูบน้ำห้องเรือเครื่องมือดับเพลิง พร้อมทั้งกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนเครื่องใช้และอุปกรณ์ประจำเรือโดยพิจารณาจากประเภทและขนาดของเรือ⁶⁶ และได้บัญญัติถึงข้อกำหนดว่าด้วยอุบัติเหตุต่างๆ และความเสียหาย กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการตรวจของเจ้าพนักงานตรวจเรือในกรณีที่เรือได้รับความเสียหายจากอุบัติเหตุหรือจากเหตุอื่นๆ⁶⁷

⁶⁴ ข้อ 2 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528

⁶⁵ อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 17.

⁶⁶ อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 18.

⁶⁷ อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 19.

โดยเรือเดินทะเลระหว่างประเทศภายหลังจากที่ได้รับการตรวจแล้วจะมีการออกใบสำคัญรับรองซึ่งเป็นไปตามที่อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ค.ศ.1974 กำหนด ได้แก่⁶⁸

1. ใบสำคัญรับรองตัวเรือโดยสารเพื่อความปลอดภัย (Passenger Ship Safety Certificate) มีกำหนดไม่เกิน 12 เดือน
2. ใบสำคัญรับรองตัวเรือสินค้าเพื่อความปลอดภัย (Cargo Ship Safety Construction Certificate) มีกำหนดไม่เกิน 24 เดือน
3. ใบสำคัญรับรองเครื่องมือเครื่องใช้ของเรือสินค้าเพื่อความปลอดภัย (Cargo Ship Safety Equipment Certificate) มีกำหนดไม่เกิน 12 เดือน
4. ใบสำคัญรับรองวิทยุโทรเลขของเรือสินค้าเพื่อความปลอดภัย (Cargo Ship Safety Radiotelegraphy Certificate) มีกำหนดไม่เกิน 24 เดือน
5. ใบสำคัญรับรองวิทยุโทรศัพท์ของเรือสินค้าเพื่อความปลอดภัย (Cargo Ship Safety Radiotelephony Certificate) มีกำหนดไม่เกิน 24 เดือน
6. ใบสำคัญรับรองการยกเว้น (Exemption Certificate) มีกำหนดตามการยกเว้นในแต่ละชนิด

การตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองต่างๆ ข้างต้นให้กระทำโดยเจ้าพนักงานตรวจเรือ ในกรณีที่เจ้าพนักงานตรวจเรือมอบหมายให้บุคคลหรือนิติบุคคลอื่นใดเป็นผู้ตรวจสอบแทน เจ้าพนักงานตรวจเรือผู้มอบหมายต้องรับผิดชอบในความถูกต้องสมบูรณ์ของการตรวจสอบนั้น⁶⁹ และเจ้าพนักงานตรวจเรือจะออกใบสำคัญรับรองต่างๆ ให้กับเรือตามแต่ละชนิดแต่ละประเภท เมื่อได้ตรวจเรือ เครื่องจักร เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ตามข้อกำหนดในกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ⁷⁰

ทั้งนี้ กรมเจ้าท่าได้มีการมอบอำนาจให้แก่องค์กรที่ได้รับการยอมรับ ดำเนินการตรวจสภาพ สั่งให้ทำการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือเพิ่มเติมรายการ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยองค์กรที่ได้รับการยอมรับจากกรมเจ้าท่า

⁶⁸ ข้อ 6 หมวด ก. กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528 แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 23) พ.ศ.2539

⁶⁹ อ้างแล้ว เจริญพรที่ 20.

⁷⁰ อ้างแล้ว เจริญพรที่ 27.

จะดำเนินการตรวจเรือและออกไปสำคัญรับรองแต่ละประเภทให้แก่เรือลำใดๆ ได้ต่อเมื่อได้รับหนังสือมอบอำนาจที่กรมเจ้าท่าออกให้สำหรับเรือลำนั้นแล้ว โดยสามารถตรวจเรือและออกไปสำคัญรับรองประเภทนั้นๆ ได้จนกว่าจะมีหนังสือแจ้งยกเลิกการมอบอำนาจ ทั้งนี้ องค์กรที่ได้รับการยอมรับและได้รับมอบอำนาจจากกรมเจ้าท่า ต้องส่งสำเนาใบสำคัญรับรองหรือเอกสารรับรองต่างๆ พร้อมรายงานสรุปผลการตรวจเรือ (Survey Report) การอนุมัติแบบแปลนเรือ (Plan Approval) หรือการอนุมัติเอกสาร (Document Approval) ที่ได้ตรวจทั้งหมด ซึ่งเกี่ยวข้องกับกรมมอบอำนาจนั้นๆ ให้แก่กรมเจ้าท่าในภายใน 30 วันนับจากวันที่ออกไปสำคัญรับรองหรือเอกสารรับรอง⁷¹

กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือซึ่งเป็นเพียงกฎหมายลำดับรองไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดโทษของการฝ่าฝืนกรณีที่ไม่นำเรือเข้ารับการตรวจเพื่อออกไปสำคัญรับรองเกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเลต่างๆ ตามที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ แต่พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 กำหนดให้เรือเดินทะเลไทย และเรือกำปั่นต่างประเทศเมื่อจะออกจากเขตท่าเรือใดๆ ในน่านน้ำไทยไปยังเมืองท่าต่างประเทศ นายเรือจะต้องได้รับใบอนุญาตเรือออกจากท่าจากเจ้าท่าเสียก่อน ซึ่งเจ้าท่าจะออกไปอนุญาตเรือออกจากท่าให้ต่อเมื่อได้ทำการตรวจใบสำคัญรับรองต่างๆ ตลอดจนอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ให้ถูกต้องและใช้ได้ ดังนั้น หากเรือลำดังกล่าวไม่มีใบสำคัญรับรองเกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเลให้เจ้าท่าตรวจดูก่อนออกเดินทาง นายเรือนั้นไม่อาจได้รับใบอนุญาตเรือออกจากท่า ทำให้เรือไม่อาจเดินทางออกจากเขตท่าเรือใดๆ ในน่านน้ำไทยไปยังเมืองท่าต่างประเทศได้ หากฝ่าฝืนก็จะต้องระวางโทษปรับแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท⁷² อีกทั้ง การที่เรือเดินทะเลระหว่างประเทศของไทยลำใดไม่มีใบสำคัญรับรองเกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล เรือลำนั้นต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท⁷³ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติเรือไทย พระพุทธศักราช 2481 ได้กำหนดให้เรือไทยที่ได้จดทะเบียนแล้ว ในระหว่างเวลาที่คงใช้เรือต้องมีใบสำคัญรับรองการตรวจเรือต่างๆ ประจำเรือไว้ด้วย⁷⁴ หากฝ่าฝืนผู้ที่ควบคุมเรือมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท⁷⁵

⁷¹ อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 21.

⁷² อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 35.

⁷³ อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 34.

⁷⁴ อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 37.

⁷⁵ อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 38.

เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดโทษของการฝ่าฝืนกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือไว้โดยเฉพาะ ทำให้ต้องนำบทกำหนดโทษทั่วไปซึ่งบัญญัติไว้พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 และพระราชบัญญัติเรือไทย พระพุทธศักราช 2481 มาใช้บังคับในกรณีนี้ที่เรือเดินทะเลระหว่างประเทศลำใดไม่มีใบสำคัญรับรองเกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ซึ่งเมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว ผู้เขียนเห็นว่าเป็นอัตราโทษที่ต่ำเกินไป เมื่อเปรียบเทียบกับผลของการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือหรือการไม่มีใบสำคัญรับรองความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยของเรือ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินบนเรือ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทางทะเลที่จะเกิดขึ้นตามมา อย่างไรก็ตาม การใช้มาตรการควบคุมแก่เรือที่ไม่ได้ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ค.ศ. 1974 โดยการกักเรือนั้นได้ถูกกำหนดไว้ทั้งในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 และพระราชบัญญัติเรือไทย พระพุทธศักราช 2481 กล่าวคือ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 กำหนดว่าเมื่อเจ้าท่าตรวจพบว่าเรือกำปั่นลำใดที่ใช้ในทะเลหรือเรือที่ใช้ในแม่น้ำไม่อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยหรือไม่เหมาะสมสำหรับการใช้ ให้เจ้าท่ามีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือถึงนายเรือห้ามใช้เรือนั้นและสั่งให้เปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือซ่อมแซมให้เรียบร้อยจนเป็นที่ปลอดภัยหรือมีสภาพเหมาะสมสำหรับการใช้ ด้านนายเรือนำเรือยังฝ่าฝืนนำเรือมาใช้โดยมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่า ให้เจ้าท่ามีอำนาจกักเรือนั้นไว้จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามคำสั่งได้⁷⁶ และในส่วนของพระราชบัญญัติเรือไทย พระพุทธศักราช 2481 ได้กำหนดให้เจ้าพนักงานมีอำนาจกักเรือในกรณีที่พบว่าเรือที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นเรือไทยนั้นไม่มีใบสำคัญรับรองความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเลไว้ในระหว่างเวลาใช้เรือ⁷⁷

ข้อพิจารณาประการต่อมา คือ การออกกฎหมายอนุวัติการอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ค.ศ. 1974 โดยปกติแล้วการภาคยานุวัติอนุสัญญาใด รัฐภาคีต้องดำเนินการออกกฎหมายภายในเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญานั้น ประเทศไทยซึ่งภาคยานุวัติอนุสัญญาก็ต้องดำเนินการออกกฎหมายภายในเพื่ออนุวัติการอนุสัญญาเช่นกัน โดยหลักแล้วการออกกฎหมายภายในของประเทศไทยเพื่ออนุวัติการอนุสัญญาควรจะต้อง

⁷⁶ มาตรา 139 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456
แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525

⁷⁷ อ้างแล้ว เชนอรรถที่ 39.

ดำเนินการออกเป็นพระราชบัญญัติ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากแนวปฏิบัติที่ผ่านมาของประเทศไทยเกี่ยวกับการอนุวัติการอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ค.ศ. 1974 นั้น ประเทศไทยได้อนุวัติการอนุสัญญาฉบับนี้โดยมิได้ออกเป็นพระราชบัญญัติทั้งฉบับแต่อย่างใด แม้บางส่วนจะได้มีการออกเป็นพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2546 โดยเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา 162 ทวิ และมาตรา 163 ในเรื่องของการตรวจและออกใบสำคัญรับรองแต่ในส่วนรายละเอียดอื่นๆ ตามที่อนุสัญญากำหนดไว้ มาตรา 163 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทได้บัญญัติให้อำนาจแก่กรมเจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคมออกกฎหมายลำดับรองเพื่ออนุวัติการตามอนุสัญญาฉบับดังกล่าวต่อไป ต่อมากรมเจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคมได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 163 ดังกล่าวออกกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การตรวจเรือและการออกใบสำคัญรับรองตามที่อนุสัญญาฉบับนี้กำหนดไว้ แม้แนวทางการปฏิบัติดังกล่าวจะดูเหมือนว่าก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของความเหมาะสมเกี่ยวกับการออกกฎหมายเพื่ออนุวัติการในรูปของกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากกระบวนการทางด้านนิติบัญญัติของประเทศไทยนั้นมีขั้นตอนที่ยุ่งยากและมีความล่าช้ามาก ประกอบกับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ค.ศ. 1974 เป็นอนุสัญญาที่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขอยู่เสมอ ดังนั้น เพื่อความสะดวกรวดเร็ว และแก้ไขปัญหาความยุ่งยากและความล่าช้าทางด้านนิติบัญญัติของประเทศไทย ในทางปฏิบัติจึงได้มีการอนุวัติการอนุสัญญาฉบับนี้ในรูปกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือแทนที่จะมีการออกเป็นพระราชบัญญัติทั้งฉบับ ทั้งนี้ เนื่องจากประเด็นสำคัญของการภาคยานุวัติอนุสัญญาไม่ได้อยู่ที่ว่าการออกกฎหมายเพื่ออนุวัติการตามอนุสัญญานั้นควรจัดทำในรูปแบบใด ควรจะเป็นกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติหรือเป็นกฎหมายลำดับรอง แต่ประเด็นสำคัญอยู่ที่ว่าเมื่อประเทศไทยได้ภาคยานุวัติอนุสัญญาแล้วประเทศไทยได้ปฏิบัติตามพันธกรณีที่มีอยู่ตามอนุสัญญาแค่ไหน เพียงไร และการบังคับใช้กฎหมายที่ออกเพื่ออนุวัติการนั้นเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพมากแค่ไหน

1.4 การตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุก

เนื่องด้วยองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO) ได้จัดอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยแนวน้ำบรรทุก ค.ศ. 1966 (International Convention on Load Lines 1966) ขึ้นโดยมี

วัตถุประสงค์เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการคำนวณความสามารถในการบรรทุกสูงสุดของเรือแต่ละประเภทแต่ละลำ โดยคำนึงถึงความสามารถในการลอยตัวของเรือเพื่อความปลอดภัยในการเดินเรือ อนุสัญญาฉบับนี้กำหนดวิธีการคำนวณสัดส่วนของตัวเรือตอนที่จะต้องอยู่เหนือน้ำ โดยคำนึงการแบ่งช่องระวางเรือ ความสามารถในการทรงตัวเมื่อเรือเกิดความเสียหาย เรือแต่ละลำจะมีเส้นแนวน้ำบรรทุกหลายเส้นสำหรับการเดินเรือในภูมิภาคต่างๆ และฤดูกาลต่างๆ กัน

อนุสัญญาฉบับนี้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ.2511⁷⁸ และประเทศไทยได้ภาคยานุวัติอนุสัญญาฉบับนี้เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ.2535⁷⁹ ทำให้ประเทศไทยต้องดำเนินการออกกฎหมายอนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาดังกล่าว จึงได้จัดทำพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 โดยกำหนดให้เรือทุกลำต้องมีใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุก⁸⁰ เว้นแต่

1. เรือของทางราชการทหาร ไม่ว่าจะ เป็นของประเทศไทยหรือของต่างชาติ
2. เรือที่วางกระดูกงูในวันหรือหลังวันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ.2511 ที่มีความยาวจากน้อยกว่าสี่สิบเมตร
3. เรือที่วางกระดูกงูก่อนวันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ.2511 ที่มีขนาดต่ำกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบตันกรอส
4. เรือสำราญและกีฬา
5. เรือประมง

อีกทั้ง ยังกำหนดให้เจ้าท่าโดยอนุมนตรีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการออกใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุก⁸¹ ต่อมากรมเจ้าท่าโดยอนุมนตรีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 163 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525 ออกกฎ

⁷⁸ อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 60.

⁷⁹ อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 61.

⁸⁰ มาตรา 162 ตี พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525

⁸¹ อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 4.

ข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2535 และกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 33) พ.ศ.2550 เพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยแนวน้ำบรรทุก ค.ศ. 1966

กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2535 ได้กำหนดให้ใช้บังคับกับเรือทุกลำที่เดินระหว่างประเทศ และกำหนดให้ข้อกำหนด หลักการและกฎเกณฑ์ในการกำหนดแนวน้ำบรรทุกของเรือเดินระหว่างประเทศต้องเป็นไปตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยแนวน้ำบรรทุก ค.ศ.1966 โดยกรมเจ้าท่าได้ทำการแปลอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยแนวน้ำบรรทุก ค.ศ. 1966 ทั้งฉบับเป็นภาษาไทย และนำคำแปลมารวมเป็นเอกสารแนบท้ายกฎข้อบังคับฉบับนี้ ดังนั้น การตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุกของประเทศไทยจึงมีหลักเกณฑ์อย่างเดียวกันกับหลักเกณฑ์การตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยแนวน้ำบรรทุก ค.ศ. 1966 ซึ่งผู้เขียนได้กล่าวถึงไว้ในบทที่ 3 หัวข้อ 1.2

ทั้งนี้ การตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุกให้ทำโดยเจ้าพนักงานตรวจเรือ ในกรณีที่เจ้าพนักงานตรวจเรือมอบหมายให้บุคคลหรือนิติบุคคลอื่นใดเป็นผู้ตรวจสอบแทน เจ้าพนักงานตรวจเรือผู้มอบหมายต้องรับผิดชอบในความถูกต้องสมบูรณ์ของการตรวจสอบนั้น^{๕๒} เจ้าพนักงานตรวจเรือจะออกใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุกให้กับเรือตามแต่ละชนิดแต่ละประเภทเมื่อได้ตรวจเรือว่าเป็นไปตามข้อกำหนดในกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ^{๕๓}

ทั้งนี้ กรมเจ้าท่าได้มีการมอบอำนาจให้แก่องค์กรที่ได้รับการยอมรับ ดำเนินการตรวจสภาพ สิ่งให้ทำการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือเพิ่มเติมรายการ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยองค์กรที่ได้รับการยอมรับจากกรมเจ้าท่า จะดำเนินการตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองแต่ละประเภทให้แก่เรือลำใดๆ ได้ต่อเมื่อได้รับหนังสือมอบอำนาจที่กรมเจ้าท่าออกให้สำหรับเรือลำนั้นแล้ว โดยสามารถตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองประเภทนั้นๆ ได้จนกว่าจะมีหนังสือแจ้งยกเลิกการมอบอำนาจ ทั้งนี้ องค์กรที่ได้รับการยอมรับและได้รับมอบอำนาจจากกรมเจ้าท่า ต้องส่งสำเนาใบสำคัญรับรองหรือเอกสารรับรองต่างๆ พร้อมรายงานสรุปผลการตรวจเรือ (Survey Report) การอนุมัติแบบแปลนเรือ (Plan Approval) หรือการอนุมัติเอกสาร (Document Approval) ที่ได้ตรวจทั้งหมด ซึ่งเกี่ยวข้องกับการ

^{๕๒} อ้างแล้ว เซึ่งวรรคที่ 20.

^{๕๓} อ้างแล้ว เซึ่งวรรคที่ 27.

มอบอำนาจนั้นๆ ให้แก่กรมเจ้าท่าในภายใน 30 วันนับจากวันที่ออกใบสำคัญรับรองหรือเอกสารรับรอง^{๕๔}

กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือซึ่งเป็นเพียงกฎหมายลำดับรองไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดโทษของการฝ่าฝืนกรณีที่ไม่นำเรือเข้ารับการตรวจเพื่อออกใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุกตามที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ แต่พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช 2456 กำหนดให้เรือเดินทะเลของไทย และเรือกำปั่นต่างประเทศ เมื่อจะออกจากเขตท่าเรือใดๆ ในน่านน้ำไทยไปยังเมืองท่าต่างประเทศ นายเรือจะต้องได้รับใบอนุญาตเรือออกจากท่าจากเจ้าท่าเสียก่อน ซึ่งเจ้าท่าจะออกใบอนุญาตเรือออกจากท่าให้ต่อเมื่อได้ทำตรวจใบสำคัญรับรองต่างๆ ตลอดจนอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ให้ถูกต้องและใช้ได้ ดังนั้น หากเรือลำดังกล่าวไม่มีใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุกให้เจ้าท่าตรวจดูก่อนออกเดินทาง นายเรือก็ไม่อาจได้รับใบอนุญาตเรือออกจากท่า ทำให้เรือไม่อาจเดินทางออกจากเขตท่าเรือใดๆ ในน่านน้ำไทยไปยังเมืองท่าต่างประเทศได้ หากฝ่าฝืนก็จะต้องระวางโทษปรับแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท^{๕๕} อีกทั้ง การที่เรือเดินทะเลระหว่างประเทศของไทยลำใดไม่มีใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุก เรือลำนั้นต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท^{๕๖} นอกจากนี้ พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481 ได้กำหนดให้เรือไทยที่ได้จดทะเบียนแล้ว ในระหว่างเวลาที่คงใช้เรือต้องมีใบสำคัญรับรองการตรวจเรือต่างๆ^{๕๗} หากฝ่าฝืนผู้ที่ควบคุมเรือมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท^{๕๘}

เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดโทษของการฝ่าฝืนกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือไว้โดยเฉพาะ ทำให้ต้องนำบทกำหนดโทษทั่วไปซึ่งบัญญัติไว้พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช 2456 และพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481 มาใช้บังคับในกรณีที่เรือเดินทะเลระหว่างประเทศลำใดไม่มีใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุก ซึ่งเมื่อพิจารณาระวางโทษปรับตามพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว ผู้เขียนเห็นว่าเป็นอัตราโทษที่ต่ำเกินไป เมื่อเปรียบเทียบกับผลของการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือหรือการไม่มีใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุก ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาการบรรทุกเกินอัตราส่งผลต่อความปลอดภัย

^{๕๔} อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 21.

^{๕๕} อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 35.

^{๕๖} อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 34.

^{๕๗} อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 37.

^{๕๘} อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 38.

ของเรือ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินบนเรือ ตลอดจนสิ่งแวดลอมทางทะเลที่จะเกิดขึ้นตามมา อย่างไรก็ตาม การใช้มาตรการควบคุมแก่เรือที่ไม่ได้ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยแนวน้ำบรรทุก ค.ศ. 1966 โดยการกักเรือนั้นได้ถูกกำหนดไว้ทั้งในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 และพระราชบัญญัติเรือไทย พระพุทธศักราช 2481 กล่าวคือ ในกรณีเรือที่มีใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุกได้บรรทุกเกินกว่าที่กำหนดในใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุก เจ้าท่ามีอำนาจที่จะกักเรือลำนั้นไว้ และสั่งให้นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือจัดการให้เรือลำนั้นบรรทุกให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้านายเรือหรือผู้ควบคุมเรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท^{๘๘} ส่วนในกรณีเรือไทยลำใดไม่มีใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุกไว้ในระหว่างเวลาใช้เรือ พระราชบัญญัติเรือไทย พระพุทธศักราช 2481 กำหนดให้เจ้าพนักงานมีอำนาจกักเรือนั้นได้^{๘๙}

ข้อพิจารณาประการต่อมา คือ การออกกฎหมายอนุวัติการอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยแนวน้ำบรรทุก ค.ศ. 1966 โดยปกติแล้วการภาคยานุวัติอนุสัญญาใด รัฐภาคีต้องดำเนินการออกกฎหมายภายในเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญานั้น ประเทศไทยซึ่งภาคยานุวัติอนุสัญญาก็ต้องดำเนินการออกกฎหมายภายในเพื่ออนุวัติการอนุสัญญาเช่นกัน โดยหลักแล้วการออกกฎหมายภายในของประเทศไทยเพื่ออนุวัติการอนุสัญญานั้นควรจะต้องดำเนินการออกเป็นพระราชบัญญัติ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากแนวปฏิบัติที่ผ่านมาของประเทศไทยเกี่ยวกับการอนุวัติการอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยแนวน้ำบรรทุก ค.ศ. 1966 นั้น ประเทศไทยได้มีการอนุวัติการอนุสัญญาฉบับนี้โดยมิได้ออกเป็นพระราชบัญญัติทั้งฉบับแต่อย่างใด แม้บางส่วนจะได้มีการออกเป็นพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2546 โดยเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา 162 ตริ และมาตรา 163 ในเรื่องของการตรวจและออกใบสำคัญรับรอง แต่ในส่วนรายละเอียดอื่นๆ ของอนุสัญญา พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทได้บัญญัติให้อำนาจแก่กรมเจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคมออกกฎหมายลำดับรองเพื่ออนุวัติการตามอนุสัญญาฉบับดังกล่าวต่อไป ต่อมากรมเจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคมอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 163 แห่ง

^{๘๘} มาตรา 176 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2535

^{๘๙} อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 39.

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ออกกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ กำหนดหลักเกณฑ์การตรวจเรือและการออกใบสำคัญรับรองตามที่อนุสัญญาฉบับนี้กำหนดไว้ แม้ว่าแนวทางการปฏิบัติดังกล่าวจะดูเหมือนว่าก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของความเหมาะสมเกี่ยวกับการออกกฎหมาย เพื่ออนุวัติการในรูปของกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากกระบวนการทางด้านนิติบัญญัติของประเทศไทยนั้นมีขั้นตอนที่ยุ่งยากและมีความล่าช้ามาก ดังนั้น เพื่อความสะดวกรวดเร็ว และแก้ไขปัญหาคความยุ่งยากและความล่าช้าทางด้านนิติบัญญัติของประเทศไทย ในทางปฏิบัติจึงได้มีการอนุวัติการอนุสัญญาฉบับนี้ในรูปกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือแทนที่จะมีการออกเป็นพระราชบัญญัติทั้งฉบับ ทั้งนี้ เนื่องจากประเด็นสำคัญของการภาคยานุวัติอนุสัญญาไม่ได้อยู่ที่ว่าการออกกฎหมายเพื่ออนุวัติการตามอนุสัญญานั้นควรจัดทำในรูปแบบใด ควรจะเป็นกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติหรือเป็นกฎหมายในระดับกฎหมายลำดับรอง แต่ประเด็นสำคัญอยู่ที่ว่าเมื่อประเทศไทยได้ภาคยานุวัติอนุสัญญาแล้ว ประเทศไทยได้ปฏิบัติตามพันธกรณีที่มีอยู่ตามอนุสัญญาแค่ไหน เพียงไร และการบังคับใช้กฎหมายที่ออกเพื่ออนุวัติการนั้นเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพมากแค่ไหน

1.5 การตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองเพื่อการอื่น ๆ

เนื่องด้วยในระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา องค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO) ได้กำหนดมาตรฐาน ข้อบังคับ และอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเดินเรือเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สิน และไม่เป็นภัยต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเลมากมายหลายฉบับ ซึ่งมาตรฐาน ข้อบังคับและอนุสัญญาระหว่างประเทศต่างๆ ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างความยอมรับจากนานาประเทศ ประเทศไทยในฐานะที่เป็นสมาชิกขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO) และต้องการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันด้านพาณิชย์นาวีให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ จึงได้ดำเนินการเพื่อเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาและพิธีสารต่างๆ ที่องค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO) ได้จัดทำเพิ่มมากขึ้น โดยที่อนุสัญญาบางฉบับซึ่งประเทศไทยได้ดำเนินการการเข้าเป็นภาคีนั้น ได้กำหนดให้รัฐภาคีในฐานะรัฐเจ้าของธงเรือต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับเรือที่ชักธงของตน โดยการกำหนดหน้าที่ให้รัฐภาคีทำการตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองต่างๆ เพื่อเป็นการควบคุมมาตรฐานของเรือตามอนุสัญญาฉบับนั้นๆ ได้กำหนดไว้

ดังนั้น เพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาระหว่างประเทศต่างๆ ที่ประเทศจะได้ดำเนินการเข้าเป็นภาคีต่อไปในภายภาคหน้า จึงได้มีการเตรียมความพร้อมโดยการตรา

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 กำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจออกกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการออกใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่อการอื่นๆ ต่อมากรมเจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 163 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525 ออกกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 23) พ.ศ.2539, กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 24) พ.ศ.2541, กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ(ฉบับที่ 30) พ.ศ.2547 และกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 34) พ.ศ.2551 กำหนดให้เจ้าพนักงานตรวจเรือออกใบสำคัญรับรองต่างๆ ให้เป็นไปตามอนุสัญญาาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ดำเนินการเข้าเป็นภาคีดังต่อไปนี้

1. ใบสำคัญรับรองความพร้อมสำหรับการบรรทุกแก๊สเหลวในถัง (Certificate of Fitness of the Carriage of Liquefied Gases in Bulk)^{๙๑}
2. ใบสำคัญรับรองจำนวนคนประจำเรือต่ำสุดเพื่อความปลอดภัย (Minimum Safe Manning Certificate)^{๙๒}
3. ใบสำคัญรับรองการรักษาความปลอดภัยของเรือระหว่างประเทศ (International Ship Security Certificate)^{๙๓}
4. ใบสำคัญรับรองการรักษาความปลอดภัยของเรือระหว่างประเทศฉบับชั่วคราว (Interim International Ship Security Certificate)^{๙๔}
5. ใบสำคัญรับรองระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากน้ำมัน (International Oil Pollution Prevention Certificate)^{๙๕}

^{๙๑} กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 15) พ.ศ.2528 แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 23) พ.ศ.2539

^{๙๒} กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ ฉบับที่ 23) พ.ศ.2539 แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 24) พ.ศ.2541

^{๙๓} กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 30) พ.ศ.2547

^{๙๔} เพิ่งอ้าง.

^{๙๕} กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 34) พ.ศ.2551

6. ใบสำคัญรับรองระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากการบรรทุกสารเหลว มีพิษในระวางเป็นปริมาตรรวม (International Pollution Prevention Certificate for the Carriage of Noxious Liquid Substances in Bulk)^{๖๖}

ดังนั้น ในการควบคุมมาตรฐานความปลอดภัยของเรือแต่ละลำเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่อนุสัญญาแต่ละฉบับกำหนดโดยใช้วิธีการตรวจเรือนั้น ย่อมส่งผลให้เรือที่ผ่านการตรวจจะได้รับใบสำคัญรับรองต่างๆ ใ้ประจำเรือมากมาย

ในส่วนของการออกใบสำคัญรับรองระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากน้ำมัน (International Oil Pollution Prevention Certificate) และใบสำคัญรับรองระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากการบรรทุกสารเหลวมีพิษในระวางเป็นปริมาตรรวม (International Pollution Prevention Certificate for the Carriage of Noxious Liquid Substances in Bulk) นั้น ได้ออกตามความแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ค.ศ.1973 และพิธีสาร ค.ศ.1978 (International Convention for the Prevention of Pollution from Ships 1973, as modified by the Protocol 1978, as amended) ภาคผนวกที่ 1 ว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากน้ำมัน และภาคผนวกที่ 2 ว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากการบรรทุกสารเหลวมีพิษในระวางเป็นปริมาตรรวม ซึ่งเป็นอนุสัญญาที่องค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO) ได้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมลภาวะทางทะเลที่เกิดจากการปฏิบัติการของเรือหรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในทะเล โดยอนุสัญญาดังนี้ประกอบด้วยภาคผนวก 6 ภาคผนวก ซึ่งมีกฎระเบียบที่ครอบคลุมมุ่งป้องกันและลดมลภาวะจากเรือ ได้แก่ การป้องกันมลพิษจากน้ำมัน การป้องกันมลพิษจากการบรรทุกสารเหลวมีพิษในระวางเป็นปริมาตรรวม การป้องกันมลพิษจากสารอันตรายที่บรรจุหีบห่อหรือในตู้สินค้า การป้องกันมลพิษน้ำทิ้งจากเรือ การป้องกันมลพิษขยะจากเรือ การป้องกันมลพิษทางอากาศจากเรือ ประเทศไทยได้ภาคยานุวัติอนุสัญญาดังนี้เฉพาะภาคผนวกที่ 1 ว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากน้ำมัน และภาคผนวกที่ 2 ว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากการบรรทุกสารเหลวมีพิษในระวางเป็นปริมาตรรวม ตั้งแต่วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ.2550 และอนุสัญญาดังนี้มีผลบังคับใช้กับประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2551^{๖๗} กรมเจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 163 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดย

^{๖๖} เพิ่งอ้าง.

^{๖๗} อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 61.

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525 ออกกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 34) พ.ศ.2551 เพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาฉบับนี้ ทั้งนี้ กรมเจ้าท่าได้ทำการแปลอนุสัญญาฉบับนี้ในส่วนของภาคผนวกที่ 1 ว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากน้ำมัน และภาคผนวกที่ 2 ว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากการบรรทุกสารเหลวมีพิษในระวางเป็นปริมาตรรวมเป็นภาษาไทย และนำคำแปลมาระบุไว้เป็นกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ (ฉบับที่ 34) พ.ศ. 2551 ดังนั้น หลักเกณฑ์ขั้นตอนของการตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองการป้องกันมลพิษจากน้ำมัน (International Oil Pollution Prevention Certificate) และใบสำคัญรับรองระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากการบรรทุกสารเหลวมีพิษในระวางเป็นปริมาตรรวม (International Pollution Prevention Certificate for the Carriage of Noxious Liquid Substances in Bulk) ของประเทศไทยจึงเป็นอย่างเดียวกันกับหลักเกณฑ์การตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ค.ศ.1973 และพิธีสาร ค.ศ.1978 ภาคผนวกที่ 1 ว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากน้ำมัน และภาคผนวกที่ 2 ว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากการบรรทุกสารเหลวมีพิษในระวางเป็นปริมาตรรวม ซึ่งผู้เขียนได้กล่าวถึงในบทที่ 3 ข้อที่ 2.2 และข้อที่ 2.3

กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือซึ่งเป็นเพียงกฎหมายลำดับรองไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดโทษกรณีที่ฝ่าฝืนไม่นำเรือเข้ารับการตรวจเพื่อออกใบสำคัญรับรองการป้องกันมลพิษจากน้ำมัน (International Oil Pollution Prevention Certificate) และใบสำคัญรับรองระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากการบรรทุกสารเหลวมีพิษในระวางเป็นปริมาตรรวม (International Pollution Prevention Certificate for the Carriage of Noxious Liquid Substances in Bulk) ตามที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ แต่พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 กำหนดให้เรือเดินทะเลของไทยและเรือกำปั่นต่างประเทศ เมื่อจะออกจากเขตท่าเรือใดๆ ในน่านน้ำไทยไปยังเมืองท่าต่างประเทศ นายเรือจะต้องได้รับใบอนุญาตเรือออกจากท่าจากเจ้าท่าเสียก่อน ซึ่งเจ้าท่าจะออกใบอนุญาต เรือออกจากท่าให้ต่อเมื่อได้ทำตรวจใบสำคัญรับรองต่างๆ ตลอดจนอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ให้ถูกต้องและใช้ได้ ดังนั้น หากเรือไม่มีใบสำคัญรับรองดังกล่าวข้างต้นเพื่อให้เจ้าท่าตรวจดูก่อนออกเดินทาง นายเรือก็ไม่อาจได้รับใบอนุญาตเรือออกจากท่า ทำให้เรือไม่อาจเดินทางออกจากเขตท่าเรือใดๆ ในน่านน้ำไทยไปยังเมืองท่าต่างประเทศได้ หากฝ่าฝืนก็จะต้องระวางโทษปรับแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท^{๓๕} นอกจากนี้ พระราชบัญญัติเรือ

^{๓๕} อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 35.

ไทย พุทธศักราช 2481 ได้กำหนดให้เรือไทยที่ได้จดทะเบียนแล้ว ในระหว่างเวลาที่คงใช้เรือต้องมี ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือต่างๆ ประจำเรือไว้ด้วย^{๑๑} หากฝ่าฝืนผู้ที่ควบคุมเรือมีความผิดต้อง ระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท^{๑๒} และยังสามารถถูกเจ้าพนักงานใช้อำนาจกักเรือและยึดเอกสาร เกี่ยวกับเรือได้^{๑๓}

อีกทั้ง เนื่องจากอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ค.ศ.1973 และพิธีสาร ค.ศ.1978 ภาคผนวกที่ 1 ว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากน้ำมัน และ ภาคผนวกที่ 2 ว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากการบรรทุกสารเหลวมีพิษในระวางเป็นปริมาตรรวม กำหนดให้รัฐภาคีต้องจัดให้มีบทลงโทษผู้ฝ่าฝืนข้อกำหนดของอนุสัญญา ดังนั้น จึงได้มีการแก้ไข เพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481 กำหนดห้ามมิให้ผู้ควบคุมเรือหรือเจ้าของเรือ ไทยปล่อยทิ้งหรือทำให้สารที่เป็นอันตราย หรือสิ่งใดๆ ที่มีสารที่เป็นอันตรายปนอยู่พ้นจากเรือลงสู่ ทะเลไม่ว่าบริเวณใดๆ เกินกว่ามาตรฐานที่อธิบดีกรมเจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ ไม่ว่าด้วยเหตุใด เว้นแต่เป็นการปล่อยทิ้งจากการสำรวจการแสวงหาประโยชน์หรือจาก ภาวะฉุกเฉินเกี่ยวกับทรัพยากรแร่บนพื้นท้องทะเลนอกชายฝั่ง หรือเป็นการปล่อยทิ้งเพื่อ วัตถุประสงค์ในการวิจัยทางวิทยาศาสตร์อันชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการลดหรือการควบคุม มลพิษ^{๑๔} หากฝ่าฝืนผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ และต้องชดใช้เงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการกำจัดหรือแก้ไขสารที่เป็นอันตราย ค่าเสียหายสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้น ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้ กลับคืนสู่สภาพเดิมด้วย^{๑๕}

^{๑๑} อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 37.

^{๑๐๐} อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 38.

^{๑๐๑} อ้างแล้ว เซึ่งอรรถที่ 39.

^{๑๐๒} มาตรา 53/1 พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2550

^{๑๐๓} มาตรา 67/1 พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2550

สรุปผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๘

ณ ห้องประชุมศรีพระยา กรมเจ้าท่า

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๔ มีความเห็นว่าโดยหลักการเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ ส่วนอัตราโทษในมาตรา ๑๑๘ ของร่างพระราชบัญญัติฯ สมควรแยกเป็นประเภทของการบุกรุก โดยการบุกรุกร่องน้ำทางเรือเดินควรมีอัตราโทษที่สูงกว่าการบุกรุกทางน้ำหรือที่ริมตลิ่ง ซึ่งจากความคิดเห็นดังกล่าว ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย กรมเจ้าท่า ชี้แจงว่า ในขั้นตอนของการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ของคณะกรรมการกฤษฎีกาจะต้องพิจารณาการกำหนดอัตราโทษตามมาตราดังกล่าวอีกครั้ง

๒. ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๖ มีความเห็นว่า กรณีของการมอบอำนาจให้สมาคมจัดชั้นเรือ ตามมาตรา ๑๖๓/๑ ของร่างพระราชบัญญัติฯ ควรพิจารณาด้วยว่าสมควรบัญญัติอยู่ในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ หรือไม่ จากความคิดเห็นดังกล่าว ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย กรมเจ้าท่า ชี้แจงว่า เหตุผลในการยกร่างเพิ่มมาตรา ๑๖๓/๑ นั้น เนื่องจากยังไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจในเรื่องนี้ไว้โดยเฉพาะ จึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มบทบัญญัติให้อำนาจเจ้าท่าสามารถอนุญาตให้สถาบันจัดชั้นเรือดำเนินการตรวจเรือและออกใบสำคัญรับรองตามข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓. สำนักมาตรฐานน่านร่อง กรมเจ้าท่า มีความเห็นว่าหลักเกณฑ์และวิธีการในการอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ ควรให้สำนักมาตรฐานน่านร่องมีส่วนร่วมในการพิจารณาเรื่องความปลอดภัยในการเดินเรือด้วย

๔. สำนักความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ กรมเจ้าท่า มีความเห็นว่า เนื่องจากมาตรา ๑๑๘ ทวิ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือฯ มีบทบัญญัติกำหนดมาตรการในการอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำย้อนหลังไว้ ดังนั้นในการพิจารณากำหนดอัตราโทษจำคุกไว้ในมาตรา ๑๑๘ ของร่างพระราชบัญญัติฯ น่าจะไม่สอดคล้องกับมาตรการตามมาตรา ๑๑๘ ทวิ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือฯ

๕. สมาคมวิชาชีพชาวเรือไทย มีความเห็นว่า โดยหลักการเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ แต่ควรมีผู้แทนจากภาคการประมงเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นด้วย ซึ่งในส่วนของหลักการในมาตรา ๒๘๕/๑ ของร่างพระราชบัญญัติฯ นั้น เห็นด้วยเนื่องจากจะสามารถนำข้อมูลของการออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนทำการในเรือหรือผู้รับจ้างทำงานในเรือ มาเป็นฐานข้อมูลในการตรวจสอบคนทำการในเรือหรือผู้รับจ้างทำงานในเรือของหน่วยงานอื่นได้ด้วย

๖. กองบริหารกิจการท่าเรือ มีความเห็นว่า เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาเนื้อหาในมาตรา ๒๓/๑ ของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่กำหนดให้เรือกำปั่นตามประเภทและขนาดที่เจ้าท่ากำหนด เมื่อจะเดินในน่านน้ำไทย นายเรือต้องแจ้งหรือรายงานต่อเจ้าท่าตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เจ้าท่าประกาศกำหนดนั้น หากใช้คำว่า “เรือ” แทนคำว่า “เรือกำปั่น” น่าจะครอบคลุมและเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และการบังคับใช้กฎหมายมากกว่า

๗. บริษัท กังวาน (๑๙๘๙) จำกัด มีความเห็นว่า วิธีการแจ้งหรือรายงานต่อเจ้าท่าตามมาตรา ๒๓/๑ ของร่างพระราชบัญญัติฯ ควรกำหนดช่องทางในการแจ้งหรือรายงานที่หลากหลาย เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่นายเรือ และเป็นการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ภาคผนวก

:

- ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖
- ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่..) พ.ศ.

(๑)

พระราชบัญญัติ
การเดินเรือในน่านน้ำไทย
พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้ประกาศจงทราบทั่วกันว่า ได้ทรงพระราชดำริเห็นว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยที่ได้ตราขึ้นไว้เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๔ นั้น ยังมีบกพร่องอยู่หลายประการ สมควรจะเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้สมกับกาลสมัย เพราะฉะนั้นจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้แทน ดังต่อไปนี้

ความเบื้องต้น
และอธิบายบางคำที่ใช้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖”

มาตรา ๒^๑ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ เป็นต้นไป

มาตรา ๓^๒ ในพระราชบัญญัตินี้

“เรือ” หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกชนิด ไม่ว่าจะใช้เพื่อบรรทุกทุกลำเลียง โดยสาร ลาก จูง ดัน ยก ขุดหรือลอก รวมทั้งยานพาหนะอย่างอื่นที่สามารถใช้น้ำได้ทำนองเดียวกัน

“เรือกำปั่น” หมายความว่า เรือที่เดินด้วยเครื่องจักรกลหรือด้วยใบ และไม่ได้ใช้กรรเชียง แจวหรือพาย

“เรือกำปั่นไฟ” หรือ “เรือกลไฟ” หมายความว่า เรือที่เดินด้วยเครื่องจักรจะใช้ใบด้วยหรือไม่ก็ตาม และให้หมายความรวมถึงเรือกำปั่นยนต์ด้วย

“เรือกำปั่นยนต์” หรือ “เรือยนต์” หมายความว่า เรือที่เดินด้วยเครื่องยนต์จะใช้กำลังอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม

“เรือกำปั่นใบ” หรือ “เรือใบ” หมายความว่า เรือที่เดินด้วยใบและไม่ใช้เครื่องจักรกล

“เรือกล” หมายความว่า เรือที่เดินด้วยเครื่องจักรกล และใช้กำลังอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๐/-/หน้า ๗๔/๕ สิงหาคม ๒๔๕๖

^๒ มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ.

“เรือกลไฟเล็ก” หมายความว่า เรือที่มีขนาดต่ำกว่าสามสิบตันกรอสส์ที่เดินด้วยเครื่องจักร

“เรือเดินทะเล” หรือ “เรือทะเล” หมายความว่า เรือที่มีลักษณะสำหรับใช้ในทะเล ตามกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ

“เรือเล็ก” หมายความว่า เรือที่เดินด้วยกรรเชียง แจวหรือพาย

“เรือโป๊ะ” หรือ “เรือโป๊ะจ่าย” หมายความว่า เรือทะเลที่มีรูปร่างแบบยุโรปและเครื่องเสาเพลลาโบอย่างแบบจีน หรือแบบประเทศใด ๆ ในเอเชีย

“เรือเปิดทะเลและอื่น ๆ” หรือ “เรือเปิดทะเลและเรืออื่น ๆ” หมายความว่า เรือที่ใช้ใบในเวลาเดินทะเล และใช้ใบหรือกรรเชียงหรือแจวในเวลาเดินในลำแม่น้ำ และให้หมายความรวมถึงตลอดถึงเรือฉลอมทะเล เรือแทงฉลอมท้ายญวน หรือเรือสามก้าวด้วย

“เรือสำเภา” หมายความว่า เรือเดินทะเลแต่อย่างแบบจีน หรือแบบประเทศใด ๆ ในเอเชีย

“เรือบรรทุกสินค้า” หมายความว่า เรือที่ไม่มีดาดฟ้าหรือมีไม้ตลอดลำ เดินด้วยกรรเชียง แจว หรือพาย หรือบางที่ใช้ใบ และใช้สำหรับบรรทุกสินค้า

“เรือลำเลียง” หมายความว่า เรือที่มีใช้เรือกล และใช้สำหรับลำเลียง หรือขนถ่ายสินค้าจากเรือกำปั่น หรือบรรทุกสินค้าส่งเรือกำปั่น

“เรือลำเลียงทหาร” หมายความว่า เรือที่ใช้ในการลำเลียงทหาร ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็เรือของทางราชการทหารหรือไม่ก็ตาม

“เรือโดยสาร” หมายความว่า เรือที่บรรทุกคนโดยสารเกินสิบสองคน

“เรือสินค้า” หมายความว่า เรือที่มีใช้เรือโดยสาร

“เรือประมง” หมายความว่า เรือที่ใช้สำหรับการจับสัตว์น้ำ หรือทรัพยากรที่มีชีวิตอื่น ๆ ที่อยู่ในทะเล

“เรือสำราญและกีฬา” หมายความว่า เรือที่ใช้สำหรับหาความสำราญ หรือเรือที่ใช้เพื่อการเล่นกีฬาโดยเฉพาะ และไม่ได้ใช้เพื่อการค้า การทหาร หรือการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์

“เรือไม้ที่ต่อแบบโบราณ” หมายความว่า เรือใบเสาเดียว เรือสำเภาหรือเรือไม้ ที่ต่อตามแบบเรือที่ใช้อยู่ในสมัยโบราณ

“แพ” หมายความว่า รวมตลอดถึงโป๊ะ อุบลอย และสิ่งลอยน้ำอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

“แพคนอยู่” หมายความว่า เรือที่ปลุกอยู่บนแพ และลอยอยู่ในลำแม่น้ำหรือลำคลอง

“ตันกรอสส์” หมายความว่า ขนาดของเรือที่คำนวณได้ตามกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือตามมาตรา ๑๖๓

“น่านน้ำไทย”^๓ หมายความว่า บรรดาน่านน้ำที่อยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของราชอาณาจักรไทย และในกรณีตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๑๙ ทวิ มาตรา ๑๒๐ มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๓๓ มาตรา ๒๐๔ และมาตรา ๒๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย

^๓ มาตรา ๓ นิยามคำว่า “น่านน้ำไทย” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๔๐

พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ให้หมายความรวมถึงน่านน้ำที่อยู่ในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรไทยด้วย

“เมืองท่า” หมายความว่า ท่าเล หรือถิ่นที่จอดเรือเพื่อขนถ่ายคนโดยสารหรือของ

“นายเรือ” หมายความว่า ผู้ควบคุมเรือกำปั่น หรือเรืออื่น ๆ แต่ไม่รวมถึงผู้นำร่อง

“คนประจำเรือ” หมายความว่า คนที่มีหน้าที่ทำการประจำอยู่ในเรือ

“ลูกเรือ” หมายความว่า คนประจำเรือนอกจากนายเรือ

“คนโดยสาร” หมายความว่า คนที่อยู่ในเรือ เว้นแต่

(๑) คนประจำเรือ หรือผู้อื่นที่รับจ้างทำงานในเรือนั้น

(๒) เด็กที่มีอายุน้อยกว่าหนึ่งปี

“เจ้าท่า” หมายความว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี* หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี*มอบหมาย

“เจ้าพนักงานออกใบอนุญาต” หมายความว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี* หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี*มอบหมายให้ทำการออกใบอนุญาต

“เจ้าพนักงานตรวจเรือ” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งให้มีหน้าที่ตรวจเรือตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔^๔ (ยกเลิก)

มาตรา ๕^๕ (ยกเลิก)

มาตรา ๖^๖ (ยกเลิก)

มาตรา ๗^๗ (ยกเลิก)

มาตรา ๘^๘ ในพระราชบัญญัตินี้แห่งใดมีบัญญัติว่าด้วยการออกอนุญาตอย่างใด ๆ ตามซึ่งเจ้าท่าเห็นจำเป็นจะต้องออกเป็นหนังสือ ให้เจ้าท่ามีอำนาจเรียกค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตเช่นนั้นตามอัตราที่กำหนดโดยกฎกระทรวงแต่ไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

มาตรา ๙^๙ พระราชบัญญัติว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย รัตนโกสินทรศก ๑๒๔ ประกาศลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ ว่าด้วยการตั้งศาลทะเล ประกาศลงวันที่ ๑๙

^๔ มาตรา ๔ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^๕ มาตรา ๕ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^๖ มาตรา ๖ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^๗ มาตรา ๗ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^๘ มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ.

มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ ว่าด้วยการออกใบอนุญาตสำหรับเรือบรรทุกสินค้าและเรือเล็ก และประกาศลงวันที่ ๒๒ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๙ ว่าด้วยเรือกลไฟที่ใช้สำหรับรับจ้างนั้น ท่านให้ยกเลิกเสีย แต่การที่ยกเลิกนี้ท่านว่ามีได้เกี่ยวแก่การอย่างใดที่ได้มีผู้กระทำไว้แต่ก่อน หรือแก่ความผิดอย่างใดซึ่งได้กระทำไว้แต่ก่อนเวลาประกาศให้ใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ กฎสำหรับป้องกันมิให้เรือโดนกัน พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ นั้น ท่านว่ามีใช้สำหรับแต่เรือกำปั่นไทยฝ่ายเดียว ให้ใช้ได้ตลอดถึงเรือกำปั่นทั้งหลายที่เดินในบรรดาเขตท่า และเขตที่ทอดจอดเรือของราชอาณาจักรไทย แต่อย่าให้ขัดกับพระราชบัญญัตินี้ เมื่อจะต้องเป็นการขัด เช่นนั้นไซ้ร ต้องให้ถือเอาข้อบังคับในพระราชบัญญัตินี้เป็นใหญ่ ดังได้ว่าไว้ในข้อ ๓๐ แห่งกฎนั้น และท่านว่าผู้เป็นเจ้าของและเป็นนายเรือทุกลำต้องถือและกระทำตามกฎนั้นจงทุกประการ

มาตรา ๑๑ การลงโทษจำคุกหรือปรับนั้น ถ้าจำเลยเป็นคนในบังคับต่างประเทศซึ่งมีกงสุลผู้แทนที่มีอำนาจฝ่ายตุลาการสำหรับประเทศนั้นตั้งอยู่ในราชอาณาจักรไทย ท่านว่าต้องเป็นหน้าที่ของศาลกงสุลนั้นบังคับให้เป็นไปตามโทษานุโทษ

ภาค ๑
ข้อบังคับทั่วไป

หมวดที่ ๑

ทางเดินเรือ เขตท่าเรือ เขตจอดเรือ และเขตควบคุมการเดินเรือ^{๑๐}

มาตรา ๑๒^{๑๑} รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎกระทรวง
ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดแนวแม่น้ำลำคลองหรือทะเลอาณาเขตแห่งใดเป็นเขตท่าเรือและเขต
จอดเรือ

(๒) กำหนดทางเดินเรือทั่วไปและทางเดินเรือในเขตท่าเรือนอกจากทางเดินเรือใน
เขตท่าเรือกรุงเทพฯ

(๓)^{๑๒} กำหนดแนวทะเลแห่งใดภายในน่านน้ำไทยเป็นเขตควบคุมการเดินเรือ

มาตรา ๑๓^{๑๓} (ยกเลิก)

^{๑๐} ชื่อหมวดที่ ๑ ทางเดินเรือ เขตท่าเรือ เขตจอดเรือ และเขตควบคุมการเดินเรือ แก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๑๑} มาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ.
๒๕๑๐

^{๑๒} มาตรา ๑๒ (๓) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๑๓} มาตรา ๑๓ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๐

มาตรา ๑๔^{๑๔} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๕^{๑๕} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๖^{๑๖} (ยกเลิก)

หมวดที่ ๒

หน้าที่นายเรือเมื่อเวลาเรือเข้ามาหรือออกจากร้านน้ำไทย^{๑๗}

มาตรา ๑๗^{๑๗} เรือกำปั่นตามประเภทที่เจ้าท่าประกาศกำหนดลำใด เมื่อเข้ามาในร้านน้ำไทย นายเรือต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) แจ้งต่อเจ้าท่า

(๒) ชักธงสำหรับเรือขึ้นขึ้นไว้ให้ปรากฏ

(๓) ติดตั้งและเปิดใช้โคมไฟตั้งแต่เวลาพระอาทิตย์ตกถึงเวลาพระอาทิตย์ขึ้น

การปฏิบัติตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เจ้าท่าประกาศกำหนด

มาตรา ๑๘^{๑๘} เรือกลที่เป็นเรือเดินทะเล และเป็นเรือไทยขนาดตั้งแต่หกสิบตันกรอสส์ขึ้นไป และเรือกำปั่นต่างประเทศ เมื่อเข้ามาในเขตท่าเรือใด ๆ ในร้านน้ำไทย นายเรือต้องรายงานการเข้ามาถึงต่อเจ้าท่าตามแบบพิมพ์ของกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์นาวีภายในเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่เวลาที่จอดเรือเรียบร้อย

มาตรา ๑๙^{๑๙} เรือกลที่เป็นเรือเดินทะเลและเป็นเรือไทยขนาดตั้งแต่หกสิบตันกรอสส์ขึ้นไป และเรือกำปั่นต่างประเทศที่เตรียมจะออกไปจากเขตท่าเรือใด ๆ ในร้านน้ำไทย นายเรือต้องชักธงลา (คือธงที่เรียกว่าบลูปีเตอร์) ถ้าเรือกำหนดออกในเวลาบ่ายให้ชักธงขึ้นในเวลาเช้า ถ้าเรือ

^{๑๔} มาตรา ๑๔ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในร้านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๐

^{๑๕} มาตรา ๑๕ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในร้านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๐

^{๑๖} มาตรา ๑๖ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในร้านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๐

^{๑๗} หมวดที่ ๒ หน้าที่นายเรือเมื่อเวลาเรือเข้ามาหรือออกจากร้านน้ำไทย มาตรา ๑๗ ถึงมาตรา ๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในร้านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๑๘} มาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในร้านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๔๐

^{๑๙} มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในร้านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๒๐} มาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในร้านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

กำหนดออกในเวลาเช้าให้ชักธงขึ้นในเวลาบ่ายของวันก่อน

มาตรา ๒๐^{๒๑} เรือกำปั่นต่างประเทศ เมื่อเข้ามาในเมืองท่าของประเทศไทย ซึ่งมีได้กำหนดเป็นเขตท่าเรือ นายเรือต้องรายงานการเข้ามาหรือออกไปต่อเจ้าท่าภายในเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่เรือเข้ามาหรือก่อนเรือออกไป และต้องปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าท่า

มาตรา ๒๑^{๒๒} เรือกลที่เป็นเรือเดินทะเลและเป็นเรือไทยขนาดตั้งแต่หกสิบตันกรอสส์ขึ้นไป เมื่อจะออกจากเขตท่าเรือใด ๆ ในน่านน้ำไทย นายเรือต้องแจ้งกำหนดออกเรือต่อเจ้าท่าก่อนออกเรือเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกชั่วโมง เพื่อให้เจ้าท่าตรวจสอบว่าปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่เสียก่อน เมื่อเห็นว่าถูกต้องแล้ว จึงอนุญาตให้ออกเรือได้

มาตรา ๒๒^{๒๓} เรือกำปั่นที่ใช้เดินทะเลระหว่างประเทศลำใดที่ต้องมีใบสำคัญตามที่กำหนดในกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือตามมาตรา ๑๖๓ เมื่อจะออกจากเขตท่าเรือใด ๆ ในน่านน้ำไทย นายเรือต้องแจ้งกำหนดออกเรือต่อเจ้าท่าก่อนออกเรือเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกชั่วโมง เพื่อให้เจ้าท่าตรวจใบอนุญาตใช้เรือและใบสำคัญดังกล่าว ตลอดจนอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ให้ถูกต้องและใช้งานได้

มาตรา ๒๓^{๒๔} เรือกลที่เป็นเรือเดินทะเลและเป็นเรือไทย และเรือกำปั่นต่างประเทศที่ต้องมีใบสำคัญตามที่กำหนดในกฎข้อบังคับ สำหรับการตรวจเรือตามมาตรา ๑๖๓ เมื่อจะออกจากเขตท่าเรือใด ๆ ในน่านน้ำไทยยังเมืองท่าต่างประเทศ นายเรือจะต้องได้รับใบอนุญาตเรือออกจากท่าจากเจ้าท่าเสียก่อน

มาตรา ๒๔^{๒๕} ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท

มาตรา ๒๕^{๒๖} เพื่อการรักษาความปลอดภัยทางน้ำ ห้ามมิให้นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือเดินเรือเข้าไปในเขตควบคุมการเดินเรือ เว้นแต่ในกรณีมีเหตุจำเป็นและได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า

^{๒๑} มาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๒๒} มาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๒๓} มาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๒๔} มาตรา ๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๒๕} มาตรา ๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๒๖} มาตรา ๒๕ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท และให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งยึดใบประกาศนียบัตรควบคุมเรือ มีกำหนดไม่เกินหกเดือน

นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างที่ถูกยึดใบประกาศนียบัตรควบคุมเรือตามวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๖^{๒๗} (ยกเลิก)

มาตรา ๒๗^{๒๘} (ยกเลิก)

มาตรา ๒๘^{๒๙} (ยกเลิก)

หมวดที่ ๓

ว่าด้วยท่าเลทอดจอดเรือ

มาตรา ๒๙ ภายในเขตท่ากรุงเทพฯ ถ้าเรือกำปั่นลำใดที่มีได้ผูกจอดเทียบท่าเรือหรือท่าโรงพักสินค้า เรือกำปั่นลำนั้นต้องทอดสมอจอดอยู่กลางลำน้ำด้วยสมอสองตัว มีสายโซ่ให้พอทั้งสองตัวเพื่อกันมิให้เรือเกาสมอเคลื่อนจากที่นั้นได้

มาตรา ๓๐ เรือเก็บสินค้า เรือท้องแบน และเรือใด ๆ ที่ทอดจอดประจำอยู่นั้น ต้องผูกจอดอยู่กับสมอทุ่นอย่างมั่นคงสมกับกำลังของสายโซ่ที่ทอดอยู่นั้น

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้เรือกำปั่น เรือเก็บสินค้า เรือท้องแบนอย่างใด ๆ ทอดสมอหรือผูกจอดอยู่ในทางเรือเดินในลำแม่น้ำเป็นอันตราย

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้เรือกำปั่นลำใดที่ผูกจอดเทียบท่าเรือ ท่าพักสินค้า หรือเทียบฝั่งนั้น ทอดสมอลงไปในแม่น้ำห่างจากหัวเรือเกินกว่าสามสิบเมตร

มาตรา ๓๓ เรือลำใดที่เจ้าท่าไม่ยอมออกใบอนุญาตให้ หรือเรียกคืน หรือยึดใบอนุญาตไว้ โดยเรือนั้นมีความไม่สมประกอบสำหรับเดินทะเลนั้น ต้องให้ผูกจอดทอดไว้ในที่ใดที่หนึ่งซึ่งเจ้าท่าจะกำหนดให้

มาตรา ๓๔ เรือโปะ หรือเรือโปะจ่าย เรือลำเลียง เรือสำเภา เรือบรรทุกสินค้า เรือ

^{๒๗} มาตรา ๒๖ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๒๘} มาตรา ๒๗ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๒๙} มาตรา ๒๘ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

เปิดทะเล และเรืออื่น ๆ ต้องจอดทอดสมอกกลางแม่น้ำ และถ้าไม่เป็นการขัดขวางก็ให้ทอดจอดซ้อนข้างฝั่งตะวันตก แต่ต้องไว้ช่องทางเรือเดินไม่น้อยกว่าร้อยละหนึ่งในระหว่างเรือกับฝั่งตะวันตก หรือกับบรรดาเรือที่จอดเทียบฝั่งตะวันตก หรือกับแพคนอยู่ที่ผูกเทียบอยู่กับฝั่งตะวันตก

มาตรา ๓๕ บรรดาเรือโป๊ะหรือเรือโป๊ะจ่าย เรือลำเลียง เรือสำเภา เรือบรรทุกสินค้า เรือเปิดทะเล และเรืออื่น ๆ ที่ไม่ได้ใช้การนั้น ต้องให้ถอยไปอยู่ที่ท่าเลสำหรับทอดจอดเรือ แห่งใดแห่งหนึ่งในเขตท่าตามที่เจ้าท่าเห็นสมควรจะกำหนดตามครั้งคราว และประกาศให้ทราบทั่วกันในหนังสือราชกิจจานุเบกษา และในหนังสือพิมพ์จดหมายเหตุในท้องที่ตั้งแต่สองรายขึ้นไป

มาตรา ๓๖ ห้ามมิให้เรือกำปั่นเดินทะเลลำใดจอดทอดสมอตามลำแม่น้ำในระหว่างคลองสะพานหันกับคลองบางลำภูบน เว้นไว้แต่มีเหตุจำเป็น เพราะในระหว่างสองตำบลนั้นเป็นที่ทอดจอดเรือรบไทยและบรรดาเรือกำปั่นเดินทะเลหรือเรือรบต่างประเทศจะแล่น หรือมีเรืออื่นจูงผ่านคลองสะพานหันขึ้นไปตามลำแม่น้ำนั้น ให้ถือว่าเป็นการมิชอบด้วยกฎหมาย เว้นไว้แต่จะได้รับอนุญาตพิเศษจากเจ้าท่า และโดยอาศัยข้อบังคับกำกับอนุญาตนั้นอยู่ด้วยตามซึ่งเจ้าท่าจะเห็นสมควร

มาตรา ๓๗^{๓๐} ถ้าไม่มีเหตุฉุกเฉินอันจำเป็นที่จะต้องทำเช่นนั้น ห้ามมิให้เรือกำปั่นลำใดจอดทอดสมอในลำแม่น้ำระหว่างวัดบุคคโลภักในระยะเวลาสองร้อยเมตรใต้ปากคลองบางปะแก้ว และระหว่างปากคลองผดุงกับคลองสำเพ็ง เพราะในระหว่างตำบลเหล่านี้เป็นท่าเลยกเว้นไว้สำหรับทางให้เรือเดินขึ้นล่อง

มาตรา ๓๘^{๓๑} เรือกำปั่นทุกลำที่บรรทุกคนโดยสารหรือของจากเมืองท่าหรือตำบลใด ๆ ในต่างประเทศเข้ามาในแม่น้ำเจ้าพระยา หรือเรือใด ๆ ที่เข้ามาในแม่น้ำเจ้าพระยาโดยขนถ่ายคนโดยสารหรือของจากเรือกำปั่นที่มาจากต่างประเทศ เมื่อผ่านด่านสมุทรปราการแล้ว ถ้าจะส่งคนโดยสารหรือของที่บรรทุกมานั้นขึ้นบก ต้องจอด ณ ที่จอดเรือ หรือเทียบท่าเทียบเรือของการท่าเรือแห่งประเทศไทย เว้นไว้แต่เมื่อที่จอดเรือหรือท่าเทียบเรือไม่ว่างพอจะจอดหรือเทียบได้ หรือเพราะเหตุจำเป็นอย่างอื่น ซึ่งถ้าตรงตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดไว้ และอธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์*ลงนามอนุญาตแล้ว จึงจะเข้าจอดหรือเทียบในที่ที่ได้รับอนุญาตได้

คณะกรรมการดังกล่าวในวรรคหนึ่งให้มีจำนวนห้าคน ประกอบด้วยอธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์*เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมศุลกากรและผู้อำนวยการการท่าเรือแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และบุคคลอื่นอีกสองคน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้ง

มาตรา ๓๘ ทวิ^{๓๒} การประชุมของคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามความในมาตรา

^{๓๐} มาตรา ๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

^{๓๑} มาตรา ๓๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๐

^{๓๒} มาตรา ๓๘ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๔๙๓

แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗]

มาตรา ๔๒ ก่อนที่เรือกำปั่นไฟหรือเรือกำปั่นใบเดินทะเลลำใดจอดทอดหรือผูกจอดเป็นปรกตินั้น ห้ามมิให้เรืออื่นเข้าไปเทียบข้าง ให้เข้าเทียบได้แต่เฉพาะเรือไฟเล็กและเรือเล็กของกรรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์วิ* หรือของเจ้าพนักงานแพทย์ศุข หรือของกรมศุลกากร หรือของผู้นำร่อง หรือเรือของกระทรวงทหารเรือซึ่งจะมีหน้าที่พิเศษ

ในเวลา que เรือกำปั่นลำใดที่กำลังแล่นขึ้น หรือล่องในลำแม่น้ำนั้น ห้ามเป็นอันขาดมิให้เรือจ้าง เรือบรรทุกสินค้าหรือเรือเล็ก หรือเรืออย่างใด ๆ เข้าไปเกี่ยวพวงข้าง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตพิเศษของนายเรือลำนั้น

มาตรา ๔๓ เมื่อจะทอดจอดเรือกำปั่นลำใด นายเรือหรือผู้นำร่องต้องทอดจอดเรื่อนั้น โดยให้กินเนื้อที่อย่างน้อยที่สุดที่จะเป็นได้ และความบังคับข้อนี้ เจ้าท่าต้องระวางเป็นธุระอยู่เสมอให้มีผู้ปฏิบัติตามโดยถูกต้อง

มาตรา ๔๔ ตามลำแม่น้ำเล็ก และในคลองต่าง ๆ นั้นอนุญาตให้จอดเรือต่าง ๆ ได้ทั้งสองฟาก แต่อย่าให้เป็นที่กีดกัทางเรือขึ้นล่องที่กลางลำน้ำ และห้ามมิให้จอดซ้อนลำหรือจอดขวางหรือตรงกลางลำน้ำลำคลองเป็นอันขาด

มาตรา ๔๕ เรือกำปั่นเรือเล็กและแพต่าง ๆ ที่จอดเทียบฝั่งแม่น้ำ หรือเทียบท่าสินค้า หรือท่าเรื่อนั้น ห้ามมิให้จอดขวางลำน้ำ ต้องจอดให้หัวเรือท้ายเรือ หัวแพท้ายแพหันตามยาวของทางน้ำ

มาตรา ๔๕/๑^{๓๕} ให้เจ้าท่าโดยคำแนะนำของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจประกาศกำหนดแนวแม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบ หรือทะเลอาณาเขต เป็นเขตห้ามจอดเรือหรือแพ

นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศในวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท และปรับเป็นรายวันวันละห้าร้อยบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง และให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งยึดใบประกาศนียบัตรควบคุมเรือมีกำหนดไม่เกินหกเดือน

นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างที่ถูกยึดใบประกาศนียบัตรควบคุมเรือตามวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับหนึ่งหมื่นบาท

ความในวรรคสองให้ใช้กับผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ควบคุมแพและแพคนอยู่ด้วย

มาตรา ๔๖ ตามท่าขนสินค้าและท่าขึ้นทั้งสองฟากแม่น้ำเจ้าพระยาหรือตามสองข้างเรือกำปั่นก็ดี ห้ามมิให้เรือบรรทุกสินค้า เรือไฟเล็ก เรือเปิดทะเลและเรืออื่น ๆ จอดหรือผูกเทียบซ้อนกันเกินกว่าสองลำ ถ้าเป็นแพคนอยู่ห้ามมิให้จอดเทียบหน้าแพเกินกว่าลำหนึ่ง

^{๓๕} มาตรา ๔๕/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๔๖ ทวิ^{๓๖} ให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งห้ามใช้และให้แก้ไขท่ารับส่งคนโดยสาร ท่ารับส่งสินค้า ท่าเทียบเรือ และแพในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย ซึ่งมีสภาพไม่ปลอดภัยในการใช้ หรืออาจเกิดอันตรายแก่ประชาชนหรือแก่การเดินทาง โดยแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบเป็นหนังสือ ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้ปิดคำสั่งไว้ ณ ท่ารับส่งคนโดยสาร ท่ารับส่งสินค้า ท่าเทียบเรือ หรือแพนั้น และให้ถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองได้รับคำสั่งนั้นแล้ว

เจ้าของหรือผู้ครอบครองซึ่งได้รับคำสั่งจากเจ้าท่าตามความในวรรคหนึ่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง คำชี้ขาดของรัฐมนตรีเป็นที่สุดท้าย แต่ในระหว่างที่รัฐมนตรียังมิได้ชี้ขาด คำสั่งห้ามใช้นั้นมีผลบังคับได้ ในกรณีไม่มีอุทธรณ์คำสั่ง หรือมีอุทธรณ์แต่รัฐมนตรีสั่งให้ยกอุทธรณ์ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่เจ้าท่ากำหนดหรือภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้เจ้าท่ามีอำนาจจัดการแก้ไขให้เป็นไปตามคำสั่ง โดยคิดค่าใช้จ่ายจากเจ้าของหรือผู้ครอบครอง

เมื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองได้แก้ไขเสร็จเรียบร้อยตามคำสั่งแล้ว ให้เจ้าท่าเพิกถอนคำสั่งห้ามใช้ ในกรณีที่เจ้าท่าจัดการแก้ไขเอง จะรอกการเพิกถอนคำสั่งห้ามใช้ไว้จนกว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองจะชำระค่าใช้จ่ายให้เจ้าท่าก็ได้

เจ้าของหรือผู้ครอบครองคนใดใช้เอง หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ท่ารับส่งคนโดยสาร ท่ารับส่งสินค้า ท่าเทียบเรือ หรือแพ ซึ่งเจ้าท่ามีคำสั่งห้ามใช้ และยังไม่ได้เพิกถอนคำสั่งนั้น ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามพันบาทถึงสามหมื่นบาท และปรับเป็นรายวันวันละหนึ่งพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง^{๓๗}

มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้แพไม้ซุงที่กว้างกว่าสี่สิบตันซุงจอดผูกเทียบข้างเรือกำปั่น หรือเทียบท่าขนสินค้าหรือท่าขึ้น และห้ามมิให้เรือโป๊ะจ่าย เรือลำเลียง หรือเรือสำเภาผูกจอดผูกเทียบข้างเรือกำปั่นมากกว่าข้างละหนึ่งลำ และห้ามมิให้เรือเช่นว่ามานี้จอดผูกเทียบท่าขนสินค้าหรือท่าขึ้นมากกว่าสองลำ

มาตรา ๔๘ ห้ามมิให้เรือโป๊ะจ่าย เรือลำเลียง เรือสำเภา เรือบรรทุกสินค้า เรือกลไฟเล็ก และเรือและแพไม้ต่าง ๆ จอดผูกกับฝั่งแม่น้ำมากลำหรือโดยวิธีที่ให้ลำออกมาในทางเรือเดินหรือจนเป็นที่กีดขวางแก่การเดินทางเรือ

มาตรา ๔๙ เรือกำปั่น หรือเรือเล็กที่จอดมากกว่าสองลำในแม่น้ำนอกแนวเรืออื่น ๆ หรือนอกแนวแพคนอยู่ ซึ่งจอดอยู่ในท้องที่เดียวกันนั้น ท่านให้ถือว่าเรือกำปั่นหรือเรือเล็กนั้นเท่ากับจอดลำออกมาในทางเรือเดิน

^{๓๖} มาตรา ๔๖ ทวิ เพิ่มโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๐ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕

^{๓๗} มาตรา ๔๖ ทวิ วรรคสี่ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๕๐ ข้อห้ามต่าง ๆ ที่ว่ามาแล้วในมาตรา ๔๖ และ ๔๗ นั้น เจ้าท่าจะเห็นสมควรลดหย่อนโดยให้อนุญาตพิเศษก็ได้

มาตรา ๕๑^{๓๘} นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือหรือแพผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ หรือ มาตรา ๔๙ ถ้าเป็นเรือกำปั่นต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท และปรับเป็นรายวันวันละห้าร้อยบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง ถ้าเป็นเรือเล็กหรือแพ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท และปรับเป็นรายวันวันละห้าสิบบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

หมวดที่ ๔

ว่าด้วยทางเดินเรือในลำแม่น้ำ

มาตรา ๕๒ ในเขตท่ากรุงเทพฯ นั้น ให้มีทางเดินเรือสองสาย ดังนี้ คือ

(๑) สายตะวันออกเรียกว่าสายใหญ่ สายนี้มีเขตโดยกว้างตั้งแต่เรือกำปั่นที่ทอดอยู่กลางแม่น้ำ จนถึงฝั่งตะวันออก หรือถึงแคมเรือกำปั่น หรือแพคนอยู่ที่จอดเทียบฝั่งตะวันออก

(๒) สายตะวันตก สายนี้มีเขตโดยกว้างตั้งแต่เรือกำปั่นที่ทอดอยู่กลางแม่น้ำ จนถึงฝั่งตะวันตก หรือถึงแคมเรือกำปั่น หรือแพคนอยู่ที่จอดเทียบฝั่งตะวันตก

มาตรา ๕๒ ทวิ^{๓๙} เมื่อมีเหตุจำเป็นเพื่อความปลอดภัยแก่การเดินเรือ ให้เจ้าท่ามีอำนาจประกาศกำหนดทางเดินเรือและควบคุมการเดินเรือในเขตท่ากรุงเทพฯ และในแม่น้ำลำคลองเป็นการเฉพาะคราวได้

นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศกำหนดทางเดินเรือหรือประกาศควบคุมการเดินเรือตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท และให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งยึดประกาศนียบัตรควบคุมเรือมีกำหนดไม่เกินหกเดือน^{๔๐}

นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือที่ถูกยึดประกาศนียบัตรควบคุมเรือตามวรรคสองมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง คำชี้ขาดของรัฐมนตรีเป็นที่สุดท้าย แต่ในระหว่างที่รัฐมนตรียังมีได้ชี้ขาด คำสั่งนั้นมีผลบังคับ^{๔๑}

^{๓๘} มาตรา ๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๓๙} มาตรา ๕๒ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๒๐

^{๔๐} มาตรา ๕๒ ทวิ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๔๑} มาตรา ๕๒ ทวิ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๕๒^{๕๒} นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือซึ่งถูกยึดประกาศนียบัตรควบคุมเรือผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างที่ประกาศนียบัตรควบคุมเรือถูกยึดตามมาตรา ๕๒ ทวิ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา ๕๓ แนวลำแม่น้ำทั้งสองฟากภายในระยะสามสิบเมตรห่างจากฝั่ง หรือจากแคมเรือกำปั่นที่จอดผูกเทียบฝั่ง หรือจากแพคนอยู่ที่จอดผูกเทียบฝั่งนั้น ให้หวงห้ามไว้สำหรับเป็นทางเดินเรือเล็ก

ห้ามมิให้เรือกำปั่นใช้แวนนั้นเป็นอันขาด นอกจากเป็นเวลาจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เรือโดนกัน หรือเพื่อกลับหรือเคลื่อนเรือจากที่จอด

มาตรา ๕๔^{๕๓} นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท

(ก) ว่าด้วยทางเรือเดินสายตะวันออกหรือสายใหญ่

มาตรา ๕๕ เรือกำปั่นไฟทุกขนาด (นอกจากที่ไว้ไว้ในมาตรา ๕๘) และเรือกำปั่นใบทุก ๆ อย่างที่มีขนาดเกินกว่าห้าสิบตัน เมื่อขึ้นร่องในลำแม่น้ำต้องเดินในทางเดินเรือสายตะวันออก เว้นไว้แต่เมื่อมีเหตุจำเป็น เรือเพื่อจะเข้าจอด หรือออกจากท่าหรือฝั่ง จึงเดินนอกสายนั้นได้

และบรรดาเรือที่วามานี้ ต้องเดินโดยช้าที่สุดที่พอสมควรแก่การเดินเรืออย่างระวัง และเพื่อป้องกันอันตรายแก่เรือ และอันตรายที่อาจเกิดจากละลอกคลื่นของเรือนั้น

มาตรา ๕๖^{๕๔} นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๕ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท

(ข) ว่าด้วยทางเรือเดินสายตะวันตก

มาตรา ๕๗ บรรดาเรือใบขนาดต่ำกว่าห้าสิบตันและเรือทุกอย่างนอกจากได้กล่าวไว้ในมาตรา ๕๕ นั้น ต้องเดินในทางเดินเรือสายตะวันตก

^{๕๒} มาตรา ๕๒ ตรี แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๕๓} มาตรา ๕๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๕๔} มาตรา ๕๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๕๘^{๕๕} บรรดาเรือกำปั่นไฟที่จูงเรืออื่นที่มีขนาดต่ำกว่าสามสิบห้าตันเกินกว่าลำหนึ่งขึ้นไป ต้องเดินในทางเดินเรือสายตะวันตก

ห้ามมิให้เรือกำปั่นไฟลำใดจูงเรือกำปั่น หรือเรืออย่างอื่นในเขตท่ากรุงเทพฯ มากลำจนเกินกว่ากำลังของเรือกำปั่นไฟลำนั้นจะจูงไปได้ระยะทางชั่วโมงละสองไมล์เป็นอย่างน้อย และห้ามมิให้เรือกำปั่นไฟลำใดที่จูงเรืออยู่นั้นเดินไปโดยระยะทางเกินกว่าชั่วโมงละหกไมล์ในเวลาทวนน้ำ หรือเดินเร็วกว่าชั่วโมงละสี่ไมล์ในเวลาตามน้ำ

ห้ามเป็นอันขาด มิให้จูงเรือเล็กเกินกว่าคราวละสามสิบสองลำเป็นอย่างมาก และห้ามมิให้เรือที่ถูกจูงนั้นผูกเทียบซ้อนลำกันเกินกว่าดับละสี่ลำ

มาตรา ๕๙ ในเวลาที่กำลังจะโยงหรือผูกเรือบรรทุกเข้ากับสายโยงนั้น ห้ามมิให้เรือไฟลาก หรือเรือไฟเล็กที่เป็นเรือจูงนั้นแล่นรืออยู่ในสายทางเรือเดินเป็นอันขาด ถ้าจะใช้สายทางเรือเดินในการจูง เรือจูงเหล่านั้นต้องแล่นอยู่เสมอให้ได้ระยะทางไม่น้อยกว่าชั่วโมงละสองไมล์

มาตรา ๖๐^{๕๖} นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๕๙ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท

(ค) ว่าด้วยส่วนของทางเรือเดินทั้งสองสายที่หวงไว้
สำหรับให้เรือเล็กเดิน

มาตรา ๖๑ เรือเล็กทั้งหลาย เดินในทางเรือเดินได้ทั้งสองสาย

มาตรา ๖๒ นอกจากมีเหตุจำเป็น หรือเพื่อจะข้ามปากไปจอดที่ท่าหรือที่ฝั่ง บรรดาเรือเล็กต้องเดินอยู่ในแนวน้ำ ในระหว่างระยะสามสิบเมตร จากฝั่งหรือจากเรือกำปั่นที่จอดเทียบฝั่งหรือจากแพคนอยู่ที่ผูกจอดกับฝั่งแม่น้ำ

มาตรา ๖๓ เรือบรรทุกเข้าต้องเดินได้แต่ในแนวน้ำที่กำหนดไว้สำหรับเป็นทางเดินของเรือเล็กในทางเรือเดินสายตะวันตก และห้ามมิให้ไปเดินในทางเรือเดินสายตะวันออกในตอนหนึ่งตอนใดเป็นอันขาด

มาตรา ๖๔ เมื่อมีเหตุจำเป็นหรือเพื่อจะข้ามปากไปจอดที่ท่าหรือที่ฝั่ง และเรือบรรทุกเข้าหรือเรือเล็กจะต้องทำนอกเหนือที่บังคับไว้ในมาตรา ๖๒ และ ๖๓ ฉะนั้น ก็ให้ทำโดยความระวังทุกอย่างที่จะมิให้เป็นการกีดขวางแก่การเดินเรือได้

^{๕๕} มาตรา ๕๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

^{๕๖} มาตรา ๖๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๖๕ ห้ามมิให้เรือบรรทุกเข้าหรือเรือเล็กผ่านหน้าเรือกำปั่นไฟที่กำลังแล่นขึ้นหรือล่องในลำแม่น้ำนั้นใกล้กว่าระยะร้อยเมตร และถ้าจะข้ามปากไปยังท่าหรือโรงสีห้ามมิให้ตัดข้ามเหนือแห่งที่จะไปนั้นเกินกว่าที่ควร

มาตรา ๖๖ บรรดาเรือยนต์ที่ยาวไม่เกินกว่าหกเมตรนั้น ยอมให้เดินได้ในแนวลำแม่น้ำทั้งสองสายที่กำหนดไว้สำหรับให้เรือเล็กเดิน แต่ถ้าจะเดินห่างจากฝั่งภายในระยะสามสิบเมตร ต้องเดินโดยช้าที่สุดพอสมควรแก่การควรระวังเหตุในการเดินเรือ และการควรระวังมิให้เป็นเหตุอันตรายแก่เรือเล็กที่ใช้กรรเชียงหรือแจวพาย

มาตรา ๖๗^{๔๗} นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ หรือมาตรา ๖๖ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท

(ข) ว่าด้วยทางคลองต่าง ๆ

มาตรา ๖๘^{๔๘} ในแม่น้ำลำคลองต่าง ๆ นอกเขตท่า บรรดาเรือที่เดินตามน้ำให้เดินกลางลำแม่น้ำหรือลำคลอง เรือที่เดินทวนน้ำให้เดินแอบฝั่ง ถ้าไม่สามารถจะทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังว่ามานี้ ให้เดินกลางร่องน้ำ และให้ปฏิบัติตามข้อบังคับการเดินเรือแห่งท้องถิ่นซึ่งตั้งขึ้นเพื่อควบคุมการเดินเรือในลำแม่น้ำหรือคลองนั้น ๆ ด้วย

ให้เจ้าท่าหรือข้าหลวงประจำจังหวัดในท้องถิ่นที่ไม่มีเจ้าท่า มีอำนาจออกข้อบังคับควบคุมการเดินเรือในแม่น้ำและลำคลองใด ๆ ซึ่งอยู่ในเขตท้องถิ่นของตนได้ ข้อบังคับนั้นเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีเจ้าหน้าที และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖๙^{๔๙} นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๘ หรือข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๖๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท

หมวดที่ ๕

ว่าด้วยแพไม้ แพคนอยู่ ฯลฯ

(ก) แพไม้

^{๔๗} มาตรา ๖๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๔๘} มาตรา ๖๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช ๒๕๓๗

^{๔๙} มาตรา ๖๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๗๐ แพ้ไม้ต่าง ๆ ต้องมีคนประจำให้พอแก่การที่จะควบคุมรักษาแพโดยเรียบร้อย และคนประจำแพต้องระวางอย่างที่สุดที่จะเป็นไปได้เพื่อไม่ให้แพกีดขวางแก่การเดินเรือ หรือ โดอนกับแพคนอยู่หรือเรือที่ทอดจอดอยู่ในลำแม่น้ำ แพ้ไม้ทุก ๆ แพต้องชักธงเครื่องหมายของเจ้าของแพ และธงสำหรับเช่นนี้ต้องจดทะเบียนที่กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวิ* แพ้ใดมีซุงกีดันและกำหนดจะมาถึงเขตท่ากรุงเทพฯ ได้เมื่อใดนั้น เจ้าของแพต้องทำหนังสือแจ้งความล่วงหน้าให้เจ้าท่าทราบ

มาตรา ๗๑ ห้ามมิให้แพไม้จอดผูกกับเรือกำปั่นหรือหลักหรือแพคนอยู่ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายเรือหรือเจ้าของหลักเจ้าของแพนั้น ๆ

มาตรา ๗๒ ภายในเขตท่ากรุงเทพฯ แพ้ไม้ต่าง ๆ ที่จะล่องหรือจูงลงมานั้น ต้องเดินในทางเดินเรือสายตะวันตก ถ้าจะเดินในสายตะวันออก ต้องเดินได้แต่แพไม้ที่มีเรือจูง แพ้ไม้แพหนึ่งต้องมีซุงไม่เกินกว่าสองร้อยตัน หรือกว้างเกินกว่าสี่สิบเมตร

มาตรา ๗๓ ห้ามมิให้ล่องแพไม้ขึ้นลงในลำแม่น้ำในระหว่างเวลาตั้งแต่พระอาทิตย์ตกจนถึงพระอาทิตย์ขึ้น

มาตรา ๗๔ ในคลอง ห้ามมิให้ล่องแพไม้ที่มีซุงผูกเทียบกันเกินกว่าสี่ต้นและที่ผูกติดต่อกันยาวเกินกว่าสองชั่วซุง และส่วนแพไม้ใฝ่นั้นไม่ให้ยาวเกินกว่าสิบหกเมตร และกว้างเกินกว่าที่พอจะให้แพนั้นเดินในคลองได้โดยไม่กีดการเดินเรือ

แต่ถ้าข้าหลวงประจำจังหวัดได้พิจารณาเห็นว่าในคลองใดหรือในคลองตอนใดซึ่งใช้เรือกลไฟหรือเรือยนต์ลากจูงแพเกินกว่าที่ได้กำหนดไว้ในวรรคก่อนโดยไม่เป็นภัยแก่การจราจรทางน้ำ ก็อาจผ่อนผันให้ผูกติดต่อกันได้ไม่เกิน ๓๐ เมตร^{๕๐}

เมื่อข้าหลวงประจำจังหวัดได้ผ่อนผันให้ตามวรรคก่อนแล้ว ภายหลังปรากฏว่าเป็นภัยแก่การจราจรทางน้ำ จะถอนเสียก็ได้^{๕๑}

มาตรา ๗๕^{๕๒} ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ หรือมาตรา ๗๔ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท

(ข) แพคนอยู่

^{๕๐} มาตรา ๗๔ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๓)

^{๕๑} มาตรา ๗๔ วรรคสาม เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๓)

^{๕๒} มาตรา ๗๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.

มาตรา ๗๖ ห้ามมิให้จอดแพคนอยู่ในลำแม่น้ำห่างจากฝั่งเกินกว่าพอดีสําหรับมิให้แพนั้นค้างแ้งในเวลาน้ำลงงวด

มาตรา ๗๗ เสากลักสําหรับผูกแพคนอยู่นั้นห้ามมิให้ปักพันแนวหน้าแพออกไปมากกว่าหนึ่งเมตรครึ่ง

มาตรา ๗๘ ห้ามมิให้ปลุกเรือที่ปักเสาลงเล่นตามฝั่งแม่น้ำห่างออกมาจากฝั่งจนเกินกว่าพอดีสําหรับมิให้มือน้ำค้างอยู่ใต้เรือเมื่อเวลาน้ำลงงวด

มาตรา ๗๙ ภายในเขตท่ากรุงเทพฯ ห้ามมิให้แพคนอยู่แพใดมีขนาดกว้างหรือยาวเกินกว่าสิบหกเมตรนับรวบทั้งชานและแพเล็กที่เป็นส่วนติดต่อกับแพนั้นด้วย

มาตรา ๘๐ ตามลำคลองห้ามมิให้แพคนอยู่แพใดมีขนาดกว้างเกินกว่าสิบสองเมตร และห้ามมิให้แพใดที่ผูกจอดกับฝั่งยื่นล้ำออกมาจนอาจเป็นที่กีดขวางแก่การเดินเรือ

มาตรา ๘๑ ห้ามมิให้จูงแพคนอยู่ขึ้นล่องในตอนใต้หลักเขตเหนือของท่ากรุงเทพฯ ในระหว่างตั้งแต่พระอาทิตย์ตกจนถึงพระอาทิตย์ขึ้น

มาตรา ๘๒ แพคนอยู่ที่จะจูงขึ้นล่องในลำแม่น้ำนั้นต้องเดินในทางเดินเรือสายตะวันตก ต่อเมื่อมีเหตุอันจำเป็นจึงให้เดินในทางเดินเรือสายตะวันออกได้

มาตรา ๘๓ ห้ามมิให้จอดผูกแพคนอยู่แพใดกับฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาภายในเขตท่ากรุงเทพฯ โดยมีได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า

มาตรา ๘๔ ภายในเขตท่ากรุงเทพฯ ถ้าแพคนอยู่แพใดยื่นออกมาในลำแม่น้ำ จนอาจเป็นเหตุน่ากลัวอันตรายแก่การเดินเรือในเวลากลางคืนได้ ให้เจ้าท่ามีอำนาจบังคับให้แพนั้นจุดโคมไฟสีขาวไว้ในที่เด่นแลเห็นได้ง่ายในระหว่างเวลาตั้งแต่พระอาทิตย์ตกจนถึงพระอาทิตย์ขึ้น เพื่อป้องกันมิให้เรือใหญ่เล็กแล่นมาโดนแพนั้น

มาตรา ๘๕ ตั้งแต่วันที่ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมาย ถ้าจะจอดแพคนอยู่หรือปลุกเรือมีเสาปักเล่นตามฝั่งแม่น้ำภายในเขตท่ากรุงเทพฯ ก็ดี หรือตามลำคลองในแขวงกรุงเทพฯ ก็ดี ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าก่อนจึงทำได้

มาตรา ๘๖ คำขออนุญาตนั้นต้องเป็นหนังสือและมีแผนที่ฝั่งน้ำแพคนอยู่หรือเรือปักเสาลงเล่นที่ข้างเคียงและทำเลที่จะจอดแพและปักหลักผูกแพนั้นด้วย

มาตรา ๘๗ เมื่อรับคำขออนุญาตแล้ว เจ้าท่าต้องตรวจภายในเวลาเดือนหนึ่ง และถ้าเห็นว่าเป็นการปฏิบัติถูกต้องตามข้อบังคับในมาตรา ๘๕ และ ๘๖ ทุกอย่างแล้วก็ให้ออกอนุญาตให้ตามที่ยื่นขอ

มาตรา ๘๘ ห้ามมิให้ลงมือทำการปลูกสร้างก่อนที่ได้รับอนุญาตตามที่ร้องขอนั้น
เป็นอันขาด

มาตรา ๘๙ ภายในเขตท่ากรุงเทพฯ ให้เจ้าท่ามีอำนาจและภายนอกเขตนั้นให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นที่มีอำนาจที่จะบังคับให้เรือถอนแพคนอยู่หรือหลักผูกแพ หรือเรือนที่ปักเสาลงในชายฝั่งน้ำที่จอดหรือปักหรือสร้างผิดต่อข้อบังคับในมาตราตั้งแต่ ๗๖ ถึง ๗๙ จะเป็นแพหรือหลักหรือเรือนที่ตั้งอยู่นั้นเมื่อก่อนหรือในภายหลังเวลาใช้พระราชบัญญัตินี้ก็ตาม และให้มีอำนาจบังคับให้เรือถอนบรรดาแพคนอยู่หรือหลักผูกแพ หรือเรือนที่ปักเสาลงในชายฝั่งน้ำ ซึ่งได้ปลูกขึ้นโดยมิได้รับอนุญาตโดยถูกต้อง หรือที่ปลูกโดยไม่ถูกต้องตามข้อความในอนุญาตที่ได้ออกให้ด้วย

มาตรา ๙๐^{๕๓} ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ตาม
มาตรา ๘๙ ต้องระวางโทษปรับเป็นรายวันวันละหนึ่งร้อยบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้องและให้เจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ตามมาตรา ๘๙ บังคับให้เรือถอนแพคนอยู่ หรือเรือนที่ปักเสาลงในชายฝั่งน้ำโดยให้ผู้เป็นเจ้าของเสียค่าเรือถอนนั่นเอง

ในกรณีที่เจ้าของไม่เรือถอนภายในกำหนดเวลาที่เจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่
ตามมาตรา ๘๙ กำหนด ให้เจ้าท่าร้องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้เจ้าท่าเป็นผู้จัดการให้มีการเรือถอน

ในกรณีที่เจ้าท่าเป็นผู้จัดการให้มีการเรือถอนตามคำสั่งศาลตามวรรคสอง ให้เจ้าท่าใช้
ความระมัดระวังตามควรแก่พฤติการณ์ โดยเจ้าของจะเรียกชดเชยค่าเสียหายใด ๆ จากเจ้าท่าไม่ได้ และ
เจ้าของต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการเรือถอน

ในกรณีที่เจ้าของไม่ยอมชดเชยค่าใช้จ่ายตามวรรคสามภายในระยะเวลาที่เจ้าท่า
กำหนดตามควรแก่กรณี ให้เจ้าท่าโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมนำวัสดุที่
ถูกรื้อถอนรวมทั้งสิ่งของที่ขนออกจากแพคนอยู่หรือเรือนที่ปักเสาลงในชายฝั่งส่วนที่มีการเรือถอนออก
ขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่น เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นนั้นให้นำไปชดเชย
ค่าใช้จ่ายที่เจ้าท่าได้จ่ายไปในการจัดการเรือถอน และถ้ามีเงินเหลือจากการชดเชยค่าใช้จ่ายดังกล่าว ให้
เจ้าท่าเก็บรักษาเงินนั้นไว้ ถ้าเจ้าของมิได้เรียกร้องเอาภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่เจ้าท่าได้เก็บรักษาไว้ ให้
ตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา ๙๑^{๕๔} ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ หรือ
มาตรา ๘๔ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท

^{๕๓} มาตรา ๙๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.
๒๕๓๕

^{๕๔} มาตรา ๙๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.
๒๕๓๕

(ค) ว่าด้วยเรือจับสัตว์น้ำและโพงพางที่ขวางแม่น้ำ

มาตรา ๙๒ การจับสัตว์น้ำด้วยอวนแหโดยทอดสมอจอดเรือเรียงรายลำติดกันขวางลำน้ำหรือทอดทุ่นหรือปักหลักโพงพางเป็นแถวจากฝั่งถึงกลางลำน้ำนั้น การจับสัตว์น้ำด้วยวิธีเหล่านี้ห้ามมิให้กระทำในเขตท่ากรุงเทพฯ ถ้าพ้นเขตท่ากรุงเทพฯ ออกไปจะทำโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานก็ได้

มาตรา ๙๓ ในระหว่างเวลาตั้งแต่พระอาทิตย์ตกจนถึงเวลาพระอาทิตย์ขึ้น เจ้าของเรือจับสัตว์น้ำหรือทุ่นหรือหลักโพงพางเช่นว่ามาแล้ว ต้องจุดไฟเป็นแสงโหลงไว้บนฝั่งตรงกับแถวเรือหรือทุ่นหรือหลักเหล่านั้น และต้องจุดโคมไฟไว้บนเรือหรือทุ่นหรือหลักโพงพาง ที่ห่างที่สุดออกมาจากฝั่งนั้นด้วย และต้องเป่าเขากระบือหรือแตรเสียงก้อง สำหรับให้เรือที่เดินขึ้นล่องรู้ว่ามิของกีดกันเช่นนั้นอยู่ในลำน้ำด้วย

รั้วหรือหลักที่ปักเรียงรายตามแนวชายฝั่งทะเลที่ปากน้ำหรือที่ใกล้ทางจะเข้าปากน้ำนั้น ในระหว่างเวลาตั้งแต่พระอาทิตย์ตกจนถึงพระอาทิตย์ขึ้น ต้องจุดโคมให้เห็นแสงไฟสีขาวที่ปลายรั้วหรือหลักสุดแถวทั้งสองข้าง

มาตรา ๙๔ ทุ่นหรือหลักสำหรับจับสัตว์น้ำนั้น ห้ามมิให้ผูกโยงถึงกันด้วยลวดไหมไฟให้ใช้ผูกด้วยเชือกอย่างเดียวยตามธรรมเนียมที่เคยทำกันอยู่ และห้ามมิให้ผูกโยงจากฝั่งด้วยเชือกหรือด้วยไม้ยาวให้เป็นที่กีดขวางแก่ทางเดินของเรืออื่น

มาตรา ๙๕^{๕๕} ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ หรือมาตรา ๙๔ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

หมวดที่ ๖

ข้อบังคับเบ็ดเตล็ด

(ก) ว่าด้วยผูกเรือกับฝั่งด้วยเชือกลวดและเชือกต่าง ๆ

มาตรา ๙๖ ในแม่น้ำหรือเขตท่าใด ๆ ถ้านอกจากเรือที่จอดผูกเทียบท่าขนสินค้าท่าขึ้นหรือเทียบฝั่ง ห้ามมิให้เรือกำปั่นลำใดผูกโยงกับฝั่งด้วยเชือกลวดหรือเชือกอย่างอื่นจนไม่เหลือช่องน้ำในระหว่างเรือลำนั้นกับฝั่งสำหรับให้เรืออื่นเดินได้

^{๕๕} มาตรา ๙๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.

มาตรา ๙๗ ห้ามมิให้เอาเชือกอย่างใด ๆ ทอดจากเรือกำปั่นลำใดที่จอดเทียบท่าไปผูกกับทุ่นโยงในลำน้ำหรือเขตท่า จนกว่าจะถึงเวลาที่เรือเตรียมออกจากท่าที่จอดเทียบอยู่นั้นจึงให้ทำเช่นนั้นได้

มาตรา ๙๘^{๕๖} ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๖ หรือมาตรา ๙๗ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

(ข) ว่าด้วยฝีเท้าเรือ-เกิดเหตุอันตราย-โคม่ไฟ

มาตรา ๙๙ ห้ามมิให้นายเรือกลับเรือกำปั่นในลำแม่น้ำ ร่องน้ำ ช่องน้ำ หรือในสายทางเรือเดิน เว้นไว้แต่ในเวลาที่ยังค้างน้ำนั้น ๆ วางไม่มีเรืออื่นแล่นเข้าออก และห้ามมิให้นายเรือกำปั่นลำใดที่จอดเทียบท่าขนสินค้าหรือท่าขึ้นเคลื่อนเรือออกจากท่า เว้นไว้แต่ในเวลาที่ยังค้างน้ำ ร่องน้ำ ช่องน้ำ หรือสายทางเรือเดินอันเป็นท้องที่นั้นวางไม่มีเรืออื่นแล่นเข้าออก

มาตรา ๑๐๐ นายเรือกำปั่นลำใดที่กำลังเข้าหรือออกที่เขตท่าหรือช่องแคบ ต้องลดฝีเท้าเรือให้เดินช้าลงพอสมควรแก่การเดินเรืออย่างระวัง และอย่างป้องกันเหตุอันตรายแก่เรือตัวเอง

มาตรา ๑๐๑^{๕๗} เรือที่จะเข้าเทียบหรือจอดยังท่า นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือต้องใช้ความเร็วต่ำและด้วยความระมัดระวัง เรือที่เดินอยู่ในแม่น้ำหรือลำคลอง ต้องใช้ความเร็วไม่เกินอัตราที่เจ้าท่ากำหนด และห้ามมิให้แล่นตัดหน้าเรือกลที่กำลังเดินขึ้นร่องอยู่ในระยะสองร้อยเมตร ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท และให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งยึดใบอนุญาตใช้เรือหรือประกาศนียบัตรควบคุมเรือมีกำหนดไม่เกินหกเดือน^{๕๘}

เจ้าของเรือหรือผู้ถือประกาศนียบัตรควบคุมเรือที่ถูกยึดใบอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง คำชี้ขาดของรัฐมนตรีเป็นที่สุดท้าย แต่ในระหว่างที่รัฐมนตรียังมีได้ชี้ขาด คำสั่งนั้นมีผลบังคับได้

มาตรา ๑๐๒^{๕๙} นายเรือที่ได้รับประกาศนียบัตรแสดงความรู้ทุกคน ต้องใช้ความระมัดระวังในการควบคุมเรือโดยเต็มความสามารถ เพื่อมิให้เกิดอุบัติเหตุหรืออันตรายอย่างใด ๆ และถ้ามีเหตุอย่างใด ๆ เกิดขึ้นในหน้าที่ขณะที่ตนกระทำการควบคุมเรืออยู่นั้น นายเรือลำนั้นต้องรายงาน

^{๕๖} มาตรา ๙๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๕๗} มาตรา ๑๐๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๐ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕

^{๕๘} มาตรา ๑๐๑ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๕๙} มาตรา ๑๐๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช ๒๕๓๗

เหตุที่เกิดขึ้นนั้นต่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. สำหรับเรือที่ยังไม่ออกจากเขตท่าไปทะเลในทันทีทันใด ถัดเวลาที่เกิดเหตุให้ยื่นรายงานต่อเจ้าท่าภายในเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมง แต่ถ้าเรือลำนั้นกำลังจะออกจากท่าไปสู่ทะเลก็ให้ส่งรายงานโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนในโอกาสแรกที่จะส่งได้ หรือแฉ่งแจ้งความต่อกรมการอำเภอ หรือตำรวจท้องที่ใกล้เคียง หรือฝากรายงานนั้นไว้แก่เจ้าพนักงานศุลกากร ณ ตำบลใกล้เคียงเพื่อส่งให้เจ้าท่าต่อไป

รายงานนั้นต้องแจ้งให้ชัดเจนถึงข้อเหล่านี้

(๑) ตำบลที่เกิดเหตุพร้อมทั้งแผนที่สังเขปถ้าสามารถจะทำได้

(๒) วัน เดือน ปี ที่เกิดเหตุ

(๓) ชื่อเจ้าของเรือ หรือตัวแทน และเลขทะเบียนเรือ

(๔) สาเหตุที่เกิดและกรณีแวดล้อม

(๕) ความเสียหายที่ได้รับ

(๖) ถ้าเป็นเรือที่มีสมุดปุม ก็ให้คัดข้อความประจำวันที่จดไว้ในสมุดปุม ทั้งปากเรือและท้องเรือแนบมาด้วย

๒. สำหรับเรืออื่น ๆ นอกจากในอนุมาตรา ๑ ให้รายงานเหตุที่เกิดขึ้นนั้นต่อเจ้าท่าหรือแจ้งความต่อกรมการอำเภอ หรือตำรวจท้องที่ใกล้เคียงภายในเวลาสี่สิบแปดชั่วโมง

๓. กรมการอำเภอ หรือตำรวจท้องที่ เมื่อได้รับแจ้งความแล้วให้ไต่สวนและจัดการไปตามหน้าที่ และให้รีบส่งสำเนาการไต่สวนนั้นไปให้เจ้าท่าท้องถิ่น หรือกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีทราบ

มาตรา ๑๐๓^{๖๐} นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๙ มาตรา ๑๐๐ หรือมาตรา ๑๐๒ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองร้อยบาทถึงสองพันบาท

มาตรา ๑๐๔ เรือกลไฟเล็กและเรือยนต์ทุกลำ เมื่อเวลาเดินต้องมีโคมไฟสีเขียวไว้ข้างแคมขวาดวงหนึ่ง โคมไฟสีแดงข้างแคมซ้ายดวงหนึ่ง และโคมไฟสีขาวอย่างแจ่มแฉวนไว้ในที่เด่นสูงจากตาดฟ้า ให้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ

มาตรา ๑๐๕ เรือทุกลำและแพไม้ทุกแพที่ทอดสมอหรือผูกอยู่กับหลัก หรือกำลังเดินหรือล่องอยู่นั้น ต้องแขวนโคมไฟสีขาวดวงหนึ่งไว้ในที่เด่นให้เห็นได้จากทุกทิศ แต่ถ้าจอดผูกเทียบอยู่กับฝั่งแม่น้ำไม่จำเป็นต้องมีโคมไฟไว้เช่นนี้ก็ไ้

มาตรา ๑๐๖ เรือลำเลียงและเรือโป๊ะจ่ายทุกลำถ้าเป็นเรือที่เดินด้วยเครื่องจักรอย่างเรือไฟ ต้องมีโคมไฟเหมือนอย่างบัญญัติไว้สำหรับเรือกลไฟ ถ้าเป็นเรือเดินด้วยใบฉนั้นต้องใช้โคมไฟตามอย่างบัญญัติไว้สำหรับเรือใบที่กำลังเดิน

^{๖๐} มาตรา ๑๐๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.

มาตรา ๑๐๗ เรือทุกลำที่อยู่ในพ่วงที่กำลังเดินหรือทอดสมออยู่ก็ดี ต้องจุดโคมไฟสีขาวไว้ในที่เด่นแลเห็นง่าย ในระหว่างเวลาตั้งแต่พระอาทิตย์ตกจนพระอาทิตย์ขึ้น เพื่อให้เป็นที่สังเกตได้ชัดว่าหมู่เรือที่พ่วงนั้นยาวและกว้างเท่าใด

มาตรา ๑๐๘ ที่ตำบลสำเภาจมปากน้ำเจ้าพระยานั้น เมื่อมีเรือกำปั่นสองลำแล่นมาจะสวนกัน ถ้าเห็นว่าจะสวนกันที่ตรงหรือเกือบตรงข้างเรือทวนไฟหมายตำบลสำเภาจม ก็ให้เรือลำที่ทวนน้ำนั้นหยุดหรือรอแล่นช้า ๆ จนกว่าเรืออีกลำหนึ่งจะได้แล่นพ้นเรือทวนไฟนั้นโดยเรียบร้อยแล้ว

มาตรา ๑๐๙ เรือโປ้จ้ายและเรือใบทุกอย่าง เมื่อแล่นก้าวขึ้นร่องตามลำแม่น้ำหรือตามช่องแคบ ถ้ามีเรือกลไฟลำใดเดินอยู่ในปากน้ำหรือร่องที่ไม่ผิดหรือเดินแอบฝั่งอย่างใกล้พอสมควรแก่ที่จะไม่ให้เป็นการอันตรายแก่เรือลำนั้น ห้ามมิให้เรือที่แล่นก้าวขึ้นร่องผ่านตัดหน้าเรือหรือแล่นก้าวใกล้ตัดหน้าเรือกลไฟนั้นเป็นอันขาด

ในแม่น้ำหรือในช่องน้ำที่แคบ ห้ามมิให้เรือกลไฟเล็กหรือเรือยนต์พยายามแล่นผ่านหน้าเรือกำปั่นไฟโดยอย่างที่จะก่อให้เกิดโดนกันขึ้นได้

มาตรา ๑๑๐^{๖๑} นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๐๘ หรือมาตรา ๑๐๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(ค) ว่าด้วยเรือถอยออกจากอู่

มาตรา ๑๑๑ ในตอนลำน้ำเจ้าพระยาซึ่งเรือเดินทะเลเดินได้นั้น เมื่อมีเรือลำใดกำลังถอยออกจากอู่หรือถอยลงจากท่าลาดในเวลากลางวัน ต้องมีทวนรูปกลมสีดำลูกหนึ่งชักขึ้นไว้ที่เสา หรือที่เด่นแห่งหนึ่งที่ปากอู่หรือท่าลาดนั้น ให้เรือต่าง ๆ ที่เดินขึ้นร่องในแม่น้ำแลเห็นได้ชัด เมื่อก่อนหน้าจะถอยออกจากอู่หรือท่าลาดให้ชักลูกทวนขึ้นไว้เพียงครึ่งเสา เมื่อกำลังถอยออก ให้ชักขึ้นถึงปลายเสา ถ้าเป็นเวลาค้าคืนให้ใช้โคมไฟสีแดงแทน และทำอย่างวิธีเดียวกันกับลูกทวนสีดำ

มาตรา ๑๑๒^{๖๒} ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๑ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท

(ข) ว่าด้วยทวนและเครื่องสำหรับผูกจอตเรือ

^{๖๑} มาตรา ๑๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๖๒} มาตรา ๑๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๑๓ ห้ามมิให้ผู้ใดมีหรือวางทุ่นหรือเครื่องสำหรับผูกจอดเรือในน่านน้ำ แม่น้ำหรือท่าเลทอดสมอจอดเรือใด ๆ เว้นไว้แต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าหรือจากเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ และโดยต้องถือและกระทำตามข้อบังคับกำกับอนุญาต และต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่เจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่นั้นจะกำหนด แต่บัญญัติว่านี้ไม่ใช่ตลอดถึงทุ่นและเครื่องหมายหรือเครื่องผูกจอดเรือของกระทรวงทหารเรือ ซึ่งจอดไว้ชั่วคราวในลำน้ำสำหรับการตรวจเซอร์เวย์ทำแผนที่

มาตรา ๑๑๔ ห้ามมิให้ผู้ใดเอาเรือเก็บสินค้าหรือเรือชนิดใด ๆ ที่คล้ายเรือเก็บสินค้า ซึ่งใช้เป็นเรือทุ่นหรือสำหรับบรรจุสิ่งของต่าง ๆ ทอดสมออยู่เป็นการประจำในน่านน้ำ ลำแม่น้ำ หรือท่าเลทอดสมอจอดเรือตำบลใด ๆ เว้นไว้แต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าหรือจากเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ และโดยต้องถือและกระทำตามข้อบังคับกำกับอนุญาต และต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่เจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่นั้นจะกำหนด

มาตรา ๑๑๕ ทุ่นหรือเครื่องสำหรับผูกจอดเรือ ซึ่งจะได้อนุญาตตามความในมาตรา ๑๑๓ นั้น ให้ใช้สำหรับเรือของผู้ที่ได้รับอนุญาตฝ่ายเดียว ถ้าเรืออื่นจะอาศัยใช้ผูกจอด ต้องได้รับอนุญาตของผู้นั้นก่อนจึงทำได้

มาตรา ๑๑๖^{๖๓} ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ หรือมาตรา ๑๑๕ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท และปรับเป็นรายวันวันละห้าร้อยบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง และเจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จะสั่งให้เรือถอนหรือเคลื่อนย้ายทุ่นหรือเครื่องสำหรับผูกจอดเรือนั้นด้วยก็ได้

(ค) ว่าด้วยการล่องลำลำแม่น้ำ

มาตรา ๑๑๗^{๖๔} ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่องลำเข้าไปเหนือน้ำ ในน้ำ และใต้น้ำ ของแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทยหรือบนชายหาดของทะเลดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า

หลักเกณฑ์และวิธีการในการอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยกฎกระทรวงดังกล่าวจะต้องระบุลักษณะของอาคารและการล่องลำที่พึงอนุญาตได้ไว้ให้ชัดแจ้งพร้อมทั้งระยะเวลาที่จะต้องพิจารณาอนุญาตให้แล้วเสร็จด้วย

เมื่อผู้ขออนุญาตยื่นคำขอถูกต้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการและลักษณะที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงตามวรรคสองแล้ว เจ้าท่าต้องอนุญาตภายในระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวงดังกล่าว

^{๖๓} มาตรา ๑๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๖๔} มาตรา ๑๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๑๗ ทวิ^{๖๕} ผู้รับอนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดตามมาตรา ๑๑๗ ต้องเสียค่าตอบแทนเป็นรายปี ตามวิธีการและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าตารางเมตรละห้าสิบบาท และถ้าเป็นอาคารหรือสิ่งอื่นใดซึ่งมีลักษณะหรือวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจให้เสียเป็นสองเท่าของอัตราดังกล่าว ในกรณีที่อาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวถูกปลูกสร้างขึ้นโดยมิได้รับอนุญาตหรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตให้เสียค่าตอบแทนเป็นสามเท่าของอัตราดังกล่าว

การกำหนดค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงสภาพของแต่ละท้องถิ่นและประโยชน์ที่ผู้ปลูกสร้างหรือผู้ครอบครองพึงได้รับ

ค่าตอบแทนที่เก็บได้ตามวรรคหนึ่ง ให้ตกเป็นของกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด สุขาภิบาล หรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แล้วแต่กรณี ที่อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นอยู่ในเขต

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร จะออกกฎกระทรวงยกเว้นหรือลดหย่อนค่าตอบแทนให้หน่วยงานหรือบุคคลใดก็ได้

มาตรา ๑๑๘^{๖๖} ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ หรือผู้ใดได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑๗ แล้วปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษปรับโดยคำนวณตามพื้นที่ของอาคารหรือสิ่งอื่นใดในอัตราไม่น้อยกว่าตารางเมตรละห้าร้อยบาทแต่ไม่เกินตารางเมตรละหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๑๘ ทวิ^{๖๗} ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ หรือผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑๗ ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ให้เจ้าท่ามีคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นให้เสร็จสิ้นโดยถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้เจ้าท่าปิดคำสั่งไว้ ณ อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นและจะห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองนั้นใช้หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วนจนกว่าจะได้รื้อถอนหรือแก้ไขเสร็จด้วยก็ได้

ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่าตามวรรคหนึ่ง หรือในกรณีที่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง และเจ้าท่าได้ปิดคำสั่งไว้ ณ อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นครบสิบห้าวันแล้วให้เจ้าท่าร้องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้มีการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้น ถ้าข้อเท็จจริงในทางพิจารณาฟังได้ว่ามีการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ จริง ในกรณีที่ปรากฏตัวเจ้าของ หรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้รื้อถอน ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่รื้อถอนตามกำหนดเวลาในคำสั่งศาล หรือในกรณีที่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้ศาลมีคำสั่งให้

^{๖๕} มาตรา ๑๑๗ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๖๖} มาตรา ๑๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๖๗} มาตรา ๑๑๘ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

เจ้าทำเป็นผู้จัดการให้มีการรื้อถอน

ในกรณีที่เจ้าทำเป็นผู้จัดการให้มีการรื้อถอนตามคำสั่งศาลตามวรรคสามให้เจ้าทำใช้ความระมัดระวังตามควรแก่พฤติการณ์ โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดจะเรียกหรือค่าเสียหายใด ๆ จากเจ้าทำไม่ได้ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่ยอมชดใช้ค่าใช้จ่ายตามวรรคสี่ภายในระยะเวลาที่เจ้าทำกำหนดตามควรแก่กรณี หรือในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้เจ้าทำโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมนำวัสดุที่ถูกรื้อถอนรวมทั้งสิ่งของที่ขนออกจากอาคารหรือสิ่งอื่นใดส่วนที่มีการรื้อถอนออกขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่น เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นให้นำไปชดใช้ค่าใช้จ่ายที่เจ้าทำได้จ่ายไปในการจัดการรื้อถอนและค่าตอบแทนตามมาตรา ๑๑๘ และถ้ามีเงินเหลือจากการชดใช้ค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้เจ้าทำเก็บรักษาไว้ เพื่อคืนให้กับเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ในกรณีที่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่มารับคืนภายในหนึ่งปีให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ในกรณีที่เจ้าทำจะดำเนินการตามวรรคหนึ่งและอาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวมีลักษณะซึ่งอาจอนุญาตได้และเจ้าของหรือผู้ครอบครองยอมชำระค่าปรับตามที่เจ้าทำกำหนดตามอัตราในมาตรา ๑๑๘ แล้ว เจ้าทำจะออกใบอนุญาตให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองก็ได้และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วให้เสียค่าตอบแทนเป็นสองเท่าของมาตรา ๑๑๗ ทวิ

มาตรา ๑๑๘ ตริ^{๖๘} ในกรณีที่ไม่ชำระค่าตอบแทนตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๑๗ ทวิ ให้เสียเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของเงินค่าตอบแทนที่ค้างชำระ

(ข) ว่าด้วยการทิ้งอับเฉาลงในลำแม่น้ำ, เขตท่า,
หรือในท่าเลทอดสมอจอดเรือ

มาตรา ๑๑๙^{๖๙} ห้ามมิให้ผู้ใดเท ทิ้ง หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้หิน กรวด ทราย ดิน โคลน อับเฉา สิ่งของหรือสิ่งปฏิภูลใด ๆ ยกเว้นน้ำมันและเคมีภัณฑ์ลงในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือทะเลภายในน่านน้ำไทย อันจะเป็นเหตุให้เกิดการตื่นเงิน ตกตะกอนหรือสกปรก เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าทำ ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และต้องชดใช้เงินค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียในการขจัดสิ่งเหล่านั้นด้วย

^{๖๘} มาตรา ๑๑๘ ตริ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๖๙} มาตรา ๑๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๑๙ ทวิ^{๗๐} ห้ามมิให้ผู้ใดเท ทิ้ง หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้น้ำมันและเคมีภัณฑ์หรือสิ่งใด ๆ ลงในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบอันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทยอันอาจจะเป็นเหตุให้เกิดเป็นพิษต่อสิ่งมีชีวิตหรือต่อสิ่งแวดล้อมหรือเป็นอันตรายต่อการเดินเรือในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบดังกล่าว ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และต้องชดใช้เงินค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการแก้ไขสิ่งเป็นพิษหรือชดใช้ค่าเสียหายเหล่านั้นด้วย

มาตรา ๑๒๐^{๗๑} ให้เจ้าท่ามีหน้าที่ดูแล รักษาและขุดลอกร่องน้ำ ทางเรือเดิน แม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบและทะเลภายในน่านน้ำไทย

ห้ามมิให้ผู้ใดขุดลอก แก้ไข หรือทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเปลี่ยนแปลงร่องน้ำ ทางเรือเดิน แม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบหรือทะเลภายในน่านน้ำไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงห้าหมื่นบาทและให้เจ้าท่าสั่งให้หยุดกระทำการดังกล่าว

มาตรา ๑๒๐/๑^{๗๒} ให้กรรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีมีอำนาจปิดหลักเขตควบคุมทางน้ำตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ใดยกย้าย ทำให้เสียหาย หรือทำลายหลักเขตควบคุมทางน้ำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(ง) ว่าด้วยเรือที่เป็นอันตรายลง ฯลฯ

มาตรา ๑๒๑^{๗๓} เมื่อมีเรือไทย เรือต่างประเทศหรือสิ่งอื่นใดจมลงหรืออยู่ในสภาพที่อาจเป็นอันตรายแก่การเดินเรือในน่านน้ำไทย ให้เจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นจัดทำเครื่องหมายแสดงอันตรายโดยพลัน ด้วยเครื่องหมายตามที่เจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่เห็นสมควร สำหรับเป็นที่สังเกตในการเดินเรือทั้งเวลากลางวันและเวลากลางคืน จนกว่าเจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นจะได้กู้ รื้อ ขน ทำลายหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดแก่เรือหรือสิ่งอื่นใดซึ่งได้จมลงหรืออยู่ในสภาพที่อาจเป็นอันตรายแก่การเดินเรือออกจากที่นั้นเรียบร้อยแล้ว ซึ่งต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนด

ถ้ามิได้จัดทำเครื่องหมายแสดงอันตรายหรือกู้ รื้อ ขน ทำลายหรือกระทำการอย่าง

^{๗๐} มาตรา ๑๑๙ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๗๑} มาตรา ๑๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๗๒} มาตรา ๑๒๐/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๗๓} มาตรา ๑๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

หนึ่งอย่างใดให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่มีอำนาจจัดทำเครื่องหมายแสดงอันตราย หรือกั๊ว รื้อ ขน ทำลายหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดแก่เรือหรือสิ่งอื่นใด และทรัพย์สินที่อยู่ในเรือหรือสิ่งอื่นใดให้พ้นจากสภาพที่อาจเป็นอันตรายแก่การเดินทาง โดยเรียกค่าใช้จ่ายจากเจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้น

ถ้าเรือไทย เรือต่างประเทศหรือสิ่งอื่นใดตามวรรคหนึ่ง มีสิ่งซึ่งก่อหรืออาจก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม ให้เจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นขจัดหรือป้องกันมลพิษให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนด หากไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้เจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่มีอำนาจกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อขจัดหรือป้องกันมลพิษนั้นได้โดยเรียกค่าใช้จ่ายจากเจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้น

ในกรณีที่เจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นไม่ยอมชดใช้ค่าใช้จ่ายตามวรรคสองหรือวรรคสามภายในระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนดตามวรรคแรกกรณี หรือไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้น ให้เจ้าท่าด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมนำเรือหรือสิ่งอื่นใดและทรัพย์สินที่อยู่ในเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นออกขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่น

ถ้าเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นยังไม่เพียงพอชดใช้ค่าใช้จ่าย เจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นต้องชดใช้ส่วนที่ยังขาด แต่ถ้าเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นนั้น เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วเหลือเท่าใดให้คืนเจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นหรือเจ้าของทรัพย์สิน เว้นแต่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นหรือเจ้าของทรัพย์สิน ให้เงินที่เหลือนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

(จ) ว่าด้วยแตรหวีดเป่าด้วยแรงสติม

มาตรา ๑๒๒ ห้ามมิให้เรือกำปั่นไฟหรือเรือกลไฟเล็กที่ทอดสมอยู่ก่ดี หรือกำลังเดินอยู่ก่ดี เป่าแตรหวีดนอกจากเฉพาะสำหรับความสะดวกในการเดินเรือ หรือเพื่อป้องกันมิให้โดนกันกับเรืออื่น และเสียงแตรที่เป่าขึ้นนั้นห้ามมิให้เป่านานเกินกว่าสมควร ข้อบังคับที่ว่านี้ให้ใช้ได้สำหรับแตรเรือยนต์เหมือนกัน

มาตรา ๑๒๓ ภายในเขตท่ากรุงเทพฯ ห้ามมิให้เรือลำใดใช้แตรที่มีเสียงห้าวหรือเสียงครางครวญ เว้นไว้แต่เรือมาจากต่างประเทศที่ไม่มีแตรอย่างอื่นนอกจากอย่างนั้น

ว่าด้วยการยิงปืน

มาตรา ๑๒๔ ภายในเขตท่ากรุงเทพฯ นอกจากได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า หรือจากเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ ห้ามมิให้ผู้ใดยิงปืนจากเรือกำปั่นหรือเรือเล็กลำใดเป็นอันขาด เว้นไว้แต่สำหรับเป็นเครื่องสัญญาณว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นแก่เรือ

ว่าด้วยการตีกลองตีฆ้องและจุดดอกไม้เพลิง

มาตรา ๑๒๕ ภายในเขตท่ากรุงเทพระ และนอกจากได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า หรือ
เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ ห้ามมิให้ผู้ใดตีกลอง ตีฆ้อง ปล่อยหรือจุดดอกไม้เพลิงในระหว่างเวลาตั้งแต่ ๔
ทุ่มถึงเวลาย่ำรุ่งเป็นอันขาด

มาตรา ๑๒๖^{๗๔} ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๒ มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๔ หรือมาตรา
๑๒๕ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท

(ฉ) ว่าด้วยทรัพย์สินของที่ลี้มไว้ในเรือ
และทรัพย์สินของที่ลอยพลัดอยู่ในแม่น้ำ

มาตรา ๑๒๗ เมื่อมีทรัพย์สินของอย่างใดของคนโดยสารหรือของคนอื่นลี้มไว้ในเรือ
กำปั่นหรือเรือเล็กลำใด และนายเรือลำนั้นไม่สามารถที่จะคืนให้แก่เจ้าของได้ ท่านว่าให้เอาไปส่งไว้ยัง
โรงพักกองตระเวนที่ตั้งอยู่ใกล้ และทำคำชี้แจงเหตุที่เกี่ยวข้องยื่นไว้ด้วย

มาตรา ๑๒๘ ผู้ใดพบและเก็บทรัพย์สินของในแม่น้ำ อันเป็นของ ๆ คนอื่นที่หายไป
เช่น ไม้ซุงหรือไม้กระดานที่เป็นของพลัดจากแพ หรือเรือ หรือสิ่งของอย่างอื่น ท่านว่าต้องนำส่งไว้ยัง
โรงพักกองตระเวนที่ตั้งอยู่ใกล้

มาตรา ๑๒๙ เมื่อมีทรัพย์สินของมาส่งไว้ดังนั้น กองตระเวนต้องคืนให้แก่เจ้าของ ถ้า
หากรู้จักตัว ถ้าหาเจ้าของไม่ได้ ก็ให้ประกาศโฆษณาไว้ เมื่อพ้นกำหนดเวลา ๓ เดือนไปแล้ว ท่านว่าให้
ขายทรัพย์สินของนั้นโดยวิธีขายทอดตลาด ขายได้เงินเท่าใด ให้ชักไว้ร้อยละสิบสำหรับผู้ที่พบและเก็บ
ทรัพย์สินของนั้น ๆ เหลือจากนั้นให้ส่งไว้เป็นของรัฐบาล แต่ในการที่จะคืนเจ้าของก็ดี หรือจะขาย
ทอดตลาดก็ดี ท่านให้กองตระเวนสืบให้ทราบเสียก่อนว่าทรัพย์สินของนั้น ๆ จะต้องเสียภาษีศุลกากร
หรือไม่

มาตรา ๑๓๐^{๗๕} ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒๗ มาตรา ๑๒๘ หรือมาตรา ๑๒๙
ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท

(ช) ว่าด้วยค่าเดือนสำหรับนายเรือกำปั่น

^{๗๔} มาตรา ๑๒๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.
๒๕๓๔

^{๗๕} มาตรา ๑๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.
๒๕๓๔

มาตรา ๑๓๑ เมื่อเวลาอนุญาตให้ลูกเรือลาพัก นายเรือควรชี้แจงแก่ลูกเรือให้ทราบ ว่าเวลาขึ้นบกอย่าให้มีผิดที่มีฝักหรืออาวุธที่อาจทำอันตรายได้อย่างอื่น ๆ เช่น ลูกดิ่ง ฯลฯ ติดตัวไปด้วยเป็นอันขาด

ตามความในมาตรา ๓๓๕ ข้อ ๒ แห่งประมวลกฎหมายลักษณะอาญา ท่านว่าถ้าผู้ใด มีอาวุธอย่างใดเช่นว่ามานั้น เข้าไปในถนนหรือสาธารณสถาน กองตระเวนมีอำนาจที่จะจับกุมผู้นั้นได้ และถ้าพิจารณาเป็นสัจต่อหน้าศาล ให้ต้องระวางโทษปรับเป็นเงินไม่เกินกว่าสิบสองบาท และให้ริบ อาวุธนั้นเสียด้วย

มาตรา ๑๓๒ นายเรือกำปั่นทุกคนต้องกระทำตามบังคับและคำสั่งที่สมควรทุกอย่าง ของเจ้าท่า ในการที่จะให้เคลื่อนหรือย้ายเรือที่ตนควบคุมอยู่นั้นไปยังที่ใด ๆ

มาตรา ๑๓๓ ห้ามมิให้พาเอาศพเข้ามาในน่านน้ำไทยจากเมืองท่าต่างประเทศ นอกจากศพที่มีหีบหรือเครื่องหุ้มห่ออย่างมิดชิดแน่นหนาไว้ไม่ได้ และมีหนังสือใบพยานกำกับศพมา ด้วยฉบับหนึ่งชี้แจงว่าตายด้วยเหตุอะไร เป็นหนังสือใบพยานที่แพทย์ซึ่งมีวุฒิสมควรตามกฎหมายได้ ทำให้ และกงสุลไทยในเมืองท่าที่มาจากนั้นได้ลงชื่อเป็นพยาน หรือถ้าไม่มีกงสุลไทย เจ้าพนักงานฝ่าย ตูลาการได้ลงชื่อเป็นพยาน เมื่อศพมาถึงน่านน้ำไทย นายเรือต้องรีบแจ้งความให้ผู้นำร่อง เจ้าท่า หรือ เจ้าพนักงานแพทย์ศุขาทราบโดยพลัน

ภาคที่ ๒

ข้อบังคับสำหรับออกใบอนุญาต
การใช้และการควบคุมเรือกำปั่นและเรือเล็กต่าง ๆ

หมวดที่ ๑

ว่าด้วยข้อบังคับทั่วไป

มาตรา ๑๓๔^{๗๖} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๓๕^{๗๗} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๓๖^{๗๘} (ยกเลิก)

^{๗๖} มาตรา ๑๓๔ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๑

^{๗๗} มาตรา ๑๓๕ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๑

มาตรา ๑๓๗^{๗๘} เรื่องราวขอรับใบอนุญาตหรือขอต่ออายุใบอนุญาตนั้น ให้ยื่นต่อเจ้าท่าหรือเจ้าพนักงาน ซึ่งได้แต่งตั้งขึ้นเพื่อการจดทะเบียนและต้องเขียนด้วยกระดาษแบบพิมพ์ของราชการ เวลาที่ยื่นเรื่องราวผู้ขอใบอนุญาตต้องนำเงินไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนเงินค่าธรรมเนียมสำหรับออกใบอนุญาตนั้นมาวางไว้ด้วย

ถ้าเป็นเรือกลไฟหรือเรือยนต์ที่ประสงค์จะเดินรับจ้างบรรทุกคนโดยสารหรือสินค้าหรือจูงเรือ ผู้ยื่นเรื่องราวต้องแจ้งมาให้ชัดเจน ถ้าจะเดินรับจ้างเป็นการประจำทางจะต้องระบุด้วยว่าตนจะนำเรือนั้นไปเดินจากตำบลใดถึงตำบลใด

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ เรือกลไฟหรือเรือยนต์ลำใดเดินรับจ้างเป็นการประจำทางระหว่างตำบลใด ๆ มีกำหนดตั้งแต่ ๓ เดือนขึ้นไป ให้ถือว่าเป็นเรือเดินประจำทาง

เรือกลไฟหรือเรือยนต์ที่ได้รับอนุญาตให้เดินรับจ้างบรรทุกคนโดยสารหรือสินค้าหรือจูงเรือตามความประสงค์ในวรรคก่อนนี้แล้ว ต่อมาถ้าจะขอแก้ไขทะเบียนเปลี่ยนความประสงค์ที่ได้รับอนุญาตไว้แต่เดิมนั้นก็ได้

มาตรา ๑๓๘ เมื่อเจ้าพนักงานออกใบอนุญาตวินิจฉัยโดยเหตุอันสมควรเห็นว่าเรือกำปั่นและเรือเล็กลำใดมีความพิทักษ์รักษาและความสะอาดเรียบร้อยไม่พอเพียงสำหรับการที่ใช้กันอยู่หรือที่คิดจะใช้นั้นก็ดี หรือว่าผู้ที่ได้รับอนุญาตหรือคนประจำเรือลำใดได้ประพฤติไม่เรียบร้อยอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าถ้าเป็นเรือที่ยังไม่มีใบอนุญาตเจ้าพนักงานผู้นั้นมีอำนาจที่จะไม่ยอมออกใบอนุญาตให้ ถ้าเป็นเรือที่มีใบอนุญาตแล้ว เจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะเรียกคืนและรับใบอนุญาตนั้นได้

มาตรา ๑๓๙^{๘๐} เมื่อเจ้าท่าตรวจพบว่าเรือกำปั่นลำใดที่ใช้ในทะเลหรือเรือที่ใช้ในแม่น้ำไม่อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย หรือไม่เหมาะสมสำหรับการใช้ ให้เจ้าท่ามีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือถึงนายเรือห้ามใช้เรือนั้นและสั่งให้เปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือซ่อมแซมให้เรียบร้อยจนเป็นที่ปลอดภัยหรือมีสภาพเหมาะสมสำหรับการใช้

ถ้านายเรือนำเรือตามวรรคหนึ่งมาใช้โดยมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่าที่สั่งตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าท่ามีอำนาจกักเรือนั้นไว้จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามคำสั่ง

มาตรา ๑๔๐^{๘๑} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๔๑^{๘๒} (ยกเลิก)

^{๗๘} มาตรา ๑๓๖ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๑

^{๗๙} มาตรา ๑๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗

^{๘๐} มาตรา ๑๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๘๑} มาตรา ๑๔๐ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๘๒} มาตรา ๑๔๑ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

มาตรา ๑๔๒^{๘๓} ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดแบบใบอนุญาตใช้เรือ ตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตใช้เรือ และการออกใบอนุญาตใช้เรือ

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๔๓^{๘๔} การออกใบอนุญาต หรือการออกใบอนุญาตใหม่แทนฉบับเดิมที่หมดอายุ สำหรับเรือที่บัญญัติไว้ในหมวดที่ ๓ หมวดที่ ๔ และหมวดที่ ๕ ในภาคที่ ๒ ให้เรียกค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินฉบับละสองพันบาท

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจกำหนดเรือที่ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมในวรรคหนึ่งไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔๔^{๘๕} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๔๕^{๘๖} ใบอนุญาตนั้นจะสับเปลี่ยนกันใช้ไม่ได้ แต่ถ้าในระหว่างที่ใบอนุญาตยังไม่หมดอายุ เรือนั้นได้เปลี่ยนเจ้าของกันไปแล้วก็ให้จัดการโอนกรรมสิทธิ์กันได้ แต่ต้องแจ้งความให้เจ้าท่าทราบด้วย เพื่อเจ้าท่าจะได้แก้ไขใบอนุญาตเปลี่ยนชื่อในบัญชีทะเบียนไว้เป็นสำคัญ โดยเรียกค่าธรรมเนียม ถ้าเป็นเรือเล็ก เรือบรรทุกสินค้าหรือเรือเปิดทะเล ฯลฯ เป็นเงินสองบาท ถ้าเป็นเรือ นอกจากที่ว่ามานี้เป็นเงินยี่สิบบาท

มาตรา ๑๔๖ เมื่อยังไม่ได้จัดการโอนในทะเบียนและในใบอนุญาตตามที่บังคับไว้ในมาตรา ๑๔๕ ท่านว่าผู้ที่โอนนั้น ต้องคงเป็นผู้รับผิดชอบอยู่ก่อนตามบัญญัติในมาตรา ๒๔๘ และ ๒๔๙ และให้ถือว่าการโอนนั้นยังใช้โดยชอบด้วยกฎหมายไม่ได้สำหรับคนผู้อื่นที่ยังไม่รู้ในเรื่องการโอนนั้น

มาตรา ๑๔๗ ถ้าในระหว่างอายุใบอนุญาตฉบับใด กระดาศใบอนุญาตนั้นลบลื่อนจนอ่านไม่ชัดก็ดี หรือสูญหายไปก็ดี ท่านห้ามมิให้ใช้เรือลำนั้น จนกว่าเจ้าท่าจะได้ออกสำเนาใบอนุญาตฉบับใหม่ให้ ถ้าเป็นการที่สูญหายจะขอใหม่ ให้ยื่นเรื่องราวเป็นลายลักษณ์อักษร

มาตรา ๑๔๘ ใบอนุญาตฉบับใหม่ที่ออกให้แทนเช่นว่ามานั้น ให้มีอักษรว่า “สำเนา

^{๘๓} มาตรา ๑๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๓๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๘๔} มาตรา ๑๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๐

^{๘๕} มาตรา ๑๔๔ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๑

^{๘๖} มาตรา ๑๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๐

ใบอนุญาต” เขียนลงไว้เป็นสำคัญ และให้ใช้ได้ชอบด้วยกฎหมายเพียงกำหนดเวลาที่ฉบับเดิมยังไม่หมดอายุ

มาตรา ๑๔๙^{๘๗} การออกสำเนาใบอนุญาต ให้เรียกค่าธรรมเนียมกึ่งอัตราค่าธรรมเนียมออกใบอนุญาต แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

มาตรา ๑๕๐ ผู้ที่ควบคุมเรือกำปั่นและเรือเล็กลำใด ที่ได้จดทะเบียนแล้ว ต้องรักษาใบอนุญาตไว้ในเรือนั้นเสมอ

มาตรา ๑๕๑ ผู้ที่ควบคุมเรือกำปั่นและเรือเล็กลำใดที่เป็นเรือต้องจดทะเบียนนั้น เมื่อเจ้าพนักงานออกใบอนุญาต หรือเจ้าพนักงานกองตระเวน หรือเจ้าพนักงานกรมการขนส่งทางน้ำ และพาณิชย์นาวิ* หรือผู้ที่เช่าเรือลำนั้นมีความประสงค์จะขอตรวจดูใบอนุญาตสำหรับเรือลำนั้นแล้ว ผู้ควบคุมต้องนำมาแสดงให้เห็นปรากฏ

มาตรา ๑๕๒^{๘๘} ผู้ใดเป็นผู้ควบคุมเรือกำปั่นหรือเรือเล็กลำใดที่มีใบอนุญาตหรือยังไม่มีใบอนุญาตก็ดี ถ้าและผู้นั้นรู้อยู่แล้วนำเอาใบอนุญาตสำหรับเรือลำอื่นออกแสดงและใช้เป็นใบอนุญาตสำหรับเรือลำที่ตนเป็นผู้ควบคุม หรือผู้ใดจัดหาใบอนุญาตมาเพื่อใช้ในการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๓ ห้ามมิให้เรือกำปั่นลำใดเอาชื่อของเรือลำอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วมาใช้ ถ้าและเรือกำปั่นลำใดที่ขอรับใบอนุญาตมีชื่อพ้องกันกับเรือลำอื่น เจ้าท่าต้องขอให้ผู้ที่ยื่นเรื่องราวขอรับใบอนุญาตนั้นเปลี่ยนชื่อเรือเป็นอย่างอื่น และให้ยับยั้งการออกใบอนุญาตไว้จนกว่าจะได้เปลี่ยนชื่อเรือนั้น

มาตรา ๑๕๔^{๘๙} เจ้าของเรือกำปั่นลำใดจะเปลี่ยนชื่อเรือที่จดทะเบียนไว้แล้ว ต้องนำชื่อใหม่ไปจดทะเบียนทันที และเสียค่าธรรมเนียมจดทะเบียนครั้งละห้าสิบบาท

มาตรา ๑๕๕^{๙๐} ห้ามมิให้เรือกลไฟหรือเรือยนต์ลำใดบรรทุกผู้โดยสารมากกว่าจำนวนที่แจ้งในใบอนุญาตสำหรับเรือลำนั้น

^{๘๗} มาตรา ๑๔๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๐

^{๘๘} มาตรา ๑๕๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๘๙} มาตรา ๑๕๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๐

^{๙๐} มาตรา ๑๕๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๖๑^{๙๒} ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔๕ มาตรา ๑๔๗ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๖๒ ทวิ มาตรา ๑๖๒ ตริ มาตรา ๑๖๖ มาตรา ๑๖๗ มาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๗๑ หรือมาตรา ๑๗๓ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๖๑ ทวิ^{๙๓} นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือกลไฟหรือเรือยนต์ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวดที่ ๒ การตรวจเซอร์เวย์เรือ

มาตรา ๑๖๒^{๙๔} เจ้าพนักงานออกใบอนุญาตจะออกใบอนุญาตใช้เรือหรือเปลี่ยนใบอนุญาตใช้เรือแทนฉบับเดิมให้แก่เรือลำใด ให้กระทำได้ต่อเมื่อมีใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือซึ่งเจ้าพนักงานตรวจเรือได้ออกให้ไว้ แสดงว่าเรือลำนั้นได้รับการตรวจตามกฎหมายข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ และปรากฏว่า เป็นเรือที่อยู่ในสภาพปลอดภัยและเหมาะสมสำหรับการใช้นั้นในช่วงระหว่างเวลาสิบสองเดือน หรือน้อยกว่านั้น

มาตรา ๑๖๒ ทวิ^{๙๕} เรือที่เป็นเรือเดินทะเลระหว่างประเทศ ต้องมีใบสำคัญรับรองเกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ตามมาตรา ๑๖๓ (๓) เว้นแต่

- (๑) เรือของทางราชการทหารไม่ว่าจะเป็นของประเทศไทยหรือของต่างประเทศหรือเรือลำเลียงทหารไม่ว่าจะเป็นเรือไทยหรือเรือต่างประเทศ
- (๒) เรือสินค้าขนาดต่ำกว่าห้าร้อยตันกรอสส์
- (๓) เรือที่มีใช้เรือกล
- (๔) เรือไม้ที่ต่อแบบโบราณ
- (๕) เรือสำราญและกีฬา
- (๖) เรือประมง

^{๙๒} มาตรา ๑๖๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๙๓} มาตรา ๑๖๑ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๙๔} มาตรา ๑๖๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๙๕} มาตรา ๑๖๒ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

มาตรา ๑๖๒ ตี^{๖๖} เรือทุกลำต้องมีใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุกตามมาตรา ๑๖๓

(๔) เว้นแต่

(๑) เรือของทางราชการทหาร ไม่ว่าจะ เป็นของประเทศไทยหรือของต่างประเทศ

(๒) เรือที่วางกระดูกงูในวันหรือหลังวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่มีความยาว ฉากน้อยกว่าสี่สิบสี่เมตร

(๓) เรือที่วางกระดูกงูก่อนวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่มีขนาดต่ำกว่าหนึ่ง ร้อยห้าสิบตันกรอสส์

(๔) เรือสำราญและกีฬา

(๕) เรือประมง

มาตรา ๑๖๓^{๖๗} ให้เจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออก กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการออกใบสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือ

(๒) ใบสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทย

(๓) ใบสำคัญรับรองเกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล

(๔) ใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุก

(๕) ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่อการอื่น ๆ

กฎข้อบังคับนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๖๔^{๖๘} ผู้ยื่นเรื่องราวขอรับใบสำคัญตามมาตรา ๑๖๓ ต้องเตรียมเรือไว้ให้ เจ้าพนักงานตรวจเรือตรวจตามกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ

มาตรา ๑๖๔ ทวิ^{๖๙} ผู้ยื่นเรื่องราวตามมาตรา ๑๖๔ ประสงค์จะให้เจ้าพนักงานตรวจ เรือตรวจเรือนอกสถานที่ราชการไม่ว่าในหรือนอกเวลาราชการ นอกจากต้องเสียค่าธรรมเนียมการ ตรวจเรือตามมาตรา ๑๖๕ แล้ว ให้เสียค่าเดินทางและค่าธรรมเนียมสำหรับการเดินทางไปตรวจเรือ นอกสถานที่ราชการไม่ว่าในหรือนอกเวลาราชการ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่า เดินทางและค่าธรรมเนียมสำหรับการเดินทางไปตรวจเรือนอกสถานที่ราชการไม่ว่าในหรือนอกเวลา ราชการ

^{๖๖} มาตรา ๑๖๒ ตี^{๖๖} เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๖๗} มาตรา ๑๖๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๖๘} มาตรา ๑๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๖๙} มาตรา ๑๖๔ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๖๕ ค่าธรรมเนียมการตรวจนั้น ต้องเสียตามพิกัดที่กำหนดไว้ในกฎ
ข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ

หมวดที่ ๓

ว่าด้วยเรือกลไฟทุกอย่าง

มาตรา ๑๖๖ เรือกลไฟทุกลำต้องมีชื่อเรือเป็นอักษรไทยและอักษรฝรั่งเขียนหรือติด
ไว้ในที่เด่นแลเห็นได้ง่ายที่หัวเรือทั้งสองแคม ถ้าเป็นเรือกลไฟเดินทะเลต้องเขียนหรือติดชื่อเรือและชื่อ
เมืองที่ได้จดทะเบียนเรือไว้ที่ท้ายเรือด้วย ถ้าเป็นเรือไม่มีชื่อขณะนั้นต้องเขียนหรือติดเลขลำดับของ
ใบอนุญาตสำหรับเรือเป็นเลขไทยและเลขฝรั่งไว้ที่หัวเรือทั้งสองแคม และห้ามมิให้เอาสิ่งใดปิดบังชื่อ
หรือเลขที่ว่าเป็นอันขาด

มาตรา ๑๖๗ บรรดาเรือกลไฟสำหรับให้เช่าต้องเอาใบอนุญาตสำหรับเรือและ
สำเนาข้อบังคับที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้และในหมวดที่ ๑ ใส่กรอบแขวนไว้ในที่เด่นในเรือที่คนทั้งหลาย
อ่านได้ง่าย

มาตรา ๑๖๘ บรรดาเรือกลไฟสำหรับให้เช่า ซึ่งมีใช้เรือกลไฟเดินทะเล ต้องเขียน
เลขลำดับของใบอนุญาตสำหรับเรือเป็นเลขไทยและเลขฝรั่งที่หัวเรือขวาข้างชื่อเรือ และต้องเขียน
ชื่อและเลขเช่นนั้นไว้ที่ท้ายเรือด้วย จำนวนคนโดยสารที่อนุญาตให้บรรทุกได้นั้น ต้องเขียนหรือติดไว้
ในที่เด่นแลเห็นได้ง่ายจากภายนอกทั้งสองข้างลำเรือ และห้ามมิให้เอาสิ่งใดปิดบังชื่อหรือเลขเช่นว่ามา
นี้เป็นอันขาด

มาตรา ๑๖๙ เนื้อที่ในเรือสำหรับให้คนโดยสารคนหนึ่ง ๆ จะต้องมิขนาดเท่าไรนั้น
จะได้กำหนดไว้โดยชัดในกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ และเรือลำใดจะยอมให้บรรทุกคนโดยสาร
ได้กี่คนนั้นจะได้กำหนดไว้ในใบอนุญาตสำหรับเรือ

มาตรา ๑๗๐^{๑๐๐} เมื่อเจ้าท่าตรวจพบว่าเรือที่ได้รับอนุญาตให้บรรทุกคนโดยสาร
บรรทุกสินค้า หรือบรรทุกคนโดยสารและสินค้าลำใดอยู่ในสภาพไม่ปลอดภัยต่อคนโดยสารมีสภาพไม่
เหมาะสมกับการใช้ ให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งห้ามใช้เรือลำนั้นจนกว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองจะได้แก้ไข
ให้เรียบร้อย

ผู้ใดใช้เรือที่เจ้าท่าสั่งห้ามใช้ตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึง

^{๑๐๐} มาตรา ๑๗๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ.

หนึ่งหมื่นบาท^{๑๐๑}

มาตรา ๑๗๑ ในเรือลำใดถ้าใช้เนื้อที่ที่กำหนดสำหรับคนโดยสารเป็นที่วางสิ่งของกินเนื้อที่มาน้อยเท่าคนโดยสารก็คน ต้องลดจำนวนคนโดยสารที่อนุญาตให้บรรทุกได้นั้นลงเพื่อให้สมกัน

มาตรา ๑๗๒ ในใบอนุญาตต้องกล่าวว่า แรงสติมที่หม้อน้ำของเรือนั้นควรมีหรืออนุญาตให้มีได้เพียงใดเป็นอย่างมากที่สุด ถ้าเจ้าของหรือผู้ใช้จักรหรือนายเรือ ๆ กลไฟล้าใดใช้แรงสติมเกินกว่าที่อนุญาตให้ใช้ก็ดี หรือเอาของหนักหรือสิ่งใดถ่วงหรือกดที่ (เซพติแวลฟ์) คือเครื่องสำหรับให้พ่นสติมไอน้ำเพื่อป้องกันอันตรายไว้โดยมิควรก็ดี ท่านว่ามีความผิดต้องระวางโทษปรับเงินไม่เกินกว่าห้าร้อยบาท

มาตรา ๑๗๓ ถ้ามีอุบัติเหตุอันตรายเกิดขึ้นในเรือกลไฟล้าใดแก่ลำเรือ หรือหม้อน้ำหรือเครื่องจักร หรือแก่คนโดยสาร หรือบุคคลใด ๆ ก็ดี หรือมีอุบัติเหตุอันตราย ซึ่งเรือลำนั้นเป็นต้นเหตุก็ดี ท่านว่าต้องแจ้งความไปยังเจ้าท่าโดยพลัน

มาตรา ๑๗๔^{๑๐๒} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๗๕^{๑๐๓} ผู้ใดใช้เรือผิดจากเงื่อนไขหรือข้อกำหนดในใบอนุญาตใช้เรือ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๗๖^{๑๐๔} เรือลำใดบรรทุกเกินกว่าที่กำหนดในใบสำคัญรับรองแวนน้ำบรรทุก เจ้าท่ามีอำนาจที่จะกักเรือลำนั้นไว้ และสั่งให้นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือจัดการให้เรือลำนั้นบรรทุกให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

ถ้านายเรือหรือผู้ควบคุมเรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่าตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

หมวดที่ ๔

ว่าด้วยเรือใบ, เรือโป๊ะจ่าย,

เรือลำเลียง, เรือเปิดทะเลและอื่น ๆ และเรือสำเภา

^{๑๐๑} มาตรา ๑๗๐ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๐๒} มาตรา ๑๗๔ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๐

^{๑๐๓} มาตรา ๑๗๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๐๔} มาตรา ๑๗๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๗๗ ในใบอนุญาตทุกฉบับสำหรับเรือใบ, เรือโป๊ะจ่าย, เรือลำเลียง, เรือเปิดทะเล, และอื่น ๆ, และเรือสำเภานั้น ต้องชี้แจงขนาดกว้างยาว, ลึก, ของเรือ และเรืออากบรรทุกของหนักได้เพียงใด

มาตรา ๑๗๘ เรือที่เข้ามาแล้วเช่นนั้นทุก ๆ ลำต้องมีเลขลำดับของใบอนุญาตสำหรับเรือเป็นเลขไทยและเลขฝรั่งเขียนด้วยสีให้อ่านได้ชัดไว้ที่หัวเรือทั้งสองแคมและที่ท้ายเรือ ห้ามมิให้เขียนเลขอื่นที่มีใช้เลขลำดับของใบอนุญาต และห้ามมิให้เอาสิ่งใดปิดบังเลขที่เขียนไว้เป็นอันขาด

มาตรา ๑๗๙ ห้ามมิให้เรือโป๊ะจ่าย, เรือลำเลียง, เรือเปิดทะเลและอื่น ๆ และเรือสำเภา มีท้องเรือปลอม หรือมีระวาง หรือที่ลับสำหรับซ่อนสินค้าหรือซ่อนบุคคล

มาตรา ๑๘๐^{๑๐๕} (ยกเลิก)

หมวดที่ ๕

ว่าด้วยเรือบรรทุกสินค้าและเรือเล็กต่าง ๆ

มาตรา ๑๘๑^{๑๐๖} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๘๒^{๑๐๗} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๘๓ เมื่อมีผู้ยื่นเรื่องราวขอรับใบอนุญาต หรือขอเปลี่ยนใบอนุญาตใหม่แทนฉบับเดิมที่หมดอายุ สำหรับเรือบรรทุกสินค้าหรือเรือเล็กลำใด ๆ ถ้าเจ้าท่ามีเหตุอันสมควรที่จะสงสัยว่าได้มีการละเมิดที่เกี่ยวกับเรือนั้นเอง หรือเกี่ยวกับใบอนุญาตใด ๆ สำหรับเรือนั้นไซ้ ท่านว่าเจ้าท่ามีอำนาจที่จะรอกการออกใบอนุญาตตามที่ขอขึ้นและกักเรือลำนั้น ๆ ไว้เพื่อไต่สวนต่อไป ถ้าและไต่สวนตกลงในชั้นที่สุดว่าไม่ควรออกใบอนุญาตให้ฉะนั้น ให้ถือว่าเรือลำนั้นจุทรัพย์สมบัติที่เก็บได้ตามความมุ่งหมายของบัญญัติในมาตรา ๑๒๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘๔ ในใบอนุญาตสำหรับเรือบรรทุกสินค้า ต้องชี้แจงขนาดกว้างยาวและลึกของลำเรือและจำนวนน้ำหนักที่เรือนั้นมีกำลังบรรทุกได้เพียงใด

^{๑๐๕} มาตรา ๑๘๐ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๐

^{๑๐๖} มาตรา ๑๘๑ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๑

^{๑๐๗} มาตรา ๑๘๒ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๑

มาตรา ๑๘๕ ในใบอนุญาตสำหรับเรือเล็กต่าง ๆ ที่รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ต้องชี้แจงจำนวนคนโดยสารที่อนุญาตให้เรื่อนั้นบรรทุกได้ ถ้าเป็นเรือที่ใช้ทั้งสำหรับบรรทุกสินค้าและรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ฉะนั้น ในใบอนุญาตต้องชี้แจงขนาดกว้างยาวและลึกของลำเรือและกำลังของเรือที่บรรทุกของหนักได้เพียงใด และจำนวนคนโดยสารที่อนุญาตให้บรรทุกได้นั้นด้วย

มาตรา ๑๘๖ เรือบรรทุกสินค้าและเรือเล็กต่าง ๆ ทุกลำ ที่ใช้สำหรับให้เช่าหรือรับจ้างและได้รับใบอนุญาตสำหรับเรือแล้วนั้น ต้องมีเลขลำดับของใบอนุญาตเป็นเลขไทยที่เขียนด้วยสีอ่านได้ชัดไว้ที่หัวเรือทั้งสองแคม ห้ามไม่ให้มีเลขอย่างอื่นเขียนไว้ในที่นั้นเป็นอันขาด และต้องสลักเลขลำดับนั้นลงไว้ในที่แลเห็นได้ง่ายในลำเรื่อนั้น ๆ ด้วย ถ้าเป็นเรือสำหรับรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ต้องเขียนจำนวนคนโดยสารที่อนุญาตให้บรรทุกได้นั้น ด้วยสีลงไว้ในที่แลเห็นได้ง่ายในลำเรื่อนั้นเป็นอักษรเลขไทยและเลขฝรั่ง และที่เขียนไว้เช่นนี้ห้ามมิให้เอาสิ่งใดปิดบังไว้เป็นอันขาด

มาตรา ๑๘๗ ห้ามมิให้เรือบรรทุกสินค้าและเรือเล็ก ๆ ลำใด ๆ มีห้องเรือปลอมหรือมีที่ลับอย่างใด ๆ สำหรับซ่อนสิ่งของหรือบุคคล

มาตรา ๑๘๘^{๑๐๘} (ยกเลิก)

ภาคที่ ๓

ข้อบังคับพิเศษ

หมวดที่ ๑

ข้อบังคับสำหรับเรือกำปั่นและเรือต่าง ๆ
ที่บรรทุกสิ่งของที่อาจทำให้เกิดอันตรายขึ้นได้

มาตรา ๑๘๙^{๑๐๙} ให้เจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดชั้นของสิ่งของและสิ่งของที่อาจทำให้เกิดอันตรายได้

มาตรา ๑๙๐^{๑๑๐} ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบรรจุหีบห่อ การจัดเก็บ การจัดแยก การจัดท่าและแสดงเครื่องหมาย การจัดให้มีเอกสารที่จำเป็น และการขนถ่ายสิ่งของที่อาจทำให้เกิดอันตรายขึ้นได้ใน การ

^{๑๐๘} มาตรา ๑๘๘ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๐

^{๑๐๙} มาตรา ๑๘๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๑๑๐} มาตรา ๑๙๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

ขนส่งตามหมวดนี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๙๑^{๑๑๑} การขนถ่ายสิ่งของที่อาจทำให้เกิดอันตรายขึ้นได้ จากเรือลำหนึ่ง ไปยังเรืออีกลำหนึ่ง การขนถ่ายจากเรือขึ้นบก หรือการขนถ่ายจากบกลงเรือ นายเรือหรือตัวแทน เจ้าของเรือต้องแจ้งให้เจ้าท่าทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนการขนถ่าย และห้ามมิให้ขน ถ่ายจนกว่าจะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า

ให้อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี*โดยอนุมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยกเว้นเรือชนิดใดหรือการขนถ่ายประเภทใดที่จะไม่ต้องอยู่ในบังคับแห่งบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๑๙๒^{๑๑๒} ให้อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี*โดยอนุมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เรือชนิดหนึ่งชนิดใดที่ บรรทุกสิ่งของที่อาจทำให้เกิดอันตรายขึ้นได้ ต้องชักธงหรือแสดงเครื่องหมายหรือต้องให้สัญญาณใด ๆ ตามที่กำหนดได้

มาตรา ๑๙๓^{๑๑๓} ในการส่งสิ่งของที่อาจทำให้เกิดอันตรายขึ้นได้โดยทางเรือผู้ส่งต้อง จัดให้มีฉลากแสดงสภาพอันตรายของสิ่งของนั้นให้ชัดเจนที่หีบห่อ และต้องแจ้งเป็นหนังสือเกี่ยวกับ สภาพอันตรายของสิ่งของนั้น ตลอดจนชื่อและที่อยู่ของผู้ส่งให้นายเรือทราบในขณะที่หรือก่อนการนำ สิ่งของนั้นขึ้นเรือ

ห้ามมิให้ผู้ใดส่งหรือรับขนโดยทางเรือซึ่งสิ่งของที่อาจทำให้เกิดอันตรายขึ้นได้ที่มีได้มีการปฏิบัติให้ถูกต้องตามวรรคหนึ่ง หรือมีการปฏิบัติตามแต่มีข้อความอันเป็นเท็จ

มาตรา ๑๙๔^{๑๑๔} นายเรือต้องตรวจสอบอย่างระมัดระวังตามควรแก่กรณีให้มี การนำสิ่งของที่อาจทำให้เกิดอันตรายขึ้นได้ขึ้นบนเรือโดยฝ่าฝืนกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๙๐

ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการลักลอบนำสิ่งของที่อาจทำให้เกิดอันตรายขึ้นได้ ขึ้นบนเรือ นายเรืออาจปฏิเสธที่จะรับหีบห่อนั้นได้ เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองจะให้เปิดหีบห่อ เพื่อตรวจดู

^{๑๑๑} มาตรา ๑๙๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๑๒} มาตรา ๑๙๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๑๓} มาตรา ๑๙๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๑๔} มาตรา ๑๙๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๙๕^{๑๑๕} ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙๒ หรือมาตรา ๑๙๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๙๖^{๑๑๖} ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙๐ มาตรา ๑๙๑ หรือมาตรา ๑๙๓ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวดที่ ๒

ข้อบังคับว่าด้วยน้ำมันปิโตรเลียม

อย่างบรรทุกในถังระวาง

มาตรา ๑๙๗^{๑๑๗} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๙๘^{๑๑๘} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๙๙ เรือกำปั่นถึงทุกลำที่เข้ามาถึงในเขตท่าหรือลำแม่น้ำใด ๆ ในประเทศไทย และมีน้ำมันปิโตรเลียมอย่างบรรทุกในถังระวางมาในเรือ ท่านว่าเรือนั้นต้องรีบไปยังที่ท่าขนสินค้าซึ่งได้รับอนุญาตสำหรับขนน้ำมันปิโตรเลียมอย่างนั้นโดยพลัน และห้ามมิให้เรือลำนั้นถอยไปจากที่นั้นโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า

มาตรา ๒๐๐ ในระหว่างเวลาที่เรือกำปั่นถึงลำใด ซึ่งมีน้ำมันปิโตรเลียมอย่างบรรทุกในถังระวางอยู่ในเรือยังพักอยู่ในเขตท่าหรือลำแม่น้ำตำบลใด ๆ ในประเทศไทย ท่านห้ามมิให้ใช้ไฟหรือโคมนอกจากโคมไฟฟ้าบนเรือหรือในที่ใกล้ชิดกับเรือลำนั้น ในขณะที่ถังระวางหรือห้องบรรทくな้ำมันปิโตรเลียมยังเปิดอยู่หรือกำลังถ่ายหรือรับน้ำมันปิโตรเลียมหรือในขณะที่ฝาครอบปากกระวางยังเปิดอยู่ และห้ามบรรดาคคนในเรือนั้นทุกคนมิให้สูบบุหรี่หรือมีไม้ขีดไฟอยู่กับตัว แต่ที่บังคับไว้เหล่านี้ต้องถือว่าไม่เป็นการห้ามไฟคร้ว หรือไฟในห้องเครื่องจักรสำหรับให้เกิดสติมพอให้เรือถอยเข้าหรือถอยออกที่ท่านขนสินค้าเช่นว่ามาแล้ว หรือออกไปยังทะเล หรือเพื่อให้มีแรงสติมสำหรับทำการถ่ายน้ำมันปิโตรเลียมที่ยังมีอยู่นั้นออกจากเรือ

^{๑๑๕} มาตรา ๑๙๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๑๖} มาตรา ๑๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๑๗} มาตรา ๑๙๗ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๑๘} มาตรา ๑๙๘ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๒๐๑^{๑๑๙} (ยกเลิก)

มาตรา ๒๐๒^{๑๒๐} (ยกเลิก)

มาตรา ๒๐๓^{๑๒๑} (ยกเลิก)

มาตรา ๒๐๔^{๑๒๒} ผู้ใดเท ทิ้ง หรือปล่อยให้น้ำมันปิโตรเลียมหรือน้ำมันที่ปนกับน้ำรั่วไหลด้วยประการใด ๆ ลงในเขตท่า แม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบ หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐๕ ในไม่ว่าเวลาใด ห้ามมิให้เรือกำปั่นถึงเข้าไปยังท่าหรือเข้าจอดเทียบท่ามากกว่าลำหนึ่ง และในขณะที่เรือกำปั่นถึงลำใดกำลังถ่ายน้ำมันปิโตรเลียมจากเรือ หรือรับน้ำมันปิโตรเลียมลงบรรทุกในเรือ ห้ามมิให้เรือกำปั่นหรือเรือลำอื่นหรือเรือสำเภาลำหนึ่งลำใดอยู่เทียบท่าเดียวกัน หรือเทียบกับกำปั่นถึงลำนั้นเป็นอันขาด

มาตรา ๒๐๖ เรือกำปั่นถึงลำใดที่บรรทุกน้ำมันปิโตรเลียมอยู่ในถังระวางเรือ หรือที่เพิ่งจะเสร็จการถ่ายน้ำมันปิโตรเลียมที่บรรทุกมาเช่นนั้นจากเรือก็ดี ท่านห้ามมิให้เคลื่อนจากที่ ๆ จอดอยู่นั้นโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า ถ้าและเจ้าท่าเห็นเป็นที่พอใจว่าเรือกำปั่นถึงลำใดไม่มีน้ำมันปิโตรเลียมอยู่ในเรือ และได้ล้างชำระเปิดให้อากาศเข้าออกในถังระวางเรือโดยสะอาดสนิทแล้ว เจ้าท่าอนุญาตให้เรือลำนั้นเลื่อนไปจอดยังที่ใดตามที่จะกำหนดให้ไว้นั้นก็ไ้

มาตรา ๒๐๗^{๑๒๓} (ยกเลิก)

มาตรา ๒๐๘^{๑๒๔} ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙๙ มาตรา ๒๐๐ มาตรา ๒๐๕ หรือมาตรา ๒๐๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^{๑๑๙} มาตรา ๒๐๑ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๒๐} มาตรา ๒๐๒ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๒๑} มาตรา ๒๐๓ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๒๒} มาตรา ๒๐๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๒๓} มาตรา ๒๐๗ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๒๔} มาตรา ๒๐๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

หมวดที่ ๓

ข้อบังคับว่าด้วยการทอdsmอใกล้เคียงหรือเกาะสมอข้ามสาย
ท่อหรือสิ่งก่อสร้างที่ทอดใต้น้ำ^{๑๒๕}

มาตรา ๒๐๙^{๑๒๖} สายโทรเลข สายโทรศัพท์ สายไฟฟ้าหรือสายอื่นใด หรือท่อหรือสิ่งก่อสร้างที่ทอดใต้น้ำ ในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชน หรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย ให้เจ้าท่าจัดให้มีเครื่องหมายแสดงไว้ ณ ที่ซึ่งสายท่อหรือสิ่งก่อสร้างนั้นทอดลงน้ำ เครื่องหมายนั้นให้ทำเป็นเสาสูงมีป้ายใหญ่สีขาวรูปกลมติดที่ปลายเสาในกลางป้ายมีข้อความภาษาไทยและภาษาอังกฤษว่า “สาย ท่อหรือสิ่งก่อสร้างใต้น้ำ ห้ามทอdsmอและเกาะสมอ” และในกรณีให้เห็นสมควรเจ้าท่าจะจัดให้มีการวางทุ่นหรือเครื่องหมายอื่นใดแสดงไว้ด้วยก็ได้

ห้ามมิให้เรือลำใดทอdsmอภายในระยะข้างละหนึ่งร้อยเมตรนับจากที่ซึ่งสายท่อหรือสิ่งก่อสร้างใต้น้ำทอดอยู่ หรือเกาะสมอข้ามสาย ท่อหรือสิ่งก่อสร้างที่ทอดใต้น้ำนั้น

มาตรา ๒๑๐^{๑๒๗} นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือลำใดทอdsmอเรือภายในเขตที่ต้องห้ามตามความในหมวดนี้ หรือเกาะสมอ หรือลากแห อวน เครื่องจับสัตว์น้ำ หรือเครื่องมือใด ๆ ข้ามเขตเหล่านั้น ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามร้อยบาทถึงสามพันบาท และถ้าการกระทำดังกล่าวเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่สาย ท่อ หรือสิ่งก่อสร้างใด ๆ ที่ทอดใต้น้ำด้วย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการซ่อมสายท่อหรือสิ่งก่อสร้างใต้น้ำที่เสียหายเนื่องจากการที่ได้ทอdsmอหรือเกาะสมอหรือลากของข้ามสาย ท่อหรือสิ่งก่อสร้างนั้นด้วย

ในระหว่างการดำเนินคดีเกี่ยวกับการกระทำผิดตามวรรคหนึ่ง เจ้าท่ามีอำนาจที่จะกักเรือที่เกี่ยวข้องไว้ได้ จนกว่าจะมีประกันมาวางสำหรับเงินค่าปรับหรือค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมตามที่เจ้าท่ากำหนดตามควรแก่กรณี

มาตรา ๒๑๑ ตามความในหมวดนี้ เมื่อเรือลำใดแล่นข้ามเขตอันต้องห้ามดังที่ตามมาแล้วแห่งใด ถ้ามิได้ชักสมอขึ้นพ้นจากน้ำจนแลเห็นได้ ท่านให้ถือว่าเรือลำนั้นเท่ากับได้เกาะสมอข้ามเขตที่ต้องห้าม

หมวดที่ ๔

^{๑๒๕} ชื่อหมวดที่ ๓ ข้อบังคับว่าด้วยการทอdsmอใกล้เคียงหรือเกาะสมอข้ามสายท่อหรือสิ่งก่อสร้างที่ทอดใต้น้ำ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๒๖} มาตรา ๒๐๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๒๗} มาตรา ๒๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

ว่าด้วยค่าธรรมเนียมประภาคาร

มาตรา ๒๑๒^{๑๒๘} ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๒๑๓ เรือเดินในทะเลที่เข้ามาในน่านน้ำไทย หรือที่เดินจากท่าหนึ่งถึงอีกท่าหนึ่งต้องเสียค่าธรรมเนียมประภาคาร ทุ่นหมายร่องน้ำ และคอมไฟ แก่เจ้าพนักงานที่ได้แต่งตั้งไว้เพื่อการนั้นตามอัตราและวิธีการที่จะได้มีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นครั้งคราว

มาตรา ๒๑๓^{๑๒๙} เรือต่อไปนี้ให้ยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมประภาคาร ทุ่นหมายร่องน้ำ และคอมไฟ ตามมาตรา ๒๑๒ คือ

- (๑) เรือของรัฐบาลไทย
- (๒) เรือยอชต์ของเอกชน
- (๓) เรือของรัฐบาลต่างประเทศ
- (๔) เรือที่ใช้เฉพาะขนถ่ายสินค้าหรือคนโดยสารไปมาภายในเขตท่าเดียวกัน หรือระหว่างท่ากับที่ทอดจอดเรือภายนอกแห่งท่านั้น

- (๕) เรือค้าขายฝัสดขนาดบรรทุกต่ำกว่า ๘๐๐ ตัน
- (๖) เรือเดินทางซึ่งมีแต่อับเฉาไม่ได้ชำระวางบรรทุกและไม่มีคนโดยสาร
- (๗) เรือที่เข้ามาเฉพาะจัดหาเชื้อเพลิง เครื่องพัสตุ หรือเสบียงสำหรับเรือลำนั้นเท่านั้น

(๘) เรือที่เข้ามาเพราะถูกพายุ หรือเพื่อทำการซ่อมแซม หรือเพราะเกิดเสียหาย แต่เรือที่ว่านี้จะต้องไม่ขนถ่ายสินค้าลงหรือขึ้นนอกจากสินค้าที่จำต้องขนลง เพื่อการซ่อมแซมที่ว่านี้ และภายหลังได้ขนสินค้านั้นขึ้นเรือ

มาตรา ๒๑๔^{๑๓๐} (ยกเลิก)

มาตรา ๒๑๕^{๑๓๑} เรือลำใดซึ่งจะต้องเสียค่าธรรมเนียมประภาคาร ทุ่นหมายร่องน้ำ และคอมไฟ มาขอใบปล่อยเรือ ให้เจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานศุลกากรหรือเจ้าพนักงานอื่นผู้มีหน้าที่ออกใบปล่อยเรือขอตรวจดูใบเสร็จค่าธรรมเนียมนั้น ถ้าปรากฏว่าได้เสียค่าธรรมเนียมแล้ว จึงให้ออกใบปล่อยเรือให้

^{๑๒๘} มาตรา ๒๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗

^{๑๒๙} มาตรา ๒๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗

^{๑๓๐} มาตรา ๒๑๔ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗

^{๑๓๑} มาตรา ๒๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗

มาตรา ๒๑๖^{๓๒} นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือผู้ใดพยายามจะนำเรือไปจากน่านน้ำไทย โดยไม่ได้เสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๒๑๒ หรือไม่ยอมให้วัดขนาดเรือที่ตนเป็นผู้ควบคุมเพื่อประโยชน์ในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท

หมวดที่ ๕

ข้อบังคับสำหรับการป้องกันโรคภัยอันตราย

มาตรา ๒๑๗ เมื่อได้รับข่าวว่ามีไข้หวัดตกโรค ไข้ทรพิษ ไข้กาฬโรค ไข้จับ หรือโรคร้ายต่าง ๆ ที่มีอาการติดกันได้ เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในเมืองท่าหรือตำบลใด ๆ ภายนอกพระราชอาณาเขตไทย ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงนครบาลมีอำนาจขอด้วยกฎหมาย ออกประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษา และแจ้งประกาศไปยังกงสุลต่างประเทศทั่วกันว่า เมืองท่าหรือตำบลนั้น ๆ มีโรคภัยที่ติดกันได้ แล้วให้บังคับบรรดาเรือที่จะมาจากเมืองท่าหรือตำบลนั้นให้ไปอยู่ที่สถานีหรือท่าเลทอดสมอเพื่อป้องกันโรคภัยอันตราย และให้กักอยู่ที่นั่น จนกว่าเจ้าพนักงานแพทย์กระทรวงนครบาลหรือเจ้าพนักงานรองซึ่งต่อไปจะเรียกว่าเจ้าพนักงานแพทย์นั้น จะอนุญาตปล่อยให้ไปได้

[คำว่า “รัฐมนตรีว่าการ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเทียบตำแหน่งรัฐมนตรีกับตำแหน่งเสนาบดีแต่ก่อน พุทธศักราช ๒๔๗๕]

มาตรา ๒๑๘ ท่าเลสำหรับทอดสมอเรือที่ต้องกักด่านป้องกันโรคภัยอันตรายในน่านน้ำไทยนั้น คือ :-

(๑) ที่เกาะพระ	หน้าสถานีป้องกันโรคภัยอันตราย
(๒) ที่เกาะสีชัง	หน้าด่านศุลกากร
(๓) ที่อ่างศิลา	หน้าด่านศุลกากร
(๔) ที่เมืองสมุทรปราการ	ในแม่น้ำเจ้าพระยาหน้าด่านศุลกากร
(๕) ที่กรุงเทพฯ	ในแม่น้ำเจ้าพระยาหน้าโรงพักกองตระเวน
ตำบลบางคอแหลม

มาตรา ๒๑๙ สถานีป้องกันโรคภัยอันตรายนั้นตั้งอยู่ที่เกาะพระ หรือ ณ ตำบลใด ๆ อีกสุดแล้วแต่จะกำหนดต่อภายหลัง

มาตรา ๒๒๐ ถ้าเรือกำปั่นลำใดที่เข้ามาถึงน่านน้ำไทยมีคนเป็นไข้กาฬโรค ไข้หวัดตกโรค ไข้ทรพิษ ไข้จับ หรือโรคร้ายอย่างหนึ่งอย่างใด ที่ติดกันได้มาในเรือก็ดี หรือเป็นมาแล้วภายใน ๑๔ วันก่อนวันที่เรือมาถึงก็ดี นายเรือหรือผู้ที่บังคับการในเรือลำนั้น ต้องชั่งธงสำหรับบอกว่ามีโรคภัยขึ้นไว้ และต้องทอดสมอจอดเรืออยู่ที่สถานีป้องกันโรคภัยอันตราย จนกว่าเจ้าพนักงานแพทย์จะอนุญาตปล่อยให้ไปจึงไปได้ ถ้าเป็นเรือที่จอดอยู่แล้วในน่านน้ำไทย นายเรือหรือผู้บังคับการในเรือ

^{๓๒} มาตรา ๒๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.

นั้น ต้องชักธงสำหรับบอกว่ามีโรคภัยขึ้นทันที และต้องถอยเรือไปจอดอยู่ยังตำบลที่เจ้าพนักงานแพทย์เห็นสมควร

มาตรา ๒๒๑ เจ้าพนักงานแพทย์ต้องรีบไปไตสวนเหตุการณที่เรื่อนั้น และถ้าเห็นเป็นการจำเป็นสำหรับความป้องกันโรคภัยอันตรายแก่บ้านเมืองที่จะต้องกักเรือและบรรดาคนในเรื่อนั้นไว้ที่ด่านป้องกันโรคภัยอันตราย ก็ให้มีคำสั่งแก่นายเรือหรือผู้ที่บังคับการในเรื่อนั้น ให้พาเรือและคนในเรือไปอยู่ในความกักด่านป้องกันโรคภัยอันตราย

มาตรา ๒๒๒ เมื่อมีคำสั่งดังนั้น เป็นหน้าที่ของนายเรือหรือผู้ควบคุมเรื่อนั้นจะต้องเอาเรื่อนั้นไปยังตำบลที่เจ้าพนักงานจะชี้ให้จอด และต้องจอดกักด่านอยู่ที่นี่จนกว่าจะมีอนุญาตปล่อยให้ไปได้ตามข้อบังคับในกฎหมายนี้

มาตรา ๒๒๓^{๓๓๓} บรรดาเรือที่ต้องกักด่านสำหรับป้องกันโรคภัยอันตรายตามคำสั่งนั้น ในเวลากลางวันให้ชักธงสำหรับบอกว่ามีโรคภัย คือ ธงสีเหลือง มีธงประมวลาอาณัติสัญญาณสากลอยู่ข้างล่าง และในเวลากลางคืนให้ชักโคมไฟสีแดงไว้ที่ปลายเสาหน้า

มาตรา ๒๒๔ บรรดากองเรือรักษาที่เฝ้าอยู่นั้น ในเวลากลางวันให้ชักธงสีเหลืองอย่างเดียวนั้นไว้ที่ท้ายเรือ และในเวลาตั้งแต่พระอาทิตย์ตกจนพระอาทิตย์ขึ้นให้มีโคมไฟไว้ทั้งที่หัวเรือและท้ายเรือ

มาตรา ๒๒๕ ห้ามไม่ให้เรือที่ต้องกักด่านป้องกันโรคภัยอันตรายถอยไปจากที่ โดยมีได้รับหนังสืออนุญาตของเจ้าพนักงานแพทย์

มาตรา ๒๒๖ ห้ามไม่ให้เรือทั้งหลาย นอกจากเรือของเจ้าพนักงานแพทย์เข้าเทียบข้างเรือที่ต้องกักด่านป้องกันโรคภัยอันตราย และห้ามไม่ให้คนผู้ใดไปมาติดต่อกับเรือที่ต้องกักนั้น และห้ามไม่ให้คนผู้ใดในเรือที่ต้องกักนั้นไปมาติดต่อกับบนฝั่ง เว้นแต่การที่อาศัยฝากธุระโดยทางเจ้าพนักงานแพทย์นั้น ยอมให้กระทำได้

มาตรา ๒๒๗ เมื่อเรือลำใดที่มาถึงเมืองท่าใด ๆ ในประเทศไทยกำลังมีโรคภัยที่ติดต่อกันได้ในเรือหรือได้มีมาแล้วภายใน ๑๔ วันก่อนเวลาที่เรือมาถึงนั้นก็ให้ส่งห่อและถุงหนังสือไปรษณีย์แก่เจ้าพนักงานแพทย์ และเมื่อเจ้าพนักงานแพทย์ได้เอารมยาหรือทำตามวิธีป้องกันโรคภัยอย่างใด ๆ ตามที่เห็นสมควรแก่การแล้ว ก็ให้ส่งห่อและถุงหนังสือไปรษณีย์ไปยังที่ว่าการกรมไปรษณีย์ในเมืองนั้นได้

มาตรา ๒๒๘ เมื่อมีวิธีสำหรับป้องกันความติดต่อของโรคภัยได้โดยรัฐมนตรีว่าการ

^{๓๓๓} มาตรา ๒๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

กระทรวงนครบาลยอมเห็นชอบด้วยตามคราวที่สมควรแก่การแล้ว ก็ให้เจ้าพนักงานแพทย์มีอำนาจชอบด้วยกฎหมายอนุญาตให้เรือกลไฟลำใด ๆ ผ่านทางเขตท่ารับถ่ายน้ำและเสบียง และขนสินค้าขึ้นบกได้

[คำว่า “รัฐมนตรีว่าการ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเทียบตำแหน่งรัฐมนตรีกับตำแหน่งเสนาบดีแต่ก่อน พุทธศักราช ๒๔๗๕]

มาตรา ๒๒๙ เมื่อเห็นเป็นการสมควร ให้เจ้าพนักงานแพทย์มีอำนาจบังคับให้เอาคนในเรือลำใดที่ต้องกักด่านป้องกันโรคภัยอันตรายทั้งหมด หรือแต่บางคนขึ้นไปไว้ที่โรงพยาบาลหรือโรงพักที่สถานีป้องกันโรคของเมืองทำนั้นให้พักอาศัยและรักษาอยู่ที่นั้นจนกว่าเจ้าพนักงานแพทย์จะเห็นสมควรให้กลับไปหรือย้ายไปลงเรืออื่นทำการติดต่อกับฝั่งได้

มาตรา ๒๓๐ เมื่อเวลามีคนที่ต้องกักอยู่ที่สถานีป้องกันโรคภัยอันตราย ในเวลากลางวันให้ชักธงสีเหลือง และเวลากลางคืนให้ชักโคมไฟสีแดงขึ้นไว้เป็นสำคัญในที่ ๆ แลเห็นได้ง่าย

มาตรา ๒๓๑ เมื่อมีธงหรือโคมไฟเป็นเครื่องหมายความกักด่านป้องกันโรคภัยอันตรายชักขึ้นไว้เช่นนั้น ห้ามไม่ให้คนผู้ใดนอกจากเจ้าพนักงานแพทย์ หรือคนที่เจ้าพนักงานแพทย์ให้อนุญาตนั้นไปขึ้นบกที่โรงพักด่านป้องกันโรคภัยอันตรายเป็นอันขาด

มาตรา ๒๓๒ เมื่อเจ้าพนักงานแพทย์จะต้องการกองรักษาสำหรับการป้องกันรักษาด่านที่ป้องกันโรคภัยอันตรายให้การเป็นไปตามข้อบังคับการป้องกันโรคภัยอันตราย ก็ให้ผู้บังคับการกองตระเวนจัดให้ตามที่ต้องการ

มาตรา ๒๓๓ ห้ามไม่ให้คนผู้ใดที่ต้องกักอยู่ที่สถานีป้องกันโรคภัยอันตรายไปจากที่นั้นโดยอ้างเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดก่อนที่ได้รับอนุญาตปล่อยจากเจ้าพนักงานแพทย์นั้นเป็นอันขาด

มาตรา ๒๓๔ ถ้าคนผู้ใดขึ้นไปบนเรือที่ต้องกักด่านป้องกันโรคภัยอันตราย หรือเข้าไปหรือจอดเรือขึ้นที่สถานีป้องกันโรคภัยอันตรายโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานแพทย์ คนผู้นั้นจะต้องถูกกักด่านป้องกันโรคภัยอันตราย มีกำหนดเวลาตามที่เจ้าพนักงานแพทย์จะเห็นสมควร

มาตรา ๒๓๕ ถ้าเจ้าพนักงานแพทย์มีความต้องการให้นายเรือที่ต้องกักด่านป้องกันโรคภัยอันตรายจัดหาเรือและเครื่องใช้ต่าง ๆ เพื่อส่งคนโดยสารและลูกเรือของเรือนั้นขึ้นไปไว้ยังโรงพักสถานีป้องกันโรคภัยอันตราย นายเรือต้องปฏิบัติตามทุกประการ

มาตรา ๒๓๖ ถ้ามีคนตายในเรือลำใดที่ต้องกักด่านป้องกันโรคภัยอันตราย หรือตายในเรือที่บังคับให้ไปอยู่ในความกักด่านป้องกันโรคภัยอันตรายก็ดี ต้องจัดการปลงศพผู้ตายตามวิธีที่เจ้าพนักงานแพทย์จะสั่งให้ทำ และผู้เป็นนายเรือลำนั้นจะต้องเป็นธุระจัดการนั้นให้เป็นไปตามคำสั่งของเจ้าพนักงานแพทย์ทุกประการ

มาตรา ๒๓๗ บรรดาเรือต้องกักด่านป้องกันโรคภัยอันตรายนั้น เมื่อได้ส่งคนโดยสาร

ขึ้นไว้ที่สถานีป้องกันโรคภัยอันตรายแล้วต้องล้างและชำระเรือด้วยน้ำยากันโรคร้ายให้เป็นที่พอใจเจ้าพนักงานแพทย์ และเมื่อทำดังนั้นแล้วก็อนุญาตปล่อยเรือลำนั้นไปจากความกักด่านได้

มาตรา ๒๓๘ ผู้แทนเจ้าของเรือจะต้องรับใช้ค่าเลี้ยงดูคนที่ต้องส่งขึ้นจากเรือขึ้นไปไว้ที่ด่านป้องกันโรคภัยอันตรายที่รัฐบาลได้ใช้จ่ายออกไปแล้วตามใบพยานของเจ้าพนักงานแพทย์ และต้องรับใช้ค่าชำระล้างเรือและค่าพยาบาลคนโดยสารและของอื่นด้วยยากันโรคร้ายนั้นด้วย

มาตรา ๒๓๙ เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานแพทย์จะต้องรีบแจ้งรายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงนครบาลในทุกครั้งที่มีเหตุสมควรต้องเอาคนโดยสารในเรือใด ๆ ที่เพิ่งเข้ามาถึงนั้นกักด่านป้องกันโรคภัยอันตราย และเมื่อต้องกักเรือใด ๆ เพื่อตรวจโรคร้าย และเวลาที่อนุญาตปล่อยเรือนั้นก็ต้องรายงานด้วยเหมือนกัน

[คำว่า “รัฐมนตรีว่าการ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเทียบตำแหน่งรัฐมนตรีกับตำแหน่งเสนาบดีแต่ก่อน พุทธศักราช ๒๔๗๕]

มาตรา ๒๔๐ เมื่อมีเรือเข้ามาจากเมืองท่าหรือตำบลใดที่มีโรคภัยอันตรายที่ติดกันได้หรือที่ชักธงบอกว่ามีโรคร้ายอยู่ในเรือก็ดี ถ้าเป็นการจำเป็นเพื่อการเดินเรือไม่ให้เป็นอันตราย ผู้นำร่องจะขึ้นบนเรือนั้นเพื่อพามาอยู่ที่ทอดสมอด่านตรวจโรคภัยอันตรายก่อนได้รับอนุญาตแพทย์ก็ได้ แต่ถ้าภายหลังเจ้าพนักงานแพทย์ตรวจเห็นเป็นที่สมควรว่าต้องกักเรือลำนั้นที่ด่านป้องกันโรคภัยอันตราย ผู้นำร่องผู้นั้นก็ต้องถูกกักด้วย ตามลักษณะในมาตรา ๒๗๒ ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๔๑ นายเรือหรือแพทย์ในเรือลำใดที่เข้ามาถึงจากตำบลใดที่มีไข้ อหิวาตกโรค ไข้ทรพิษ หรือโรคร้ายที่ติดต่อกันได้กำลังแพร่หลายอยู่ก็ดี หรือในลำเรือนั้นได้มีคนป่วยเป็นโรคอย่างหนึ่งอย่างใดในระหว่าง ๑๔ วันก่อนวันที่เข้ามาถึงนั้นก็ นายเรือหรือแพทย์ผู้นั้นมีหน้าที่จำเป็นต้องแจ้งเหตุเหล่านั้นโดยถ่องแท้แก่ผู้นำร่อง และแก่เจ้าพนักงานแพทย์ที่จะมาจอดเทียบข้างหรือขึ้นบนเรือนั้นให้ทราบ

มาตรา ๒๔๒ เจ้าพนักงานแพทย์มีอำนาจที่จะขึ้นบนเรือใด ๆ ที่เข้ามาในน่านน้ำไทย และตรวจคนในเรือนั้นได้ทุกคน และถ้าเห็นสมควรแก่การจะเรียกดูสมุดและหนังสือสำคัญสำหรับเรือด้วยก็ได้ และเจ้าพนักงานแพทย์จะต้องพยายามทุกอย่างในทางที่ชอบด้วยกฎหมายตามที่เห็นสมควรแก่การสำหรับที่จะให้ทราบได้ว่าเรือตลอดทั้งคนในเรือนั้นมีความสะอาดเรียบร้อยปราศจากไข้เจ็บเพียงไร

มาตรา ๒๔๓ บรรดาคนที่ส่งขึ้นไว้ที่สถานีป้องกันโรคภัยอันตรายนั้น ต้องอยู่ในความกักด่านป้องกันโรคภัยอันตราย ตามกำหนดเวลาดังต่อไปนี้ คือ :-

ไข้กาฬโรค	ไม่เกิน ๑๐ วันตั้งแต่วันที่คนป่วยสุดท้ายตายลง หรือหายสนิทหรือย้ายไปไว้ในที่ซึ่งไม่ปะปนกับคนอื่น
ไข้ทรพิษ	ไม่เกิน ๑๔ วันตั้งแต่วันที่คนป่วยสุดท้ายตายลง หรือหายสนิทหรือย้ายไปไว้ในที่ซึ่งไม่ปะปนกับคนอื่น
ไข้อหิวาตกโรค	ไม่เกิน ๑๐ วันตั้งแต่วันที่คนป่วยสุดท้ายตายลง หรือหายสนิท

หรือย้ายไปไว้ในที่ซึ่งไม่ปะปนกับคนอื่น

มาตรา ๒๔๔ ห้ามมิให้เอาสิ่งของอย่างหนึ่งอย่างใดนอกจากหนังสือและเงินตรา ออกจากที่ใด หรือเรือลำใดที่ต้องกักด่านป้องกันโรคภัยอันตราย โดยมีได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน แพทย์เป็นอันขาด และบรรดาสิ่งของทุกอย่างที่เอาออกมาแล้วนั้นต้องชำระด้วยเครื่องยาป้องกันโรค ร้ายตามวิธีที่เจ้าพนักงานแพทย์จะสั่งให้ทำนั้นเสียก่อนจึงส่งต่อไปได้

มาตรา ๒๔๕ บรรดาหนังสือและห่อสิ่งของทางไปรษณีย์ (ไปรษณีย์วัตถุ) สำหรับส่ง ถึงคนที่ต้องกักด่านป้องกันโรคภัยอันตรายนั้นให้ส่งไว้งั้นที่ว่าการกรมไปรษณีย์เพื่อให้รับส่งต่อไปใน โอกาสแรกที่จะส่งได้

มาตรา ๒๔๖ เจ้าพนักงานแพทย์ได้ตรวจบนเรือที่ต้องกักด่านป้องกันโรคภัยอันตราย หรือไปตรวจที่สถานีป้องกันโรคภัยอันตรายในเวลาที่มีคนต้องกักด่านอยู่นั้นก็ดี เมื่อเวลากลับต้องชำระ ตนเองด้วยเครื่องยาป้องกันโรคภัยร้ายให้เรียบร้อยเสียก่อนจึงขึ้นบกได้

มาตรา ๒๔๗ ในคราวที่เจ้าพนักงานแพทย์ของรัฐบาลไทยแจ้งความแก่นายเรือใน บังคับต่างประเทศลำใดว่าจะต้องจัดการตามลักษณะในมาตรา ๒๒๐ มาตรา ๒๒๑ มาตรา ๒๒๙ มาตรา ๒๓๖ และมาตรา ๒๔๒ นั้น เมื่อก่อนจะได้ลงมือจัดการ นายเรือลำนั้นย่อมมีอำนาจขอขบวน ที่จะไปแจ้งเหตุต่อกงสุลของประเทศนั้นได้ และกงสุล (ถ้าเห็นสมควรแก่การ) ก็มีอำนาจที่จะมาดูใน เวลาที่ตรวจเรือต่างประเทศนั้น และจะยอมหรือไม่ยอมให้เจ้าพนักงานจัดการตามข้อบังคับในมาตรา ต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้นก็ได้

มาตรา ๒๔๘^{๑๓๔} ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๒๐ มาตรา ๒๒๑ มาตรา ๒๒๒ มาตรา ๒๒๓ มาตรา ๒๒๕ มาตรา ๒๒๖ มาตรา ๒๒๗ มาตรา ๒๒๙ มาตรา ๒๓๑ มาตรา ๒๓๓ มาตรา ๒๓๔ มาตรา ๒๓๕ มาตรา ๒๓๖ มาตรา ๒๓๗ มาตรา ๒๓๘ มาตรา ๒๔๐ มาตรา ๒๔๑ มาตรา ๒๔๓ หรือมาตรา ๒๔๔ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

หมวดที่ ๖

ข้อบังคับสำหรับผู้นำร่อง^{๑๓๕}

มาตรา ๒๔๙ ถึง มาตรา ๒๗๖ (ยกเลิก)

หมวดที่ ๗

^{๑๓๔} มาตรา ๒๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๓๕} ภาคที่ ๓ หมวดที่ ๖ ข้อบังคับสำหรับผู้นำร่อง มาตรา ๒๔๙ ถึงมาตรา ๒๗๖ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๓๗ (ฉบับที่ ๒)

ว่าด้วยการจ้างและการเลิกจ้างคนสำหรับเรือต่าง ๆ
และการสอบไล่ความรู้เพื่อรับประกาศนียบัตรสำหรับทำการตามหน้าที่ได้

มาตรา ๒๗๗^{๑๓๖} ห้ามมิให้ผู้ใดทำการในเรือกลไฟ เรือยนต์ เรือเดินทะเล เรือ
บรรทุกสินค้าขนาดตั้งแต่ ๑๐๐ ทอนขึ้นไปซึ่งทำการติดต่อกับเรือเดินทะเลหรือเรือซึ่งใช้เป็นเรือชูชีพ
ประจำเรือเดินทะเล ในตำแหน่งที่กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือกำหนดให้ต้องมีประกาศนียบัตร
เว้นแต่เป็นผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความสามารถให้ทำการเช่นนั้นได้

มาตรา ๒๗๘^{๑๓๗} เมื่อจะออกประกาศนียบัตรเช่นว่ามาแล้วให้แก่ผู้ใดสำหรับทำการ
เป็นนายเรือ ต้นหน สรั่ง ไต้ก๋ง นายท้าย คนถือท้าย หรือต้นกล คนใช้เครื่อง ท่านว่าผู้นั้นต้องสอบ
ความรู้ได้แล้ว และเมื่อยื่นใบสมัครสอบนั้นต้องมีพยานหลักฐานมาแสดงให้เป็นที่พอใจถึงเรื่องไม่เป็น
คนประพฤติเสเพลติดสุรายาเมา หรือติดยาเสพติดให้โทษ ความชำนาญการงานที่ได้ทำมา และความ
ประพฤติทั่วไปนั้นด้วย แต่ถ้าผู้นั้นเป็นนายเรือ ต้นหน สรั่ง ไต้ก๋ง และนายท้าย จะต้องแสดงว่ามี
สายตาดีด้วย

ในมาตรานี้ คำว่า

“สรั่ง” หมายความว่าผู้ทำการควบคุมเรือลำเลียง

“ไต้ก๋ง” หมายความว่าผู้ควบคุมเรือใบเดินทะเลที่มีน้ำหนักบรรทุกตั้งแต่ ๘๐๐ ทอน
ขึ้นไป

“คนถือท้าย” หมายความว่าผู้ควบคุม หรือผู้ถือท้าย หรือคนแจวท้ายของเรือ
บรรทุกสินค้าที่ทำการติดต่อกับเรือเดินทะเล

มาตรา ๒๗๙^{๑๓๘} ให้เจ้าท่าโดยอนุมนตรีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจ
ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการสอบความรู้ของผู้ทำการในเรือในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การแบ่งชั้นความรู้

(๒) วิธีการสอบความรู้

(๓) หลักสูตร

(๔) คุณสมบัติของผู้สมัครสอบ

(๕) ค่าธรรมเนียมในการสอบ

(๖) การออกประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความสามารถ

(๗) รายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการสอบความรู้

ข้อบังคับนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

^{๑๓๖} มาตรา ๒๗๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ.
๒๕๒๕

^{๑๓๗} มาตรา ๒๗๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม
พุทธศักราช ๒๕๓๗

^{๑๓๘} มาตรา ๒๗๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ.
๒๕๒๕

มาตรา ๒๘๐^{๑๓๙} ประกาศนียบัตรแสดงความรู้นั้นต้องระบุชื่อ อายุ และตำหนิรูปพรรณของผู้ถือประกาศนียบัตร และข้อความอื่น ๆ ตามที่จำเป็น และต้องมีรูปถ่ายของผู้ถือประกาศนียบัตรปิดไว้ด้วย

ประกาศนียบัตรสำหรับคนถือท้ายให้มีอายุสามปี นอกนั้นให้มีอายุห้าปี เมื่อครบกำหนดแล้ว ผู้ถือต้องนำมาเปลี่ยนใหม่ ให้เรียกค่าธรรมเนียมการเปลี่ยนประกาศนียบัตรกึ่งหนึ่งแห่งอัตราค่าธรรมเนียมเดิม และถ้าเจ้าท่าจะต้องการให้แสดงพยานหลักฐานดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๘ ก็ทำได้

มาตรา ๒๘๑ บรรดาประกาศนียบัตรสำหรับความรู้ที่ได้ออกให้ไปแล้วก่อนเวลาประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้^{๑๔๐} ให้เป็นอันใช้ได้มีกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ออกประกาศนียบัตรให้ไปแล้ว

มาตรา ๒๘๒^{๑๔๐} ผู้ใดทำการในเรือในตำแหน่งที่กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือกำหนดให้ต้องมีประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความสามารถ โดยมีได้รับประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความสามารถอันถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าทำการในเรือในขณะที่ประกาศนียบัตรสิ้นอายุแล้ว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๒๘๓^{๑๔๑} ผู้ใดนำประกาศนียบัตรของผู้อื่นมาใช้หรือแสดงว่าเป็นประกาศนียบัตรของตน หรือผู้ใดจัดหาประกาศนียบัตรมาเพื่อให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘๔^{๑๔๒} ผู้ทำการในเรือในตำแหน่งที่กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือกำหนดให้ต้องมีประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความสามารถต้องเก็บประกาศนียบัตรของตนไว้ในเรือ เพื่อให้เจ้าท่าตรวจดูได้ในขณะที่ทำการ

ถ้าเจ้าท่าหรือตัวแทนเจ้าของเรือประสงค์จะเปลี่ยนตัวผู้ทำการในเรือลำใด ให้เจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือนำใบอนุญาตใช้เรือลำนั้นพร้อมทั้งประกาศนียบัตรของผู้ที่จะทำการในเรือลำนั้นไปให้เจ้าพนักงานออกใบอนุญาตบันทึกการเปลี่ยนตัวผู้ทำการในเรือไว้ในใบอนุญาตใช้เรือ ณ ที่ทำการเจ้าท่าท้องถิ่นที่เรือนั้นขึ้นทะเบียน ภายในกำหนดสิบห้าวัน

^{๑๓๙} มาตรา ๒๘๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗

^{๑๔๐} มาตรา ๒๘๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๔๑} มาตรา ๒๘๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๔๒} มาตรา ๒๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

มาตรา ๒๘๕ คนรับจ้างสำหรับทำการในเรือเดินทะเลคนใด จะเข้าทำงานหรือมีผู้จ้างทำงานในเรือกำปั่นชาติไทย หรือเรือกำปั่นต่างประเทศชาติใดที่ไม่มีกงสุลประจำอยู่ในประเทศไทย ต้องได้รับอนุญาตเจ้าท่าก่อนจึงทำได้ และเจ้าท่าต้องเรียกใบพยานเลิกจ้างที่ผู้นั้นได้รับจากเรือที่ตนได้ทำงานมาแล้วในหนหลังมาเก็บรักษาไว้ด้วย ถ้าและผู้ผู้นั้นนำใบพยานเช่นนั้นมาส่งไม่ได้ ท่านว่าผู้นั้นจำเป็นต้องชี้แจงว่าเป็นด้วยเหตุใดให้เป็นที่พอใจเจ้าท่า

มาตรา ๒๘๖ ค่าธรรมเนียมซึ่งรัฐบาลไทยจะได้กำหนดตามครั้งคราวนั้น ให้เรียกเก็บสำหรับการว่าจ้างและการเลิกจ้างทุกครั้ง ให้เจ้าท่าจัดระเบียบพิกัตค่าธรรมเนียมเช่นนี้ปิดประกาศไว้ในที่แลเห็นง่าย ณ ที่ว่าการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์วิ* และให้มีอำนาจไม่ยอมเป็นธุระจัดการว่าจ้างหรือการเลิกจ้างรายใด ๆ ก่อนได้รับค่าธรรมเนียมในส่วนนั้น

มาตรา ๒๘๗ เจ้าของเรือหรือนายเรือกำปั่นจะว่าจ้างหรือเลิกจ้างคนการสำหรับเรือเดินทะเล ณ ที่ว่าการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์วิ* ต้องเสียเงินค่าธรรมเนียมตามพิกัตที่ตั้งไว้สำหรับการว่าจ้างหรือเลิกจ้างนั้นทุกครั้ง

มาตรา ๒๘๘ เมื่อคนทำการในเรือเดินทะเลคนใดเลิกจ้างจากเรือกำปั่นไทยลำหนึ่งลำใดภายในพระราชอาณาเขต นายเรือกำปั่นลำนั้นต้องทำใบพยานการเลิกจ้างให้ผู้นั้นไปฉบับหนึ่งเป็นคู่มือ ให้ทำให้ในเวลาเลิกจ้าง และให้เขียนความลงไว้ในนั้นว่าผู้นั้นได้รับจ้างช้านานเท่าใด ประเภทการที่ได้ใช้ให้ทำ และเลิกจ้างเมื่อวันใด และลงลายมือนายเรือเป็นสำคัญ ถ้าและผู้เลิกจ้างจะขอร้องให้ทำหนังสือชี้แจงเพิ่มเติมว่าได้ค่าจ้างและได้หักเงินค่าจ้างอย่างไร นายเรือต้องทำให้ตามประสงค์ ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ร้องขอ

มาตรา ๒๘๙ การเลิกจ้างคนทำการในเรือเดินทะเลจากเรือกำปั่นชาติไทย หรือจากเรือกำปั่นต่างประเทศที่ไม่มีกงสุลประจำอยู่ในประเทศไทยนั้นห้ามมิให้ทำในที่อื่น นอกจากที่ว่าการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์วิ*

มาตรา ๒๙๐^{๑๔๓} ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๘๔ มาตรา ๒๘๕ มาตรา ๒๘๗ มาตรา ๒๘๘ หรือมาตรา ๒๘๙ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท

หมวดที่ ๘

ว่าด้วยการใช้อำนาจทำโทษสำหรับความผิด

^{๑๔๓} มาตรา ๒๙๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.

มาตรา ๒๙๖ บรรดาใบอนุญาตหรือประกาศนียบัตรที่ถูกยึดไว้ชั่วคราวนั้น ให้รักษาไว้ ณ ที่ว่าการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์* เมื่อครบกำหนดเวลาที่ให้ยึดแล้วให้ส่งคืนแก่ผู้ถือรับไปตามเดิม แต่ต้องจดความที่ได้ยึดนั้นลงไว้ในฉบับประกาศนียบัตรหรือใบอนุญาตนั้นด้วยเป็นสิ่งสำคัญ

หมวดที่ ๙

ลักษณะโทษและลักษณะรับผิดชอบทางแพ่ง

มาตรา ๒๙๗^{๑๔๖} ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางเจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการต่อสู้หรือขัดขวางนั้นกระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๙๘ ในความผิดอย่างใด ๆ ต่อพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้ที่ควบคุมเรือหรือควบคุมเครื่องจักรของเรือกำปั่นและเรือเล็กต่าง ๆ ลำใดซึ่งเป็นจำเลยนั้น หลบหนีตามตัวไม่ได้ ท่านว่าศาลมีอำนาจลงโทษปรับแก่เจ้าของเรือหรือแก่ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตสำหรับเรือลำนั้นได้ตามที่กฎหมายนี้บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ

มาตรา ๒๙๙ เจ้าของเรือหรือผู้ที่รับใบอนุญาตสำหรับเรือกำปั่นและเรือเล็กต่าง ๆ ทุกลำ ต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการใช้ค่าปรับต่าง ๆ ซึ่งนายเรือ, ต้นกล, ต้นหน หรือลูกเรือลำนั้นถูกปรับ โดยกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดต่อพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐๐ เจ้าของแพไม้ทุกแพต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการใช้ค่าปรับต่าง ๆ ซึ่งผู้ที่ควบคุมแพหรือคนประจำการในแพนั้นถูกปรับโดยกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดต่อพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐๑ ลักษณะโทษต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าไม่เกี่ยวข้องอย่างใดกับความรับผิดชอบซึ่งจำเลยจะพึงถูกปรับในคดีส่วนแพ่ง เพราะความผิดอย่างหนึ่ง

^{๑๔๖} มาตรา ๒๙๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.

อย่างไรต่อพระราชบัญญัตินี้

หมวดที่ ๑๐

ข้อบังคับทั่วไปสำหรับเมื่อมีเหตุเรือโดนกัน

มาตรา ๓๐๒ ถ้ามีเหตุเรือโดนกันครั้งใด เป็นโดยความไม่ได้แกลัง หรือเป็นโดยเหตุใด ๆ ซึ่งเหลือความสามารถของมนุษย์จะป้องกันได้ก็ดี ท่านว่าอันตรายและความเสียหายที่ได้มีขึ้นแก่เรือลำใดมากน้อยเท่าใดต้องเป็นพัวกับเรือลำนั้นเองทั้งสิ้น

มาตรา ๓๐๓ ถ้ามีเหตุเรือโดนกันครั้งใด เป็นด้วยความผิดหรือความละเลย ท่านว่าอันตรายและความเสียหายที่ได้มีขึ้นมากน้อยเท่าใด ให้ปรับเอาแก่เรือลำที่มีความผิดหรือมีความละเลยนั้น

มาตรา ๓๐๔ ถ้าเรือที่โดนกันนั้น ต่างมีความผิดหรือความละเลยทั้งสองลำ ท่านว่าไม่ต้องปรับให้ฝ่ายใดใช้ค่าเสียหายอันตรายซึ่งได้มีแก่ลำใดหรือทั้งสองลำเว้นไว้แต่ถ้าพิจารณาได้ความปรากฏว่า มูลเหตุที่โดนกันได้เกิดจากฝ่ายใดโดยมากฉะนั้น จึงให้ศาลซึ่งมีหน้าที่ตัดสินกำหนดจำนวนเงินที่ฝ่ายนั้นจะต้องใช้ค่าเสียหายให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง

มาตรา ๓๐๕ เมื่อมีความผิดหรือความละเลยเกิดขึ้นอย่างใดอันเรือที่เกี่ยวข้องมีความผิดด้วยกันทั้งสองฝ่าย ท่านว่าเจ้าของหรือนายเรือทั้งสองลำนั้น หรือลำใดแต่ลำเดียว ต้องรับผิดชอบใช้ค่าอันตรายหรือความเสียหายที่ได้มีขึ้นแก่สิ่งของที่บรรทุกในเรือหรือแก่บุคคล เพราะความผิดหรือความละเลยที่ได้กระทำนั้น

ถ้าและการต้องใช้ค่าอันตรายหรือความเสียหายนั้นตกหนักแก่เรือที่ต้องคดีนั้นแต่ลำเดียว ท่านว่าเรือลำนั้นย่อมมีอำนาจที่จะฟ้องร้องให้เรืออีกลำหนึ่งที่ต้องคดีด้วยกันช่วยใช้เงินที่ได้เสียไปแล้วนั้นกึ่งหนึ่ง

ถ้าและทางพิจารณาตามกฎหมายได้พิพากษาว่าความรับผิดชอบนั้นควรแบ่งกันเป็นอย่างอื่นนอกจากที่พามาแล้วฉะนั้น ท่านว่าการที่จะต้องใช้เงินค่าอันตรายหรือความเสียหายต้องเป็นไปตามคำพิพากษานั้น

มาตรา ๓๐๖ การร้องเอาค่าเสียหายนั้นท่านว่ากัปตันหรือนายเรือลำใดที่เกี่ยวข้องในคดีย่อมมีอำนาจเป็นโจทก์แทนบรรดาบุคคลที่เกี่ยวข้องนั้นได้

มาตรา ๓๐๗ ถ้าการที่เรือโดนกันเป็นเหตุให้เสียชีวิตหรือเกิดบาดเจ็บแก่บุคคล ท่านว่าเงินค่าเสียหายที่ตัดสินให้เสียในส่วนนี้ต้องใช้ก่อนค่าเสียหายอย่างอื่น ๆ

มาตรา ๓๐๘ คำร้องเอาค่าเสียหายอย่างใด ๆ ที่เนื่องจากเหตุเรือโดนกันนั้น ท่านว่าต้องยื่นภายในหกเดือนนับจากวันที่ผู้เกี่ยวข้องเป็นโจทก์ได้ทราบเหตุอันนั้น

มาตรา ๓๐๙ เมื่อได้มีคำฟ้องเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากเหตุเรือโดนกันยื่นต่อศาล ถ้าผู้ใดที่เกี่ยวข้องในคดีร้องขอขึ้น ทานว่าผู้พิพากษาที่มีหน้าที่มีอำนาจที่จะออกคำสั่งให้มีการอายัดแก่เรือลำเดียวหรือหลายลำอันต้องหาว่าเป็นต้นเหตุในการที่เรือโดนกันนั้นได้

มาตรา ๓๑๐ (๑)^{๑๔๗} ถ้ามีความผิดอย่างใดต่อกฎข้อบังคับสำหรับป้องกันเหตุเรือโดนกันเกิดขึ้นเพราะความละเมิดของนายเรือ ผู้ที่ควบคุมเรือ หรือเจ้าของเรือผู้ใด อันเป็นละเมิดที่กระทำด้วยความจงใจ นายเรือ ผู้ที่ควบคุมเรือ หรือเจ้าของเรือผู้นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่บุคคล หรือทรัพย์สินสมบัติเพราะเหตุเรือลำใดไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับอย่างหนึ่งอย่างใด ในกฎข้อบังคับสำหรับป้องกันเหตุเรือโดนกัน ทานว่าให้ถือว่าความเสียหายอันนั้นเท่ากับได้มีขึ้นจากความละเมิดอันจงใจของผู้ควบคุมการอยู่บนดาดฟ้าเรือลำนั้น ในขณะที่เกิดเหตุ เว้นไว้แต่ถ้าพิสูจน์ให้ศาลเห็นเป็นที่พอใจว่ามีเหตุอันจำเป็นในขณะนั้นที่จะต้องประพุดตีให้ผิดไปจากกฎข้อบังคับที่ว่ามาแล้ว

(๓) ในคดีเรื่องเรือโดนกัน ถ้าปรากฏขึ้นต่อศาลซึ่งพิจารณาคดีนั้นว่าได้มีความละเมิดเกิดขึ้นต่อข้อบังคับข้อหนึ่งข้อใดแห่งกฎข้อบังคับสำหรับป้องกันเหตุเรือโดนกัน ทานให้ถือว่าความผิดที่เป็นมูลแห่งคดีนั้นตกอยู่กับเรือลำที่ได้มีความละเมิดอันนั้น เว้นไว้แต่ถ้าพิสูจน์ให้ศาลเห็นเป็นที่พอใจว่าได้มีเหตุอันจำเป็นที่จะต้องประพุดตีให้ผิดไปจากกฎข้อบังคับที่ว่ามาแล้ว

มาตรา ๓๑๑ เมื่อเจ้าของเรือหรือนายเรือลำใดต้องการกฎข้อบังคับสำหรับป้องกันเหตุเรือโดนกัน ก็ให้เจ้าท่าจ่ายให้ตามความประสงค์

มาตรา ๓๑๒ เมื่อเกิดเหตุเรือสองลำโดนกันขึ้นเวลาใด นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือทั้งสองฝ่าย เมื่อเห็นว่าจะกระทำได้เพียงใดโดยไม่เป็นที่น่ากลัวอันตรายจะมีขึ้นแก่เรือ หรือลูกเรือ หรือคนโดยสาร (ที่หากจะมี) ในเรือของตน ทานว่าเป็นหน้าที่ของนายเรือหรือผู้ควบคุมเรือควรจะทำดังต่อไปนี้ คือ

(ก) ต้องช่วยเหลือตามความสามารถที่จะกระทำได้เพียงใดแก่เรืออีกลำหนึ่งที่โดนกัน และแก่นายเรือ, ลูกเรือและคนโดยสาร (ถ้าหากมี) ของเรือลำนั้น เพื่อป้องกันให้พ้นจากอันตรายที่จะพึงเกิดจากเหตุที่เรือโดนกันนั้น และต้องรอเรืออยู่ใกล้กับเรือลำนั้นจนกว่าจะเป็นที่แน่ใจว่าไม่ต้องการให้ช่วยเหลืออีกต่อไป

(ข) ต้องแจ้งชื่อเรือ ชื่อเมืองท่าที่เป็นสำนักนี้ของเรือของตน และมาจากเมืองท่าใดจะไปเมืองท่าใด แก่นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรืออีกลำหนึ่งที่โดนกันนั้นให้ทราบ

ถ้านายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือลำใดละเลยไม่กระทำตามข้อปฏิบัติที่ว่าไว้ในมาตรานี้ และไม่มีเหตุอันสมควรที่จะแก้ตัวได้ว่าเป็นด้วยเหตุใด ทานว่าถ้าไม่มีสักขีพยานแน่นอนว่าเป็นอย่างอื่น ต้องถือว่าเหตุเรือโดนกันนั้นได้เกิดขึ้นเพราะความประพุดตีผิด หรือความละเลย หรือความประพุดตี

^{๑๔๗} มาตรา ๓๑๐ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔)

ละเมิดฉะนั้น

นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือผู้ใดละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในมาตรานี้โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งงดใช้ประกาศนียบัตรสำหรับทำการในหน้าที่เช่นนั้น มีกำหนดไม่เกินสองปี หรือสั่งห้ามใช้ประกาศนียบัตรนั้นตลอดไปก็ได้^{๑๔๘}

พระราชบัญญัติตราไว้ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ เป็นวันที่ ๙๗๙ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

^{๑๔๘} มาตรา ๓๑๒ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่

แบบที่ ๑

แบบคำถามซึ่งนายเรือ
ต้องชี้แจงในเวลาทีเรือเข้ามาถึง

-
- (๑) วันที่เรือมาถึง.....
- (๒) ชื่อเรือ.....
- (๓) ธงชาติของเรือ
- (๔) ประเภทของเรือ.....
- (๕) เรือขนาดกี่ตัน.....
- (๖) ชื่อนายเรือ.....
- (๗) เรือมาขึ้นแก่ผู้ใด
- (๘) เรือมาจากไหน.....
- (๙) ได้ออกเรือจากนั้นเมื่อวันใด.....
- (๑๐) ประเภทสินค้าที่บรรทุกมาในเรือ
- (๑๑) มียาฝิ่นบรรทุกมาเท่าไร
- (๑๒) มีหนังสือส่งทางไปรษณีย์มาเท่าไร
- (๑๓) มีเครื่องอาวุธอย่างไรเท่าไร
- (๑๔) มีเครื่องกระสุนปืนและเครื่องระเบิดอย่างไรเท่าไร
- (๑๕) มีโรคร้ายที่ติดกันได้หรือไม่
- (๑๖) ได้มีคนตายในเรือหรือไม่
- (๑๗) จำนวนคนประจำเรือ
- (๑๘) จำนวนคนโดยสารชั้นมีห้องให้พัก.....
- (๑๙) จำนวนคนโดยสารที่อาศัยพักบนดาดฟ้า.....
- (๒๐) จดหมายเหตุ.....

(๕๕)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

แบบที่ ๒
พิกัดค่าจ้างนำร่อง^{๑๔๕}

(ยกเลิก)

^{๑๔๕} พิกัดค่าจ้างนำร่องตามแบบที่ ๒ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไข
เพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๓๗ (ฉบับที่ ๒)

(๖๐)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

แบบที่ ๓

พิกัดค่าธรรมเนียมประภาคารและโคมไฟ^{๑๕๐}

(ยกเลิก)

^{๑๕๐} พิกัดค่าธรรมเนียมประภาคารและโคมไฟแบบที่ ๓ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือ
ในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗

ประกาศแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖^{๑๕๑}

ประกาศเปลี่ยนแปลงพิกัดอัตราค่าธรรมเนียมประภาคารและโคมไฟ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๔^{๑๕๒}

พระราชบัญญัติเทียบตำแหน่งรัฐมนตรีกับตำแหน่งเสนาบดีแต่ก่อน พุทธศักราช ๒๔๗๕^{๑๕๓}

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่นใด ซึ่งประกาศใช้อยู่ในเวลานี้ คำว่าเสนาบดีให้อ่านเป็นรัฐมนตรี คำที่กล่าวถึงเสนาบดีกระทรวงใด ๆ ให้หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงนั้น ๆ และคำว่า กฎเสนาบดีให้อ่านเป็นกฎกระทรวง

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๖^{๑๕๔}

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗^{๑๕๕}

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๔ เรือเดินสมุทรบรรทุกนักท่องเที่ยวรอบโลกชั่วคราว ให้เก็บค่าธรรมเนียมประภาคาร ทุนหมายร่องน้ำและโคมไฟ กิ่งอัตราปกติ

มาตรา ๕^{๑๕๖} ในการพิจารณาออกใบอนุญาตสำหรับเรือกลไฟและเรือยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารหรือสินค้า หรือจูงเรื่อนั้น ถ้าเป็นเรือเดินประจำทาง เจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานซึ่งได้แต่งตั้งขึ้นเพื่อทำการจดทะเบียนมีอำนาจที่จะ

(๑) กำหนดข้อห้ามและเงื่อนไขเกี่ยวกับเขตหรือทางที่จะใช้เรื่อนั้นเดิน

(๒) กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับจำนวน ขนาด ชนิดและกำลังเครื่องจักรของเรือที่จะใช้เดินจากตำบลหนึ่งถึงตำบลหนึ่ง ตลอดจนถึงการสับเปลี่ยนเรือใช้แทนกันชั่วคราวด้วย

(๓) กำหนดท่าเรือต้นทางและปลายทาง

^{๑๕๑} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๐/-/หน้า ๓๐๐/๒๑ กันยายน ๒๔๕๖

^{๑๕๒} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๘/-/หน้า ๕๕๗/๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๔

^{๑๕๓} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๙/-/หน้า ๕๗๗/๒๕ ธันวาคม ๒๔๗๕

^{๑๕๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๐/-/หน้า ๘๔๒/๑๔ มกราคม ๒๔๗๖

^{๑๕๕} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑/-/หน้า ๘๐๗/๒๘ ตุลาคม ๒๔๗๗

^{๑๕๖} มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ.

(๔) สั่งงดอนุญาตเรือลำใด ๆ หรือของเจ้าของใด ๆ มิให้เดินประจำทางที่เห็นว่ามีเรืออื่นเดินอยู่เพียงพอแล้ว หรือเมื่อเห็นว่าถ้าให้อนุญาตจะมีการแข่งขันกันจนจะเป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมเสียความปลอดภัยของประชาชน

(๕) ตั้งคณะกรรมการขึ้นโดยความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นครั้งคราว เพื่อกำหนดเงื่อนไขในเรื่องค่าโดยสาร ค่าระวาง ค่าจ้างเรือ ค่าบริการอื่น จำนวนเรือที่จะใช้เดิน เวลาออกเรือ และเวลาเรือถึงท่าเรือปลายทาง คณะกรรมการนั้นให้รวมทั้งเจ้าของเรือหรือผู้แทนด้วย

ถ้าไม่ใช่เรือเดินประจำทาง เจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานซึ่งได้แต่งตั้งขึ้น มีอำนาจที่จะห้ามหรือจำกัดมิให้เดินเรือรับจ้างในเขตใด ๆ ในเมื่อเห็นว่าการเดินเรือรับจ้างในเขตนั้นจะเป็นเหตุให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยหรือเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน

มาตรา ๖ เรือกลไฟ และเรือยนต์ที่ทำการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารหรือสินค้า หรือจูงเรือเป็นการประจำทางที่ยังมิได้แจ้งความจำนงว่าจะนำเรือไปเดินจากตำบลใดถึงตำบลใดนั้น ให้นำใบอนุญาตสำหรับเรือมาขอแก้ไขเสียให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ภายในสี่เดือน นับตั้งแต่วันประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป การแก้ไขเช่นว่ามานี้ ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

มาตรา ๗^{๑๕๗} เรือกลไฟและเรือยนต์ที่รับจ้างบรรทุกคนโดยสารหรือสินค้า หรือจูงเรือลำใด ผ่าฝืนเงื่อนไขที่ได้กำหนดขึ้นตามมาตรา ๕ เจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะสั่งงดการเดินเรือของเรือนั้น ๆ เสียชั่วคราว หรือจะสั่งยึดใบอนุญาตสำหรับเรือนั้นไว้มีกำหนดไม่เกินหกเดือนก็ได้

เจ้าของเรือหรือเจ้าของกิจการเดินเรือที่ถูกสั่งงดการเดินเรือหรือถูกยึดใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง คำชี้ขาดของรัฐมนตรีเป็นที่สุด แต่ในระหว่างที่รัฐมนตรียังมีคำสั่งยึดนั้นมิได้ผลบังคับได้

เรือใดที่ถูกสั่งงดการเดินเรือ หรือถูกยึดใบอนุญาตแล้วยังขึ้นเดิน หรือเรือใดกระทำการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร หรือสินค้าหรือจูงเรือเป็นการประจำทางโดยมิได้รับใบอนุญาต นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือ หรือเจ้าของเรือหรือเจ้าของกิจการเดินเรือต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท^{๑๕๘}

มาตรา ๑๒ บรรดาธงสัญญาณที่พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยยังมีได้บังคับไว้ นั้น ให้บรรดาเรือกลไฟที่เข้ามาในเขตท่าแห่งน่านน้ำไทยปฏิบัติตามประมวลสัญญาณสากลที่ใช้อยู่จนทุกประการ

^{๑๕๗} มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ.

๒๕๑๐

^{๑๕๘} มาตรา ๗ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่

๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๓^{๑๕๔} บรรดาความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยที่มีโทษปรับสถานเดียวไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ให้เจ้าท่ามีอำนาจเปรียบเทียบผู้ต้องหาได้เมื่อผู้เสียหายยินยอมและผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบของเจ้าท่าแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจการมีอำนาจหน้าที่รักษาการให้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม และให้มีอำนาจตั้งเจ้าพนักงาน ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม หรือกิจการอื่น เพื่อปฏิบัติการ ให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

เจ้าพนักงานที่ได้รับแต่งตั้งตามมาตรานี้ ให้ถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าและ การตั้งเจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย และให้ระบุให้ชัดเจนว่า ผู้ได้รับ แต่งตั้งนั้นมีอำนาจปฏิบัติหน้าที่เพียงใด

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒)^{๑๖๐}

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้นกำหนด ๖ เดือน นับแต่วันประกาศในราช กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๔ การนำร่องนั้น ให้อยู่ในอำนาจและความควบคุมของรัฐบาล ให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่กรมเจ้าท่าสังกัดเป็นเจ้าหน้าที่รักษาการให้ เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อการนั้น ให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงในเรื่องต่อไปนี้ คือ

๑) กำหนดคุณสมบัติผู้นำร่องและผู้ฝึกการนำร่อง กำหนดชั้นความรู้ผู้นำร่อง วิธีการ ที่จะสอบความรู้และออกใบอนุญาตแก่ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นผู้นำร่อง

๒) กำหนดหน้าที่และมรรยาทของผู้นำร่อง

๓) กำหนดจำนวนผู้นำร่องที่จะอนุญาตให้ทำการนำร่องและจำนวนผู้ฝึกการนำร่อง ประจำท่า หรือน่านน้ำแห่งใดแห่งหนึ่ง

๔) กำหนดค่าธรรมเนียมสอบไล่ผู้นำร่อง

๕) กำหนดวิธีการเก็บและแบ่งเงินผลประโยชน์ที่ได้มาเนื่องในการนำร่อง เป็นต้นว่า จะแบ่งให้แก่ผู้นำร่องและผู้ฝึกการนำร่องเท่าใด แบ่งเป็นเงินสำรองหรือเงินทุนตั้งไว้เพื่อการใด และ เก็บไว้ ณ ที่ใดเท่าใด

๖) กำหนดเขตท่าหรือน่านน้ำใด ๆ ให้มีการนำร่องโดยใช้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล หรือ ของเทศบาล หรือหุ้นส่วนบริษัท หรือเอกชน ทำการนำร่อง ตลอดถึงวางข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการนั้น

^{๑๕๔} มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๖๐} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒/-/หน้า ๑๒๑/๒๘ เมษายน ๒๔๗๘

๗) กำหนดเขตท่าหรือน่านน้ำใด ๆ ซึ่งบังคับให้เป็นเขตที่ต้องเดินเรือโดยมีผู้นำร่อง ตลอดถึงวางข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับขนาดและชนิดของเรือที่ยกเว้นไม่ต้องบังคับใช้ผู้นำร่อง การเพิ่มหรือลดหย่อนค่าจ้างนำร่องแก่เรือบางประเภท

๘) กำหนดขนาดเรือที่จะต้องเสียค่าจ้างนำร่อง และพิกัดค่าจ้างนำร่อง

๙) กำหนดการลงทัณฑ์และจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาการลงทัณฑ์แก่ผู้นำร่อง เมื่อผู้นำร่องกระทำผิดกฎข้อบังคับซึ่งว่าด้วยหน้าที่และมรรยาทของผู้นำร่อง

ทัณฑ์ที่จะลงได้นั้นมี ๒ สถาน คือ

ก. ตำหนิโทษเป็นลายลักษณ์อักษร

ข. ปรับเป็นเงินไม่เกินร้อยบาท หรือลดชั้นเงินเดือน หรือตัดเงินเดือน แล้วแต่กรณี

๑๐) กำหนดแบบบัญชีและรายงานสำหรับให้ผู้นำร่อง หรือห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท หรือเทศบาลที่ทำการนำร่อง ทำยื่นต่อกรมเจ้าท่าเป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๕ เมื่อได้ประกาศกฎกระทรวงกำหนดเขตท่าหรือน่านน้ำใด ๆ บังคับให้เป็นเขตที่ต้องเดินเรือโดยมีผู้นำร่องเรือกลไฟและเรือเดินทะเลที่เคลื่อนเดิน หรือเข้าออกในเขตท่าหรือน่านน้ำนั้น ๆ ให้มีการนำร่องเว้นแต่จะมีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นตามมาตรา ๔

มาตรา ๖ บุคคลใดจะรวมแรงรวมทุนกันตั้งห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทอันมีวัตถุประสงค์เพื่อจะหาประโยชน์ในทางรับจ้างนำร่องจะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่กรมเจ้าท่าสังกัดเสียก่อน จึงจะตั้งได้

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่กรมเจ้าท่าสังกัดตั้งเจ้าหน้าที่ขึ้นคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้สอดส่องกิจการและมรรยาทของผู้นำร่อง หรือของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ตั้งขึ้นเพื่อทำการนำร่อง หรือของเทศบาลเฉพาะที่เกี่ยวกับการนำร่อง

มาตรา ๘ เจ้าหน้าที่ซึ่งตั้งขึ้นตามความในมาตรา ๗ นั้น ให้อยู่ในบังคับบัญชาของกรมเจ้าท่าและมีอำนาจ

๑) เข้าไปในสถานที่และตรวจดูสมุดบัญชีสรรพเอกสารและวัตถุเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องหรือใช้ในการนำร่องได้ในเวลาทำงานทุกเมื่อ

๒) เรียกผู้นำร่อง หรือลูกจ้างของผู้นำร่อง หรือเจ้าหน้าที่ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือเทศบาลที่ทำการนำร่องมาสอบถามถึงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการนำร่อง หรือถึงความประพฤติ ความเป็นไปของผู้นำร่อง หรือของบุคคลนั้น ๆ เพียงเท่าที่เกี่ยวกับกิจการนำร่อง

๓) สั่งให้ผู้นำร่องคนใดไปให้แพทย์ทหารเรือ หรือแพทย์สาธารณสุขตรวจร่างกาย หรือตรวจสายตาเป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๙ ถ้าเจ้าพนักงานผู้สอดส่องกิจการและมรรยาทของผู้นำร่องตรวจเห็นเรือหรือวัตถุเครื่องใช้ใด ๆ ที่ใช้ในการนำร่องชำรุดบุบสลาย ไม่เป็นที่ปลอดภัยที่จะใช้ในการนำร่อง ให้มี

อำนาจสั่งเจ้าของจัดการซ่อมแซม ในระหว่างที่ยังซ่อมแซมไม่เสร็จ ห้ามมิให้นำเรือ หรือวัตถุเครื่องใช้ นั้น ๆ มาใช้ในการนำร่อง

มาตรา ๑๐ เมื่อปรากฏขึ้นว่าผู้นำร่องคนใดมีโรคภัย ร่างกายไม่สมประกอบไม่สมควรให้ทำการเป็นผู้นำร่องต่อไปก็ดี หรือทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือทำผิดกฎข้อบังคับ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ ถึงแม้ว่าผู้นำร่องนั้นจะได้รับโทษอย่างอื่นแล้วก็ดี กรมเจ้าท่ามีอำนาจที่จะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นำร่องนั้น หรือลดชั้นใบอนุญาตเสีย หรือจะสั่งให้ยึดใบอนุญาตไว้เป็นเวลาไม่เกินสองปี แล้วแต่จะเห็นสมควร

ถ้าผู้นั้นไม่พอใจคำสั่งของกรมเจ้าท่า ให้มีสิทธิที่จะอุทธรณ์ไปยังรัฐมนตรีเจ้าหน้าที ภายใน ๑ เดือนนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง คำชี้ขาดของรัฐมนตรีนั้นเป็นที่สุด แต่ในระหว่างที่รัฐมนตรี ยังมีได้ชี้ขาด คำสั่งของกรมเจ้าท่ามีผลบังคับได้

มาตรา ๑๑ ความผิดหรือละเมิดที่ผู้นำร่องได้กระทำนั้นไม่เป็นข้อแก้ตัวของเจ้าของ เรือหรือนายเรือในอันที่จะทำให้ตนพ้นความรับผิดชอบตามกฎหมาย ในความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นเนื่อง ในการเดินเรือ

วรรคสอง^{๑๖๑} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๒ บุคคลผู้รับผิดชอบในการชำระเงินค่าจ้างนำร่องตามพิกัด ได้แก่

๑. เจ้าของหรือนายเรือ หรือ
๒. ตัวแทนเจ้าของเรือในขณะที่มีการนำร่อง

ในกรณีค้างชำระเงินค่าจ้างนำร่อง เจ้าท่าจะกักเรือ หรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออก ใบปล่อยเรือจะยึดใบปล่อยเรือไว้ก่อน จนกว่าจะได้ชำระเงินค่าจ้างนำร่องกันเสร็จแล้ว หรือมีคำ ประกันมาให้จนเป็นที่พอใจก็ได้ ถ้ามีคดีฟ้องเรียกค่าจ้างนำร่อง ศาลมีอำนาจที่จะสั่งให้ยึดเรือหรือ เครื่องใช้ต่าง ๆ สำหรับเรือตามบทแห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความแพ่งไว้จนกว่าจะได้ชำระเงิน ค่าจ้าง

มาตรา ๑๓^{๑๖๒} ผู้นำร่องคนใดทำการนำร่องนอกเหนือใบอนุญาตหรือโดยไม่ได้รับ ใบอนุญาตทำการนำร่องในระหว่างที่ใบอนุญาตถูกเรียกคืน ถูกงดใช้หรือถูกยึด หรือไม่ยอมไปทำการ นำร่องเรือลำใดลำหนึ่งที่ได้ให้สัตยาบันขอให้ตนไปทำการนำร่องโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร หรือละ ทิ้งการนำร่องไปกลางคันจากเรือลำใดโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือโดยนายเรือไม่ยินยอม หรือนำเรือ หรือวัตถุเครื่องใช้ในการนำร่องที่เจ้าพนักงานสั่งให้ซ่อมแซมตามมาตรา ๙ มาใช้ก่อนซ่อมแซมเสร็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๔ นายเรือคนใดใช้ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตหรือผู้ที่ทำการนำร่องนอกเหนือ

^{๑๖๑} มาตรา ๑๑ วรรคสอง ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๕

^{๑๖๒} มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

ใบอนุญาตเป็นผู้นำร่อง หรือใช้ผู้ที่ถูกเรียกใบอนุญาตคืน หรือผู้ที่ใบอนุญาตถูกงดใช้หรือถูกยึดให้เป็นผู้นำร่องเรือของตน หรือนายเรือคนใดเดินเรือในเขตท่าที่บังคับให้มีการนำร่องโดยไม่ใช้ผู้นำร่อง นายเรือผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับเป็นเงินสองเท่าจำนวนค่าจ้างนำร่องตามพิกัดที่ตั้งไว้สำหรับเรือลำนั้น

แต่ถ้าในขณะที่กระทำการนั้น มีการจำเป็นโดยในขณะนั้นไม่มีผู้นำร่องที่ได้รับอนุญาตถูกต้องมาขอร่อง หรือให้สัญญาขอเป็นผู้นำร่องก็ดี หรือเรืออยู่ในความอันตราย หรือความลำบากที่นายเรือต้องแสวงหาความช่วยเหลืออย่างดีตามที่จะหาได้ในระหว่างนั้นก็ นายเรือและผู้ที่ทำการนำร่องไม่มีความผิด

มาตรา ๑๕ ผู้นำร่องคนใดเรียกเงินค่านำร่องเกินกว่าพิกัดที่ตั้งไว้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับเป็นเงินไม่เกินกว่าห้าสิบบาท ถ้าได้รับเงินมาด้วยแล้ว ให้คืนเงินจำนวนที่เรียกเกินมานั้นให้แก่นายเรือหรือเจ้าของเรือนั้นด้วย

มาตรา ๑๖^{๑๖๓} ผู้ใดไม่ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้นำร่อง แสดงตนว่าเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้นำร่องได้โดยเอาใบอนุญาตของผู้อื่นออกแสดง หรือโดยใช้เครื่องหมายสัญญาใด ๆ สำหรับใช้ในการนำร่องเพื่อขอทำการนำร่อง หรือผู้ใดจัดหาใบอนุญาตหรือเครื่องหมายสัญญาให้ผู้อื่นใช้เพื่อกระทำการดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๗ ขณะที่ผู้นำร่องอยู่ในเรือลำใด ถ้าไม่มีเจ้าพนักงานศุลกากรอยู่ในเรือลำนั้นด้วยให้ผู้นำร่องผู้นั้นทำการเป็นเจ้าพนักงานศุลกากรในเหตุที่จะมีการกระทำผิดพระราชบัญญัติศุลกากรเกิดขึ้น

ถ้าปรากฏว่าได้มีการที่จะขนถ่ายสินค้าใด ๆ ออกจากเรือหรือบรรทุกขึ้นเรือโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้นำร่องบอกกล่าวแก่นายเรือถึงการกระทำผิดเช่นนั้น เมื่อได้บอกกล่าวแล้ว นายเรือผู้นั้นยังพยายามกระทำฝ่าฝืน ผู้นำร่องมีอำนาจกักเรือนั้นไว้รอคำสั่งของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจต่อไป

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๓)^{๑๖๔}

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๗๙^{๑๖๕}

^{๑๖๓} มาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๖๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒/-/หน้า ๑๓๑/๒๘ เมษายน ๒๔๗๘

^{๑๖๕} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๓/-/หน้า ๗๑๙/๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๗๙

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ .

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๑^{๑๖๖}

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เรือ”^{๑๖๗} หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกชนิดไม่ว่าจะใช้เพื่อบรรทุก ลำเลียงลาก จูง ดัน ยก ขุด หรือลอก รวมทั้งยานพาหนะอย่างอื่นที่สามารถใช้น้ำได้ทำนองเดียวกัน

“เรือกล” หมายความว่า เรือที่เดินด้วยกำลังเครื่องจักรกล จะใช้กำลังอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๕ นอกจากจะมีความตกลงกับต่างประเทศเป็นอย่างอื่น เรือที่ใช้ในน่านน้ำไทยต้องรับใบอนุญาตใช้เรือ เว้นแต่

๑. เรือของราชนาวีไทย
๒. เรือของรัฐบาลต่างประเทศซึ่งเข้ามาในน่านน้ำไทยชั่วคราว
๓. เรือต่างประเทศซึ่งเข้ามาในน่านน้ำไทยชั่วคราวและใบอนุญาตยังไม่สิ้นอายุ
๔. เรือที่มีไซเรือกขนาดเล็กกว่ายี่สิบห้าหาบ
๕. เรือซึ่งต้องมีประจำเรือใหญ่ตามกฎหมายข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ

มาตรา ๖^{๑๖๘} การรับใบอนุญาตตามมาตรา ๕ ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๑๔๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๐

มาตรา ๗ ใบอนุญาตใช้เรือทุกชนิดให้มีอายุใช้ได้ฉบับหนึ่งไม่เกินสิบสองเดือน นับแต่วันออกใบอนุญาต ส่วนวันสิ้นอายุของใบอนุญาตให้กำหนดไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๘ ถ้านายทะเบียนเรือประจำท้องที่หรือนายทะเบียนเรือ ซึ่งกรมเจ้าท่าส่งไปทำการออกใบอนุญาตใช้เรือตามท้องที่ประจำปี พิจารณาเห็นว่าเรือบรรทุกสินค้าและเรือเล็กลำใด

^{๑๖๖} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖/-/หน้า ๒๗๒/๑๐ เมษายน ๒๔๘๒

^{๑๖๗} มาตรา ๔ นิยามคำว่า “เรือ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๐ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕

^{๑๖๘} มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๐

ใช้ได้ไม่เกินหกเดือน ก็อาจผ่อนผันให้เจ้าของเรือรับใบอนุญาตใช้เรือแต่เพียงชั่วคราวระยะเวลาไม่เกินหกเดือนได้ในเมื่อเจ้าของเรือร้องขอ ใบอนุญาตชนิดนี้ให้มีอายุใช้ได้ไม่เกินหกเดือน โดยเรียกค่าธรรมเนียมออกใบอนุญาตเพียงกึ่งอัตราปกติ

มาตรา ๙^{๑๖๘} ผู้ใดใช้เรือที่มีได้รับใบอนุญาตใช้เรือ หรือใช้เรือที่ใบอนุญาตใช้เรือสิ้นอายุแล้ว หรือใช้เรือผิดไปจากเขตหรือตำบลการเดินเรือที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตใช้เรือ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และเจ้าท่าจะสั่งยึดใบอนุญาตใช้เรือมีกำหนดไม่เกินหกเดือนด้วยก็ได้

เจ้าของเรือหรือเจ้าของกิจการเดินเรือที่ถูกยึดใบอนุญาตใช้เรือตามวรรคหนึ่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง คำชี้ขาดของรัฐมนตรีเป็นที่สุด แต่ในระหว่างที่รัฐมนตรียังมีได้ชี้ขาด คำสั่งนั้นมีผลบังคับได้

เรือใดถูกยึดใบอนุญาตใช้เรือแล้วยังขึ้นเดินหรือกระทำการ นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือ เจ้าของเรือหรือเจ้าของกิจการเดินเรือ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๐^{๑๗๐} ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมอันเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย

กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

บทบัญญัติเฉพาะกาล

มาตรา ๑๑ เรือซึ่งจะต้องรับใบอนุญาตก่อนใช้พระราชบัญญัตินี้ที่ได้ใช้อยู่โดยมิได้รับใบอนุญาตก็ดี หรือที่ใบอนุญาตได้สิ้นอายุเสียแล้วก็ดี ถ้าเจ้าของมาขอรับใบอนุญาต หรือขอต่ออายุใบอนุญาตเสียก่อนสิ้นเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๒ แล้ว จะไม่ต้องรับโทษสำหรับการที่ได้ใช้เรือโดยมิได้รับใบอนุญาตหรือโดยมิได้ต่ออายุใบอนุญาตมาแล้วนั้น

รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยนามประเทศ พุทธศักราช ๒๔๘๒^{๑๗๑}

มาตรา ๒ ให้ใช้รัฐธรรมนูญนี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ นามประเทศนี้ให้เรียกว่า ประเทศไทย และบทแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นใด ซึ่งใช้คำว่า สยาม ให้ใช้คำว่า ไทย แทน

^{๑๖๘} มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๗๐} มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๐

^{๑๗๑} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖/-/หน้า ๙๘๐/๖ ตุลาคม ๒๔๘๒

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๘๓^{๑๗๒}

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓^{๑๗๓} ค่าธรรมเนียมตรวจเรือซึ่งจะต้องเสียตามมาตรา ๑๖๕ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ นั้น เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเห็นสมควรผ่อนผันลดอัตราก็ดี หรือจะงดเว้นไม่เก็บก็ดี สำหรับเรือชนิดใด เพื่อใช้ในท้องที่ใด เป็นกำหนดเวลาเท่าใด ก็ให้ทำได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๘๓ นี้ มีหลักการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยที่เกี่ยวกับค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้รัฐมนตรีผู้มีหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ พิจารณาผ่อนผันลดอัตราค่าธรรมเนียมลงหรือจะงดเว้นไม่เก็บสำหรับเรือชนิดใด เพื่อใช้ในท้องที่ใด เป็นกำหนดเวลาเท่าใดได้

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๐^{๑๗๔}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๔๙๓^{๑๗๕}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๐^{๑๗๖}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

^{๑๗๒} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗/-/หน้า ๔๔๐/๑ ตุลาคม ๒๔๘๓

^{๑๗๓} มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๐

^{๑๗๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๔/ตอนที่ ๓/หน้า ๖๗/๑๔ มกราคม ๒๔๙๐

^{๑๗๕} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๗/ตอนที่ ๕๘/หน้า ๙๗๐/๒๔ ตุลาคม ๒๔๙๓

^{๑๗๖} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๔/ตอนที่ ๓๐/หน้า ๑๕๘/๔ เมษายน ๒๕๑๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ทางเดินเรือ เขตท่าเรือ เขตจอดเรือ ค่าปรับและค่าธรรมเนียมที่ใช้อยู่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าว

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๐ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕^{๑๗๗}

ข้อ ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับนี้

ข้อ ๙ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

โดยที่คณะปฏิวัติได้พิจารณาเห็นว่า พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยซึ่งได้ประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๖ จนบัดนี้เป็นเวลาถึง ๕๙ ปี มีบทบัญญัติบางมาตราไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน บางเรื่องไม่มีบัญญัติไว้หรือบัญญัติไว้ไม่ชัดเจน เป็นอุปสรรคขัดขวางแก่การพัฒนาการขนส่งทางน้ำ นอกจากนั้นปรากฏว่าอัตราโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดบางอย่างตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่เพียงพอแก่การป้องกันและปราบปราม สมควรแก้ไขให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๒๐^{๑๗๘}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรให้เจ้าท่ามีอำนาจประกาศกำหนดเส้นทางเดินเรือและควบคุมการเดินเรือในเขตท่ากรุงเทพฯ และในแม่น้ำลำคลองเป็นการเฉพาะคราวได้ ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยในการเดินเรือในเขตท่ากรุงเทพฯ และในแม่น้ำลำคลอง อีกทั้งอัตราโทษที่จะลงแก่ผู้ฝ่าฝืนที่มีอยู่เดิมในหมวดที่ ๔ ของภาคที่ ๑ ยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขปรับปรุงอัตราโทษดังกล่าวเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๒^{๑๗๙}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

^{๑๗๗} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๙/ตอนที่ ๑๑/ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑/๑๙ มกราคม ๒๕๑๕

^{๑๗๘} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๔/ตอนที่ ๘๖/ฉบับพิเศษ หน้า ๑๗/๑๙ กันยายน ๒๕๒๐

^{๑๗๙} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖/ตอนที่ ๒๘/ฉบับพิเศษ หน้า ๒๑/๑ มีนาคม ๒๕๒๒

มาตรา ๔ ให้นำมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่เรือไทย เรือต่างประเทศ หรือสิ่งอื่นใดที่จมลงหรืออยู่ในสภาพที่อาจเป็นอันตรายแก่การเดินเรือในน่านน้ำไทยอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันกฎหมายให้อำนาจเจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ทำการขจัดสิ่งกีดขวางได้เฉพาะการเดินเรือในเขตท่า หรือในแม่น้ำที่เรือเดินได้ตำบลใด ๆ เท่านั้น ดังนั้น เมื่อมีเรือหรือสิ่งอื่นใดจมลงหรืออาจเป็นอันตรายแก่การเดินเรือนอกเขตท่าและไม่ใช่ในแม่น้ำที่เรือเดินได้ เจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จึงไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายที่จะทำการขจัดสิ่งกีดขวางนั้นได้ทันห้วงที่ อันจะเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจและการค้าทางทะเลของประเทศ จำเป็นต้องให้อำนาจแก่เจ้าท่าและเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ทำการขจัดสิ่งกีดขวางดังกล่าวได้ตามควรแก่กรณี และให้มีอำนาจขยทอดตลาดเรือหรือสิ่งอื่นใดและทรัพย์สินที่อยู่ในเรือหรือสิ่งอื่นใดที่จมลงหรืออาจเป็นอันตรายได้ รวมทั้งให้มีการขจัดหรือป้องกันสิ่งซึ่งก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นได้ด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕^{๑๕๐}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๒๔ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวง กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ ข้อบังคับหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎกระทรวง กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ ข้อบังคับหรือประกาศที่ใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประเทศไทยกำลังดำเนินการเพื่อเข้าเป็นภาคีสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ค.ศ. ๑๙๖๐ แต่กฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยยังมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาดังกล่าว ประกอบกับบทบัญญัติบางมาตราในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย เพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาดังกล่าวข้างต้นและเพื่อให้เหมาะสมกับ

^{๑๕๐} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๙/ตอนที่ ๘๘/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๕

สภาพการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕^{๑๘๑}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๖๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ หรือผู้ใดได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑๗ ดังกล่าวแล้วปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าได้แจ้งให้เจ้าท่าทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและชำระค่าตอบแทนตามกฎหมายซึ่งออกตามมาตรา ๑๑๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎหมายดังกล่าวใช้บังคับแล้ว ให้พ้นจากความผิด แต่ในกรณีที่อาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวมีลักษณะหรือสภาพเป็นอันตรายต่อการเดินเรือหรืออาจทำให้ทางน้ำเปลี่ยนแปลงไป หรือเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เจ้าท่ามีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนดได้และให้นำมาตรา ๑๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง ให้คิดตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นต้นไป

มาตรา ๖๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันผู้ได้รับอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งล่วงล้ำลำน้ำได้ใช้อาคารหรือสิ่งล่วงล้ำลำน้ำนั้นประกอบธุรกิจ สมควรแก้ไขอัตราโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและกำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวต้องชำระค่าตอบแทนเป็นรายปีตามวิธีการและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ประกอบกับขณะนี้ประเทศไทยได้พัฒนาไปเป็นประเทศอุตสาหกรรมมากขึ้นเป็นผลให้มีการนำเคมีภัณฑ์และสิ่งของต่าง ๆ ที่อาจทำให้เกิดอันตรายขึ้นได้เข้ามาในประเทศเป็นจำนวนมากกว่าที่เป็นมาในอดีต หากไม่มีการควบคุมการนำเข้าโดยทางเรือให้เหมาะสมแล้ว อาจก่อให้เกิดอันตรายอย่างกว้างขวางแก่บุคคล สัตว์ สิ่งของ และสิ่งแวดล้อม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจของกรมเจ้าท่าในการควบคุมการขนส่งสิ่งของที่อาจทำให้เกิดอันตรายได้ และเนื่องจากอัตราโทษสำหรับผู้กระทำผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยยังไม่เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๔๐^{๑๘๒}

^{๑๘๑} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙/ตอนที่ ๔๔/หน้า ๑๖/๙ เมษายน ๒๕๓๕

^{๑๘๒} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๔/ตอนที่ ๗๒ ก/หน้า ๑๘/๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๐

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีการประกาศพระบรมราชโองการกำหนดเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรไทย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินทางเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ เพื่อขยายอำนาจบังคับการตามกฎหมายดังกล่าวบางประการไปใช้ในบริเวณน่านน้ำดังกล่าวด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

*พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ พ.ศ. ๒๕๕๕

มาตรา ๑๖ ในพระราชบัญญัติการเดินทางเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ ให้แก้ไขคำว่า “กรมเจ้าท่า” เป็น “กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี” และคำว่า “อธิบดีกรมเจ้าท่า” เป็น “อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี”

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีภารกิจใหม่ ซึ่งได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้นแล้ว และเนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ โดยให้มีการแก้ไขบทบัญญัติต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่โอนไปด้วย ฉะนั้น เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับการโอนส่วนราชการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการใช้กฎหมายโดยไม่ต้องไปค้นหาในกฎหมายโอนอำนาจหน้าที่ว่าตามกฎหมายใดได้มีการโอนภารกิจของส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้นไปเป็นของหน่วยงานใดหรือผู้ใดแล้ว โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการเปลี่ยนชื่อส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้ตรงกับการโอนอำนาจหน้าที่ และเพิ่มผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการให้ตรงตามภารกิจที่มีการตัดโอนจากส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่รวมทั้งตัดส่วนราชการเดิมที่มีการยุบเลิกแล้ว ซึ่งเป็นการแก้ไขให้ตรงตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

พระราชบัญญัติการเดินทางเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐^{๑๘๓}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน อีกทั้งมีผู้ประกอบการและประชาชนบุกรุกแม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบ ทะเลภายใน และทะเลอาณาเขตเพิ่มมากยิ่งขึ้นอันเป็นเหตุให้เกิดอันตรายทางน้ำ หรือทำให้ทางน้ำได้รับความเสียหายจนไม่สามารถสัญจรไปมาได้ตามปกติ หรือเปลี่ยนแปลงไปจนส่งผลกระทบต่อ การเดินเรือ ดังนั้น เพื่อให้มีการกำหนดเขตควบคุมการเดินเรือ และให้อำนาจเจ้าท่าในการกำหนดเขตห้ามจอดเรือหรือแพ รวมทั้งให้กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีมีอำนาจปักหลักเขตควบคุมทางน้ำที่ชัดเจนและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

กมลฤทัย/หยก/แก้ไข

วศิน/ตรวจ

๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖

(๗๕)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
 ปฏิบัติหน้าที่
 สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 เลขรับ 3433
 วันที่ ๑๒ มิ.ย. ๒๕๕๘
 เวลา ๑๒.๕๘ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๑๒๑๕๒

สำนักนายกรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการพิจารณา
 รับที่ ๑๒๒๗/๒๕๕๘
 เวลา ๑๓.๕๗ น. วันที่ ๑๒ มิ.ย. ๒๕๕๘
 สำนักงานการประชุม

กลุ่มงานนิติคดี
 รับที่ ๑๕๗(๗) / ๒๕๕๘
 วันที่ ๑๒ มิ.ย. ๒๕๕๘
 เวลา ๑๕.๐๑ น.

สำนักงานการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๖ (ทศพลฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมการเสียค่าตอบแทนเป็นรายปีสำหรับผู้ได้รับอนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๗ ทวิ วรรคหนึ่ง)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๘)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติสำหรับเจ้าท่าในการดำเนินการเกี่ยวกับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ปลูกสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๘ ทวิ)

(๔) กำหนดบทบัญญัติสำหรับเจ้าท่า เจ้าพนักงานออกใบอนุญาต หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าในการดำเนินการเมื่อได้รับแจ้งเกี่ยวกับการฝ่าฝืนหรือไม่ได้รับอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใด (เพิ่มมาตรา ๑๑๘ จัตวา)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจของเจ้าท่าและเจ้าพนักงานตรวจเรือในการตรวจและออกใบสำคัญสำหรับเรือ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖๓)

(๖) กำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจออกหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราค่าธรรมเนียมการตรวจและการออกใบสำคัญสำหรับเรือ และประกาศกำหนดสถาบันการตรวจเรือได้ (เพิ่มมาตรา ๑๖๗/๑ และยกเลิกมาตรา ๑๖๕)

(๗) กำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือ (เพิ่มมาตรา ๒๘๕/๑)

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันมีการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งล่วงล้ำลำน้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตเพิ่มมากขึ้นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติสำหรับเจ้าท่าในการดำเนินการเกี่ยวกับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ปลูกสร้างดังกล่าว และแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษโดยปรับปรุงอัตราโทษให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ประกอบกับเพื่อให้การตรวจและออกใบสำคัญสำหรับเรือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อกำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจในการตรวจและออกใบสำคัญสำหรับเรือ รวมทั้งเพิ่มบทบัญญัติให้เจ้าท่ามีอำนาจออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือได้ด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ หรือผู้ใดได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑๗ ปลุกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับ โดยคำนวณตามพื้นที่ของอาคารหรือสิ่งอื่นใดในอัตราไม่น้อยกว่าตารางเมตรละหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกิน ตารางเมตรละสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และต้องระวางโทษปรับรายวันวันละไม่น้อยกว่า ตารางเมตรละหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินตารางเมตรละสองหมื่นบาท โดยคำนวณตามพื้นที่ของอาคาร หรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว ทั้งนี้ นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาจนถึงวันที่รื้อถอนหรือแก้ไขแล้วเสร็จ ตามมาตรา ๑๑๘ ทวิ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๘ ทวิ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ หรือผู้ใดได้รับอนุญาตตาม มาตรา ๑๑๗ ปลุกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ให้เจ้าท่ามีคำสั่งเป็นหนังสือแจ้ง ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้น ให้เสร็จสิ้นโดยถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร หรือสิ่งอื่นใด ให้เจ้าท่าปิดคำสั่งดังกล่าวไว้ ณ อาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าว

เมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือ สิ่งอื่นใดดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่า ให้เจ้าท่ามีอำนาจรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้น ได้ทันที และห้ามมิให้ผู้ใดใช้อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนจนกว่าจะได้รื้อถอนหรือแก้ไข แล้วเสร็จ โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินการทั้งหมดของเจ้าท่า ในกรณีที่ต้องรื้อถอนเพียงบางส่วน หากการรื้อถอนนั้นมีผลให้ส่วนที่ไม่ต้อง รื้อถอนได้รับความเสียหายด้วยประการใด ถ้าการรื้อถอนนั้นได้กระทำตามวิธีที่วิญญูชนพึงกระทำแล้ว เจ้าท่าไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าว

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้เจ้าท่ามีอำนาจเข้าไปในสถานที่ ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่อยู่ต่อเนื่องกับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ต้องรื้อถอนหรือแก้ไขได้ในระหว่างเวลา พระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เว้นแต่ในกรณีที่ดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ก็ให้มีอำนาจดำเนินการต่อไป ภายหลังพระอาทิตย์ตกได้

ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดตามวรรคหนึ่ง เมื่อเจ้าท่าได้ดำเนินการรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นแล้ว ให้เจ้าท่ามีอำนาจยึดและเก็บรักษาไว้ หรือขายและถือเงินไว้แทนได้ เมื่อหักค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนหรือแก้ไขและการขายแล้ว เหลือเท่าใด ให้ตกเป็นรายได้ของแผ่นดิน

ในการดำเนินการของเจ้าท่าตามมาตรานี้ หากเจ้าท่าได้ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต เจ้าของ หรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นจะเรียกร้องค่าเสียหายจากเจ้าท่ามิได้ และเจ้าท่าไม่ต้องรับผิดชอบ

ทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ได้รับความเสียหายที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากทางราชการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ในกรณีเป็นการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำเข้าไปเหนือทะเล อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบ ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่รื้อถอนภายในเวลาที่เจ้าพนักงานกำหนด และเจ้าพนักงานเห็นว่าการรื้อถอนเป็นการพันวิสัยหรือเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานจะไม่ดำเนินการรื้อถอนก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ล่วงล้ำดังกล่าวที่อยู่บนสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตกเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ตั้งแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่เจ้าพนักงานกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองต้องรื้อถอน.

ในกรณีที่ศาลยุติธรรมพิพากษาถึงที่สุดว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองกระทำความผิดตามมาตรา ๑๑๘ คำสั่งและการดำเนินการของเจ้าพนักงานตามมาตรานี้ ไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หากมีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองไว้ก่อนที่ศาลยุติธรรมจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดดังกล่าว เมื่อศาลยุติธรรมมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองกระทำความผิดดังกล่าวแล้ว ให้ศาลปกครองสั่งจำหน่ายคดี

ในกรณีที่เจ้าพนักงานดำเนินการตามวรรคหนึ่ง และอาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวมีลักษณะซึ่งอาจอนุญาตได้ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองยอมชำระค่าปรับตามที่เจ้าพนักงานกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าตารางเมตรละห้าพันบาทแต่ไม่เกินตารางเมตรละหนึ่งหมื่นบาทแล้ว เจ้าพนักงานจะออกใบอนุญาตให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองก็ได้ และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วให้เสียค่าตอบแทนเป็นสองเท่าของมาตรา ๑๑๗ ทวิ”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๘ จัตวา ใน (ข/๑) ว่าด้วยการล่วงล้ำลำแม่น้ำ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

“มาตรา ๑๑๘ จัตวา เจ้าพนักงาน เจ้าพนักงานออกใบอนุญาต หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าผู้ใดได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากบุคคลใด ๆ ว่ามีผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ ถ้ามิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๑๑๘ ทวิ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เว้นแต่มีเหตุสำคัญอันไม่อาจดำเนินการได้และได้รายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเพื่อสั่งการหรือแก้ไขปัญหาล่วงแล้ว ในกรณีเช่นนั้นให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศถึงเหตุดังกล่าวให้ประชาชนทราบทุกสามเดือนจนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกชื่อของ (ข) ว่าด้วยการทิ้งอับเฉาลงในลำแม่น้ำ เขตท่า หรือในทำเลทอดสมอจอดเรือ ในหมวดที่ ๖ ข้อบังคับเบ็ดเตล็ด ของภาค ๑ ข้อบังคับทั่วไป แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ข/๒) ว่าด้วยการทิ้งอับเฉาลงในลำแม่น้ำ เขตท่า หรือในทำเลทอดสมอจอดเรือ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖๓ ให้เจ้าท่าและเจ้าพนักงานตรวจเรือมีอำนาจตรวจและออกใบสำคัญ ในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือ
- (๒) ใบสำคัญแสดงการตรวจเรือเพื่อจดทะเบียนเรือไทย
- (๓) ใบสำคัญรับรองเกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล
- (๔) ใบสำคัญรับรองแนวน้ำบรรทุก
- (๕) ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือในเรื่องอื่นใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ประกาศกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม

(๖) ใบสำคัญการตรวจเรือในเรื่องอื่นใดที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือประสงค์จะให้ ตรวจและออกใบสำคัญการตรวจให้”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือ ในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

“มาตรา ๑๖๓/๑ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และค่าธรรมเนียมการตรวจและการออก ใบสำคัญตามมาตรา ๑๖๓ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่เจ้าท่ากำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงคมนาคม

ข้อบังคับตามวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับเรือที่ใช้ทำการประมงต้องได้รับความเห็นชอบ จากอธิบดีกรมประมงก่อน

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือได้ให้สถาบันการตรวจเรือที่เจ้าท่ากำหนด ตรวจและออกใบสำคัญแล้ว เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือจะยื่นคำขอต่อเจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานตรวจเรือ ตามมาตรา ๑๖๓ พร้อมชำระค่าธรรมเนียมเพื่อให้ถือว่าการตรวจและใบสำคัญนั้นเป็นการตรวจและ ใบสำคัญที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้แล้วก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกาศกำหนดสถาบันการตรวจเรือตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมกำหนด”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๖๕ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๘๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือ ในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

“มาตรา ๒๘๕/๑ ให้เจ้าท่ามีอำนาจออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือได้ เมื่อได้รับการร้องขอ

หลักเกณฑ์ วิธีการ แบบหนังสือสำคัญ และอัตราค่าธรรมเนียมในการออกหนังสือสำคัญ
ประจำตัวคนประจำเรือ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๓ ใบสำคัญที่ออกตามความในมาตรา ๑๖๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือ
ในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหนังสือคนประจำเรือที่เจ้าท่า
หรือเจ้าพนักงานตรวจเรือออกให้ หรือมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นออกให้ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบสำคัญหรือหนังสือนั้น

มาตรา ๑๔ กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือที่ออกตามความในมาตรา ๑๖๓
แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งใช้บังคับ
อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับต่อไป เว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวกับเรือประมง
ให้ใช้บังคับได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยการประมง

กฎข้อบังคับใดตามวรรคหนึ่งที่อาจขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยการประมง ต้องได้รับ
ความเห็นชอบเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมงจึงจะใช้บังคับต่อไปได้

หนังสือให้ความเห็นชอบตามวรรคสอง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๒๘๕/๑
แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้
ให้นำระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้ทำการในเรือ
พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้กับการออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการออก
กฎกระทรวงตามมาตรา ๒๘๕/๑ ดังกล่าว แต่ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ให้ระเบียบดังกล่าวเป็นอัน
สิ้นผลเมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

หลักเกณฑ์ วิธีการ แบบหนังสือสำคัญ และอัตราค่าธรรมเนียมในการออกหนังสือสำคัญ
ประจำตัวคนประจำเรือ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๓ ใบสำคัญที่ออกตามความในมาตรา ๑๖๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือ
ในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหนังสือคนประจำเรือที่เจ้าท่า
หรือเจ้าพนักงานตรวจเรือออกให้ หรือมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นออกให้ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบสำคัญหรือหนังสือนั้น

มาตรา ๑๔ กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือที่ออกตามความในมาตรา ๑๖๓
แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งใช้บังคับ
อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไป เว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวกับเรือประมง
ให้ใช้บังคับได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยการประมง

กฎข้อบังคับใดตามวรรคหนึ่งที่อาจขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยการประมง ต้องได้รับ
ความเห็นชอบเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมงจึงจะใช้บังคับต่อไปได้

หนังสือให้ความเห็นชอบตามวรรคสอง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๒๘๕/๑
แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
ให้นำระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้ทำการในเรือ
พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้กับการออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการออก
กฎกระทรวงตามมาตรา ๒๘๕/๑ ดังกล่าว แต่ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ให้ระเบียบดังกล่าวเป็นอัน
สิ้นผลเมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ในปัจจุบันมีการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งล่วงล้ำลำน้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตเพิ่มมากขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติสำหรับเจ้าท่าในการดำเนินการเกี่ยวกับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ปลูกสร้างดังกล่าว และแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษโดยปรับปรุงอัตราโทษให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ประกอบกับเพื่อให้การตรวจและออกใบสำคัญสำหรับเรือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อกำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจในการตรวจและออกใบสำคัญสำหรับเรือ รวมทั้งเพิ่มบทบัญญัติให้เจ้าท่ามีอำนาจออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือได้ด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ดังต่อไปนี้

๑. แก้ไขลำดับหัวข้อย่อยในหมวดที่ ๖ ข้อบังคับเบ็ดเตล็ด ของภาค ๑ ข้อบังคับทั่วไป ให้ถูกต้อง (แก้ไขชื่อของ (ค) ว่าด้วยการล่วงล้ำลำน้ำ และชื่อของ (ข) ว่าด้วยการทิ้งอับเฉาลงในลำน้ำ เขตท่า หรือในท่าเลทอดสมอเรือ)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมการเสียค่าตอบแทนเป็นรายปีสำหรับผู้ได้รับอนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๗ ทวิ วรรคหนึ่ง)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษ โดยเพิ่มโทษจำคุกไม่เกินสามปี และเพิ่มโทษปรับเป็นรายวันสำหรับกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ได้รับอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใด หรือได้รับอนุญาตแล้ว แต่ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต โดยให้ปรับวันละไม่น้อยกว่าตารางเมตรละหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินตารางเมตรละสองหมื่นบาท ซึ่งคำนวณตามพื้นที่ของอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๘)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของเจ้าท่าในการดำเนินการกับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ปลูกสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๘ ทวิ) ดังต่อไปนี้

๔.๑ ในกรณีที่มีการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ให้เจ้าท่ามีคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด

๔.๒ เมื่อพ้นระยะเวลา รื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดตามที่เจ้าท่ากำหนดแล้ว ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่า ให้เจ้าท่ามีอำนาจรื้อถอนอาคารหรือสิ่งอื่นใดได้ทันที และห้ามมิให้ผู้ใดใช้อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้น โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใด ต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทั้งหมดของเจ้าท่า และให้อำนาจเจ้าท่าเข้าไปในสถานที่ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่อยู่ต่อเนื่องกับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ต้องรื้อถอนได้

๔.๓ ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใด ให้เจ้าท่าปิดคำสั่งรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดไว้ ณ อาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าว และเมื่อเจ้าท่าได้ดำเนินการรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นแล้ว ให้เจ้าท่ามีอำนาจยึดและเก็บรักษาไว้หรือขายและถือเงินไว้แทนได้ เมื่อหักค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน แก้ไข และขายแล้ว เหลือเท่าใดให้ตกเป็นรายได้ของแผ่นดิน

๔.๔ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดจะเรียกร้องค่าเสียหายจากเจ้าท่ามิได้ หากเจ้าท่าปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต เจ้าท่าไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย

๔.๕ ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ล่วงล้ำเข้าไปเหนือทะเล อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบ ไม่รื้อถอนภายในระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนด และเจ้าท่าเห็นว่าการรื้อถอนเป็นการพันวิสัยหรือเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าท่าจะไม่ทำการรื้อถอนก็ได้ และให้อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ล่วงล้ำที่อยู่บนสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตกเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินตั้งแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองต้องรื้อถอน

๕. กำหนดบทบัญญัติสำหรับเจ้าท่า เจ้าพนักงานออกใบอนุญาต และพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่า เพื่อให้มีการเร่งรัดดำเนินการภายในสามสิบวันเมื่อได้รับแจ้งว่ามีอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ปลูกสร้างล่วงล้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต และหากไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ให้ถือว่ากระทำความผิดวินัยร้ายแรง เว้นแต่มีเหตุสำคัญที่ทำให้ไม่อาจดำเนินการได้ ก็ให้รายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเพื่อสั่งการ และให้รัฐมนตรีต้องประกาศถึงเหตุดังกล่าวให้ประชาชนทราบ (เพิ่มมาตรา ๑๑๘ จัตวา)

๖. แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจของเจ้าท่าและเจ้าพนักงานตรวจเรือในการตรวจและออกใบสำคัญ โดยเพิ่มใบสำคัญรับรองการตรวจเรือในเรื่องอื่นใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม และใบสำคัญการตรวจเรือในเรื่องอื่นใดที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือประสงค์จะให้ตรวจและออกใบสำคัญการตรวจให้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖๓)

๗. แก้ไขให้เจ้าท่ามีอำนาจในการออกข้อบังคับกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และค่าธรรมเนียมการตรวจเรือและการออกใบสำคัญโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม สำหรับข้อบังคับในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรือที่ใช้ทำการประมงต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดี

กรมประมงก่อน และกำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจในประกาศกำหนดสถาบันการตรวจเรือด้วย (เพิ่มมาตรา ๑๖๗/๑)

๘. ยกเลิกค่าธรรมเนียมการตรวจเรือตามกฎหมายข้อบังคับการตรวจเรือ เนื่องจากกำหนดให้ออกเป็นข้อบังคับกรมเจ้าท่าแทน (ยกเลิกมาตรา ๑๖๕)

๙. กำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือได้ตามที่ได้รับการร้องขอ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ แบบและอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งหนังสือประจำตัวคนประจำเรือดังกล่าวจะเป็นการบันทึกประวัติของคนประจำเรือแต่ละคน เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลบุคคลที่ทำการในเรือให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (เพิ่มมาตรา ๒๘๕/๑)

๑๐. กำหนดบทเฉพาะกาล เพื่อรองรับในเรื่องดังต่อไปนี้

๑๐.๑ ให้ใบสำคัญ หนังสือคนประจำเรือ และกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ ที่ได้ออกให้ หรือใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับได้ต่อไป และกฎข้อบังคับใดที่อาจขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยการประมง ต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมงก่อนจึงจะใช้บังคับต่อไปได้

๑๐.๒ ให้ระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้ทำการในเรือ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้กับการออกหนังสือสำคัญประจำตัวคนประจำเรือ ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวงตามร่างพระราชบัญญัตินี้

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณาก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)